Ἡ Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 26 (7
30 ΜΑΡΤΙΟΥ 1940. Ϛ /

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. Λογιστηρίου 32-094
» » Συντάξεως 34-425

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀρ. Τεύχ. 26 — 30 Μαρτίου 1940
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν	καὶ μὴ μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ	»	80	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ	»	40	50

ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Λίρ. Ἀγγλίας 1
Ἀμερικῆς Δολ. 6
Αἰγύπτου Λίρ. 1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας) καὶ Σχολικὰς Ἐφορίας ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
ἢ ΣΠ. ΡΟΥΒΑΛΗΝ, Γεν. Γραμματέα Ε.Ο.Ν.

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Ἀπὸ τὰς βραβευθείσας σχολικὰς ἐκθέσεις ὑπὸ τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων

ΣΧΟΛΗ ΜΕΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΕΩΣ ΚΑΒΑΛΛΑΣ
ΤΑΞΙΣ Ε' ΚΛΑΣΣΙΚΟΥ

Ἡ Ἀποταμίευσις καὶ ἡ Οἰκονομία ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους

Σύνθεσις ἐν τῷ Σχολείῳ

Δὲν ὑπάρχει λόγος νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς παρῳχημένας ἐποχὰς ἢ εἰς τὰ οἰκονομικὰ συστήματα ἄλλων κρατῶν, ἵνα ἐννοήσωμεν τὴν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύσεως ἐν τῷ πλαισίῳ τοῦ ἀτόμου, τῆς οἰκογενείας καὶ τοῦ κράτους.

Αἱ σοφαὶ ὑποθῆκαι τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως μᾶς παρέχουν, διὰ τῆς προσεκτικῆς μελέτης των, τὰς στερεὰς βάσεις δι' ὅλα τὰ ζητήματα!...

Δὲν ἔχει παρέλθει ἀκόμη μήν, ἀφ' ὅτου ὁ ἐπιτελὴς τοῦ 12 διελάλει εἰς σύμπαντα τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον τὴν σημασίαν τῆς ἀποταμιεύσεως, τῆς οἰκονομίας... Ἀποταμιεύσεως, ἥτις θὰ ἐπιτευχθῇ ἐπὶ τῇ βάσει ὑγιῶν ἀρχῶν! «Θέλω ὁ κάθε ἐργάτης, ὁ κάθε γεωργός, νὰ ἐντείνη τὰς δυνάμεις του διὰ τὴν εὐημερίαν τοῦ Ἔθνους, διὰ τὸν πολλαπλασιασμὸν τῶν πόρων του. Θέλω νὰ ξεριζώσητε ἀπὸ τοὺς κήπους σας τὰ πλουμιστὰ λουλούδια, καὶ ὁ καθένας σας νὰ φυτέψη κάτι τὸ χρήσιμο, νὰ βγάλη ἔστω καὶ ἕνα κιλὸ πατάτες. Θέλω σὲ ὅλες τὶς πράξεις σας νὰ κυριαρχῇ ἡ οἰκονομία. Καὶ λέγοντας οἰκονομία, δὲν ἐννοῶ τὸν περιορισμὸν τῶν βασικῶν διὰ τὴν ὑγείαν σας στοιχείων. Ἐννοῶ τὴν κατάπαυσιν, κατὰ τὸ δυνατόν, τῶν περιττῶν ἐξόδων, τὴν καλοκυροσύνη, τὸ φύλαγμα καὶ αὐτῶν τῶν ψιχίων τῆς τραπέζης σας, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καὶ μόνον ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς χάνει κατ' ἔτος 45.000.000 δραχμῶν»!

Εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑπάρχη ἄνθρωπος ἄλλος, ἄλλος ἀρχηγὸς κράτους, ὅστις νὰ ἔχη θέσει ὑγιεστέρας βάσεις, διὰ τὴν οἰκονομίαν καὶ τὴν ἀποταμίευσιν τοῦ λαοῦ! Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου κατενόησε καὶ ἐφήρμοσε δύο κυρίως πράγματα. Τὸ ἀναγκαῖον τῆς ἀτομικῆς καὶ δι' αὐτῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως, καὶ τὸν τρόπον τῆς δημιουργίας τῶν κρατικῶν κεφαλαίων καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν κομματικῶν διαταραχῶν τὸ πνεῦμα τῆς κρατικῆς ἀποταμιεύσεως εἶχε τελείως ἐκλείψει. Τὰ ὑπὸ βαρείας φορολογίας συλλεγόμενα χρήματα τοῦ τιμίου ἱδρῶτος τοῦ λαοῦ, διεσπαθίζοντο κατὰ τὸν πλέον αἰσχρὸν τρόπον. Τὸ ὑστέρημα τοῦ λαοῦ, ἀντὶ νὰ χρησιμοποιῆται ἐπωφελῶς, ἀντὶ μέρος αὐτοῦ νὰ φυλάσσεται διὰ πιθανῶς δυσκολωτέρους καιρούς, εἰσέρρεεν ἀφθόνως εἰς τὰ θυλάκια τῶν κομματαρχῶν. Καί, ὢ τῆς δυστυχίας, ἐν δεδομένῃ στιγμῇ, ὅτε μᾶς ἐχρειάσθησαν ἀεροπλάνα, κατεφύγαμεν εἰς τὴν βοήθειαν ἄλλων βαλκανικῶν κρατῶν...

Τώρα, πόσον διάφορος εἶναι ἡ κατάστασις! Τὸ κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τῆς περισυλλογῆς, διὰ τῆς φράξεως τῶν ὀπῶν ἐκ τῶν ὁποίων ἐξήρχετο ὁ χρυσός μας, διὰ τῆς δημιουργίας καταλλήλου ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος παρὰ τῷ λαῷ, διὰ τῆς πολιτικῆς τῆς αὐταρκείας, διὰ τῆς ἐντάσεως τῆς ἐργασίας κατώρθωσεν ἓν θαῦμα!...

Ἄνευ οὐδεμιᾶς φορολογικῆς ἐπὶ πλέον ἐπιβαρύνσεως, διὰ τῆς συστηματικῆς του μεθόδου, ἀνεζωπύρησε τὰ οἰκονομικά μας, ἐγέμισε τὰ κενὰ ταμεῖα τοῦ κράτους, καὶ τοιουτοτρόπως ἐδημιούργησε τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, ἅτινα τοῦ ἐπέτρεψαν νὰ ἐνισχύσῃ τὸν ἀνύπαρκτον σχεδὸν στρατόν μας, καὶ νὰ κρατήσῃ τὴν Ἑλλάδα μας «Φοβερὰν εἰς τοὺς ἐχθροὺς της καὶ Σεβαστὴν εἰς τοὺς φίλους της».

Ἔδωσε τεραστίαν ἀνάπτυξιν εἰς τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια, τὰ ὁποῖα διὰ τῆς εἰσροῆς ὁλονὲν περισσοτέρων χρημάτων καὶ τῆς καταλλήλου διαθέσεώς των ἀπέβησαν εἰς τῶν πλέον ἀπαραιτήτων ὀργανισμῶν, διὰ τὴν ὅσον οἷόν τε εὐνοϊκὴν διαβίωσιν τοῦ λαοῦ!

Τοιουτοτρόπως, ἡ ἀποταμίευσις καὶ ἡ οἰκονομία τοῦ κράτους μας, ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐπιβαρύνσεως τοῦ λαοῦ, ἔφεραν τὰ ἑξῆς ἀποτελέσματα.

Ἀσφάλειαν τοῦ οἴκου μας, οἰκονομικὴν εὐεξίαν, καλλιτέρους ὅρους διαβιώσεως, κοινωνικὰς ἀσφαλίσεις, εὐρυθμίαν κοινωνικήν, ἀνάπτυξιν τεραστίας δραστηριότητος, νέον σφρῖγος καὶ νέαν πρωτοφανῆ ἔντασιν ἐργασίας, ἐντατικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν τῆς Πατρίδος μας, καὶ τόσα ἄλλα...

Ἐξ ὅλων αὐτῶν ἀνεπήδησεν ἡ πίστις ἐπὶ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, ἡ ἀναζωπύρησις τοῦ ἐθνικοῦ αἰσθήματος, καὶ ἡ δημιουργία τῶν στερεῶν βάσεων ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ ὁλονὲν ὑψούμενον οἰκοδόμημα τοῦ «Τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ».

(Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριον Καβάλλας)

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΠΑΣΧΑΛΗΣ

ΟΙ ΔΑΦΝΗΦΟΡΟΙ

Ἂς εἶναι εὐλογημένα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος. Μᾶς ἔδωσαν πάλι μὲ τὴν δροσιὰ τῶν τραγουδιῶν των, μὲ τὴν φλόγα τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των, μὲ τὶς φωτιὲς ποὺ ἔκαιγαν στὰ μάτια των, νὰ ζήσουμε δυνατὰ καὶ βαθειὰ ὅλοι μας, κι' ἐκεῖνοι ποὺ κατώρθωσαν τοὺς ξεπεσμένους τελευταίους καιροὺς νὰ κρατηθοῦν στερεὰ πάνω στὸν ἀπαρασάλευτο βράχο τῆς ἐθνικῆς πίστεως, ἀκόμα κι' οἱ ἄλλοι ποὺ εἶχαν κλονισθῆ καὶ λυγίσει ἀπὸ τὴν ἀπιστία τῆς ἐποχῆς, τὴν λυτρωτικὴ χαρὰ ποὺ ἀναδίνεται ἀπὸ τὴν ἀνάμνησι τῆς μεγάλης ἑλληνικῆς ἡμέρας.

Ἂς εἶναι εὐλογημένη αὐτὴ ἡ νεότης. Μᾶς ἀνεβάπτισε στὴν κολυμβήθρα τῆς χαρᾶς της. Μᾶς ἔκαμε ν' ἀντικρύσουμε τὴν Πατρίδα αὐτήν, τὴν φορτωμένην ἀπὸ ἱστορία καὶ δόξα καὶ φῶς ἀείζωον, βαθειὰ ἁπλωμένην πρὸς τὸ μέλλον. Νὰ τὴν μαντεύσωμε καὶ νὰ τὴν ζήσωμε στὴν προέκτασι τῆς ἰδικῆς των ζωῆς ποὺ μόλις ἀνατέλλει, λαμπρότερη, ὡραιότερη, δυνατώτερη.

Πρῶτα - πρῶτα ἀξίζουν ὅλοι οἱ ἔπαινοι εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν τῆς Ὀργανώσεως. Ἰδική της ἦτο ἡ θαυμαστὴ ἔμπνευσις, ποὺ προσθέτει ἕνα νέο ἑορταστικὸ στοιχεῖο, σ' ὅλη τὴν καθιερωμένη σειρὰ τῶν ἐπισήμων τελετῶν. Λέμε γιὰ τὸ εὐλαβὲς προσκήνυμα στὴν Ἁγία Λαύρα καὶ τὴν μεταφορὰ ἀπὸ ἐκεῖ ὡς τὸ μνημεῖο τοῦ ἀνωνύμου πολεμιστοῦ τῆς πλατείας τῶν παλαιῶν ἀνακτόρων ἑνὸς κλάδου δάφνης. Κατὰ τὴν σύλληψιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν εἶναι ἀληθινὰ ἀνταξία τῶν κλασσικῶν ἑλληνικῶν χρόνων. Εἶναι σεμνὴ καὶ λιτὴ ἡ ἰδέα αὐτὴ καὶ μαζὶ τόσον θεαματικὴ καὶ ὡραία ὥστε ν' ἀξίζη νὰ ἐμπνεύση τοὺς ποιητὰς καὶ τοὺς ζωγράφους καὶ τοὺς γλύπτας. Ἔξω ἀπὸ τὸ θέαμα, ὅμως εἶναι γεμάτη καὶ ἀπὸ νόημα βαθύ. Εἶναι εὐλαβὴς κοινωνία τῶν ἡρώων τοῦ Ἔθνους. Ἐκείνων ποὺ ἐρροβόλησαν ἀπὸ τὰ καταφύγια τῆς πίστεως κι' ἀπὸ τὰς κορυφὰς τῶν ἀπάτητων βουνῶν μας, γιὰ ν' ἀναστήσουν τὴν Ἑλλάδα, καὶ τῶν ἄλλων, ποὺ ἀκολουθῶντας τὸν ἴδιο δρόμο, τὸν δρόμο τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς θυσίας, τὴν ἐπλάτυναν καὶ τὴν ἐμεγάλωσαν. Εἶναι ὁ συμβολισμὸς τῆς ἑνότητος τῶν ἀγώνων καὶ τῶν θυσιῶν τοῦ Ἔθνους. Τῆς ἑνότητος τοῦ πνεύματος τῶν γενεῶν τῶν παλαιῶν καὶ τῶν νέων καὶ μία ὀφειλομένη ὁμολογία καὶ ἀναγνώρισις ἀπὸ μέρους τῆς σημερινῆς γενεᾶς καὶ τῶν ἐρχομένων ὅτι οἱ νεώτεροι ἀγῶνες τοῦ Ἔθνους ἔχουν τὴν ἰδίαν ἱερότητα μὲ τοὺς παλαιοτέρους καὶ οἱ νεώτεροί του ἥρωες στέκονται στὸ ἴδιο ὕψος μὲ τοὺς παλαιοτέρους. Καὶ μία ἄλλη ἀκόμη ἰδέα ὑπάρχει εἰς τὴν συμβολικὴν αὐτὴν πορείαν τῆς δάφνης ἀπὸ τὴν Ἁγία Λαύρα εἰς τὴν πρωτεύουσα, ποὺ ἐγκαινίασεν ἡ Ε. Ο. Ν. καὶ ποὺ θὰ μένη θεσμὸς ἐθνικός. Ἡ ἰδέα τῆς ἐμπεδώσεως τοῦ ἡρωϊκοῦ πνεύματος εἰς τὰς ψυχὰς τῶν γενεῶν ποὺ ἔρχονται. Ἡ ἰδέα ποὺ διδάσκει πῶς ἡ ἐλευθερία πρέπει νὰ κατακτᾶται συνεχῶς, κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή. Πῶς εἶναι ἀπηγορευμένο στὰ ζωντανὰ ἔθνη καὶ στοὺς ζωντανοὺς λαοὺς ν' ἀποκοιμοῦνται ἐπάνω στὶς προγονικὲς δάφνες καὶ στὶς προγονικὲς δόξες. Ὅτι χρέος των καὶ ἀνάγκη εἶναι ν' ἀγωνίζωνται κάθε μέρα γιὰ νὰ γίνωνται ἄξιοί των καὶ νὰ παλαίουν γιὰ νὰ τὰς ἀνανεώνουν καὶ νὰ τὰς αὐξάνουν. Οἱ ἔφηβοι ποὺ ἔτρεξαν τὸν μακρινὸ δρόμο ἀπὸ τὴν κορυφὴ τῶν Καλαβρύτων ἕως τὰς Ἀθήνας, φέρνοντας ἀπὸ χέρι σὲ χέρι τὸ χλωρὸ δάφνινο κλαδὶ καὶ ποὺ τοὺς ἐδέχθηκε καὶ τοὺς ἐκαμάρωσε μὲ ὑπερήφανη στοργὴ ὅλος ὁ λαὸς τῆς Ἀχαΐας, τῆς Αἰγιαλείας, τῆς Κορινθίας, τῆς Μεγαρίδος καὶ τῆς Ἀττικῆς, τὸ ἔχουν νοιώσει βαθειά, δὲν μπορεῖ νὰ μὴ τὸ ἔνοιωσαν, αὐτὸ τὸ βαθύτερο νόημα ποὺ εἶχεν ἡ πορεία τους. Ὁ δρόμος τους ἐσυμβόλιζε τὸν δρόμον τὸν τραχὺν καὶ τὸν δύσβατον, ποὺ ἔτρεξεν ἡ ἐλευθερία καὶ ποὺ κάθε του καμπή, κάθε του χιλιόμετρον ἐποτίσθη μὲ ζεστὸ ἀνθρώπινον αἷμα.

Καθὼς δὲ ἔχουν ὀρθάνοιχτα τὰ μάτια των πρὸς τὸ θαῦμα. Ὅπως δὲν ἐπρόφθασεν ἀκόμη νὰ τοὺς γεράση καὶ νὰ θολώση τὴν ὅρασίν των ὁ στυγνὸς ὀρθολογισμός, ποὺ ἀναλύει καὶ ἀναλύοντας διαλύει καὶ καταστρέφει τὸ ὡλοκληρωμένο ὅραμα τῆς ζωῆς, οἱ δαφνηφόροι τῆς περασμένης ἑβδομάδος εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν εἶδαν ν' ἀνεμίζουν γύρω των οἱ κόκκινες κάπες κι' οἱ μαυρισμένες ἀπὸ τοὺς καπνοὺς τῶν μαχῶν φουστανέλλες καὶ ν' ἀστράφτουν στὸν ἥλιο οἱ πάλες καὶ τὰ καρυοφύλλια τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 21. Κι' ὅπως εἶναι ἀλήθεια παληά, πὼς στὶς ἄδολες καρδιὲς τῶν παιδιῶν ζῆ ἡ καθαρὴ γνῶσι καὶ ἡ καθαρὴ ἀλήθεια, εἶναι ἀδύνατον αὐτὸ τὸ ὅραμα καὶ τὴν αἴσθησιν τοῦ θαύματος, τοῦ θαύματος τῶν προγόνων ποὺ ζωντανεύουν μέσα στὶς ζωὲς τῶν ἀπογόνων τους, νὰ μὴ τὴν μετέδωσαν στὰ λαϊκὰ πλήθη ποὺ ἐβγῆκαν νὰ τοὺς καμαρώσουν καὶ νὰ τοὺς ζητωκραυγάσουν καὶ νὰ μεταλάβουν ἀπὸ τὸ πνεῦμα ποὺ τοὺς ἐνέπνεε στὸ δρόμο τους, σ' ὅλη τὴν ὡραία διαδρομή των.

Ἔτσι ἐξύπνησαν μὲ τὸ πέρασμά τους σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίες ἀπ' ὅπου ἐπέρασαν καὶ πιὸ μακριά, σ' ὅλο τὸ Πανελλήνιο, ποὺ νοερὰ τοὺς παρακολούθησε μαζὶ μὲ τὰς ἀναμνήσεις τοῦ μεγάλου ἀγῶνος, καὶ τὸ πνεῦμα του τὸ ἴδιο, τὸ πνεῦμα τῆς πίστεως, τῆς καρτερίας καὶ τῆς ὑπερψυχίας τῆς ἑλληνικῆς, ποὺ χάρις σ' αὐτὸ κληρονομεῖ ἡ γενεά των αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα, τὴ μεγάλη καὶ τὴ δυνατή. Αὐτὴν τὴν Ἑλλάδα ποὺ αὐξάνοντας διαδοχικὰ κατ' ἔκτασιν καὶ πυκνουμένη εἰς πληθυσμὸν καὶ εἰς πλοῦτον καὶ εἰς μέσα, ποὺ θὰ ἦταν εὐτυχισμένοι ἂν μποροῦσαν νὰ τὰ ὀνειρευθοῦν οἱ πατέρες μας τοῦ 21, ἁπλώθηκε μέσα σὲ ἑκατὸ δέκα ἐννέα χρόνια ὡς τὴν Ροδόπη κι' ὡς τὸν Ἔβρο καὶ στέκει ἐκεῖ, μὲ τὰ ὀκτὼ ἑκατομμύρια τοῦ λαοῦ της ἕτοιμα καὶ ἀποφασισμένα ν' ἀντιμετωπίσουν νικηφόρα κάθε κίνδυνο καὶ κάθε ἀπειλήν. Ἔτσι τὸ νέο ἀγώνισμα ποὺ συνέλαβαν καὶ ἐξετέλεσαν τόσον καλά, ἀπὸ στοιχεῖον ἑορτασμοῦ, ἔγινε στοιχεῖον φρονηματισμοῦ. Ἐπέτυχε δηλαδὴ τελείως τὸ σκοπό του. Γιατί, βέβαια, οἱ ἐθνικοὶ ἑορτασμοὶ δὲν εἶναι γόνιμοι μόνο μὲ τὴν αἴσθησι τῆς χαρᾶς ποὺ χαρίζουν γιὰ τὰ ἀποκτήματα ποὺ ἐπραγματοποίησαν οἱ ἐθνικὲς προσπάθειες, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν πεποίθησι ποὺ ἐμπνέουν γιὰ τὸ μέλλον. Τώρα τὸ πόσο εἶναι πολύτιμος γιὰ κάθε ἐποχὴν καὶ ἰδιαιτέρως γιὰ τὴν ἐποχήν μας ὁ φρονηματισμός, δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ τὸ ἐξηγήσωμε. Μέσα εἰς τὴν ἀβεβαιότητα καὶ ἀστάθεια τῆς ἐποχῆς, μιᾶς ἐποχῆς ποὺ ἔχει παραστρατήσει πολὺ καὶ ἐγκαταλειφθῆ εἰς τὴν τυφλὴν φορὰν τῶν ἀπροόπτων, ἕνας λαός, ὅπως ὁ Ἑλληνικός, ἔχει χρέος νὰ ἐντείνη τὴν ἀγρυπνίαν του καὶ νὰ εἶναι ἕτοιμος στὴν πρώτη κλῆσι τῆς ἱστορίας.

Κδς

Σκέψεις ἐπὶ τῶν πραγμάτων

ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΠΑΙΔΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ;

Δὲν χρειάζεται, βέβαια, νὰ τὸ πῶ ἐγὼ ὅτι ὅλοι οἱ λαοὶ ἔχουν μιὰ μέρα ποὺ συμβολίζει τὴ νίκη τοῦ πνεύματος καὶ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν ἐλευθερία, κατὰ τῆς βίας καὶ τῆς τυραννίας. Λίγοι ὅμως, πολὺ λίγοι λαοὶ — γιὰ νὰ μὴ ἰσχυρισθῶ κανείς — θὰ μποροῦσαν ν' ἀνεμίσουν ἕνα λάβαρο τόσο αἱματωμένο ὅσο τὸ ἑλληνικό, μιὰ πάλη τόσο μακρόχρονη καὶ τόσο ἡρωϊκή, γιὰ τὴν ἐλευθερία καὶ τὴν ἀνεξαρτησία. Ὁ ἑλληνικὸς ἀγών, γιὰ νὰ περιορισθῶ στὸν ἀγῶνα τοῦ 21, ἔχει κάτι ἀπὸ τὸ ἡρωϊκὸ ἔπος τῶν Μηδικῶν ἀγώνων καὶ ἀπὸ τὶς ἐνδοξότερες σελίδες τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας, εἴτε στὴν ἀρχαιότητα ἐγράφησαν, εἴτε στὰ χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορίας. Ἡ θέλησις ποὺ ἔδειξαν οἱ ἄοπλοι Ἕλληνες τοῦ 21, ἡ ἐγκαρτέρησίς τους, τὸ πνεῦμα τῆς θυσίας, ἡ ἀποφασιστικότης τους, ἀποτελοῦν τὰ αἰώνια προτερήματα τῆς φυλῆς, ἀλλ' ἀκόμη καὶ τὶς ἀρετὲς ποὺ χαρακτηρίζουν τὶς ἀνώτερες φυλές. Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ καὶ τὸ θάμβος ποὺ ἐκυριάρχησε σ' ὅλο τὸν κόσμο. Εἶχαν ὅλοι φαντασθῆ, πιστεύοντας σὲ κακοθελητὰς περιηγητὰς καὶ στὴν παπικὴ προπαγάνδα, ποὺ δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ προσηλυτίση τοὺς σκλάβους Ἕλληνας, πῶς ἡ ἑλληνικὴ φυλή, ἂν δὲν εἶχεν ἐντελῶς σβήσει, εἶχεν ὁπωσδήποτε ὑποστῆ τέτοια ἀλλοίωσι, ποὺ νὰ μὴν ἀναγνωρίζεται. Τὸ 21 τοὺς διέψευσε καὶ οἱ χειρότεροι ἐχθροὶ τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἀναγκάσθηκαν νὰ ὁμολογήσουν πὼς μόνον γνήσιοι ἀπόγονοι τῶν ἡρώων ποὺ συνέτριψαν τὴν ἀσιατικὴ ὑπεροψία στὰ νερὰ τῆς Σαλαμῖνος καὶ στὰ πεδία τῶν Πλαταιῶν καὶ τοῦ Μαραθῶνος· μόνον οἱ γνήσιοι ἀπόγονοι ἐκείνων ποὺ αὐλάκωσαν τὰ ἐδάφη ὡς τὴν καρδιὰ τῆς Ἀσίας, θὰ μποροῦσαν νὰ ἐπαναλάβουν τοὺς προγονικοὺς ἄθλους στὰ Ψαρά, στὴν Κάσο, στὸ Μεσολόγγι, στὸ Βαλτέτσι, στὸ στενὸ τῆς Σάμου, στὸ λιμάνι τῆς Χίου.

Ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι αὐτό, εἶναι ἄλλο. Ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις ἐθάμβωσε τὸν κόσμο καὶ Ὄλυμποι τῆς παγκοσμίου διανοήσεως βρέθηκαν νὰ ὑμνήσουν τοὺς ταπεινοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἀνεδείχθησαν ἀπὸ τὰ σπλάχνα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀρχηγοὶ μὲ νοῦ καὶ κρίσι, μὲ δύναμι καὶ σθένος, στρατάρχαι καὶ ναύαρχοι. Τοὺς ὕμνησαν σὲ τόμους ὁλόκληρους, σὲ τραγούδια. Στὴν Ἑλλάδα ὅμως τί ἔγινε; Θὰ ἦταν εὔκολο σὲ κάθε στιγμὴ νὰ καταρτισθῆ ἕνα βιβλιογραφικὸ δελτίο, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ ἐξακριβώνονταν περίεργα πράγματα. Οὔτε ἡ ἱστορία, οὔτε τὸ θέατρο, οὔτε ἡ ποίησις, οὔτε ἡ οἱασδήποτε μορφῆς λογοτεχνία, ἀκόμη καὶ στὴ λαϊκή της ἔκφρασι, ἀριθμεῖ τόσα βιβλία, ὅσα θάξιζε ν' ἀφιερωθοῦν στὸ μέγα γεγονός. Ἀλλ' ἐκεῖ ποὺ φαίνεται τὸ κενὸ εἶναι τὸ παιδικὸ βιβλίο. Ἂν ἐξαιρέση κανεὶς μερικὰ βιβλία ποὺ ἐγράφησαν στὰ τελευταῖα πρὸ τοῦ 1912 καὶ μετὰ τὸ 1912 χρόνια καὶ ποὺ ὅλα σχεδὸν ἀνάγονται στὴν ἀρχαία καὶ τὴ βυζαντινὴ ἱστορία, κανένα ἢ πολὺ λίγα βιβλία ὑπάρχουν ποὺ νὰ ὑμνοῦν μὲ λόγια ἁπλᾶ καὶ μὲ μέσα ποὺ νὰ πλησιάζουν τὴν παιδικὴ ψυχή, τὴν θαυμαστὴ σελίδα τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας. Ποῦ ν' ἀποδώση κανεὶς τὸ πρᾶγμα; Στὴν ἀντίληψι ὅτι οἱ μεγάλοι πρέπει μόνο γιὰ τοὺς μεγάλους νὰ γράφουν; Δὲ θάθελα νὰ τὸ φαντασθῶ. Σὲ ἄλλες χῶρες οἱ μεγαλύτεροι συγγραφεῖς ἐθεώρησαν τιμὴ καὶ δόξα τους νὰ γράψουν γιὰ τὰ παιδιά, γιατὶ τὸ πρᾶγμα, ἐνῷ δὲν εἶναι τόσο εὔκολο, ἀποτελεῖ ἐξ ἄλλου ἐθνικὴ ὑπηρεσία τῆς μεγαλυτέρας σημασίας. Τυπικὸ παράδειγμα ἂς εἶναι ὁ Ντίκενς, γιὰ νὰ μὴν ἀναφέρω τὸν Γάλλο Βέρν, τοῦ ὁποίου τὰ βιβλία ἐσυγκινοῦσαν καὶ συγκινοῦν στὸν ἴδιο βαθμὸ μεγάλους καὶ μικρούς. Ἂν ὁ συγγραφεὺς γιὰ τοὺς μεγάλους σκοπὸ ἔχη νὰ θέλγη καὶ νὰ κεντρίζη τὴ φαντασία, ὁ συγγραφεὺς γιὰ τοὺς μικροὺς ἔχει ἕνα ἀπείρως εὐγενέστερο σκοπό: νὰ διαπλάττη ψυχές. Γιατὶ εἶναι πολὺ γνωστὸ ὅτι τὸ παιδὶ χαράσσει τοὺς κόσμους του πάνω σ' ἐκεῖνα ποὺ βλέπει, ἀκούει καὶ διαβάζει. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ μεγάλη ἐπίδρασις τοῦ βιβλίου στὴν παιδικὴ ψυχή, ὅταν τὸ βιβλίο αὐτὸ εἶναι εὔληπτο, ἁπλό, γραμμένο μὲ τέχνη καὶ πάνω σ' εὐγενικὲς γραμμές. Εἶναι λυπηρὸ ἀκόμη νὰ διαπιστώνη κανεὶς ὅτι ἂν ἐξαιρέση τὶς σειρὲς τῶν παιδικῶν βιβλίων ποὺ ἐξέδωσαν δύο μεγάλοι ἐκδοτικοὶ οἶκοι πρὶν λίγα χρόνια καὶ τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων εἶχαν σχέσι μὲ τὴ διεθνῆ γραμματολογία, ὅ,τι ἐγράφη στὸν τόπο γιὰ παιδιὰ ἐγράφη στὴν περίοδο 1911—1914 καὶ στὰ πολὺ παληότερα χρόνια. Ὁ «Λουκᾶς Λάρας» καὶ «Ὁ Γερο-Στάθης», μ' ὅλη τὴ μορφή τους τοῦ σχολικοῦ βιβλίου, εἶναι βιβλία ποὺ ἐγράφησαν πρὶν δεκάδες χρόνια καὶ ἦσαν ἀληθινὰ ἄριστα στὴν ἐποχή τους. Στὴν ἐποχή μας ὅμως ποῦ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ τάχει ἐμπνεύσει τὸ ἔπος τοῦ Μεσολογγιοῦ, ἡ ἀπόπειρα τοῦ Κανάρη στὸ λιμάνι τῆς Ἀλεξανδρείας, ἡ πυρπόλησις τῆς τουρκικῆς ναυαρχίδος στὸ λιμάνι τῆς Χίου; Ποῦ εἶναι τὰ βιβλία ποὺ θὰ βάζουν τὸ Ἑλληνόπουλο ν' ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἐλευθερία δίπλα στοὺς μεγάλους;

Δὲν ὑπάρχουν.

Ἂν ὅμως θέλουμε νὰ ζοῦμε σὲ αἰῶνες αἰώνων, ἂν θέλουμε νὰ ξαναπάρουμε τὴ θέσι ποὺ δικαιωματικὰ μᾶς ἀνήκει ἀνάμεσα στὰ ἄλλα ἔθνη, ἐκεῖνο ποὺ πρέπει τὸ πρῶτο νὰ προσέξουμε εἶναι ἡ παιδικὴ ψυχή. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ μαθαίνουν τὰ Ἑλληνόπουλα ἀπὸ τὰ διάφορα παιδικὰ περιοδικὰ τί ἔκανεν ἕνα Ἐγγλεζόπουλο ἢ ἕνα Φραντσεζόπουλο στὰ χρόνια ποὺ ἡ Ἀγγλία καὶ ἡ Γαλλία ἐπολεμοῦσαν μεταξύ τους ἢ ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν τους. Ὄχι, δὲν εἶναι ἀρκετό, γιατὶ τότε τὸ Ἑλληνόπουλο ὑπερηφανεύεται γιὰ λογαριασμὸ μιᾶς ἄλλης φυλῆς, ἐνῷ πρέπει νὰ ὑπερηφανεύεται γιὰ λογαριασμὸ τῆς δικῆς του. Πρέπει νὰ ποτισθῆ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι τὸ ἴδιο αὐτὸ θὰ μποροῦσε νὰ κάμη περισσότερα, ὅπως ἔκαναν τὰ Ἑλληνόπουλα σὲ κάθε ἐποχή. Δὲν εἶναι ἀρκετὸ νὰ διδάσκεται ἡ ἱστορία στὸ σχολεῖο. Ὅσο καὶ νάναι λαμπρὸς ὁ διδάσκαλος ἢ ὁ καθηγητής, μάθημα παραδίδουν καὶ δὲν μποροῦν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὰ ὅρια ποὺ τοὺς χαράσσει τὸ πρόγραμμα. Τὸ παιδικὸ βιβλίο ἀνοίγει ὁρίζοντας στὸ Ἑλληνόπουλο, τοῦ γεμίζει τὴν ψυχὴ εὐφροσύνη καὶ ὑπερηφάνεια καὶ τοῦ ἀφίνει ἐλεύθερη τὴ φαντασία.

Ποῦ εἶναι ὅμως τὸ παιδικὸ βιβλίο;

Χρ. Ἐμ. Ἀγγελομάτης

Ἡ σημαία δὲν εἶναι ἕνα κομμάτι πανὶ κρεμασμένο εἰς ἕνα κοντάρι. Εἶναι τὸ σύμβολον τῆς πατρίδος μας. Εἶναι ἡ ἰδία ἡ πατρίς μας. Ὅπως ὅταν εἰς τὴν ἐκκλησίαν μεταλαβαίνετε τὸ Σῶμα καὶ τὸ Αἷμα τοῦ Χριστοῦ διὰ τοῦ ἄρτου καὶ τοῦ οἴνου, ἔτσι καὶ μὲ τὸ πανὶ αὐτὸ κρατεῖτε εἰς τὰ χέρια σας τὴν πατρίδα ὁλόκληρη, τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη.

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Γράμματα ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ

Ἀγαπητοί μου Φίλοι,

Γέμισε ἡ καρδιά μου ἀπὸ συγκίνησι — ὅπως γέμισε καὶ κάθε ἄλλη ἑλληνικὴ καρδιὰ — ὅταν τὶς προάλλες σᾶς εἶδα νὰ στέκεσθε μὲ τόση εὐλάβεια καὶ σεβασμὸ μπροστὰ στὸ μνημεῖο τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου. Τί ὡραία σκέψι νὰ συγκεντρωθοῦν ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὰ Ἑλληνόπουλα ὅλων τῶν σχολείων σ' ἕνα εὐλαβικὸ μνημόσυνο γιὰ τοὺς πεσόντας ὑπὲρ Πατρίδος! Καὶ τὴν ἴδια στιγμή, ὅπως ξέρετε, τὸ ἴδιο μνημόσυνο γινόταν σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ τὰ παιδιὰ ὅλων τῶν ἑλληνικῶν σχολείων, ὥστε ἑνωμένες καὶ συνταυτισμένες οἱ νεανικὲς ψυχές τους σὲ μιὰ μοναδικὴ ψυχή, ἁγνή, καθαρή, ζωντανὴ κι' ἀκμαία, τὴ νέα ψυχὴ τοῦ Ἔθνους, νὰ μπορέσουν νὰ ἐπικαλεσθοῦν καὶ νὰ ἐπικοινωνήσουν μὲ τὴν ἱερὴ ψυχὴ τῶν προγόνων τους, νὰ νοιώσουν τὸ ὑπέροχο ἐθνικὸ καὶ ἠθικὸ μεγαλεῖό της, νὰ τῆς καταθέσουν τὴν εὐγνωμοσύνη καὶ τὴν πίστι τους καὶ ν' ἀντλήσουν ἀπ' αὐτὴν τὸ πολύτιμο δίδαγμα τοῦ μεγάλου παραδείγματός τους.

Ἐκεῖ μπροστά σας βλέπατε, χαραγμένα στοὺς σεμνοὺς χαμηλοὺς τοίχους, τὰ ὀνόματα διαφόρων μερῶν τῆς ἱερῆς μας γῆς, ὅπου οἱ ἡρωϊκοί μας πρόγονοι ἀγωνίστηκαν καὶ πρόσφεραν καὶ τὴ ζωή τους γιὰ τὴν ἐλευθερία, τὴ δόξα καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς Πατρίδος. Πόσα ὅμως ἄλλα ὀνόματα, τὸ ἴδιο τιμημένα καὶ καθαγιασμένα, ἔλειπαν ἀπ' ἐκεῖ, γιατὶ δὲν μποροῦσαν βέβαια νὰ χωρέσουν στοὺς μικροὺς τοίχους! Τὰ ὀνόματα αὐτά, ποὺ εἶναι τόσο πολλὰ κι' ἀμέτρητα, ὅσες σπιθαμὲς ἔχει ἡ ἑλληνικὴ γῆ, τὰ θύμιζε καὶ τὰ συμβόλιζε ὁ λαξευμένος πάνω στὸ μάρμαρο Ἄγνωστος Στρατιώτης.

Ἔχετε προσέξει ὅτι φορεῖ περικεφαλαία κι' ὅτι γενικὰ μοιάζει πιὸ πολὺ μὲ ἀρχαῖο πολεμιστὴ παρὰ μὲ σύγχρονο στρατιώτη; Αὐτὸ εἶναι γιὰ νὰ θυμίζη ὅτι ὁ Στρατιώτης αὐτὸς ξεκινᾷ ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων, ξεκινᾷ καὶ συνεχίζει τὴν πορεία του ἀνάμεσα σ' ὅλες τὶς ἐποχές, μιὰ πορεία ποὺ οἱ ἀφετηρίες της χάνονται μέσα στὴν ὀνειρώδη ἀτμόσφαιρα τῆς Μυθολογίας καὶ ποὺ τέρμα δὲν ἔχει, γιατὶ βυθίζεται μέσα στὸ ἄπειρο τοῦ Μέλλοντος.

Ἐπροσέξατε ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο, ἀγαπητοί μου Φίλοι; Ὁ Στρατιώτης αὐτὸς δὲν εἶναι νεκρός. Ἔπεσε στὸ πεδίο τῆς τιμῆς, ἀλλὰ δὲν πέθανε. Δὲν πεθαίνει κανεὶς ὅταν πέφτη γιὰ τὴν Πατρίδα. Ξαναζωντανεύει τὴν ἴδια στιγμὴ καὶ ξαναζωντανεύει γιὰ πάντα. Ἀνασηκώνεται, συγκεντρώνει τὶς δυνάμεις του καὶ προσπαθεῖ νὰ συνεχίση τὴν πορεία του. Κι' ἂν δὲν τὸ κατορθώση μὲ τὸ κορμί του, θὰ τὸ κατορθώση μὲ τὴν ψυχή του, ποὺ ζῇ καὶ θὰ ζῇ αἰωνίως μέσα στὰ κορμιὰ ὅλων τῶν ζωντανῶν ἀδελφῶν του, τῶν παιδιῶν του, τῶν ἀπογόνων του.

Καὶ νὰ ἀκριβῶς τί ἔδειχνε, τί κυρίως συμβόλιζε ἡ σεμνὴ κι' ἐπιβλητικὴ παρουσία σας ἐκεῖ μπροστά του μὲ τὴν στολὴ τοῦ Φαλαγγίτου. Ἦταν σὰν νὰ τοῦ λέγατε:

— Μὴν ἀνησυχῇς, ἡρωϊκέ μας πρόγονε! Ἂν ἔχασες τὴ ζωή Σου, νά την ἐδῶ μέσα μας! Ζῇς καὶ θὰ ζῇς πάντα μέσα στὴ σκέψι μας καὶ μέσα στὴν ψυχή μας. Καὶ θὰ συνεχίσης ἔτσι μέσα μας τὴν ἡρωϊκὴ καὶ δοξασμένη πορεία Σου. Ζῇς καὶ θὰ ζῇς πάντα, γιατὶ ζῇ καὶ θὰ ζῇ πάντα ἡ Πατρίδα Σου, ἡ Πατρίδα μας. Σοῦ τὸ ὑποσχόμαστε, Σοῦ τὸ ὁρκιζόμαστε! Ἡ στολὴ αὐτὴ ποὺ φοροῦμε, εἶναι ἡ στολὴ τῆς πειθαρχίας στὰ δικά Σου κελεύσματα, ἡ στολὴ ποὺ ἑρμηνεύει τὸ δικό Σου πνεῦμα, ποὺ συμβολίζει τὴ δική Σου θέλησι, τὸν δικό Σου ἡρωϊσμό. Μᾶς τὴν ἔχει δώσει Κάποιος, ποὺ μέσα στὴ μεγάλη ψυχή Του ἔχει συμπυκνώσει τὴν ἱερὴ πνοή Σου καὶ μᾶς τὴν μεταδίδει μὲ τὴν ἴδια φλόγα καὶ τὴν ἴδια ὁρμὴ τὴ δική Σου. Ὁ δρόμος ποὺ μᾶς δείχνει καὶ πάνω στὸν ὁποῖον μᾶς ὁδηγεῖ, εἶναι ὁ δικός Σου δρόμος. Ἀναγνωρίζουμε τὰ αἰώνια ἀποτυπώματα τῶν βημάτων Σου, τ' ἀποτυπώματα τῶν δοξασμένων μεγαλουργημάτων Σου. Καὶ μ' Αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς τὰ ἀκολουθοῦμε μὲ ἀπόλυτη ἀφοσίωσι καὶ πίστι.

Μὲ ὅλη μου τὴν ἀγάπη

Μελῆς Νικολαΐδης

Ἡ καθιέρωσις τοῦ Ἐθνικοῦ μας Ὕμνου

Ὁ ὕμνος εἰς τὴν ἐλευθερίαν, ποὺ ἐγράφη ἀπὸ τὸν Σολωμό, ἐτονίσθη τρὶς εἰς διαφόρους μελῳδίας ὑπὸ τοῦ Ἕλληνος μουσικοῦ Μαντζάρου. Ὁ τρίτος τονισμός, ποὺ ἔγινε τὸ 1861, ὡρίσθη ὡς Ἐθνικὸς Ὕμνος διὰ Β. Διατάγματος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν Δ. Μπουντούρη.

Κατωτέρω παραθέτομεν σχετικὸν ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ναυτικῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν.

Κύριε συνάδελφε, τὸ Β. Διάταγμα ὃ λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ κοινοποιήσω ὑμῖν ἐν ὀπισθογράφῳ, δὲν χρήζει πολλῶν σχολίων.

Ἡ Ἑπτάνησος, εὐτυχήσασα νὰ γεννήση τὸν δημοτικώτερον ἐθνικὸν ποιητήν, ἐν ταὐτῷ δὲ ἕνα ἐκ τῶν μᾶλλον διακεκριμένων μουσικοδιδασκάλων τοῦ αἰῶνος, βλέπει ἐν τῷ διατάγματι τούτῳ παραδεχόμενον τὸν παρὰ τοῦ Ἱππότου Κ. Μαντζάρου τονισθέντα ὕμνον εἰς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀοιδίμου ποιητοῦ Σολωμοῦ, ὡς ἐπίσημον ἐθνικὸν ᾆσμα καθ' ὅλας τὰς τελετὰς καὶ παρατάξεις τοῦ Β. Ναυτικοῦ.

Ἀναχωροῦντος κατ' αὐτὰς τοῦ Βασιλέως διὰ Κέρκυραν, ὅπου καὶ διάφορα πολεμικὰ πλοῖα ξένων δυνάμεων θὰ παρευρεθῶσιν, ἀνάγκη πᾶσα νὰ γίνῃ γνωστὸν πρὸς τοὺς ἐδῶ πρέσβεις τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐν λόγῳ Διατάγματος, ἵνα κατὰ τὰ εἰθισμένα ἐν τῇ ναυτικῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τὰ ξένα πλοῖα αὐτὸν τὸν σκοπὸν παιανίζουσιν ὁσάκις πρόκειται νὰ ἀποδώσωσι τιμὰς εἰς τὴν Α. Μ. ἢ εἰς τὴν Ἐθνικὴν Σημαίαν.

Δὲν θεωρῶ δὲ περιττὸν νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ φέρετε εἰς γνῶσιν τὴν περὶ τούτου τοῦ ἀντικειμένου ὑψηλὴν ἀπόφασιν τῆς Α. Μ. εἰς ὅλας τὰς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον σας ὑπαγομένας πρεσβείας καὶ προξενικὰς ἀρχάς. Εὐελπίζομεν ὅτι ὅσον οὔπω καὶ τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Στρατιωτικῶν θέλει παραδεχθῆ τὸ ἴδιον μέτρον, υἱοθετοῦν διὰ τὴν Στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ᾆσμα, ὅπερ εἶναι περιφανὴς καὶ ὡραῖος σύνδεσμος μεταξὺ τοῦ πρώην Ἰονικοῦ Κράτους καὶ τῆς γενικῆς Μητρὸς Ἑλλάδος.

Λογίζομαι δ' εὐτυχής, διότι κατὰ τὴν ἐν Κερκύρᾳ διαμονήν μου ηὐτύχησα νὰ συντελέσω εἰς τὴν ἀπόφασιν, ἥτις ἐξετελέσθη διὰ τοῦ Διατάγματος τούτου.

Ἐν Ἀθήναις 4 Αὐγούστου 1865

Ὁ Ὑπουργὸς

Δ. ΜΠΟΥΝΤΟΥΡΗΣ

Στό περιθώριον

ΟΙ ΑΠΟΔΗΜΟΙ

Ὅπως ἐσημείωσαν τὰ διεθνῆ πρακτορεῖα, ὁ πανηγυρισμὸς τῆς ἐθνικῆς μας ἐπετείου ὑπῆρξεν εἰς τὰ κέντρα τῆς ἑλληνικῆς διασπορᾶς ἐξ ἴσου ἔντονος καὶ θερμὸς ὅπως καὶ εἰς τὴν Μητρόπολιν. Αὐτὸ φυσικὰ μᾶς συγκινεῖ ἐξαιρετικά. Δείχνει ὅτι ὁ παλμὸς τοῦ Ἔθνους παραμένει ὅπως πάντοτε ἑνιαῖος. Καὶ πιστοποιεῖ ἀκόμη ὅτι ἡ ἀνάτασις τῶν καρδιῶν καὶ τῶν πνευμάτων, ποὺ μὲ τόσην ἐπιτυχίαν τὴν ἐκαλλιέργησεν ἡ αὐγουστιανὴ μεταβολή, ἔχει ἐπηρεάσει γόνιμα καὶ βαθειὰ τὴν Πανελλήνιον συνείδησιν.

Χαιρετίζομεν τοὺς ἀποδήμους Ἕλληνας ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μας. Τοὺς εὐγνωμονοῦμε διὰ τὸν ἑλληνικόν των ἐνθουσιασμόν. Γνωρίζομεν ποῖα ὑπόσχεσις δυνάμεως κρύβεται εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ ἐνθουσιασμοῦ των καὶ πόσον πολύτιμος εἶναι γιὰ μᾶς, γι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, γιὰ τὴν Ἑλλάδα, ἡ δύναμις αὐτή, πρὸ πάντων εἰς τοὺς δίσεκτους αὐτοὺς καιροὺς ποὺ περνᾶ ὁ κόσμος ὁλόκληρος.

ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ ΤΕΥΧΟΣ

Ἡ εἰκονογράφησις τοῦ προσεχοῦς τεύχους θὰ περιλάβῃ τὰς χαρακτηριστικωτέρας ἀπόψεις τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς πρωτευούσης τῆς 25ης Μαρτίου, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἦτο δυνατὸν τεχνικῶς νὰ ἀνταποκριθῇ εἰς τὸ παρὸν τεῦχος.

Ο ΑΡΓΑΛΕΙΟΣ

Εἰς ἄλλην στήλην δημοσιεύεται ἡ ἐπιτυχὴς προσπάθεια ὡρισμένης Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῆς Ὀργανώσεως νὰ ἀναβιώσῃ εἰς τὸν χωρικὸν ἀργαλειὸν τὴν πολύτιμον διὰ τὴν Ἑλληνικὴν βιοτεχνίαν ἀντιγραφὴν παλαιῶν ὑφαντῶν καὶ κεντημάτων λαϊκῆς τέχνης. Ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις δι' ἐγκυκλίων της ἠσχολήθη ἤδη ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου καὶ ἡ προπαρασκευαζομένη προσεχὴς ἔκθεσις χειροτεχνίας εἴμεθα βέβαιοι ὅτι θὰ παρουσιάσῃ τοὺς πρώτους καρποὺς τῆς ὡραίας αὐτῆς προσπαθείας.

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμεῖς θὰ ἠθέλαμεν νὰ συστήσωμεν εἶναι ἡ ὅσον τὸ δυνατὸν εὐρυτέρα ἔρευνα εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἰδίᾳ περιφερείας περὶ συλλογῆς τῶν κειμηλίων τούτων τῆς Ἑλληνικῆς παλαιᾶς τέχνης διὰ τὴν ἀντιγραφὴν των εἰς τοὺς ἀργαλειοὺς ἀπὸ τὰ κορίτσια τῆς Ὀργανώσεως. Διότι συμβαίνει δυστυχῶς, καθημερινῶς τὰ πρότυπα αὐτὰ νὰ ἐξαφανίζωνται μὲ τὴν πάροδον τοῦ χρόνου.

ΗΝΔΡΩΜΕΝΗ ΚΑΙ ΩΡΙΜΟΣ

Ἡ νεότης τῆς Ἑλλάδος, καὶ ὄχι μόνον ἡ νεότης της ἀλλὰ καὶ ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ὁλόκληρος, ἂς ἐμποτισθῇ βαθύτατα μὲ τὰς πυκνὰς ἀληθείας ποὺ διεκήρυξεν ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τοὺς συντόμους λόγους του κατὰ τὰς συγκεντρώσεις τῆς Ἐθνικῆς Ἑταιρίας καὶ τῆς Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως, καὶ ποὺ τὸ νόημα τους ἠμπορεῖ νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς: Ἂς μὴ παρασυρθῇ κανεὶς ἀπὸ τὶς ἀνόητες καὶ ἀστήρικτες νεοφανεῖς θεωρίες ποὺ ἀκούονται κατὰ τὴν ταραγμένην καὶ ἀνερμάτιστον αὐτὴν ἐποχήν. Ἀπὸ τὶς θεωρίες ποὺ θέλουν νὰ ὑποστηρίξουν πὼς τάχα τὰ ἀριθμητικῶς μικρὰ ἔθνη εἶναι δύσκολον νὰ διατηρήσουν τὴν αὐτοτέλειά τους. Ἡ ἑλληνικὴ ἱστορία, ἀπὸ τὴν ἀρχὴ της ἕως τώρα, δὲν κάμνει τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ διαψεύδῃ καὶ νὰ γελοιοποιῇ αὐτὲς τὶς θεωρίες. Καὶ ἡ ἱστορία τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, λίγο πολὺ περικλείει τὴν ἱστορία τοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ ξεχνοῦμε. Εἰς παλαιοτάτην ἐποχήν, ὅταν οἱ βάρβαροι ἀπὸ τὴν Ἀνατολὴν ἐπῆλθον πολυάριθμοι καὶ μὲ ἀφάνταστον ὄγκον ὑλικῶν μέσων διὰ νὰ ὑποτάξουν αὐτὴν τὴν γῆν, ἀπειλοῦντες ὑπεροπτικῶς ὅτι θὰ ἐκάλυπτον τὸν ἥλιον μὲ τὰς λόγχας των, μία δρὰξ Ἑλλήνων τοὺς ἀπήντησε: «Τόσον τὸ καλλίτερον! Θὰ πολεμήσωμεν ὑπὸ σκιάν». Καὶ ἐπολέμησαν καὶ ἔπεσαν ἐκεῖνοι, ἀλλὰ εἰς τὸ τέλος οἱ βάρβαροι ἐνικήθησαν καὶ ἔφυγαν μ' ὅλο τὸ πλῆθος καὶ μ' ὅλη τὴν ὑλικὴν ὑπεροχήν των. Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς νεωτέρους αἰῶνας οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ νῖκαι τοῦ Ἔθνους τοῦ ἑλληνικοῦ ἦσαν ἀγῶνες καὶ νῖκαι εὐψυχίας ἐναντίον τῆς ὑλικῆς δυνάμεως καὶ ποιοῦ ἐναντίον τοῦ καταπληκτικοῦ ὄγκου τοῦ ποσοῦ.

Ἐφόσον λοιπὸν τὸ Ἔθνος διατηρεῖ τὴν ἰδίαν εὐψυχίαν δὲν ἔχει νὰ φοβηθῇ τὸν ἀριθμὸν κανενὸς ἐχθροῦ. Θὰ τὸν ἀντιμετωπίσῃ ἂν καὶ ὅταν καὶ ὅπου χρειασθῇ. Διὰ ν' ἀποκτήσῃ αὐτὸ ποὺ κατέχει ἐδαπάνησε φοβερὰς δυνάμεις καὶ πολὺ αἷμα. Θὰ δαπανήσῃ, ἂν χρειασθῇ, ἄλλας τόσας δυνάμεις καὶ ἄλλο τόσον αἷμα, διὰ νὰ τὸ προασπίσῃ καὶ νὰ τὸ διατηρήσῃ καὶ θὰ τὸ κατορθώσῃ. Ἡ ἡνωμένη του θέλησις καὶ ἡ δύναμις τοῦ φρονήματος καὶ τῆς πίστεώς του εἶναι ἀσφαλεστάτη ἐγγύησις. Καὶ τὴν ἐγγύησιν αὐτὴν τὴν ἀσφαλίζει ἀκόμη περισσότερον ἕνα ἄλλο γεγονός. Ὅτι ἡ Ἑλλὰς ἡ σημερινὴ εἶναι τόσον ἠνδρωμένη καὶ ὥριμος, ὥστε νὰ μὴν αἰσθηματολογῇ, ὅπως συνέβαινε ἄλλοτε. Δι' αὐτὸ ἀποκλείεται ὁπωσδήποτε νὰ παρασυρθῇ ἀσκόπως ἢ ἀκαίρως εἰς ἀγῶνας ποὺ δὲν ἔχουν ἄμεσον σχέσιν μὲ αὐτὴν καὶ μὲ τὰ συμφέροντά της. Ἂν ἀποβῇ ἀναπόφευκτος δι' αὐτὴν ἡ ἀνάγκη νὰ πολεμήσῃ, θὰ πολεμήσῃ διὰ τὴν τιμὴν καὶ διὰ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ἂν ἡ τιμὴ καὶ ἡ ἀνεξαρτησία της κινδυνεύσουν, καὶ θὰ πολεμήσῃ φυσικὰ ἐναντίον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι θ' ἀπειλήσουν τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀνεξαρτησίαν της, ὁποιοιδήποτε καὶ ἂν τύχῃ νὰ εἶναι αὐτοί.

Ἀπὸ τὴν Ἐθνική μας Ἐπέτειο

Ὁμὰς Φαλαγγιτῶν ἀποδίδει τιμὰς ἔμπροσθεν τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μετὰ τὴν κατάθεσιν τῆς δάφνης ὑπὸ τοῦ τελευταίου δαφνηδρόμου.

Στό περιθώριον

Ο ΚΥΒ. ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ

Εἰς τὴν προχθεσινὴν του ὁμιλίαν κατὰ τὸ γεῦμα τοῦ «Μαξίμ», περὶ τοῦ ὁποίου γράφομεν εἰς ἄλλην σελίδα, ἀφοῦ ἀπένειμε εἰς κάθε ἕνα τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν διεξαχθεισῶν ἑορτῶν καὶ παρελάσεων τὸν δίκαιον ἔπαινον καὶ ἐξαιρέτησε τοὺς ἀντιπροσώπους πρὸς τιμὴν τῶν ὁποίων ἐδίδετο καὶ τὸ γεῦμα, ὁ Κ. Ε. Ν. κ. Ἀλέξ. Κανελλόπουλος κατέληξε μὲ μίαν ἐμπνευσμένην ὄντως ἀποστροφήν, τονίσας τὴν ὑποχρέωσιν ὅλων τῶν μελῶν νὰ προάγουν συνεχῶς ἑαυτὰ καὶ τὴν ἰδέαν τῆς Ὀργανώσεως, διότι ἔτσι μόνον θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ πλήρης ἐπιτυχία τοῦ ἐφαρμοζομένου τριετοῦς σχεδίου καὶ ἔτσι μόνον θ' ἀνταποκριθῶμεν ὅλοι εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Ἀρχηγοῦ περὶ τῆς μεγάλης τῆς Ὀργανώσεως ἀποστολῆς.

Η ΧΟΡΩΔΙΑ ΚΑΙ ΤΟ ΔΗΜ. ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ «Πάλλας», τοῦ «Μαξίμ», εἰς τὰς παρελάσεις καὶ εἰς τὰς συγκεντρώσεις ἁπάσης τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς προχθεσινὰς ἑορτὰς τῆς Μεγάλης Ἐπετείου, χάρις εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῆς Περ. Διοικητρίας Θ.Π. κ. Λ. Μαντζούφα ἐπρυτάνευσαν τὰ δημοτικά μας τραγούδια μὲ τὴν ἄψογον ἐκτέλεσιν ὑπὸ τῆς λαμπρᾶς χορωδίας τῆς Π.Δ.Θ.Π. Αἱ «Κρητικαὶ μαντινάδες», «τὸ Λαγιαρνὶ» καὶ ἄλλα ἐκλεκτὰ τραγούδια τῆς δημοτικῆς μας ποιήσεως ἠκούσθησαν καὶ ἐχειροκροτήθησαν μὲ τὸν μεγαλύτερον ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀπὸ τὰ μέλη καὶ ἀπὸ τὸ κοινόν. Ἡ Ε.Ο.Ν. ἔτσι ἀναβιβάζει καὶ πάλιν τὸ δημοτικὸ μας τραγοῦδι εἰς τὴν θέσιν ποὺ τοῦ ἀνήκει καὶ εἴμεθα βέβαιοι ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ πεδίου αὐτοῦ ἔχει τὴν ἐπιδοκιμασίαν ὁλοκλήρου τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, τοῦ ὁποίου τὸ τραγοῦδι μαζὶ μὲ ὅλα τὰ ἄλλα γνήσια θησαυρίσματα τοῦ Ἔθνους τὸ εἶχε θέσει εἰς τὸ περιθώριον ἡ ἄδοξος ἐποχὴ ποὺ ἐπέρασεν, εὐτυχῶς.

ΑΙ ΕΙΚΟΝΕΣ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ ΜΑΣ

Ἡ πρώτη: Ἀπὸ τὰς τελετὰς τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἡ δευτέρα: Σχηματισμοὶ τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς Πρωτευούσης μετὰ τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου.

ΑΠΟ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν. ΣΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗ ΜΑΣ ΕΟΡΤΗ

Τὰ παρελαύνοντα τμήματα τῆς Π.Δ.Α.Π. ἐνῷ διέρχονται ἔμπροσθεν τῆς ἐξέδρας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Εἰς τὸν μεγαλειώδη πανηγυρισμὸν τῆς Ἐθνικῆς ἑορτῆς ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία ἔδωσε τὸν τόνον, ἔδωσε τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ ἐπέδειξε τὴν πίστιν αὐτῆς ἐπὶ τὰ ἑλληνικὰ πεπρωμένα...

Ὅταν ὀλίγας ἡμέρας μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936 ὁ Ἀρχηγὸς ἐσάλπιζεν ἀνὰ τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος τὸ ἐγερτήριον τῆς Νεολαίας μὲ τὰς τέσσαρας ἁπλᾶς ἀλλ' ἐπιτακτικὰς λέξεις: «Σήκω ἐπάνω Ἑλληνικὴ Νεολαία», ὀλίγοι ἐπίστευαν ὅτι τὸ θαῦμα τῆς ἐξορμήσεως τῶν νέων Ἑλλήνων θὰ ἔπαιρνε τόση ἔκτασι, καὶ στὶς ψυχὲς τῶν Ἑλληνοπαίδων θὰ ἔπαιρνε τόσο γρήγορα τὴ θέσι του τὸ αἴσθημα τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος...

Καὶ ὁ Ἀρχηγός, βλέποντας τὸ ἔργο του τὸ ἀπόγευμα τῆς 25 Μαρτίου στὶς 38 χιλιάδες νέους καὶ νέες, ποὺ παρήλασαν μπροστὰ στὸ Βασιλέα καὶ τὸ Διάδοχο, καὶ μπροστά του, ἔνοιωθε τὴν ἱκανοποίησι τοῦ πατέρα, τοῦ δημιουργοῦ, τοῦ μεγάλου δημιουργοῦ τῆς προχθεσινῆς ἀφθάστης σὲ μεγαλεῖο, ἀφθάστης σὲ ἐνθουσιασμὸ συμμετοχῆς τῆς νεολαίας στὸν ἑορτασμὸ τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἡ συμβολικὴ δαφνηδρομία ἀπὸ τὴν Ἁγία Λαύρα μέχρι τοῦ μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, ποὺ μὲ τὴ βοήθεια τῆς νέας Ἑλληνικῆς γενεᾶς οἱ παληοὶ ἀγωνισταὶ τοῦ 1821 στεφάνωναν τοὺς νεωτέρους ἀγωνιστὰς τῆς ἑνωμένης Ἑλλάδος, πραγματοποιήθηκε κατὰ τρόπο τιμητικὸ διὰ τὴν Ὀργάνωσι τῆς Νεολαίας... Ὅλο σχεδὸν τὸ περασμένο Σάββατο μέχρι τῆς 12.30' μ. μ. τῆς Κυριακῆς, οἱ ἄλκιμοι τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας ἔτρεχαν γιὰ νὰ φέρουν τὸν κλάδο τῆς δάφνης, καὶ τὸν ἔφεραν στὴν ὥρα του πρὸ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, γιὰ νὰ τὸν καταθέσουν στὸ μνημεῖο του, σὲ μιὰ κατανυκτικὴ καὶ μυσταγωγικὴ τελετουργία, γονατιστοί, μπροστὰ στὶς ψυχὲς ὅλων ἐκείνων ποὺ ἔπεσαν ὑπὲρ Πατρίδος, καὶ ποὺ τὴ στιγμὴ ἐκείνη φτερούγιζαν πάνω ἀπὸ τὰ κεφάλια τῶν νέων καὶ νεανίδων εὐλογῶντάς τα.

Καὶ μέσα στὴ σιωπηλὴ ἐκείνη προσευχὴ ἡ ζωντανὴ ψυχὴ τῆς Νεολαίας ἔδινε ἕνα ὅρκο καὶ μιὰν ὑπόσχεσι... Δὲν θὰ προδώση ποτὲ τὰ ἱερὰ ὅπλα ποὺ θὰ τῆς ἐμπιστευθοῦν, καὶ οἱ ἥρωες τοῦ 21 μὲ τοὺς ἥρωας ποὺ ἐκπροσωπεῖ τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου, μποροῦν νὰ κοιμοῦνται ἥσυχοι τὸν αἰώνιο ὕπνο τῆς Ἀθανασίας, βέβαιοι πώς, ὅταν ἐπιστῇ ἡ στιγμή, οἱ σημερινοὶ νέοι καὶ νέες θὰ φανοῦν ἀντάξιοι τῶν ἡρωϊκῶν προγόνων...

Τὸ ἴδιο βράδυ, στὸ θέατρο «Παλλάς», στὴν ἑορταστικὴ συγκέντρωσι τῆς Νεολαίας, ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μίλησε μὲ λίγα ἁπλᾶ, μὰ ζουμερὰ λόγια, πρὸς τοὺς συναγωνιστὰς τῆς Νεολαίας..

«Ὅπως ἔγινε καὶ γίνεται, καὶ θὰ γίνῃ ἡ συμμετοχὴ τῆς Νεολαίας μας στὸν ἑορτασμὸ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας ἀποτελεῖ μιὰ ἀκόμη νίκη, μιὰ ἀκόμη κατάκτησι τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας...».

Αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια... Μὰ ὅταν ἀκούῃ κανεὶς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν νέων, ποὺ δὲν δείχνουν μόνο ἐνθουσιασμὸ καὶ βαθειὰ πίστι, μὰ καὶ τὸ ψυχικὸ ξύπνημα τῆς Νεολαίας, ποὺ γίνηκε μὲ τοῦ Ἀρχηγοῦ τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα, μπορεῖ νὰ βεβαιώσῃ ὅτι τὸ Ἔθνος, ἡ Πατρίδα, ὁ Βασιληᾶς κι' ὁ Ἀρχηγὸς κατήγαγαν τὴ μεγάλη Ἐθνικὴ Νίκη... Κατέκτησαν τὶς Ἑλληνικὲς καρδιὲς τῆς μεγάλης μάζης τῆς Νεολαίας...

Ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος Παῦλος μετὰ τῆς Α. Β. Υ. τῆς Πριγκηπίσσης Φρειδερίκης προσερχόμενοι εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς 25ης Μαρτίου.

Τὸ ἑορταστικὸ ἀποκορύφωμα ἦταν ἡ παρέλασις... 38 χιλιάδες νέων παρήλασαν!... Πάνω ἀπὸ 250 χιλιάδες κόσμου, ποὺ κατέλαβε τὰ πεζοδρόμια τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας, παρηκολούθησαν τὴν παρέλασι αὐτὴ μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Ἀρχηγὸ τοῦ Ἔθνους, τὸν Βασιλέα, τὸν Διάδοχο, τὸν Ἐθνικὸ Κυβερνήτη, τὸν Ἀρχηγό...

Ἀναγάλλιασαν ἑλληνικὲς ψυχές, σκίρτησαν ἐθνικὲς καρδιὲς μπρὸς στὸ μεγαλεῖο τῆς ἑλληνικῆς λεβεντιᾶς, μπροστὰ στὴν ἀρρενωπὴ ὀμορφιὰ τῶν νέων βλασταριῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐμπρὸς στὴ σεμνή, τὴν ἐπιβλητικὴ παράστασι τῶν κοριτσιῶν, τῶν αὐριανῶν μητέρων, ποὺ οἱ κόρφοι τους γλυκοδόξαστο ἑτοιμάζουν τὸ γάλα τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς λευτεριᾶς...».

Ὁ λαὸς χειροκρότησε, συγκινήθηκε, ἔνοιωσε τὴν ἀγαλλίασι γιὰ τὸ ἔργο ποὺ συνετελέσθη, καὶ ποὺ τώρα παρήλαυνε μπροστὰ στὰ μάτια του... Δὲν ἦταν αὐτό, ποὺ ἔβλεπε τώρα μπροστά του, τίποτε τὸ ἁπλῶς ἐντυπωσιακό... Ἦταν ἡ πραγματικότητα ποὺ παρήλαυνε μπροστά του, ἡ πραγματικότητα τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ποὺ ἐξήρθη πάνω ἀπὸ τὰ πάθη, τὶς κακίες, τὰ μίση, ποὺ συνετάραξαν τὶς μεγαλύτερες γενεὲς καὶ ποὺ τώρα, μὲ τὸ κεφάλι ὑψηλά, μὲ ἀρρυτίδωτο τὸ μέτωπο, μὲ πρόσωπο γελαστό, προχωρεῖ πάντα ἐμπρὸς ἐμπνευσμένη ἀπὸ τὸ μεγάλο της Ἀρχηγό!...

Στὶς 38 χιλιάδες ποὺ παρήλασαν εἶδε ὁ κόσμος τὸ ἔργο ποὺ ἐπιτελέσθηκε. Εἶδε σὲ τί μεγαλειώδες ἔργο ἀσχολεῖται τὸ παιδί του καὶ τὸ κορίτσι του, στὸν τομέα του... Εἶδε τὰς προόδους τοῦ παιδιοῦ του καὶ εὐγνωμονεῖ κι' αὐτὸς τὸ Κράτος καὶ τὸν Ἀρχηγό, γιὰ τὴ μεταμόρφωσι ποὺ ἐπέτυχε στοὺς νέους... Γιατὶ εἶδε... εἶδε τὶς εἰδικότητες, εἶδε τὰ τάγματα ἐργασίας, εἶδε τοὺς σχηματισμοὺς τῆς Ἀεραμύνης, τὴν Ὑποδιοίκησι Ἀέρος... Καὶ σάστισε...

Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦλθε:

Κάποιος, ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι μόνος, ἐξωμολογήθηκε γιὰ λίγο...

—Δὲν ἔστειλα τὸ παιδί μου στὴ Νεολαία... Μὰ ἀπὸ αὔριο τέλειωσε... Θὰ τὸ γράψω...

Τὸ βράδυ, στὸ «Μαξίμ», σ' ἕνα γεῦμα, ποὺ ἐπεκράτησε θερμὸς ἐνθουσιασμός, οἱ Φαλαγγῖτες καὶ Σκαπανεῖς, οἱ Φαλαγγίτισσες καὶ Σκαπάνισσες ὅλης τῆς Ἑλλάδος, στὸ δεῖπνο αὐτὸ τῆς ἀγάπης, ἔδωσαν σὲ μιὰ σπονδὴ τὸν ὅρκο τους... Ἑνωμένοι, σὲ μιὰ ψυχή, σὲ μιὰ καρδιά, ποὺ σὲ ἐναρμονισμένους παλμοὺς νὰ κτυπᾷ μόνο γιὰ τὴ Μεγάλη μας Πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα...

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μίλησε στὸ γεῦμα. Ἡ ὁμιλία του αὐτὴ ἦταν, ἂς ποῦμε, ἡ ἀνασκόπησις τῶν πεπραγμένων καὶ ἡ ἀφετηρία τῆς νέας ἐξορμήσεως...

Καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα ἔφερε στοὺς συντελεστὲς τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ...

«Πρὸ ὀλίγου, τοὺς εἶπε, μέσα σὲ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγές, μὲ ἐκάλεσεν ἐπίτηδες ὁ Ἀρχηγὸς γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ τὴν ἐντολὴν νὰ σᾶς διαβιβάσω ἐκ μέρους του τὴν ἀπόλυτή του ἱκανοποίησι καὶ εὐαρέσκεια διὰ τὴν σημερινήν μας ἐμφάνισιν...».

Καὶ ἦταν αὐτὰ τὰ συγχαρητήρια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅπως εἶπεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος κ. Κανελλόπουλος, «ἡ μεγαλύτερη ἱκανοποίησις ὅλων μας καὶ ἡ ἐπισημοτέρα ἐπισφράγισις, ἐπισφράγισις ἀδιαφιλονίκητος τῆς νίκης, ποὺ ἄλλη μιὰ φορὰ τὰ ἀγόρια καὶ τὰ κορίτσια τῆς Πατρίδος κέρδισαν χάρις στὴν πίστι τους πρὸς τὸν Ἀρχηγό, κάτω ἀπὸ τὴ σημαία τοῦ διπλοῦ πελέκεως...».

Καὶ συγχάρηκε ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ὅλους κατόπιν ποὺ συνετέλεσαν στὴν ἐπιτυχία τῆς ἑορτῆς... Δίκαιος ὁ ἔπαινος γιὰ τὸν σχόντα τὸ γενικὸν πρόσταγμα διοικητὴν Καφάλην, ὅπως δίκαια τὰ συγχαρητήρια γιὰ ὅλες τὶς μονάδες καὶ ἰδιαίτερα γιὰ τὸ Ἐπιτελεῖο καὶ τὴ διοικήτρια τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης, τὸν διοικητὴν ἀρρένων καὶ τοὺς ἐπαρχιακοὺς ἀντιπροσώπους καὶ τὰ τάγματα ἐργασίας.

Καὶ κατέληξεν ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μὲ τὴ διαπίστωσι ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἑορτασμοῦ σημαίνει ἀκόμη τὴ θέλησι γιὰ ἐργασία, οὕτως ὥστε νὰ ἐπιτελεσθῇ τὸ τριετὲς πρόγραμμα, καὶ τὴν ὑποχρέωσι νὰ δείξουν στὸν Ἑλληνικὸ λαὸ καὶ κατώρθωσαν νὰ δείξουν ὅτι ἡ Ἑλλάς, ὅπως ἀκριβῶς βασίζεται μὲ ἀπόλυτη πεποίθησι στὰς ἐνόπλους δυνάμεις τῆς Χώρας, ποὺ ἀποτελοῦν τὴν δυναμικὴν ἔκφρασιν τοῦ Ἔθνους, ἔτσι μπορεῖ ἀπόλυτα νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἔκφρασις τοῦ σφρίγους, τῆς ψυχικῆς δυνάμεως, τῆς ἀλκῆς, τῆς θελήσεως νὰ ἀγωνισθοῦν ἕνα ἀγῶνα ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ Ἔθνους μας.

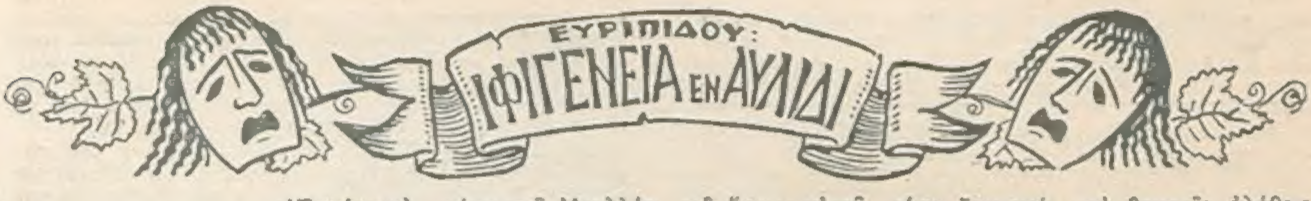
Καὶ ἐνῷ ἔλεγεν αὐτά, ἔτσι γιὰ νὰ καταδειχθῇ ἡ ἑνότης τοῦ Ἔθνους, ἡ στρατευμένη Νεολαία, λαμπαδηφοροῦσα εἰς τὴν ὁδὸν Σταδίου, ἔψαλλε τὸν ὕμνον τῆς Νεολαίας.

Καὶ κατέληξε σχεδὸν τονίζοντας τὴν ὑποχρέωσι ὅπως κάθε καινούργια μέρα, κάθε καινούργιο βῆμα τῆς Νεολαίας εἶναι καλλίτερο ἀπὸ τὸ προηγούμενο, γιατὶ ἔτσι ὁ Βασιληᾶς κι' ὁ Ἀρχηγὸς θὰ μποροῦν νὰ στηρίζωνται στὴ Νεολαία...

ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ

Τμῆμα Φαλαγγιτισσῶν τῆς Π.Δ.Θ.Π. ἐνῷ μεταβαίνει εἰς τὸ Μνημεῖον τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου.

4. **(Συνέχεια)**

Μποροῦσε νὰ μείνῃ ἀδιάφορος ὅταν ἔτσι ἔρριχναν ἀπάνω του μέρος ἀπὸ τὴν εὐθύνη;

«Τ' ὄνομά σου, αὐτὸ μ' ἔφερε ἐδῶ», τοῦ εἶπε ἡ Κλυταιμήστρα...

Ὡς τόσο ὁ Ἀχιλλέας καὶ δίχως τὸ ἐπιχείρημα αὐτὸ θἄκανε τὸ ἴδιο, σύμφωνα μὲ τὰ ἱπποτικά του φυσικά, μόνο καὶ μόνο γιατὶ δυὸ ἀδύνατες κι ἀπροστάτευτες γυναῖκες τὸν παρακαλοῦσαν.

Μιλεῖ καὶ φαίνεται ἀμέσως τὸ παλληκάρι ποὺ ξέρει τὴ δύναμί του καὶ περηφανεύεται γι' αὐτή, ὡς τὸ σημεῖο μάλιστα ποὺ διαλαλεῖ πὼς στὸν ἀρχιστράτηγο θὰ ὑπακούσῃ μονάχα ἂν κυβερνᾶ καλά.

Χωρὶς νἆναι κανεὶς προφήτης μαντεύει ἀμέσως τὸ τί ἔχει ν' ἀκολουθήσῃ ἐκεῖ πέρα στὴν Τροία, ἂν τυχὸν κάποιος, ὅποιος καὶ νἆναι, τὸν προσβάλῃ ποτές.

Δὲν τοῦ λείπει ὅμως κι' ἡ φρόνεσι. Τὰ λόγια τοῦ δασκάλου του, τοῦ Κενταύρου Χείρωνα, εἶναι βαθιὰ χαραγμένα στὸ νοῦ του. Ἡ ἔπαρσί του ἡ νεανικὴ καὶ ἡ πληθωρικὴ του δύναμι τὸν συνεπαίρνουν βέβαια κάποτε κι' ἔτσι δὲν μπορεῖ νὰ τ' ἀκολουθήσῃ σὲ μιὰ κρίσιμη περίστασι. Τὰ θυμᾶται ὅμως.

Πάρα πολὺ σὲ συμπονᾶ ἡ γενναία καρδιά μου,
ποὺ ξέρει ὑπομονὴ στὴ συμφορὰ νὰ δείχνῃ
καὶ στὴν τρανὴ χαρὰ τὸ μέτρο νὰ κρατᾶ.
Καὶ φρόνιμοι εἶναι αὐτοὶ ποὺ βάζουν κυβερ-
[νήτη
σὲ κάθε λόγο ἢ πρᾶξι τὸ σωστὸ μονάχα.
Εὐχάριστο εἶναι κάποτε νὰ μὴ σκοτίζεσαι
κι' ἄλλοτε χρήσιμο νὰ σκέφτεσαι πολύ.

Παρακάτω ὑπόσχεται στὴν Κλυταιμήστρα πὼς θὰ τὴν βοηθήσῃ καὶ ὅσο ζῇ αὐτὸς τοὐλάχιστον κανένας δὲ θὰ τολμήσῃ νὰ βλάψῃ τὴν κόρη της, ὅποιος καὶ νἆναι.

—Μιὰ φορὰ ποὺ μεταχειρίστηκαν τ' ὄνομά μου γιὰ νὰ τὴ φέρουν ἐδῶ, λέει, θαρρῶ, ἂν ἀφήσω νὰ γίνῃ αὐτὴ ἡ θυσία τώρα, πὼς ἐγὼ ὁ ἴδιος μὲ τὸ σπαθί μου τὴν σκοτώνω...

Μὰ τὸ Νηρέα, ποὺ τὸν ἀνάθρεψεν ἡ θάλασσα
κι' ἔχει τὴ μάνα του Θέτιδα γεννήσει,
τὴ θυγατέρα σου ὁ Ἀγαμέμνων δὲ θ' ἀγγίξῃ...
οὔτε τὸν πέπλο της μὲ τὸ μικρό του δάχτυλο.

Ὁ Ἀχιλλέας ἔχει φαίνεται κι' ἄλλα παράπονα μὲ τοὺς στρατηγοὺς γιατὶ δὲν τὸν λογαριάζουν ὅσο πρέπει (πολὺ φυσικὸ ἀφοῦ εἶναι ὁ μικρότερος) καὶ τώρα βρίσκει μιὰ ἀφορμὴ νὰ ξεσπάσῃ.

Καὶ τὸ σπαθί μου, γρήγορα πρὶν πάῃ στὴν
[Τροία
μὲ τῆς σφαγῆς τὸ μαῦρον αἷμα θὰ βαφτῇ
ἂν ἴσως καὶ τὴν κόρη σου κανεὶς μοῦ πάρῃ...

Ξέχασε, εὐτὺς βλέπετε, συνεπαρμένος ἀπὸ τὴν ὁρμητικὴ του φύσι, τὸ μέτρο ποὺ τὸν συμβούλευε πιστὰ νὰ κρατῇ καὶ στὰ λόγια του καὶ στὰ ἔργα του ὁ σοφὸς του δάσκαλος.

Μόνο ὁ Εὐριπίδης ἀλήθεια θὰ μποροῦσε νὰ δώσῃ μιὰ τέτοια ζωηρὴ εἰκόνα τοῦ Ἀχιλλέα, τοῦ ἥρωα αὐτοῦ ποὺ ἦταν γεμᾶτος ἀπὸ ἀντιθέσεις. Ἡ ἀντρεία καὶ ἡ γενναιοψυχία ἀπὸ τὴ μιὰ μεριὰ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη ὁ ἐγωισμὸς καὶ τὸ πεῖσμα.

Ἡ Κλυταιμήστρα τὸν εὐχαριστεῖ μὲ λόγια μετρημένα, σὰ γυναῖκα ἔμπειρη ποὺ ξέρει πῶς πρέπει, κατὰ τὸν ἄνθρωπο καὶ τὴν περίστασι, νὰ μιλήσῃ καὶ μὲ τὴν τέχνη της αὐτὴ πάντα κατορθώνει κεῖνο ποὺ θέλει...

Τὸν ρωτᾶ ὕστερα ἂν πρέπῃ καὶ ἡ Ἰφιγένεια ἡ ἴδια νὰ παρουσιαστῇ μπροστά του καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ.

Τὰ γόνατά σου πρέπει ν' ἀγκαλιάσῃ;
Ἀταίριαστο εἶναι σὲ κορίτσι' μ' ἂν τὸ θέλῃς
ντροπαλὴ θἄρτῃ μὲ τὴν ξάστερη ματιά της.

Αὐτὴ ὅμως ἡ δίχως καμμιὰ ἐπιφύλαξι στάσι της κάνει τὸν Ἀχιλλέα περισσότερο ἀκόμα γενναιόψυχο καὶ φρόνιμο.

—Ὄχι, τῆς λέει, δὲν εἶναι σωστὸ νὰ παρουσιαστῇ τὸ κορίτσι μπροστά μου. Οἱ ἄνθρωποι εἶναι κακοὶ καὶ μάλιστα, σὰν κάθονται ἄνεργοι καὶ δὲν ἔχουν τί νὰ κάνουν, ξεσποῦνε στὴν κακογλωσσιά.

Τὴ βεβαιώνει ἄλλη μιὰ φορὰ πὼς θὰ τὴ βοηθήσῃ θυσιάζοντας καὶ τὴ ζωή του στὴν ἀνάγκη. Ὅμως καλὸ θὰ ἦταν πρῶτα νὰ προσπαθήσῃ νὰ πείσῃ τὸν ἄντρα της ν' ἀλλάξῃ ἀπόφασι. Καλύτερα μὲ τὸ καλὸ νὰ πηγαίνῃ κανείς.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Κι' ἂν ὅμως ὅ,τι πεθυμῶ δὲν καταφέρω,
ποῦ θὰ σὲ ξαναδῶ, ποῦ θἄρτω ἡ πικραμένη
στὴ συμφορά μου συντρομὴ νὰ σοῦ ζητήσω;

ΑΧΙΛΛΕΑΣ

Μὴ νοιάζεσαι κι' ἐγὼ ὅπου πρέπει θὰ προσ-
[μένω.
Δὲν πρέπει νὰ σὲ δοῦνε οἱ Δαναοὶ σκιαγμένη
κοντά μου νἄρχεσαι... Τὸ σπίτι μὴ ντρο-
[πιάζεις
τὸ πατρικό σου... Θὰ βρίσουνε τὸν Τυνδάρεω
ποὺ στάθηκε μεγάλος ἄρχοντας τοῦ τόπου.

Θ΄.

Ἡ Κλυταιμήστρα ὕστερα ἀπ' αὐτὰ μπαίνει πάλι στὴ σκηνὴ καὶ ὁ Ἀχιλλέας φεύγει.

Οἱ Χαλκιδιώτισσες γυναῖκες ἀπομένουν πάλι μόνες.

Ὤ! τί γάμος ἀλήθεια κι' αὐτὸς τῆς ἄμοιρης Ἰφιγένειας! Στὴ θύμησί τους ἔρχεται τὸ λαμπρὸ πανηγύρι ποὺ γίνηκε τότε σὰν παντρεύτηκαν οἱ γονιοὶ τοῦ Ἀχιλλέα... Ὁ Πηλέας καὶ ἡ Θέτι. Θεοὶ καὶ ἄνθρωποι ἦσαν προσκαλεσμένοι στὴ χαρὰ κι' ὅμοιά της δὲν ξανάγινε ποτέ. Δὲν εἶναι βλέπεις καὶ τόσο συνηθισμένο πρᾶμα ἕνας θνητὸς νὰ παίρνῃ μιὰν ἀθάνατη νεραϊδοπούλα.

Δὲν τὰ εἶδαν βέβαια ὅλ' αὐτὰ ποὺ διηγοῦνται' τ' ἄκουσαν. Μὰ ἡ γυναικεία φαντασία ποὺ ἀνάβει πάντα ἀπὸ τέτοιας λογῆς περιστατικά, τἄπλασε τόσο ζωντανά, ποὺ θαρρεῖς ἀλήθεια καὶ σὺ πὼς τὰ βλέπεις μπροστά σου:

Ἤτανε ἀλήθεια γάμος μιὰ φορὰ
τότες ποὺ λάλησε ἡ φλογέρα ἡ λιβυκὴ
κι' ἡ πλανερὴ κιθάρα'
τότες ποὺ σὲ τραγούδια λυγερὰ
ἀχήσανε τὰ καλαμοσουραύλια'
τότες ποὔρθαν στὸ Πήλιο κι' οἱ Πιερίδες κόρες
μὲ τὰ μακριὰ ξανθὰ μαλλιὰ
προσκαλεσμένες στοῦ Πηλέα τὸ γάμο
καὶ στὸ τραπέζι ἐκεῖ τὸ θεϊκὸ
τὸ ξακουσμένο
τὰ ὁλόχρυσα σαντάλια τους χτυπῆσαν στὸ
[χορὸ
κι' εἶπαν τραγούδια νὰ παινέσουν τὸ γαμπρὸ
καὶ τὴ νυφούλα, στῶν Κενταύρων τὸ βουνὸ
τὸ δασωμένο.
Τότες τοῦ Δάρδανου ἡ γενιὰ
ὁ Γανυμήδης, τὸ παιδὶ τὸ ἀγαπημένο,
νέκταρ κερνοῦσε ἀπὸ χρυσᾶ βαθιὰ κροντήρια
καὶ στὴν ἀφροστεφάνωτη ἀμμουδιὰ
χορέψαν οἱ πενήντα κόρες τοῦ Νηρέα
τοῦ γάμου νὰ γιορτάσουν τὴ χαρά.

Μὰ ἐσὲ τὴν ὡριοπλέξουδη παρθένα
θὰ στεφανώσουνε οἱ Ἀργεῖοι
καθὼς τὴν παρδαλὴ μοσχούλα
ποὺ ἀμάλαγην ἀπ' τὸ βουνὸ τὴν κατεβάζουν
ἀπ' τὴν σπηλιά της τὴν πετροσπηλιά
καὶ γιὰ θυσία τὴν ἑτοιμάζουν...
καὶ θὰ ματώσουνε τὸ λαιμὸ τὸν ἄσπρο σου,
[ὡϊμένα!
Κι' ὅμως δὲ σ' ἔχουν μὲ σουραύλια ἀναθρεμ-
[μένη
κι' οὐδὲ μὲ χουγιαχτὰ οἱ βοσκοί...
Στῆς μάνας σου μεγάλωσες τὴν ἀγκαλιὰ
νυφούλα νὰ γενῇς μακαρισμένη.
Ἡ φρονιμάδα καὶ ἡ ντροπή,
ὡϊμέ, τί πέρασι θὲς νἄχουν τάχα
ἡ ἀδικία σὰν κυβερνᾶ;
Καὶ σὰν καταφρονιέται ἡ ἀρετὴ
καὶ οἱ κακοὶ τοὺς καλοὺς ἐξουσιάζουν,
σὰν δὲ φοβοῦνται οἱ ἄνθρωποι καὶ δὲ μονοιά-
[ζουν
γιὰ νὰ ξεφύγουνε τὴν θεϊκὴν ὀργή;

Ι΄.

Ἡ Κλυταιμήστρα ἀνυπόμονα περιμένει νὰ γυρίσῃ ὁ ἄντρας της. Βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνὴ μάλιστα νὰ δῇ ἂν ἔρχεται. Δὲν ἐλπίζει νὰ τὸν μεταπείσῃ, μὰ θὰ δοκιμάσῃ' πρέπει, μιὰ καὶ τέτοια εἶναι ἡ παραγγελιὰ τοῦ Ἀχιλλέα... Στὸ μεταξὺ εἰδοποίησε τὴν κόρη της γιὰ τὰ καθέκαστα.

Τὸ ἄμοιρο κορίτσι ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ νὰ ὀδύρεται.

Ὡς τόσο ὁ Ἀγαμέμνων καταφθάνει καὶ ξένοιαστος τάχα ζητάει νὰ στείλῃ τὴν Ἰφιγένεια γιὰ νὰ παρασταθῇ στὴ θυσία ποὺ εἶναι συνήθεια νὰ γίνεται πρὶν ἀπὸ τὸ γάμο στὴ θεὰ Ἄρτεμι.

ΚΛΥΤΑΙΜΗΣΤΡΑ

Ὄμορφα μᾶς τὰ λὲς μὲ λόγια, μὰ τὰ ἔργα
[σου
πῶς πρέπει νὰ τὰ πῶ καὶ πῶς νὰ τὰ ὀνομάσω:

Φωνάζει τὴν Ἰφιγένεια ποὺ βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνὴ τυλιγμένη μέσα στοὺς πέπλους της μὲ τὰ μάτια καρφωμένα κάτω.

—Τί τρέχει, λέει ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ μὲ κοιτάζετε ὅλοι μὲ σύγχυσι καὶ ταραχή;

Μὰ ἡ Κλυταιμήστρα δὲν τὸν ἀφίνει πιὰ νὰ προσποιῆται. Βράζει ἀπὸ τὸ θυμό της καὶ τοῦ τὰ λέει ἀπὸ τὴν καλή...

— Μὲ πῆρες γυναῖκα μὲ τὸ στανιὸ ἀφοῦ σκότωσες τὸν πρῶτο μου ἄντρα. Ὡς τόσο στάθηκα στὸ σπίτι σου ἄξια καὶ δὲν μπορεῖς νἄχης κανένα παράπονο μαζί μου. Πιστή, φρόνιμη, νοικοκυρά· πάσκιζα πάντα γιὰ τὸ καλό σου. Καὶ ποιὰ εἶναι ἡ πληρωμή μου; Θὲς νὰ σκοτώσης τὴν κόρη μου. Γιατί; Ἂν σ' ἐρωτήση κανένας, τί θ' ἀποκριθῆς, ἕ; Γιὰ χάρι τῆς Ἑλένης καὶ τοῦ Μενελάου; Ὥστε γιὰ μιὰ κακὴ γυναῖκα δηλαδὴ πρέπει ἐγὼ νὰ χάσω τὸ παιδί μου;

Κι' ἐγὼ μὲ τί καρδιὰ στὸ σπίτι μου θὰ μένω
βλέποντας ἀδειανὸ τὸ μέρος ποὺ καθόταν
κι' ἔρμη τὴν κάμαρά της; Πῶς θὰ ζήσω
στὰ δάκρυα καὶ τὸ θρῆνο πάντα βουτηγμένη;
Κορίτσι μου, ὁ πατέρας σου σ' ἔχει σκοτώσει
κι' ὄχι μὲ χέρι ξένο μὰ μὲ τὸ δικό του...
Τέτοιο ἀγαθὸ στὸ σπίτι φεύγεις καὶ μ' ἀφίνεις;

Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐξακολουθεῖ. Ποιὸς μπορεῖ νὰ τῆς δώση ἄδικο; Φτάνει ἀκόμα καὶ σὲ ἀπειλὲς πού, ἀλλοίμονο, εἶναι γραμμένο, καθὼς ξέρουμε, νὰ πραγματοποιήση.

—Ὅταν γυρίσης, λέει, στὴν πατρίδα ἐγὼ κι' οἱ θυγατέρες σου θὰ σοῦ κάμουμε τὴν ὑποδοχὴ ποὺ σοῦ ταιριάζει.

Ὕστερα ἔχει ἐπιχειρήματα ἀτράνταχτα.

— Γιατί, λέει, δὲ θυσιάζει ὁ Μενέλαος τὴ δική του κόρη, ποὺ εἶναι καὶ τὸ σωστότερο; Ἂν ἤσουν δίκαιος, θὰ μάζευες τοὺς ἀρχηγοὺς καὶ θὰ τοὺς μιλοῦσες ἔτσι: Θέλετε νὰ ξεκινήσουμε τέλος πάντων γιὰ τὴν Τροία; Ἂς ρίξουνε κλῆρο ὅλοι ποὺ ἔχουνε κορίτσια νὰ δοῦμε τίνος τὸ κορίτσι θὰ θυσιαστῆ...

Οἱ Χαλκιδιώτισσες γυναῖκες τῆς δίνουνε ὁλότελα δίκιο καὶ συμβουλεύουν τὸν Ἀγαμέμνονα νὰ τὴν ἀκούση.

Τώρα ἔρχεται ἡ σειρὰ τῆς Ἰφιγένειας. Θὰ παρακαλέση κι' αὐτὴ τὸν πατέρα της. Ἂν ἡ μάνα συγκινῆ καὶ πείθη μὲ τὰ ἐπιχειρήματά της, τί νὰ ποῦμε γιὰ τὸ νέο αὐτὸ κορίτσι, τὸ ταπεινὸ καὶ φιλόστοργο, τὸ ἄμαθο, ποὺ δὲν ξέρει νὰ ἀραδιάζη ἐπιχειρήματα γιὰ νὰ ὑποστηρίξη τὸ δίκιο της, παρὰ μονάχα παρακαλεῖ;

— Πατέρα μου, λέει, δὲν ἔχω τὴ δύναμι τοῦ Ὀρφέα ποὺ νὰ κάμω τὶς πέτρες νὰ συγκινηθοῦν μὲ τὸ θρῆνο μου. Ἐγὼ ἕνα μονάχα, νὰ κλάψω μπορῶ καὶ νὰ σὲ παρακαλέσω γονατιστή. Μὴ μὲ σκοτώσης τόσο νέα ποὺ εἶμαι. Ἄφησέ με νὰ χαρῶ τὴ γλυκειὰ ζωή... Γιατὶ θὲς νὰ μὲ γκρεμίσης στὸ σκοτεινὸ κι' ἀραχνιασμένον Ἄδη;

Πόσες φορὲς μικρούλα κάθισα στὰ γόνατά σου
καὶ σοὔδωκα καὶ μοὔδωκες γλυκὰ χαδάκια,
πόσες φορὲς δὲ μοὔπες «ἄραγε παιδί μου
σὲ σπίτι καλοπαντρεμένη θὰ σὲ δῶ
δόξα καὶ πλούτη νἄχης, ὅπως σοῦ ταιριάζει;»
Καὶ γὼ τὰ γένεια σου χαϊδεύοντας, αὐτὰ ποὺ τώρα
ἀγγίζω καὶ παρακαλῶ σε, ἔτσι ἀπαντοῦσα...
«Πατέρα μου, ἄραγε θ' ἀξιωθῶ ποτὲς
γέρο στὸ σπίτι μου νὰ σὲ καλωσορίσω
καὶ νὰ πληρώσω ὅσα γιὰ μένα ἔχεις κοπιάσει;»
Ἐγὼ τὰ λόγια τοῦτα, βλέπεις, τὰ θυμᾶμαι
μὰ ἐσὺ τὰ ξέχασες καὶ θὲς νὰ μὲ σκοτώσης...

Ὢ τί φοβερὴ στιγμὴ γιὰ τὸν Ἀγαμέμνονα, ποὺ εἶναι ὡς τόσο ἀναγκασμένος ν' ἀκούη τέτοια σπαραχτικὰ λόγια ἀπὸ τὸ πιὸ ἀγαπημένο του παιδί, κι' ἀκούοντάς τα νὰ στέκη ἀκλόνητος στὴν ἀπόφασί του.

Σπάνια σ' ὅλα τὰ δράματα ποὺ γράφηκαν ὡς τώρα μπορεῖ νὰ συναντήση κανεὶς μιὰ σκηνὴ τόσο τραγική.

Ἔχει γυρισμένο ἀλλοῦ τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ δάκρυά του τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο κυλοῦνε χοντρὰ καὶ τοῦ βρέχουν τὰ γένεια.

Ἡ Ἰφιγένεια ἐξακολουθεῖ:

Ρίξε τὰ μάτια ἀπάνω μου καὶ φίλησέ με,
αὐτὸ νὰ πάρω χάρισμά σου νὰ θυμᾶμαι
τὰ λόγια μου ἂν δὲν τ' ἀκούσης καὶ πεθάνω.

Καὶ γυρίζοντας στὸν Ὀρέστη, ποὺ κρατάει μωρὸ ἀκόμα στὴν ἀγκαλιά της, προσθέτει:

Εἶσαι μικρός, Ὀρέστη μου, γιὰ νὰ βοηθήσης
τὴν ἀδερφούλα σου νὰ μὴ σκοτώσουν κι' ὅμως
τὴ συμφορὰ καὶ τὰ μωρὰ κάπως τὴ νοιώθουν.
Δίχως μιλιά, νά, σὲ παρακαλεῖ πατέρα...

Ὁ Χορός, ποὺ σὲ ὅλο τὸ διάστημα τοῦτο ἔκλαιγε μὲ λυγμούς, καταριέται τὴν Ἑλένη, αὐτὴν ποὺ εἶναι ἀφορμὴ μιᾶς τέτοιας δυστυχίας.

ΧΟΡΟΣ

Γιὰ σέ, καταραμένη Ἑλένη, καὶ τὸ γάμο σου
τέτοιο κακὸ βρῆκε κι' αὐτοὺς καὶ τὰ παιδιά τους.

Σωπαίνουν ὅλοι. Ἡ στιγμὴ εἶναι ἐπίσημη. Ὅλων οἱ καρδιὲς σφίγγονται καὶ περιμένουν. Τί θὰ κάμη ὁ Ἀγαμέμνων; Ὁ πόνος τῆς γυναίκας του, ἡ σπαραχτικὴ παράκλησι τῆς κόρης του, ἡ συμπόνια τῶν γυναικῶν κατάφεραν ἄραγε νὰ μαλάξουν τὴν καρδιά του; Γιατὶ ὅλοι ποὺ τὸν τριγυρίζουν αὐτὴ τὴ στιγμὴ τὸν θαρροῦνε σκληρό, παράβουλα σκληρό. Κανεὶς δὲ βλέπει τὸ φοβερὸ δίλημμα ποὺ βρίσκεται.

Νὰ πάρη στὴν ἀγκαλιά του τὴν κόρη του καὶ νὰ φύγη ὅσο μπορεῖ πιὸ γρήγορα γιὰ τ' ἀρχοντικό του καὶ τὴν οἰκογενειακή του εὐτυχία... νὰ στείλη στὸ καλὸ καὶ καθῆκον ἀπέναντι στὴν πατρίδα καὶ τιμή, μιὰ φορὰ ποὺ ὅλα τοῦτα χρειάζονται κι' ἐπιβάλλουν βαρειὲς θυσίες;

Ἢ νὰ πνίξη τὸν πόνο του καὶ νὰ σηκωθῆ ὄχι σὰν ἄνθρωπος μὰ σὰν ἥρωας — ἀρχηγὸς ποὺ ἀρνιέται τὸν ἑαυτό του χάρι τοῦ κοινοῦ καλοῦ, ποὺ σπαράζει τὴν καρδιά του γιὰ ν' ἀκούση τὴν αὐστηρὴ φωνὴ τῆς συνείδησής του;

Τὸ πλῆθος ὄχι μονάχα δὲ θὰ τὸν νοιώση, μὰ θὰ τὸν καταδικάση κιόλας, θὰ γυρίση μὲ ἀποστροφὴ τὴν ὄψι μπροστὰ στὴν πρᾶξί του, κι' ἂς ὑποφέρη αὐτὸς κι' ἂς εἶναι πιὸ δυστυχισμένος ἀπ' ὅλους... κι' ἀπὸ τὴν Κλυταιμήστρα ποὺ θὰ χάση τὴν κόρη της κι' ἀπὸ τὴν Ἰφιγένεια ποὺ θὰ χάση τὴ ζωή της. (Ἀκολουθεῖ)

Σοῦ δίνω τὸ λόγο μου πὼς κανεὶς δὲν θ' ἀγγίξη τὴν Ἰφιγένεια.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ Υπο Α.Β.Γ.

ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

8. (Συνέχεια)

Οἱ φίλοι του σήκωσαν τὰ χέρια τους στὸν οὐρανὸ καὶ φώναξαν:

—Δία πατέρα, ἐπάκουσε τὴν προσευχὴ τοῦ Ἀλέξανδρου!

Ὁ Ἀλέξανδρος κάθισε πάλι στὸ θρόνο. Κοίταξε γύρω του μήπως ξεχωρίση ἀνάμεσα στὸ πλῆθος τὸν πυρόξανθο βάρβαρο μὲ τὰ γερτὰ μουστάκια, ποὺ εἶχαν βάλει οἱ Πέρσες νὰ τὸν σκοτώση. Μὰ δὲν τὸν εἶδε. Μήπως ἄραγε γελάστηκε ὁ Στέφανος κι' ὅλη αὐτὴ ἡ συνωμοσία ἦταν γέννημα τῆς παιδικῆς του φαντασίας;

Ἔγειρε ἐλαφριὰ τὸ κεφάλι, χαιρέτησε τὸν Ἀρσίτη καὶ τὸν Ἀρτάβαζο ποὺ στέκουνταν στὴ μέση τῆς αὐλῆς, ἥσυχοι, μὲ τὰ πολύτιμα παρδαλὰ ροῦχα τους, μὲ τὰ μακριὰ καλοχτενισμένα γένεια.

«Εἶναι ἄραγε ἔνοχοι;» συλλογίστηκε ὁ Ἀλέξανδρος καὶ κάρφωσε τὸ μάτι ἀπάνω τους.

Ὁ Στέφανος χωμένος στὸ πλῆθος κοίταζε παντοῦ, ἔψαχνε μὲ τὸ μάτι του, ζητοῦσε μὲ ἀγωνία. Οἱ δυὸ ἀγαπημένοι του φίλοι, ὁ Λεωνίδας κι' ὁ Ἑρμόλαος, ἦταν μαζί του. Τοὺς εἶχε πάρει στὸ Παλάτι, σὰ νὰ φοβῶταν νὰ μείνη μόνος. Καὶ τώρα οἱ φίλοι του τὸν κοίταζαν μὲ ἀπορία.

—Μὰ τί ἔπαθες, Στέφανε; ρώτησε ὁ Λεωνίδας. Σὰ νὰ κάθεσαι στὰ κάρβουνα. Περιμένεις κανένα;

—Ὄχι, ὄχι... ψιθύρισε ὁ Στέφανος καὶ κοίταζε μὲ ἀγωνία τὸν κάθε ἄνθρωπο ποὺ ἔμπαινε.

Μὰ πουθενὰ ὁ βάρβαρος μὲ τὰ πυρόξανθα γένεια καὶ τὰ μακριὰ μαλλιὰ στὶς πλάτες.

«Μήπως ἄραγε ὀνειρεύτηκα; ἔλεγε μέσα του... Τί ντροπή! Νὰ κάμω τὸ βασιλόπουλο ἄδικα νὰ τρομάξη».

Ἄξαφνα κάτω ἀπὸ μιὰ στοά, στὴν ἔξοδο τοῦ παλατιοῦ, εἶδε ἕνα λαμπρὸ ἄλογο σελλωμένο, σὰ νὰ περίμενε κάποιον.

—Νὰ τὸ ἄλογο! μουρμούρισε ὁ Στέφανος. Νὰ τὸ ἄλογο ποὺ εἶχαν πῆ... Περιμένει.

Κάποιο γεροντάκι πλησίασε τὸν Ἀλέξανδρο. Τοῦ μιλοῦσε γιὰ τὸ μοναχογυιό του ποὺ σκοτώθηκε στὸν πόλεμο καὶ τώρα ἔμεινε ἔρημος κι' ἀπροστάτευτος στὰ γεράματά του:

—Ὦ βασιλόπουλό μου, εἶπε κλαίγοντας, πέφτω στὰ πόδια σου, μὴ μ' ἀφήσης νὰ πεθάνω τῆς πείνας.

—Ἀμύντα, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς, πάρε τ' ὄνομα τοῦ γέρου καὶ πρόσταξε νὰ τοῦ δίνουν κάθε μῆνα ὅ,τι χρειάζεται γιὰ νὰ ζήση. Εἶναι ντροπὴ νὰ παίρνουμε στὸν πόλεμο τοὺς ἄντρες καὶ ν' ἀφήνουμε ἀπροστάτευτες τὶς οἰκογένειές τους. Ὅταν θὰ γίνω βασιλιὰς θὰ πάψη ἡ ἀδικία τούτη!

Τὸ πλῆθος τὴν στιγμὴν ἐκείνη ἀναμέρισε. Βουὴ μεγάλη σηκώθηκε. Ὅλοι ἔστρεψαν τὸ βλέμμα πρὸς τὴν ἐξώθυρα τοῦ παλατιοῦ· δυὸ ἄντρες ντυμένοι μὲ ἁπλὸ ἑλληνικὸ χιτῶνα φάνηκαν. Εἶχαν φτάσει τὴν ὥρα αὐτὴ ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα.

—Πρέσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! Ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἀκούστηκαν φωνές.

—Ποιοί εἶναι; Ἀμύντα, πήγαινε νὰ τοὺς ρωτήσης! εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος στὸν ἀξιωματικὸ τῆς φρουρᾶς κι' ἀνασηκώθηκε ἀνυπόμονος.

Σὲ λίγο ὁ ἀξιωματικὸς ἐπέστρεψε ταραγμένος.

—Πρέσβεις ἀπὸ τὴν Ἀθήνα! ἐφώναξε. Ὁ Αἰσχίνης κι' ἕνας ἄλλος...

Ὁ ἀξιωματικὸς δίσταζε.

—Ποιὸς εἶναι ὁ ἄλλος; Τ' ὄνομά του!

—Δημοσθένης.

Κεφ. 13.

Μόλις ἀκούστηκε τ' ὄνομα αὐτὸ τὰ κεφάλια τοῦ πλήθους τρικύμισαν.

—Ὁ Δημοσθένης! ὁ φοβερὸς ἐχθρός μας!

Τ' ὄνομα τοῦ μεγάλου ρήτορα ἦταν πασίγνωστο στὴ Μακεδονία κι' ὅλοι τὸν μισοῦσαν. Ἦταν ὁ μέγας ἐχθρός. Αὐτὸς δὲν ὠνόμαζε τοὺς Μακεδόνες βαρβάρους; Αὐτὸς δὲν ἐμπόδισε τοὺς Ἀθηναίους νὰ συμμαχήσουν μὲ τὸ Φίλιππο; Καὶ τί φλογεροὺς λόγους εἶχε βγάλει ἐναντίον του! Καὶ τώρα

Ποιὸς εἶναι ἀπὸ σᾶς ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος.

ἔρχεται ὁ ἴδιος καὶ τολμᾶ νὰ παρουσιαστῆ μέσα στὴ βασιλικὴν αὐλὴ τῆς Μακεδονίας!

Ὁ Ἀλέξανδρος σηκώθηκε. Δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸν ἄνθρωπο αὐτό, ὅμως θαύμαζε τὴν τόλμη του, τὴ μεγάλη ρητορικὴ του δεινότητα καὶ τὸν πατριωτισμό του, ἂς ἦταν καὶ στενοκέφαλος.

«Ἔχει μεγάλες ἀρετές, ἂς εἶναι κι' ἐχθρός μας!» ἔλεγε.

Τὸ πλῆθος ἀναμέρισε. Οἱ δυὸ Ἀθηναῖοι προχωροῦσαν σιγά, σοβαροί, μὲ τὸ δεξιὸ χέρι τυλιγμένο στὸ μαντύα τους. Ὁ ἕνας ἦταν ἕως τριάντα πέντε ἐτῶν, ὁ ἄλλος μερικὰ χρόνια μεγαλύτερος. Στάθηκαν μπροστὰ ἀπὸ τὸ θρόνο τοῦ Ἀλεξάνδρου, σήκωσαν τὸ χέρι καὶ χαιρέτησαν.

—Ποιὸς ἀπὸ τοὺς δυό σας εἶναι ὁ Δημοσθένης; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος μὲ λαχτάρα.

—Ἐγώ! ἀποκρίθηκε ὁ μεγαλύτερος καὶ προχώρησε ἕνα βῆμα.

Προχώρησε κι' ἕνα βῆμα ὁ Ἀλέξανδρος. Κάμποση ὥρα τὸν κοίταζε ἀμίλητος. Ἀδύνατος, καχεκτικός, μὲ ἀραιὰ σταχτόμαυρα μαλλιά, μὲ τὸ πρόσωπο τυραννισμένο, ἀγρυπνισμένο, γεμᾶτο ρυτίδες.

«Τοῦτος εἶναι ὁ περίφημος ρήτορας, τοῦτος εἶναι ὁ ξακουστὸς ἐχθρός μας, ὁ Δημοσθένης», συλλογίζουνταν τὸ βασιλόπουλο κι' ἡ καρδιά του χτυποῦσε πολὺ δυνατά. Δὲν ἤξερε τί νὰ τοῦ πῆ, πῶς ν' ἀρχίση. Μὰ γρήγορα δάμασε τὴ συγκίνησί του:

—Δημοσθένη, εἶπε, ξέρω πόσο εἶσαι ἐχθρός μας. Ξέρω πὼς μᾶς συκοφαντεῖς καὶ μᾶς λὲς βάρβαρους, ἐνῶ εἴμαστε καὶ μεῖς γνήσιοι Ἕλληνες.

Ἔκαμε νὰ προσθέση: «Πιὸ γνήσιοι μάλιστα κι' ἀπὸ σένα, Δημοσθένη!», γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ παπποῦς τοῦ Δημοσθένη εἶχε πάρει γυναῖκα βάρβαρη ἀπὸ τὴ Σκυθία κι' ἀπὸ αὐτὴ γεννήθηκε ἡ μητέρα τοῦ μεγάλου ρήτορα, ἡ Κλεοβούλη. Μιὰ στιγμὴ τοῦ ἦρθε ὁ πειρασμὸς νὰ προσθέση τὴν ὑβριστικὴ αὐτὴ φράσι, μὰ κρατήθηκε.

«Πρέπει νὰ εἴμαστε εὐγενεῖς μὲ τοὺς ἄλλους κι' ἂς μὴν εἶναι αὐτοὶ εὐγενεῖς μαζί μας!» συλλογίστηκε.

Τίναξε λοιπὸν τὸ κεφάλι, σὰ νἄθελε νὰ διώξη τὴν κακὴ αὐτὴ σκέψι, κι' ἐξακολούθησε.

—Ὅλα αὐτὰ τὰ ξέρω, μὰ ἦρθες στὸ Παλάτι μας ἀποσταλμένος μιᾶς πολιτείας ποὺ ὅλος ὁ κόσμος ὀφείλει νὰ σέβεται: τῆς Ἀθήνας. Εἶσαι τώρα πρόσωπο ἱερὸ· δὲ θὰ ἐπιτρέψω σὲ κανένα νὰ σὲ προσβάλη. Εἶσαι φιλοξενούμενός μου. Καλῶς ὥρισες. Καλῶς ὥρισες καὶ σύ, ἀγαπητὲ Αἰσχίνη, φίλε καὶ σύμμαχέ μας! Τί ζητᾶτε;

Ὁ Δημοσθένης πῆγε ν' ἀπαντήση, μὰ ἡ φωνή του κόπηκε. Αὐτὸς ποὺ ἔ-

καμε νά τρέμη τό ἀκροατήριό του ὅταν δημηγοροῦσε, αὐτός πού σάν τόν Περικλῆ ἄστραφτε καί βροντοῦσε ὅταν μιλοῦσε, τώρα δέν κατώρθωνε ν' ἀρθρώση λέξι.

Ὁ Αἰσχίνης ἄνοιξε τό στόμα. Ἡ φωνή του ἦταν βροντερή· νέος εἶχε σπουδάσει ἀπαγγελία κι' εἶχε παίξει ὡς ἠθοποιός στίς τραγωδίες τοῦ Αἰσχύλου.

— Ἤρθαμε νά μιλήσουμε μέ τόν πατέρα σου, τό Φίλιππο, ἀποσταλμένοι τῆς Ἀθήνας! εἶπε.

— Κι' ὄχι μέ μένα; ρώτησε ὁ Ἀλέξανδρος σμίγοντας τά φρύδια.

— Ὄχι, τραύλισε ὁ Δημοσθένης.

— Ὁ Ἀλέξανδρος χαμογέλασε μέ πικρία.

— Σοῦ φαίνομαι παιδάριο ἀκόμα; ρώτησε.

Ὁ Δημοσθένης δέν ἀποκρίθηκε.

Ὁ Ἀλέξανδρος τώρα δέν κρατήθηκε.

— Ξέρω, εἶπε ὑψώνοντας τή φωνή του, ξέρω πῶς μέ ὀνομάζεις «Μαργίτη», ἠλίθιο! Μά ἔννοια σου καί θἄρθη μέρα...

Δέν πρόφτασε νά τελειώση. Ἕνας ἄντρακλας μέ ξουρισμένο πρόσωπο, μέ σύρριζα κομμένα μαλλιά, πετάχτηκε ἀπό τό πλῆθος. Στάθηκε ἀνάμεσα στούς πρέσβεις καί τόν Ἀλέξανδρο φωνάζοντας:

— Ὦ Ἀλέξανδρε, δικαιοσύνη!

Τό βασιλόπουλο ἔκαμε ἕνα βῆμα πίσω. Ἀκούμπησε στήν ξύλινη κολώνα, ἔβαλε τό χέρι στό σπαθί του. Θυμήθηκε, αὐτό ἦταν τό σύνθημα, πού τοῦ εἶχε ἀποκαλύψει ὁ Στέφανος. Ἔτσι θά πετιοῦνταν ὀμπρός του ὁ βάρβαρος πού εἶχε ἀπόφασι νά τόν δολοφονήση.

Ὁ Ἀλέξανδρος κοίταξε τό γίγαντα αὐτόν πού φώναξε. Μά δέν εἶχε γένεια, μήτε μουστάκια, μήτε μαλλιά στίς πλάτες. Δέ θἄταν αὐτός.

— Τί θές; τόν ρώτησε. Ποιός σέ ἀδικεῖ;

— Ἔχω νά σοῦ ἀποκαλύψω μεγάλο μυστικό, βασιλόπουλό μου, ἀποκρίθηκε ὁ ἄντρας. Δέ θέλω νά τό ἀκούση κανένας.

Κι' ἔκαμε ἕνα βῆμα πρός τόν Ἀλέξανδρο.

Ὁ Στέφανος εἶχε τιναχτῆ τώρα μέσα ἀπό τό πλῆθος καί κοίταζε μέ ταραχή τόν ἄντρα πού διέκοψε ἀπότομα τήν ὁμιλία τοῦ Ἀλέξανδρου μέ τούς πρέσβεις. Ἦταν αὐτός ὁ συνωμότης πού εἶδε στή ρίζα τοῦ πλάτανου, δέν ἦταν; Τό ἴδιο ἀνάστημα, ἡ ἴδια φωνή, μά τοῦτος ἔχει τό κεφάλι ἐντελῶς ξουρισμένο.

— Ζύγωσε, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Λέγε τό μυστικό σου...

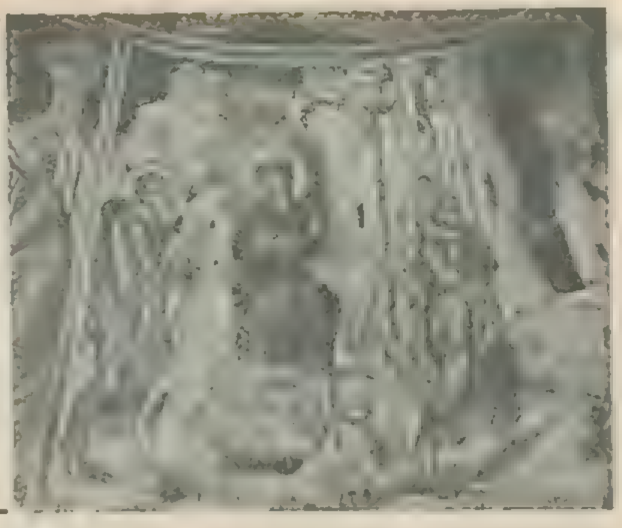
Ὁ ἄντρακλας στράφηκε γύρω, σά νἄθελε νά δῆ μήπως ἦταν κοντά του κανένας. Ὁ Στέφανος ἔσυρε κραυγή μεγάλη· εἶχε διακρίνει στό μεσοφρύδι του μιά βαθειάν οὐλή.

— Αὐτός εἶναι! φώναξε. Αὐτός εἶναι, Ἀλέξανδρε!

Μά σάν ἀστραπή ὁ βάρβαρος εἶχε τραβήξει ἀπό τή [illegible] μαχαίρι καί χύνουνταν ἀπάνω στόν Ἀλέξανδρο. Ὁ Ἀλέξανδρος εὐλύγιστος, σάν τίγρις, ἔγειρε λίγο τό σῶμα καί τό μαχαίρι καρφώθηκε ἀπάνω στήν ξύλινη κολώνα.

(Ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΤΟΙΧΟΓΡΑΦΙΕΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Η τοιχογραφία — δηλαδή τό ζωγράφισμα σέ ξερό ἤ νωπό τοῖχο (φρέσκο) — εἶναι πολύ παληό ζωγραφικό εἶδος· νωπογραφίες ἐξαίσιες — γιά νά μήν ἀναφερθοῦμε σέ ξένα — ἀρίστης τεχνικῆς, παρασκευασμένες γιά ὕπαιθρο, ἀπαντοῦμε ἤδη στά Μινωϊκά ἀνάκτορα τῆς Κνωσοῦ καί κατόπι στά Μυκηναϊκά ἀνάκτορα. Καί στήν προκλασική, κλασική καί μετακλασική ἤ Ἑλληνιστική περίοδο, ἡ τεχνική της ἀσκεῖται καί ἀναπτύσσεται τόσο ἰδιότυπα καί πολύμορφα, ὥστε νά περιλαμβάνη πλέον ἕνα πλῆθος τεχνουργημάτων, ἀπό τά προκλασικά ἐπιζωγραφισμένα πούρινα ἀγάλματα καί δάπεδα ὡς τίς Ἑλληνιστικές τοιχογραφίες τῆς Πομπηίας. Κατά τήν ἐποχή τούτη ἀκριβῶς ἀρχίζει νά τήν συναγωνίζεται τό Μωσαϊκό πού ἔμελλε, ἀπό τήν πρωτεική τέχνη τῶν δαπέδων, νά ἀναδειχθῆ μέ τόν καιρό σέ μοναδικό μέσον πολυτελοῦς διακοσμήσεως τῆς Ἀσιάζουσας μεγαλοπρέπειας τοῦ Βυζαντινοῦ ναοῦ καί ἀνακτορικοῦ βίου. Πολύτιμα λείψανα τῆς κατ' ἐξοχήν βυζαντινῆς αὐτῆς τεχνικῆς, πού καλλιεργήθηκε συστηματικά ἐπί αἰῶνες κι' ἄρχισε νά παρακμάζη μόλις ἀπό τό 13ο αἰῶνα, ἔχουμε τά σωζόμενα ψηφιδωτά τῆς Ἁγίας Σοφίας, τῆς Μονῆς τῆς Χώρας (Καχριέ τζαμί) καί ἄλλων βυζαντινῶν ναῶν καί ἀνακτορικῶν κτισμάτων στήν Κωνσταντινούπολι, τῆς Παναγίας τῆς Ἀχειροποιήτου, τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, τοῦ Ἁγίου Δημητρίου, τῆς Ἁγίας Σοφίας καί τοῦ Ὁσίου Δαυΐδ στή Θεσσαλονίκη, τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ στή Δωρίδα καί τέλος τοῦ Δαφνιοῦ ἐδῶ στήν Ἀθήνα. Στό Ἅγιον Ὄρος δέν σώζονται μωσαϊκά παρά ἐλάχιστα, στό μοναστήρι τοῦ Βατοπεδίου, ἔργα τοῦ XI μέ XII αἰῶνα. Θρησκευτικές διαμάχες κατά τήν παράδοσι — ἰδίως ἐπί Λατίνων — καί πυρκαϊές, ἔχουν σταθῆ ἡ αἰτία τῆς θλιβερῆς πτωχείας πού παρουσιάζει σέ μωσαϊκά, τό αἰωνόβιο τοῦτο θρησκευτικό κέντρο. Πάντως, εὐτύχημα εἶναι ὅτι παρόμοια σπάνις δέν παρατηρεῖται καί στό ἄλλο εἶδος τῆς βυζαντινῆς ἐκκλησιαστικῆς διακοσμήσεως, τήν [illegible], πού ἀπό τόν XIII αἰῶνα ἀρχίζει καί πάλιν νά κυριαρχῆ ἐκτοπίζοντας τό πολυδάπ[illegible] χειμαζομένους καί [illegible]ρούς, ψηφίδωμα. Οἱ σωζόμενες τοιχογραφίες τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἐκτός ἀπό ἕνα μέρος τῆς τοιχογραφίας τοῦ Πρωτάτου, ἔργου ἀντιπροσωπευτικοῦ τῆς Μακεδονικῆς καλλιτεχνικῆς ἀνθήσεως τοῦ XIV αἰῶνα, πού ἀποδίδεται — κατά χειρόγραφο Διονυσίου τοῦ ἐκ Φουρνᾶ — στό θρυλικό ἀπό τή Θεσσαλονίκη ζωγράφο Μανουήλ Πανσέληνο, εἶναι ἐργασίες τοῦ XVI καί ἐφεξῆς, ἀνάμεσα στίς ὁποῖες ἐξέχουσα θέσι κατέχουν αἱ διά χειρός τῶν μεγάλων τοιχογράφων τῆς Κρητικῆς Σχολῆς, Θεοφάνη καί Τζώρτζη τῶν Κρητῶν καί Φράγγου Κατελάνου τοῦ Θηβαίου. Κατά τόν αἰῶνα τοῦτον — τόν πρῶτον ἀπό τῆς ἁλώσεως — οἱ βασιλικές ἐπιχορηγήσεις καί δωρεές τῶν βοεβοδῶν καί Χριστιανῶν ἡγεμόνων τῆς Τουρκικῆς Αὐτοκρατορίας ἤ τῶν Θρησκευτικῶν τοῦ ὑποδουλωμένου γένους ἀρχηγῶν, γιά τήν ἀνοικοδόμησι καί ἀποκατάστασι τῶν παραμεληθέντων μετά τήν πτῶσι τοῦ Βυζαντινοῦ κράτους ἁγιορείτικων μοναστηριῶν, ἐπέτρεψαν στούς μεγάλους τεχνίτες αὐτῆς τῆς ἐποχῆς ν' ἀποτυπώσουν ὁλόκληρη τήν καλλιτεχνική δραστηριότητα τοῦ καιροῦ τους, πάνω στούς τοίχους τῶν Καθολικῶν ναῶν, τῶν παρεκκλησιῶν καί τῶν τραπεζῶν τους. Δυστυχῶς καί τῆς ἀξιόλογης αὐτῆς καλλιτεχνικῆς κινήσεως τοῦ XVI αἰῶνος — ὅπου ἀκμάζουν οἱ μεγάλοι αὐτοί Κρῆτες τοιχογράφοι, πού διεκόσμησαν τίς περισσότερες ἐκκλησίες καί λοιπά μοναστικά κτίσματα τοῦ Ἄθω — ὅλα τά ἔργα δέν μᾶς διεσώθησαν ἀκέραια, πολλά δέ ὑπέκυψαν ἐν μέρει ἤ ἐντελῶς ἀπό τίς πυρκαϊές, τούς σεισμούς καί τούς ἀνακαινισμούς τοῦ 17ου καί 18ου αἰῶνα. Κατά τούς αἰῶνας τούτους καί μετέπειτα τοιχογράφοι, μέτριοι τεχνίτες, πού δέν ἀσκοῦν δική τους τεχνική μά ἐπαναλαμβάνουν μηχανικά τά λαμπρά τῶν προηγουμένων αὐτῶν δημιουργῶν πρότυπα, σημειώνουν κλιμακηδόν τήν βαθμιαία κατάπτωσι τῆς μεγάλης θρησκευτικῆς τέχνης, πού ψυχορραγεῖ καί τέλος νεκρώνεται κατά τόν 19ον αἰῶνα. Παρ' ὅλες ὅμως αὐτές τίς καταστροφές καί τά ρήγματα, τό Ἅγιον Ὄρος παραμένει μέ τόν ἀπέραντο αὐτό τοιχογραφικό πλοῦτο του, πού περιέχει ὁλόκληρη τή θρησκευτική ἐποποιία, τό σημαντικώτερο καί πιό ἐπιβλητικό μουσεῖο τῆς μεγάλης αὐτῆς Δημιουργίας τοῦ Βυζαντινοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἀλλά γιά τή σημασία του ἀπ' αὐτῆς τῆς πλευρᾶς θά ὁμιλή[illegible] ἄλλοτε.

Σ. Δούκας

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

Είναι ένα χωριουδάκι κοντά εἰς τὰ Τρίκκαλα ποὺ λέγεται Λεπενίτσα. Πιστεύουν οἱ κάτοικοι πὼς αὐτοῦ ἐγεννήθη ὁ Ἀσκληπιός, ὁ θεὸς τῆς ἰατρικῆς. Μάλιστα ἐπειδὴ ὁ κόσμος εἰς αὐτὸ τὸ χωριὸ ἀσχολεῖται μὲ τὴν συλλογὴν καὶ τὴν πώλησιν βοτάνων, ὅλοι νομίζουν ὅτι τὴν τέχνην τὴν ἔμαθαν ἀπὸ τὸν Ἀσκληπιό.

«Ὁ Σκλεπιὸς ὁ γιατρὸς μᾶς ἔμαθε τὰ βότανα» λέγουν.

Σκλεπιὸς εἶναι, ὅπως τὸν ὀνομάζουν, ὁ Ἀσκληπιός.

Εἶναι καὶ τὸ χωριὸ Λυγουριὸ εἰς τὴν Ἀργολίδα, ὄχι πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὸ Ναύπλιο.

Κοντὰ εἰς τὸ Λυγουριὸ εἶναι ἡ ἀρχαία Ἐπίδαυρος. Ὑπῆρχε μεγάλο κέντρον θεραπευτικῆς εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐπίδαυρον. Ἦτο ὁ τόπος ἀφιερωμένος εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Σώζονται πολλὰ ἀρχαῖα αὐτοῦ καὶ πολλοὶ περιηγηταὶ ἐπισκέπτονται τὸ μέρος. Εἶναι καὶ ἕνα ὡραιότατον μουσεῖον. Μέσα εἰς τὸ μουσεῖον ὑπάρχουν πολλαὶ ἐπιγραφαὶ καὶ ἀφιερώματα εἰς τὸν Ἀσκληπιόν. Εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ἐθεραπεύθησαν.

Καὶ σήμερον οἱ κάτοικοι τοῦ Λυγουριοῦ πιστεύουν ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς ἐγεννήθη εἰς τὸ χωριό των. Καὶ λέγουν:

— Ἐδῶ ἐγεννήθηκεν ὁ Ἀσκληπιὸς ὁ θεὸς τῆς ἰατρικῆς. Εἶναι πατριώτης μας.

Καὶ ἄλλοι τόποι διισχυρίζοντο κατὰ τὴν ἀρχαιότητα ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς εἶχε γεννηθῆ εἰς τὸ ἰδικόν των μέρος. Ἂν καὶ ἔχουν περάσει δὲ χιλιάδες χρόνια, οἱ σημερινοὶ κάτοικοι διεκδικοῦν τὸν Ἀσκληπιὸν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον ποὺ τὸν διεξεδίκουν τὴν ἀρχαίαν ἐποχήν.

Αὐτὸ ἀποδεικνύει ὅτι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ ἀποτελεῖ μίαν συνέχειαν, χωρὶς διακοπήν, ἀπὸ χιλιάδων ἐτῶν.

Οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες ἦσαν περισσότερο φίλοι τοῦ νεροῦ ἀπὸ ὅ,τι εἴμεθα σήμερα. Κάθε πόλις καὶ χωριὸ εἶχε τὸ λουτρό του τὸ δημόσιον. Ὑπῆρχον δὲ καὶ πολυτελέστατα ἰδιωτικὰ λουτρά. Καὶ πολλαὶ ἀσθένειαι ἐθεραπεύοντο μὲ τὰ λουτρά. Ἡ δὲ ἀρχαιοτάτη ἰατρική, πρὶν ἀπὸ δύο χιλιάδες καὶ ἀπὸ χίλια χρόνια πρὸ Χριστοῦ, ἐστηρίζετο [illegible] ὁ Ἀσκληπιὸς ἀνεκάλυψεν αὐτὴν τὴν θεραπευτικὴν μέθοδον, δι' αὐτὸ δὲ οἱ τόποι ποὺ ἦσαν λουτρὰ ἐλέγοντο Ἀσκληπιεῖα. Αὐτοῦ συνεκεντρώνοντο [illegible]ότατοι ἰατροί, οἱ ὁποῖοι ἦσαν συγχρόνως καὶ ἱερεῖς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἐλέγοντο Ἀσκληπιάδαι: παιδιὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Καὶ σήμερον οἱ ἰατροὶ λέγονται ἀσκληπιάδαι. Διαβάζουμε δὲ εἰς τὰς ἐφημερίδας:

«Ὁ νεαρὸς ἀσκληπιάδης τάδε». Εἶναι ἀντὶ νὰ λέγῃ ἡ ἐφημερὶς «ὁ νεαρὸς ἰατ[illegible]».

Μεγάλον θεραπευτικὸν κέντρον ἦτο καὶ ἡ νῆσος Κῶς. Καὶ ἐκεῖ ὑπῆρχε περίφημον Ἀσκληπιεῖον. Πολλοὶ ἔνδοξοι ἰατροὶ τῆς ἀρχαιότητος προῆλθον ἀπὸ τὴν Κῶ. Καὶ ὁ Ἱπποκράτης, ποὺ ἦτο ὁ ἐνδοξότερος ἰατρὸς καὶ ἔγραψε πολλὰ βιβλία, ἦτο ἀπὸ τὴν Κῶ. Σώζεται εἰς τὴν Κῶ ἕνας τεράστιος πλάτανος. Οἱ κάτοικοι τὸν λέγουν «πλάτανον τοῦ Ἱπποκράτους». Νομίζουν ὅτι εἶναι ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ἐκείνου. Εἶναι δύο χιλιάδες τετρακόσια σχεδὸν χρόνια ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τοῦ Ἱπποκράτους ἕως σήμερα. Τὰ βιβλία του διαβάζονται ἀκόμη καὶ πολλοὶ σπουδαῖοι ἰατροὶ λέγουν ὅτι ἡ ἰατρικὴ τοῦ Ἱπποκράτους ὅσον ἀφορᾷ τὴν παθολογίαν ἦτο διὰ πολλὰς νόσους καλλιτέρα τῆς σημερινῆς. Ἐξακολουθοῦν δὲ ἀπὸ τὴν Κῶ νὰ βγαίνουν ἕως τώρα ἄριστοι ἰατροί, ὅπως βγαίνουν ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα τῶν Τρικκάλων ἕως σήμερα πρακτικοὶ βοτανολόγοι καὶ πρακτικοὶ ἰατροί. Καθὼς λέγουν εἰς τὴν Λεπενίτσα ὁ Ἀσκληπιὸς ἐθεράπευε πολλὰς νόσους ποὺ σήμερα ἐχάθη ἡ θεραπευτική των. Εἶχε φθάσει εἰς τέτοιο σημεῖον γνώσεως τῶν νόσων, ὥστε εἶχε σκεφθῆ νὰ ἀνανεώσῃ καὶ τὴν ζωήν. Διηγοῦνται δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσης ὅπως τὰ ἄκουσαν ἀπὸ τοὺς παπποῦδες των:

— Εἶχεν ὁ Σκλεπιὸς ἕνα βοηθό. Ὅταν ηὗρε τὸν τρόπον νὰ ξανανιώνῃ ὁ ἄνθρωπος εἶπε στὸν βοηθό του. «Ἐγὼ θὰ γίνω πάλι νέος. Θὰ κλεισθῶ εἰς αὐτὸ τὸ μπαοῦλο σαράντα ἡμέρες. Ἕως τότε νὰ μὴν ἀνοίξῃς τὸ μπαοῦλο. Μόνον τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέρα νὰ τὸ ἀνοίξῃς. Θὰ ἔχω ξανανιώσει».

Ὁ Ἀσκληπιὸς ἐκλείσθη στὸ μπαοῦλο καὶ ὁ βοηθὸς ἔκλεισε τὸ καπάκι. Εἶχαν περάσει τριανταεννιὰ ἡμέρες ὅταν ἦρθεν ὁ βασιλῆς τοῦ τόπου στὴν Λεπενίτσα. Εἶχε τὸ παιδί του βαριὰ ἄρρωστο. Ἐζήτησεν ἀπὸ τὸν βοηθὸ νὰ τοῦ εἰπῇ ποῦ εἶναι ὁ Ἀσκληπιός. Ὁ βοηθὸς τὸ ἔκρυβε. Ὁ βασιλῆς ὅμως τὸν ἠπείλησε ὅτι θὰ τὸν ἐθανάτωνε. Τότε ἐσκέφθη ὁ βοηθὸς ὅτι εἶχαν περάσει τριάντα ἐννιὰ ἡμέρες καὶ ἐπήγαιναν στὶς σαράντα. Ἄνοιξε λοιπὸν τὸ καπάκι. Ὁ Ἀσκληπιὸς εἶχε ξανανιώσει. Ἀλλὰ δὲν εἶχε τελείως πήξει ἡ σάρκα του. Ἀνοιγόκλεισε τὰ μάτια του καὶ πέθανε. Τρομαγμένος ὁ βοηθὸς ἐπῆρε τὸ βιβλίο τοῦ Ἀσκληπιοῦ ποὺ εἶχε γραμμένες ὅλες τὶς θεραπεῖες καὶ ἔφυγε.

Γυναικοῦλες μαζεύουν βότανα.

Λέγουν δὲ οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσας.

— Ποῦ νὰ πῆγε ὁ βοηθός; Κανεὶς δὲν ξεύρει. Ποῦ νὰ ἔκρυψε τὸ βιβλίο; Ὅποιος τὸ βρῇ θὰ εἶναι πολὺ τυχερός. Καὶ τὸ πιὸ σπουδαῖο δὲν θὰ πεθαίνουν οἱ ἄνθρωποι. Γιατὶ μέσα στὸ βιβλίο θὰ εἶχε γραμμένο καὶ τὸν τρόπο τοῦ ξανανιώματος.

Τὸ ὅτι ἡ ἀρχαιοτέρα λατρεία τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἦτο εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Τρικκάλων τὸ ἀναφέρει ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους συγγραφεῖς καὶ ὁ Στράβων. Ἐλέγοντο δὲ τότε τὰ Τρίκκαλα Τρίκκη. Οἱ δὲ Τρικκαληνοὶ οἱ σημερινοὶ διατηροῦν καὶ αὐτοὶ πολλὰς παραδόσεις περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Λέγουν:

— Εἰς τὴν Λεπενίτσαν ἐγεννήθηκεν ὁ Ἀσκληπιός. Εἰς τὰ Τρίκκαλα ὅμως εἶχε τὸ φαρμακεῖον του.

Ἔχουν δὲ γίνει ἀνασκαφαὶ εἰς τὰ Τρίκκαλα [illegible] τοῦ ἐκεῖ Ἀσκληπιείου. Θεωροῦν ὅτι ἦτο παρὰ τὸν Ληθαῖον ποταμόν.

Πατὴρ τοῦ Ἀσκληπιοῦ ἐνομίζετο ὁ θεὸς Ἀπόλλων. Μητέρα του ἦτο ἡ νύμφη Κορωνίς, θυγάτηρ τοῦ βασιλέως τῶν Λαπιθῶν Φλεγύου. Ἐβασίλευεν ὁ Φλεγύας εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ Δωτίου πεδίου τῆς Θεσσαλίας. Εἶναι ἐνδιαφέρον νὰ εἰπῶ ὅτι καὶ σήμερα ὑπάρχει εἰς τὴν Θεσσαλίαν ἐπίθετον Φλέγγας καὶ ἐπίθετον Λιαπίδης. Ὁμοιάζει τὸ ὄνομα Φλέγγας καὶ τὸ ὄνομα Λιαπίδης μὲ τὸ Λαπίθης καὶ μὲ τὸ Φλεγύας.

Ἡ [illegible] φυλὴ διατηρεῖται ἕως σήμερα [illegible] τῆς. Ὅταν [illegible] συνέχεια τῆς φυλῆς καὶ τα [illegible] ἀκόμη ἐπίθετα. Καὶ ἡ λέξις Σκληπιὸς ἢ Σκλεπιὸς [illegible] εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων [illegible] ἢ τον [illegible] ἀπὸ τὴν σκλέπα. Σκλέπα σημαίνει [illegible] Ὁ ἀσθενικὸς λέγεται σκλεπιάρης. Λοιπόν, Σκλεπιὸς ἢ Σκληπιὸς ἢ Ἀσκληπιὸς ὁ ἐπὶ τῶν νόσων [illegible] ὁ [illegible] ἢ ἰατρὸς. Δι' αὐτὸ [illegible] τὸν ἰατρὸν [illegible] σημασίαν ἔχει καὶ σήμερα ἡ λέξις.

Ἐπάνω ἀπὸ τὴν Λεπενίτσα εἶναι ὁ Κόζακας. Οἱ ἀρχαῖοι τὸν ἔλεγαν Κερκετίο. [illegible] θεραπευτικὰ βότανα αὐτὸ τὸ βουνό. Φαίνεται ὅτι ἀπὸ παλαιοτάτης ἐποχῆς ἀνέβαινον εἰδικευμένοι ἄνθρωποι, ἄνδρες καὶ γυναῖκες καὶ ἐμάζευαν αὐτὰ τὰ βότανα. Τὰ ἔφερναν καὶ τὰ ἐπουλοῦσαν παντοῦ. Ἔτσι θὰ ἐσχηματίσθη ἕνα πατροπαράδοτον ἐπάγγελμα ἰατρικὸν εἰς τὴν περιοχὴν τῶν Τρικκάλων. Ἐλέγοντο Σκλεπιοὶ ἢ Ἀσκληπιοὶ οἱ [illegible] αὐτὸ τὸ ἐπάγγελμα. Καθὼς δὲ ἔφθασαν μέχρι τοῦ νοτιωτέρου σημείου τοῦ ἑλληνισμοῦ οἱ Θεσσαλοὶ

(Συνέχεια στὴ σελίδα 832)

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (7ης Ἀπριλίου)

Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἄνθρωπός τις προσῆλθε τῷ Ἰησοῦ γονυπετῶν αὐτὸν καὶ λέγων: Διδάσκαλε, ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρός σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον. Καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ ῥήσσει [illegible] ἀπιστος [illegible] ἔσομαι; Ἕως πότε ἀνέξομαι [illegible] πρός με. Καὶ ἤ[illegible] τὸ [illegible] ἀφρίζων. Καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ· πόσος χρόνος ἐστὶν ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; Ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. Καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ [illegible] βοήθησον ἡμῖν, σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. Καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου [illegible] στεύω κύριε· βοήθει [illegible] ἀπιστίᾳ. Ἰδὼν δὲ Ἰη[illegible]χλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ [illegible] αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν [illegible] ἐξ αὐτοῦ καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. Καὶ κράξαν καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν ἐξῆλθε, καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρός, ὥστε πολλοὺς λέγειν ὅτι ἀπέθανεν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς ἤγειρεν αὐτόν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπη[illegible] ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς· τοῦτο τὸ γένος [illegible] ται ἐξελθεῖν εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ νηστείᾳ.

Καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες παρεπορεύοντο διὰ τῆς Γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ· [illegible] ὅτι ὁ Υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου [illegible] καὶ ἀποκτανθεὶς τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται.

Μὲ τὸ θαῦμα τῆς θεραπείας τοῦ πάσχοντος παιδιοῦ ποὺ μᾶς περιγράφει ἡ ἀπέναντι [illegible] εὐκαιρία νὰ θαυμάσωμεν τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἐθεράπευε μόνον ο[illegible]ήποτε ἀσθένειαν τοῦ σώματος, ἀλλὰ εἶχε τὴν δύναμιν νὰ ἐξουσιάζῃ καὶ αὐτὰ τὰ πονηρὰ πνεύματα. Δὲν προσπαθεῖ νὰ κατορθώσῃ νὰ βγάλῃ ἀπ' τὸν δαιμονιζόμενον νέον τὸ πονηρὸν πνεῦμα ποὺ τὸν βασανίζει, ἀλλὰ τὸ διατάσσει νὰ βγῇ ἀπ' αὐτόν. Τοῦ ὁμιλεῖ ὡς παντοδύναμος, εἶναι καὶ αὐτοῦ ἀκόμη Κύριος. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ πονηρὰ [illegible] λέγει ἡ Ἁγία Γραφή, εἶναι ὁ προαιώνιος καὶ μεγαλείτερος ἐχθρὸς τῶν ἀνθρώπων, αὐτὰ ποὺ καταστρέφουν τὰς ψυχάς μας, διὰ τοῦτο πρέπει νὰ μάθωμεν τί ἔργον ἔχουν καὶ τί εἶναι αὐτά.

[illegible] ἡ Παλαιὰ Διαθήκη τὰ πονηρὰ πνεύματα εἶναι καὶ αὐτὰ δημιουρ[illegible] οἱ ἄλλοι ἄγγ[illegible]. Δὲν ἔπλασεν ἐξ ἀρχῆς αὐτοὺς ὁ Θεὸς πονηρούς, διότι αὐτὸς ἀφοῦ μισεῖ τὸ κακόν, τὸ ψεῦδος καὶ τὴν ἀδικίαν ἦτο ἀδύνατον νὰ κάμῃ τέτοια πλάσματα. Ἀλλὰ ὅπως εἰ[illegible] ἦσαν καὶ ἐλεύθεροι. Καὶ ἐπομένως μποροῦσαν καὶ νὰ παρακούσουν τὰς ἐντολὰς τοῦ [illegible]οῦ. Αὐτοὶ ἀφοῦ παρεσύρθησαν ἀπὸ τὸν [illegible]ρχηγόν των τὸν Σατανᾶν ἠθέλησαν νὰ ἐξομοιωθοῦν μὲ τὸν Θεόν, ἤρχισαν νὰ παραβαίνουν τὰς ἐντολάς του καὶ τέλος μὲ τὰς πονηράς των πράξεις κατήντησαν ὄργανα τοῦ ψεύδους, τῆς κακίας καὶ τῆς παρανομίας. Τότε ὅμως κάθε σχέσις των [illegible] καὶ ἐκ[illegible] εἰς τὸν ὄλεθρον καὶ τὴν καταστροφήν. Δίκαια [illegible] ὅτι αὐτὸς ἀποστρέφεται τὸ ψεῦδος καὶ εἰ[illegible] τοὺς ὑπ[illegible], οὔτε τὰ παρεκίνησε κάποιος ἄλλος εἰς τοῦτο.

[illegible] τοῦ Θεοῦ καὶ κατεδι[illegible] ἀπ' αὐτὸν αἰωνίως καὶ ἀμετακλήτως. [illegible] ἐναντίον τῶν [illegible] νὰ μᾶς [illegible] εἶναι ἡ ἁμαρτία. Μὲ ὅλην τὴν [illegible] ποτόν των. Πολλές φορὲς ὁ Σατα[illegible] γιὰ μᾶς καὶ προσπαθεῖ μὲ ὕπουλα [illegible] Υἱὸν τοῦ Θεοῦ παρουσιάσθη στὴν ἔρημο [illegible] 9).

[illegible] νὰ νικήσῃ ἢ νὰ νικ[illegible]. Μὲ τὰς πράξεις θὰ φανερώσῃ ἂν θ' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο τοῦ Θεοῦ [illegible]

Ἀφοῦ λοιπὸν [illegible] ὁ σκοπὸς τῶν πονηρῶν πνευμάτων ἂς ὁπλισθῶμεν καὶ ἂς [illegible] τὰς ἐπιθέσεις των. Ἂς ἔχωμεν πάντα μπροστά μας τὸ [illegible] εἰς τὰ διδάγματα τῆς ἁγίας μας [illegible] ἂς ζητοῦμεν τὴν βοήθειαν καὶ ἐνίσχυσιν τοῦ [illegible] μας [illegible].

✻ ΠΙΣΤΙΣ, Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΑΡΗΓΟΡΗΤΗΣ ✻

Ἡ ζωή μας εἶναι ἕνα ταξίδι. Μέσα στὴ θάλασσα τοῦ βίου ταξιδεύουμε ὅλοι καθένας μὲ τὸ δικό του καραβάνι. Ἡ θάλασσα ὅμως τῆς ζωῆς μας δὲν εἶναι πάντοτε ἥσυχη καὶ γαληνεμένη. Πολλὲς φορὲς σηκώνεται ἡ τρικυμία. Τὰ κύματα τοῦ πόνου ξεσποῦν καὶ μᾶς κτυποῦν ὁρμητικά. Ἀρρώστειες, πτώχειες, θάνατοι, ἠθικὲς θλίψεις μᾶς δοκιμάζουν σκληρά.

Τί χρειάζεται ὁ ἄνθρωπος στὸν καιρὸ τοῦ πόνου; Χρειάζεται δύναμι ψυχική. Χρειάζεται θάρρος. Χρειάζεται ἀντοχή. Ποῦ θὰ τὰ βρῇ ὅμως αὐτά; Ὤ! Ἂν ὑπάρχῃ κάποια δύναμις στὸν κόσμο αὐτό, ποὺ μπορεῖ νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τὸν ἄνθρωπο θάρρος καὶ αἰσιοδοξία, ἡ δύναμις αὐτὴ εἶναι ἡ χριστιανικὴ πίστις. Αὐτὴ πρὸ παντὸς ἡ πίστις δὲν ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ καταποντισθῇ μέσα στὰ κύματα τῆς ἀπελπισίας. Αὐτὴ τοῦ δίνει ψυχραιμία καὶ ἱκανότητα διὰ νὰ ἐπιστρατεύσῃ τὶς σωματικὲς καὶ πνευματικές του δυνάμεις γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ μὲ θάρρος κι' ἀποφασιστικότητα τὶς δύσκολες στιγμές. Αὐτὴ εἶναι ὁ πιστότερος σύμμαχος, ποὺ κι' ἂν ἀκόμη ὁ ἄνθρωπος θελήσῃ νὰ σταυρώσῃ τὰ χέρια ἀπογοητευμένος, δὲν τὸν ἀφήνει ἀλλὰ τὸν κεντᾷ καὶ τὸν σπρώχνει πρὸς τὴν νίκη.

Μὰ καὶ στὴν περίστασι ἀκόμη ποὺ θὰ νικήσῃ ἡ θλῖψι κι' ὁ πόνος, καὶ τότε πάλι ἡ πίστις εἶναι ποὺ θὰ ἐμπνεύσῃ στὸν ἄνθρωπο τὴν αἰσιοδοξία. Αὐτὴ θὰ τοῦ δώσῃ παρηγοριά, κι' αὐτὴ πάλι θὰ τὸν ὁπλίσῃ μὲ τὴν ἐλπίδα καὶ μὲ τὴ δύναμι ποὺ θὰ τὸν κάμουν νὰ βρῇ τὴν διέξοδο.

Ἡ ἐλπίδα καὶ ἡ παρηγοριά, οἱ δυὸ αὐτοὶ πολύτιμοι σύντροφοι τῆς ζωῆς μας, ποὺ συντρίβονται κάτω ἀπὸ τὸ βαρὺ πέλμα τοῦ σκεπτικισμοῦ καὶ τῆς ἀπιστίας, βρίσκουν ὅλη τὴ δροσιὰ καὶ τὸ γόνιμο ἔδαφος στὴν πίστι. Καὶ κεῖ θὰ βλαστήσουν καὶ θ' ἀνθήσουν καὶ θὰ δροσίσουν τὴν ὕπαρξί μας στὶς δύσκολες στιγμές, τοῦ πόνου καὶ τῆς ὀδύνης. Ἡ ἐμπιστοσύνη στὸν ὑπέρτατο προνοητὴ κι' ἡ καταφυγὴ σ' Ἐκεῖνον εἶναι ποὺ σταλάζει στὴν ψυχή μας τὸ δυσεύρετο βάλσαμο τῆς παρηγοριᾶς.

Ἡ πίστις εἶναι ἐκείνη ποὺ ἀποσπᾷ τὴν ψυχὴ ἀπὸ τὶς μιζέριες ποὺ βασιλεύουν στὸν κόσμο, τὴν φέρνει μ' ἕνα φτερούγισμα ἀνάλαφρο κι' αἰθέριο ὡς ἐκεῖνα τ' ἀπρόσιτα ὕψη, ὅπου ξεψυχᾶ καὶ ἐκμηδενίζεται ὁ θόρυβος τῶν αἰσθήσεων, κι' ὅπου δὲν ἀκοῦς παρὰ μόνο τὴν ἁρμονία τῶν μυστικῶν καὶ τῶν θείων.

Καθὼς λέγει κάπου ὁ Ντοστογιέφσκυ, «καὶ μόνη ἡ σκέψι πὼς ὑπάρχει ἕνα Ὂν ἀπείρως πιὸ δίκαιο, ἀπείρως πιὸ εὐτυχισμένο ἀπὸ μένα, μὲ γεμίζει ὁλόκληρο ἀπὸ μιὰ ἀπέραντη τρυφερότητα. Ὅλος ὁ νόμος τῆς ἀνθρώπινης ὑπάρξεως ἔγκειται στὸ νὰ μπορῇ πάντα νὰ σκύβῃ μπροστὰ στὸ ἀπείρως μεγάλο. Ἀφαιρέστε ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους τὴν ἄπειρη Μεγαλωσύνη, θὰ πάψουν νὰ ζοῦν καὶ θὰ πεθάνουν ἀπηλπισμένοι».

Α. Ι. Γκιάλας

ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΙΣ ΕΡΗΜΙΕΣ

Μιὰ καὶ ἀρχίσαμε σὲ προηγούμενο τεῦχος τῆς «Νεολαίας» ἀπὸ τὰ μερμήγκια, ἂς δοῦμε ἀμέσως ἀπὸ τώρα μερικὰ ἀκόμη καθέκαστα τῆς ζωῆς τους, γιατὶ θὰ τὰ συναντήσουμε πολλὲς φορὲς στοὺς περιπάτους μας καὶ πολλὲς ἱστορίες ἔχουν νὰ μᾶς ποῦν. Ἀκόμη καὶ τὸ ἴδιο τὸ ξανθὸ μερμηγκάκι τῆς αὐλῆς μας. Ἡ αὐλή μας κι' ὁ κῆπος μας εἶναι μιὰ ὁλόκληρη ἐπαρχία, μιὰ ὁλόκληρη ξεχωριστὴ ἐπικράτεια γιὰ τὸ μερμηγκένιο κόσμο, καὶ δὲν μπορεῖ παρὰ νἄχῃ ἐδῶ ἐκεῖ στὶς ἄκρες της μιὰ ἢ δυὸ ἢ τρεῖς μερμηγκοφωλιές, χωριὰ καὶ πολιτεῖες νὰ ποῦμε τοῦ μερμηγκένιου κόσμου, ποὺ ἐκεῖ ζοῦν γενιὰ τὴ γενιά, ὅλη τους τὴ ζωή, καὶ τὴν ἔχουνε πατρίδα τους καὶ γενέτειρά τους. Ἐμεῖς μπορεῖ νὰ τὴ νομίζουμε δική μας τὴν αὐλή μας καὶ τὸν κῆπο μας καὶ νὰ μὴν ἀφήνουμε ἄλλους ἀνθρώπους νὰ μᾶς τὴν πάρουν, ὅμως καὶ τὰ μερμηγκάκια ποὺ ζοῦνε κεῖ μέσα τὴ νομίζουνε δική τους καὶ πατρίδα τους, καὶ θὰ γίνῃ πόλεμος καὶ μακελιὸ ἂν κάμῃ νὰ τοὺς τὴν πατήσῃ ξένη μερμηγκιά. Γιατὶ τὰ μερμηγκάκια, ὅσο μικρὰ κι' ἂν εἶναι, κι' ὅσο εἰρηνικὰ κι' ἂν ζοῦνε ἅμα δὲν τὰ πειράξῃ κανείς, τόσο γίνονται θεριὰ καὶ πολεμιστάδες ἀποφασισμένοι στὴ ζωὴ καὶ στὸ θάνατο ἅμα εἶναι νὰ ὑπερασπίσουνε τὸ δικό τους.

Ἔχει ἐδῶ, τριγύρω στὸ δασοφυλακεῖο, μαυρειδερὰ δεντρομέρμηγκα ποὺ ζοῦνε στοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων, καὶ ποὺ δὲν τοὺς παραβγαίνει οὔτε τὸ πιὸ ἄγριο τσοπανόσκυλο στὴν ἐπιθετικότητα καὶ στὴν ἀφοβία. Ἅμα δὲν τὸ καλοπροσέξω καὶ καθίσω νὰ ξαποστάσω ἀκουμπησμένος σὲ κανέναν κορμὸ ποὺ ἔχουνε τὴ φωλιά τους, θαρροῦνε φαίνεται πὼς πάω νὰ τοὺς τὴν πάρω καί, μιὰ στιγμή, ἔχουν γεμίσει τὸ λαιμό μου, τ' αὐτιά μου, τὰ χέρια μου, καὶ μὲ ρημάζουν στὶς δαγκωματιές.

Εἶναι ἀπίστευτο τί φοβερὴ δύναμι κλείνει στὸ μικροσκοπικό του αὐτὸ κορμὶ τὸ μερμήγκι. Ἂν θελήσουμε νὰ τὴ βάλουμε στὶς ἀνθρώπινες ἀναλογίες καὶ στὶς ἀναλογίες τῶν ἄλλων γνωστῶν μας ζώων, θὰ σαστίσουμε. Ἕνας λύκος μπορεῖ, βέβαια, νὰ κουβαλήσῃ μιὰ κατσίκα, καὶ μιὰ τίγρις ἔχουν νὰ ποῦν πὼς κουβαλάει βουβάλι ὁλόκληρο στὰ δόντια της. Τὸ συνολικὸ ὡστόσο βάρος τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τὸ ἄλλο δὲν ἔχει μεγάλη διαφορά. Ἕνα μερμήγκι ὅμως κουβαλάει καὶ σέρνει στὰ δόντια του πράματα ποὺ ζυγίζουν καὶ πενῆντα καὶ ἑκατὸ φορὲς ὅσο ζυγίζει αὐτό. Νὰ φανταστοῦμε δηλαδὴ ἕναν ἄνθρωπο κύκλωπα ποὺ νὰ σηκώνῃ στὰ δόντια του καὶ νὰ πηγαίνῃ ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο.

Ἐξ ἄλλου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι μέλι καὶ ζάχαρι πάντα — καὶ γιὰ τὰ μερμήγκια ἐπίσης. Τὸ πείραμα ποὺ κάναμε μὲ τὸ μικρὸ Στέλιο ρίχνοντας λιγάκι ζάχαρι στὸ ξεμοναχιασμένο μερμηγκάκι ἤτανε ἕνα πείραμα — καὶ ζάχαρες δὲν τρέχουν καθεμέρα σκορπισμένες στὶς αὐλές. Κι' ἐξ ἄλλου χρειάζεται καὶ κρέας. Τὰ μερμήγκια τρῶνε σπόρους καὶ κάθε φαγώσιμη οὐσία, ὅμως, ὅπως κι' οἱ ἄνθρωποι, ἔχουν ἀνάγκη νὰ ἀνακατεύουνε καὶ μερικὸ κρέας στὴ δίαιτά τους. Καὶ γιὰ νὰ βρεθῇ κρέας, χρειάζεται κυνήγι.

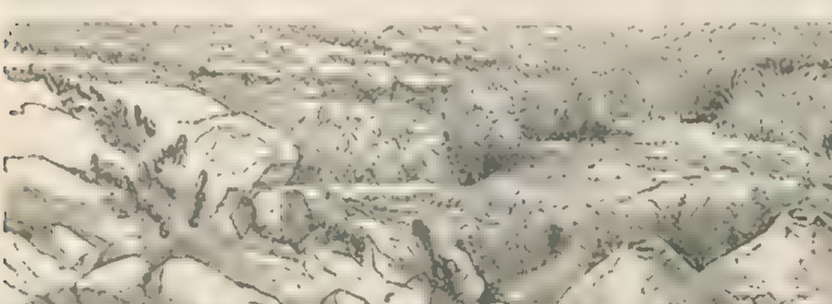
Ἡ μερμηγκοφωλιά, ποὺ εἶναι κάπου σὲ κάποιαν ἄκρη τῆς αὐλῆς μας, δὲ μᾶς προδίνεται παρὰ ἀπὸ μιὰ τρυπίτσα, τριγυρισμένη ἴσως γύρω-γύρω ἀπὸ ἕνα μικρὸ λοφάκι χώματα. Τρία τέσσερα ξανθὰ μερμηγκάκια ἀναδεύουνται ἐκεῖ στὰ χείλη στὴν εἴσοδο, κουνοῦνε τὶς κεραῖες τους καὶ συνεννοοῦνται, καὶ φυλᾶνε σκοποί. Ἔξω ἀπ' αὐτά, καμμιὰ ἄλλη κίνησι. Τίποτα, τίποτα ἄλλο δὲ φαίνεται ἀπὸ τὶς πολυποίκιλες μέσα ἐκεῖ στοές, τοὺς θαλάμους, τοὺς κοιτῶνες, τὰ κελάρια, ὅπου κυκλοφορεῖ ἀεικίνητος ἕνας ὁλόκληρος πολυάσχολος μικρὸς κόσμος, κοιτάζοντας τὶς τόσες φροντίδες μιᾶς ὠργανωμένης κοινωνικῆς ζωῆς.

Εἶναι τάχατε ὅλοι οἱ κάτοικοι μέσα; Ὄχι. Δὲν εἶναι. Μιὰ τέτοια μερμηγκοφωλιὰ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ τρόφιμα καὶ τρόφιμα γιὰ νὰ συντηρηθῇ καὶ νὰ ζήσῃ. Ἔχει ἕναν ὁλόκληρο πληθυσμὸ ἀπὸ ἀρσενικὰ καὶ θηλυκὰ ποὺ, στολισμένα μὲ φτερά, δὲν κάνουν καμμιὰ δουλειὰ καὶ δὲ βγαίνουνε ἔξω παρὰ μόνο σὰν σημάνουνε τὰ ξεφαντώματα τῶν γάμων, ποὺ ὅμως θέλουνε φαΐ καὶ φαΐ στὸ μεταξύ. Ἔπειτα ἔχει τὸν ἄλλο πληθυσμὸ ἀπὸ τὰ μωρά, τὶς «νύμφες» ποὺ λέει ἡ φυσική, καὶ ποὺ κι' αὐτὰ θέλουνε τὸ ντάντεμά τους καὶ τὴ συντήρησί τους. Τὰ ξανθὰ μάλιστα μερμηγκάκια τῆς αὐλῆς μας ἔχουνε καὶ μιὰν ἄλλη κατηγορία, ἀρκετὰ φαγάδικη, νὰ ταΐζουνε στὴν κοινωνία τους — ἂν καὶ αὐτὴ παρέχει ὡρισμένες ὧρες καὶ θετικὲς ὑπηρεσίες — ἔχουνε τοὺς «κεφαλάδες». Ὅλοι μας θάτυχε νἄχουμε προσέξει καὶ στὰ σπίτια μας ἀκόμη μέσα κάτι ξανθὰ μερμηγκάκια ἀνάμεσα στὰ ἄλλα, μὲ πολὺ χοντρότερο ὅμως κεφάλι. Τετραπλάσιο καὶ πενταπλάσιο. Εἶναι τῆς ἴδιας φυλῆς, τῆς ἴδιας φωλιᾶς, καὶ προορίζονται γιὰ ὡρισμένους εἰδικοὺς σκοποὺς ποὺ θὰ δοῦμε παρακάτω. Γιὰ καθημερινὲς δουλειὲς τῆς σειρᾶς, ποὺ κάνουνε τὰ ἄλλα, οἱ ἐργάτες, αὐτοὶ δὲν κάνουνε. Ὅπως εἶναι χοντρὸ τὸ κεφάλι τους ἔτσι εἶναι καὶ τὸ μυαλό τους χοντρό. Ἀπὸ φαΐ ὅμως θέλουνε βέβαια ἄλλο τίποτα.

Πῶς θὰ οἰκονομιόντουσαν λοιπὸν τὰ τόσα καὶ τόσα ἐφόδια, ποὺ χρειάζεται ὅλη αὐτὴ ἡ ὠργανωμένη κοινωνία, ἅμα μένανε ὅλοι κλεισμένοι μέσα; Χρειάζεται πρόνοια. Ἔτσι, οἱ πιὸ ἄξιοι, οἱ πιὸ δοκιμασμένοι καὶ ἔμπειροι τῆς φωλιᾶς, μιὰ δεκαριὰ ἴσως πάνω-κάτω γιὰ τὴν κοινωνία τῶν ξανθῶν μερμηγκιῶν τῆς αὐλῆς μας, ἀφήνοντας στοὺς ἄλλους, τοὺς πολλούς, τὶς ἐσωτερικὲς φροντίδες τοῦ νοικοκυριοῦ, κινοῦν ἀπὸ πρωὶ ἀνιχνευτές, ἕνας κατὰ δῶ ἄλλος κατὰ κεῖ, νὰ ψάξουν καὶ νὰ ἐξερευνήσουν τοὺς τόπους.

Τέτοιος ἔμπειρος ἀνιχνευτὴς ἤτανε τὸ μερμηγκάκι, ποὺ βρήκαμε μὲ τὸ Στέλιο νὰ τριγυρίζῃ μοναχὸ σὰν δίχως προορισμὸ καὶ τοῦ ρίξαμε τὴ ζάχαρι. Ἀλλὰ ζάχαρι, καθὼς εἴπαμε δὲ βρίσκεται πάντα. Ἐξ ἄλλου εἶναι πιὸ [illegible] νὰ ἰδοῦμε καὶ κάτι ἄλλο, πιὸ ζωντανὸ καὶ μὲ περισσότερη περιπέτεια.

Ἀλλὰ ὁ χῶρος δὲν μᾶς παίρνει. Στὸ ἄλλο φύλλο λοιπόν.

Πορεία μερμήκων καί φωλεαί αὐτῶν.

Β. Δασκαλάκης

Μετεωρολογία

ΒΡΟΧΗ ΚΑΙ ΧΙΩΝ

Αἱ πολλαὶ βροχαὶ καὶ τὸ χιόνι ποὺ ἔπεσαν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα τὸν τελευταῖον καιρὸν μᾶς δίδουν ἀφορμὴ νὰ γράψωμεν λίγα λόγια διὰ τὰ δύο αὐτὰ ἐνδιαφέροντα μετεωρολογικὰ φαινόμενα.

Θὰ ξεύρουν ἴσως μερικοὶ ὅτι ἡ βροχὴ γίνεται ἀπὸ τὴν συμπύκνωσι τῶν ὑδρατμῶν ποὺ ἔχει πάντοτε ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς Γῆς. Τοὺς θερινοὺς μῆνας, ἀλλὰ καὶ ὅταν εἶναι καλὸς καιρός, ὁ Ἥλιος ἐξατμίζει πολὺ νερὸ ἀπὸ τὰς θαλάσσας, ἀπὸ τοὺς ποταμοὺς καὶ ἀπὸ τὰς λίμνας καὶ ἔτσι ἡ ἀτμόσφαιρα πάντα ἔχει ὑδρατμούς. Ὅταν αὐτοὶ οἱ ὑδρατμοὶ συμπυκνωθοῦν, γίνονται βαρύτεροι καὶ κατέρχονται πρὸς τὸ ἔδαφος. Ἂν στὸ δρόμο τους συναντήσουν θερμὰ στρώματα ἀέρος ἐξατμίζονται πάλιν, ἂν ὅμως δὲν συναντήσουν, τότε πολλαὶ μικραὶ σταγόνες σχηματίζουν μεγαλύτερες καὶ τότε αὐταὶ φθάνουν μέχρι τοῦ ἐδάφους. Τότε λέγομεν ὅτι ἔχομεν βροχήν.

Ὅσοι ἔχουν προσέξει, θὰ παρετήρησαν ὅτι αἱ σταγόνες τῆς βροχῆς τὴν ἄνοιξι ἢ τὸ φθινόπωρο ἢ καὶ τὸ καλοκαίρι εἶναι πιὸ μεγαλύτερες, ἀπ' ὅ,τι εἶναι τὸν χειμῶνα. Τοῦτο συμβαίνει διότι τὸ καλοκαῖρι ἢ τὴν ἄνοιξι ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχει περισσοτέρους ὑδρατμοὺς (διότι ἐξατμίζεται περισσότερο νερὸ) ἀπὸ ἐκείνους ποὺ ἔχει τὸν χειμῶνα.

Δὲν θὰ ἐξετάσωμεν ἐδῶ τὰ διάφορα εἴδη βροχῆς, ἀλλὰ πρέπει νὰ σημειώσωμεν ὅτι τὸ φαινόμενον αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα μετεωρολογικὰ φαινόμενα καὶ παρουσιάζει τόσας πολλὰς παραλλαγὰς εἰς τὰ διάφορα μέρη, ποὺ δὲν ἠμποροῦμεν ἐδῶ νὰ τὰς καταγράψωμεν. Τὸ ποσὸν δηλαδὴ καὶ τὸ εἶδος τῆς βροχῆς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν διαμόρφωσι τοῦ ἐδάφους ἑνὸς τόπου, ἀπὸ τὴν φυτείαν ποὺ ἔχει ὁ τόπος, ἀπὸ τὸ ὕψος του κλπ. Δι' αὐτὸ παρατηροῦμεν ὅτι σὲ δύο γειτονικοὺς τόπους ἔχομεν πολλὲς φορὲς μεγάλες διαφορὲς καὶ λέμε συνήθως ὅτι οἱ δύο αὐτοὶ τόποι διαφέρουν κατὰ τὸ κλιματολογικὸν αὐτὸ στοιχεῖον.

Οἱ μετεωρολόγοι δίδουν μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν βροχήν, καὶ δι' αὐτὸ εὑρῆκαν εἰδικὰ ὄργανα, μὲ τὰ ὁποῖα ἠμποροῦν νὰ μετρήσουν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς ποὺ πίπτει εἰς ἕνα τόπον εἰς τὸ διάστημα μιᾶς ἡμέρας, ἢ ἑβδομάδος ἢ καὶ ἑνὸς μηνός. Καί, φυσικά, τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος ποὺ ἀπορροφᾷ τὸ ἔδαφος ἀπὸ τὴν πίπτουσαν βροχὴν ἐπιδρᾷ εὐεργετικῶς ἐπὶ τῆς ὅλης βλαστήσεως τῆς περιφερείας αὐτῆς. Ἐπίσης, μετρῶντας οἱ μετεωρολόγοι τὸ ἐτήσιον ὕψος τῆς βροχῆς ποὺ πίπτει σὲ ἕναν τόπον, ἠμποροῦν νὰ ὑπολογίσουν καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ὕδατος ποὺ δύνανται νὰ συγκεντρώσουν εἰς μίαν στέρναν, ἢ εἰς μίαν ἄλλην λεκάνην, ὅπως εἶναι ἐπὶ παραδείγματι ἡ λίμνη τοῦ Μαραθῶνος. Προκειμένου νὰ κάμουν τὴν λίμνην αὐτὴν τὸ 1925 ἐζήτησαν τὰ μετεωρολογικὰ στοιχεῖα πολλῶν ἐτῶν διὰ νὰ ἴδουν τὸ ποσὸν τῆς βροχῆς ποὺ πίπτει εἰς τὸ λεκανοπέδιον τῆς Ἀττικῆς καὶ ἂν αὐτὸ εἶναι ἀρκετὸν διὰ νὰ γεμίσῃ τὴν λίμνην καὶ νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ τοὺς κατοίκους τῶν Ἀθηνῶν, τοῦ Πειραιῶς καὶ τῶν Περιχώρων.

Ἀλλὰ καὶ τὸ φαινόμενον τῆς χιόνος παρουσιάζει ἐνδιαφέρον ἐπιστημονικὸν καὶ πρακτικόν. Τὸ χιόνι σχηματίζεται ὅταν ἡ ἀτμόσφαιρα ἔχῃ θερμοκρασίαν κατωτέραν τοῦ μηδενός. Τότε οἱ ὑδρατμοὶ συμπυκνοῦνται καὶ μεταβαίνουν ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν στερεὰν κατάστασιν τοῦ πάγου. Ἂν ὅμως ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδρατμῶν εἶναι βραδεῖα, τότε ὁ πάγος λαμβάνει σχήματα μᾶλλον κανονικὰ καὶ αὐταὶ αἱ μορφαὶ ἀποτελοῦν τὴν χιόνα. Τὰ συνήθη σχήματα ποὺ λαμβάνει τὸ χιόνι εἶναι κρύσταλλοι ἑξαγωνικοὶ ἐν εἴδει ἀστέρων.

Ἂν συμβῇ ὥστε ἡ συμπύκνωσις τῶν ὑδρατμῶν νὰ γίνῃ μὲ μεγάλην ταχύτητα, τότε τὸ χιόνι σχηματίζει ἀμόρφους μάζας καὶ τὴν μορφὴν αὐτὴν τὴν καλοῦμεν χάλαζαν ἢ χιονοχάλαζαν.

Τὸ χιόνι εἶναι πολὺ εὐεργετικόν. Διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι καθαρίζει τὴν ἀτμόσφαιραν ἀπὸ τὰ διάφορα μικρόβια, πίπτον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, διατηρεῖ, ὡς ἕνα ἀπομονωτικὸν μέσον, τὴν θερμοκρασίαν τοῦ ἐδάφους καὶ τηκόμενον βραδέως ἀπορροφᾶται σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον τροφοδοτοῦνται αἱ πηγαὶ καὶ τὸ ὅλον ἔδαφος. Ἀντιθέτως, τὸ νερὸ τῆς βροχῆς δὲν ἀπορροφᾶται ὅλο ἀπὸ τὸ ἔδαφος καὶ φεύγει πρὸς τὰς θαλάσσας καὶ τὰς λίμνας, καταστρέφον πολλὲς φορὲς ὅ,τι εὕρῃ εἰς τὸν δρόμον του.

Οἱ κόκκοι τῆς χιονοχαλάζης φαίνονται ὡς σταγόνες βροχῆς αἱ ὁποῖαι ἐπήχθησαν καὶ διακρίνονται εὐκόλως τόσον ἀπὸ τὸ χιόνι, ὅσον καὶ ἀπὸ τὸ χαλάζι, τοῦ ὁποίου οἱ κόκκοι εἶναι πολὺ σκληροί. Χιονοχάλαζα πίπτει συνήθως τὸν χειμῶνα καὶ εἰς τὰ ὑψηλότερα μέρη.

Σείριος

Τὸ χωριὸ Σέλι χιονισμένο

1002

Πρωτοπόροι ἀδελφοί.

Ὁ πρῶτος Ἕλλην ποὺ ἐξέδωκε εἰς τὴν Κωνσταντινούπολι [illegible] ἐφημερίδα μὲ τὸν τίτλον ὁ «Φάρος τοῦ Βοσπόρου» ὑπῆρξεν ὁ λόγιος Ἰωάννης Μουσοῦρος, ὁ ὁποῖος πάλιν πρῶτος μετέφρασεν εἰς ἰαμβικοὺς στίχους καὶ ἀρχαΐζουσαν ἑλληνικὴν τὴν «Θείαν Κωμῳδίαν» τοῦ Δάντη.

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος θέλῃ.

Ὁ μεγάλος Ἰταλὸς μαθηματικὸς Ἰοῦστος Μπελαβίτη ἐγεννήθη ἀπὸ πολὺ φτωχοὺς γονεῖς καὶ ἔτσι ἠναγκάσθη πολὺ μικρὸς νὰ δεχθῇ θέσιν κλητῆρος εἰς τὴν Δημαρχίαν τῆς γενετείρας του Μπασάνο χωρὶς νὰ φοιτήσῃ διόλου σὲ σχολεῖο. Φύσει ὅμως φιλομαθὴς κατώρθωσε χωρὶς τὴ βοήθεια διδασκάλου καὶ μὲ πο[illegible] ὀλίγοι, εἰς τὴν χημείαν, τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μαθηματικά.

Ἔτσι ὁ αὐτοδίδακτος πρώην κλητὴρ εἰς ἡλικίαν 39 ἐτῶν χάρις εἰς τὰς ἐργασίας του ἐπὶ τῆς γεωμετρικῆς ἀναλύσεως, διωρίσθη καθηγητὴς τῶν μαθηματικῶν καὶ μετὰ ἕνα ἔτος ἐξελέγη μέλος τοῦ Βασιλικοῦ Ἰνστιτούτου καὶ κατέλαβε τὴν ἕδραν τῆς περιγραφικῆς γεωμετρίας εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Πάδουας.

Ὁ ἴδιος συνέγραψε πλεῖστα ὅσα βιβλία σχετικὰ μὲ τὴν γεωμετρίαν καὶ τὰ μαθηματικά.

ΤΟ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟ ΜΑΣ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ ΦΙΛΟΙ

Ὑπὸ Μ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ

3. (Συνέχεια)

Δὲν ἦταν ἕνα οἰκοδόμημα,μὰ πολλά· μιὰ συνοικία νὰ ποῦμε ἀπὸ παλάτια, ἐκκλησίες, λουτρά, νυμφαῖα, αἴθουσες ἰδιαίτερες ὑποδοχῆς, ἀκόμα στρατῶνες καὶ φυλακὲς καὶ δ ι α β α τ ι κ ά, πλῆθος δ ι α β α τ ι κ ὰ ποὺ ἔδεναν ὅλα τοῦτα τὰ οἰκοδομήματα τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο. Καὶ τὸ καθένα ἀπ' αὐτὰ ἦταν μὲ τὸν τρόπο του χτισμένο καὶ τὰ στολίδια του λογῆς λογῆς, ἔτσι ποὺ ὀχτὼ αἰῶνες ἔδειχναν ἐκεῖ τὸ γοῦστο τους καὶ παράβγαιναν συναμεταξύ τους στὴν ὀμορφιὰ καὶ στὴ χάρη... Κι' αὐτὸ ἀλήθεια πιότερο μάγευε καὶ θάμπωνε τὸ μάτι καὶ τοῦ πιὸ κοσμογυρισμένου ἀνθρώπου... Γιατὶ περιδιαβάζοντας κανεὶς ἀνάμεσα στὰ περιβόλια καὶ βλέποντας ὅλα τοῦτα δὲν κουραζότανε ποτὲ μὲ τὸ νὰ ἀντικρύζῃ ὅλο καὶ κάτι καινούργιο, πιὸ ἀξιοθαύμαστο ἀπὸ κεῖνο ποὺ λίγο πιὸ πρὶν εἶχε θαυμάσει...

Κι' ἂν μπροστὰ στὸν Παρθενῶνα ἔστεκε κανεὶς κι' ἀποροῦσε πῶς μπόρεσε τὸ πνεῦμα νὰ ὑποτάξῃ ἔτσι τὴ βαρειὰ ὕλη καὶ νὰ τὴν κάμῃ κατοικία του αἰθέρια καὶ αἰώνια, ἐδῶ ἔνοιωθε κάτι ἄλλο... Ὅλα τοῦτα τὰ κιόσκια καὶ τὰ λιακωτὰ καὶ οἱ ἀνοιχτὲς καμάρες, ποὺ φάνταζαν σὰν τὸ θόλο τ' οὐρανοῦ, καὶ οἱ χρυσοῖ τροῦλλοι κι' ἀκόμα οἱ δροσερὲς στοὲς καὶ οἱ γοῦρνες μὲ τ' ἀσημένια νερά... ὅλα το[illegible]α μέσα στὰ περιβόλια μὲ τὶς μυρουδιὲς καὶ τὰ κελαδήματα τῶν πουλιῶν καὶ τὴ θάλασσα ἀγνάντια, ἤτανε ἕνα ὄνειρο, ἕνα ἀναπετάρισμα ποὺ ἔκανε ἡ δυστυχισμένη καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου τυραννισμένη ἀπὸ τὰ βάσανα καὶ τὴ θλίψη τῆς ζωῆς.

Ὁ Βρίγγας μὲ τὴ μυστηριώδη περγαμηνὴ στὸ χέρι πήγαινε νὰ συναντήσῃ τὴν Αὐγούστα Θεοφανώ. Ἡ ὑπόθεση εἶχε πολὺ σοβαρότητα καὶ στὴν περίπτωση αὐτὴ κάθε καθυστέρηση μποροῦσε νὰ παρεξηγηθῇ, γιατὶ καὶ οἱ πιστοὶ καὶ δοκιμασμένοι φίλοι, ὅταν ἔτσι ὁ ἀέρας εἶναι βαρὺς ἀπὸ φόβο καὶ φθόνο, ὑποψιάζονται ὁ ἕνας τὸν ἄλλο καὶ ἡ συκοφαντία ποὺ παραμονεύει καὶ περιμένει βρίσκει πιὰ τὴν εὐκαιρία νὰ δώσῃ καὶ νὰ πάρῃ.

Ἂν ὁ ἄγνωστος «καλὸς φίλος» ποὺ τοῦ ἔγραψε ἐκεῖνα τ' ἀξεδιάλυτα καὶ παράξενα ἦταν πραγματικὰ φίλος κι' ἄλλο σκοπὸ δὲν εἶχε παρὰ νὰ τὸν εἰδοποιήσῃ γιὰ τὸν κίντυνο, πιθανώτατα δὲ θἄκανε καμμιὰ ἄλλη ἐνέργεια ξέροντας πὼς ὁ Βρίγγας δὲν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ μποροῦν ν' ἀδιαφορήσουν ἢ ν' ἀναβάλουν. Ἂν ὅμως μὲ τὴν ἐνέργεια του αὐτὴ ἤθελε μόνο νὰ ταράξῃ τὰ στεκάμενα νερά, νὰ γεννήσῃ ταραχὴ καὶ σύγχυση στοὺς ἐνδιαφερομένους γιὰ νὰ ὠφεληθῇ μ' ἕνα ὁποιοδήποτε τρόπο ἀπὸ τὴν κατάσταση, τότες πολὺ φυσικὸ ἦταν νὰ εἰδοποιήσῃ καὶ τὴν Αὐγούστα μὲ ὅμοιο ἢ διαφορετικὸ τρόπο.

Τὰ νέα ποὺ τοῦ ἔφερε ὁ Σεραφεὶμ τὸν ἔκαναν νὰ πιστέψῃ ἀκόμα περισσότερο σ' ἕνα τέτοιο ἐνδεχόμενο. Ποιὸς ἦταν ὁ νεαρὸς ἀξιωματικὸς ποὺ μιλοῦσε μὲ τὴν Αὐγούστα, σκοτεινὰ πιά, στὸ νυμφαῖο τῆς Δάφνης, χωρὶς ἀκολουθία;

Ἔπρεπε τὸ γρηγορώτερο νὰ ξεκαθαριστῇ ἡ κατάσταση. Ἂν μάλιστα ἡ Θεοφανὼ εἶχε δεῖ καὶ γνωρίσει τὸν Σεραφεὶμ καθὼς ἔτρεχε φοβισμένος, τί ἄλλο ἦταν φυσικὸ παρὰ νὰ ὑποθέσῃ πὼς ὁ Βρίγγας τὴν κατασκόπευε; Κ' ἡ παρεξήγηση βέβαια αὐτὴ μποροῦσε νὰ κλονίσῃ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ τοῦ εἶχε.

Τὸ τελευταῖο αὐτό, τὸν ἀνησυχοῦσε τώρα περισσότερο κι' ἀπὸ τὴ συνωμοσία.

Τὸ παλάτι ποὺ ἔμενε ἡ Αὐγούστα μὲ τὴ μεγάλη ἀκολουθία της ἦταν σὲ ἀρκετὴ ἀπόσταση κι' ἔτσι ὁ Βρίγγας κατέβηκε σκάλες, πέρασε ἀπὸ διαβατικὰ — κάτι στενόμακρους διαδρόμους σκεπαστοὺς μὲ κολῶνες κι' ἀπὸ τὰ δύο μέρη ποὺ χρησίμευαν νὰ ἑνώνουν τὰ διάφορα παλάτια μεταξύ τους — πέρασε ἀπὸ σάλλες ἀπέραντες ὅπου τὸ βαρὺ του γοργὸ βῆμα ἀντηχοῦσε ξερὸ καὶ μονότονο, χωρὶς νὰ δίνῃ σὲ τίποτα προσοχή, ὁλότελα βυθισμένος στὶς σκέψεις του... Βάδιζε μηχανικά· εἶχε κάνει τόσες φορὲς στὴ ζωή του αὐτὸ τὸ δρόμο ποὺ δὲν ἦταν φόβος νὰ πλανηθῇ.

Ὅσοι βρίσκονταν στὸ πέρασμά του παραμέριζαν μὲ προσοχὴ κι' ἔσκυβαν βαθειὰ μὲ σεβασμὸ τὸ κεφάλι βάζοντας σύγκαιρα τὸ χέρι τὸ δεξὶ στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς... Οἱ φρουροὶ ἔπαιρναν τὴ στάση τῆς προσοχῆς.

Τὴν ὥρα αὐτὴ ἡ κίνηση ἦταν μεγάλη μέσα στὰ περιβόλια τοῦ μεγάλου παλατιοῦ καὶ μ' ὅλο ποὺ ἦταν ἔτσι τὰ διαμερίσματα ποὺ νὰ μὴν ἀνακατεύωνται οἱ δοῦλοι, οἱ στρατιῶτες, οἱ προμηθευτὲς καὶ ἡ ὑπόλοιπη ἀμέτρητη ὑπηρεσία μὲ τοὺς ἀρχοντικοὺς ἐπισκέπτες, τὸ συγγενολόϊ καὶ τοὺς φίλους τῶν παλατιανῶν... ὡς τόσο μποροῦσε κανεὶς νὰ ἀπαντήσῃ ἐκεῖ λογῆς λογῆς ἀνθρώπους.

Στὸ κυρίως ὅμως ἱερὸ παλάτι ποὺ ἦσαν τὰ διαμερίσματα τοῦ Αὐτοκράτορα, καὶ ἰδιαίτερα μάλιστα στὸ γυναικίτη ποὺ ἔμενε ἡ Αὐγούστα Θεοφανὼ μὲ τὴν ἀκολουθία της, φυσοῦσε ἄλλο ἀγέρι. Ἐδῶ σάμπως ἔμπαινε κανεὶς σ' ἐκκλησία. Δὲν ἄκουες ἀνθρώπινη μιλιά... σωπὴ ἐπίσημη... τὸν ἦχο τῶν νερῶν μονάχα ποὺ κυλοῦσαν στὶς ἀλαβάστρινες γοῦρνες κι' ἀντηχοῦσαν κάτω ἀπὸ τὰ θολωτὰ διαβατικά. Ἐδῶ κι' ἐκεῖ ἔβλεπες κάτι ἀψηλοὺς ἀνθρώπους, λευκοφορεμένους μὲ ξηραφισμένα τὰ μαλλιά, δίχως γένεια, κομμένους θαρρεῖς στὸ ἴδιο καλοῦπι τοῦ Βρίγγα... Ἄλλοι τριγύριζαν στὶς σάλλες, ἄλλοι κάθουνταν στὶς μαρμαρένιες σκάλες καὶ μιλοῦσαν συναμεταξύ τους ψιθυριστά... Παράξενα ὄντα ποὺ ἔμοιαζαν σὰ γυναῖκες κι' ὡς τόσο εἶχαν τὸ ἀνάστημα ρωμαλέου ἄντρα... μὲ βαμμένα πρόσωπα, παμπόνηρα μάτια καὶ μιὰ στυφὴ ἔκφραση ὅλο ὑποψία καὶ κακία... Ἀπ' αὐτοὺς ὄχι σπάνια διάλεγε ὁ Αὐτοκράτορας τοὺς ἀνώτερους λειτουργοὺς τοῦ κράτους, πολιτικοὺς καὶ στρατιωτικούς. Ἦταν βλέπεις κοντά του καὶ μὴ ἔχοντας τίποτ' ἄλλο νὰ κάνουν παρὰ νὰ μηχανεύωνται μέρα καὶ νύχτα τρόπους λογῆς λογῆς, πῶς νὰ πλησιάσουν περισσότερο καὶ ν' ἀρέσουν στὸν

Η Αὐγούστα Θεοφανὼ [illegible] Βρίγγα

κύριο καὶ ἀφέντη τους, κατάφερναν μὲ τὴν κολακεία, τὴν ὑποκρισία καὶ συχνὰ μὲ τὴ συκοφαντία ὅ,τι τοῦ κάκου θὰ πάσκιζε ἕνας ἄλλος πηγαίνοντας μονάχα μὲ τὴν ἀξία του.

Ὡς τόσο θὰ ἦταν ἄδικο νὰ μὴ πῆ κανεὶς πὼς μέσα ἀπ' αὐτοὺς ξεχώρισαν κάποτε κάποτε ἄνθρωποι ποὺ δούλεψαν μὲ πίστι καὶ ἐξυπνάδα τὸ κράτος καὶ κράτησαν ἀνώτατα ἀξιώματα μὲ παραδειγματικὴ ἱκανότητα καὶ ἀξιοπρέπεια...

Τὰ λευκοντυμένα τοῦτα ὄντα δίπλωναν στὰ δύο καθὼς ἔβλεπαν μπροστά τους τὸ Βρίγγα κι' εὐτὺς μόλις προσπερνοῦσε ἔρριχναν λοξὲς ματιὲς συναμεταξύ τους κι' ἀπορούσανε... «Ποτὲ ἄλλοτε τέτοια ὥρα δὲν εἶχε πάει ὁ παρακοιμώμενος νὰ συναντήση τὴν Αὐγούστα... Κάτι ἔκτακτο δίχως ἄλλο συμβαίνει...». Κι' εὐτὺς ἔβαζαν ὅλη τὴν πονηριά τους σ' ἐνέργεια γιὰ νὰ μάθουν ξέχωρα καὶ γιὰ λογαριασμό του ὁ καθένας τὸ «ἔκτακτο» αὐτὸ ποὺ μπορεῖ νἄταν καὶ κανένα μυστικὸ τοῦ κράτους ἀπὸ κεῖνα ποὺ ἐξασφαλίζανε στὸν κάτοχό τους μιὰ καλὴ τύχη.

Ὡς τόσο ὁ Βρίγγας μπῆκε σὲ μιὰ μεγάλη σάλλα ποὺ ἄνοιγε πρὸς τὰ ἐπάνω σὲ θόλο γαλάζιο... Μικρὰ ἀνοίγματα κάτω ἀπὸ τὸ θόλο τοῦτο ἄφιναν τὸ φῶς νὰ χύνεται καὶ ν' ἀντιχτυπᾶ στὴν κυρτὴ ἐπιφάνειά του ἔτσι, ποὺ φάνταζε πολὺ ἀλαφρός, ἰσοζυγιασμένος στὸν ἀέρα, θαρρεῖς, ἀνάμεσα οὐρανοῦ καὶ γῆς, καμωμένος ὄχι ἀπὸ βαρειὰ ὕλη, πέτρες καὶ χῶμα, μὰ ἀπὸ καπνό, ἀπὸ ἕνα γαλάζιο νὰ ποῦμε συννεφάκι.

Ὁ Βρίγγας ἔρριξε γύρω του μιὰ γοργὴ ματιά. Ἡ σάλλα ἦταν ἄδεια. Βαρειὰ σκαλιστὰ ἔπιπλα στέκονταν μὲ ἐπισημότητα κάτω ἀπὸ τὰ τοξωτὰ ἀνοίγματα ποὺ σχημάτιζαν ὁλόγυρα οἱ χρωματιστὲς κολῶνες καὶ ντιβάνια μεγάλα μαλακὰ στρωμένα μὲ χαλιὰ χνουδωτά, καὶ ψηλὲς πολυθρόνες... Ὅλα ἀπὸ μαῦρο ξύλο μυρουδάτο. Ἀπὸ τὸ ἕνα μέρος ἡ σάλλα ἔδινε σὲ μιὰ ἐσωτερικὴ αὐλή... καὶ καθὼς τὰ χρυσοκέντητα βαρειὰ βῆλα ἦσαν παραμερισμένα ὁ παρακοιμώμενος εἶδε καμμιὰ δεκαριὰ ἀρχοντοποῦλες, μαζεμένες σ' ἕνα κύκλο, νὰ κοιτάζουν κάτι μὲ πολλὴ προσοχὴ καὶ σεβασμό... Κάποια ἔπαιζε λαοῦτο... Τὸ φῶς, τὸ [illegible] ἔπεφτε ἐκεῖ πιὸ δυνατό. Ἡ λιγνὴ κορμοστασιὰ τῶν κοριτσιῶν ξεχώριζε καθαρὰ μιὰ μιά, καθὼς ἦσαν ντυμένα μὲ κάτι μακριὲς ρόμπες ἀπὸ μετάξι βερυκοκκὶ γυαλιστερό... Τὰ μαλλιά τους ἀναδεμένα ψηλὰ στραφτάλιζαν ἀπὸ λογῆς λογῆς πετράδια.

Ὁ Βρίγγας σταμάτησε στὴ μέση τῆς σάλλας καὶ κοίταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ [illegible] μάτι ἀδιάφορο καὶ βαριεστισμένο [illegible] τὸν ἄκουσαν. Ἔβηξε δυνατά... Ὅλες γύρισαν μονομιᾶς κατὰ τὸ μέρος του καὶ φάνηκαν πὼς ἀπόρησαν...

Κάποια τρέχοντας ἀνάλαφρα τὸν πλησίασε...

—Εὐγενεστάτη πατρικία, εἶπε κεῖνος ἥσυχα καὶ μετρημένα σὰν ἄνθρωπος συνηθισμένος στοὺς παλατιανοὺς τρόπους [illegible] σετε τὴν τρισέβαστη Αὐγούστα πὼς ὁ ταπεινός της δοῦλος Ἰωσὴφ θέλει νὰ καταθέση στὰ σκαλιὰ τοῦ θρόνου της τὰ σεβάσματά του.

Ἡ ἀρχοντοπούλα ἔκλινε τὸ κεφάλι κι' ἔτρεξε εὐτὺς πρόθυμα νὰ κάνη κατὰ τὴν παραγγελία τοῦ παρακοιμώμενου. [illegible] τὸ μεταξένιο της φόρεμα ἀκούστηκε...

Ὡς τόσο τὰ κορίτσια στὴν αὐλὴ τραβήχτηκαν ἀπὸ δῶ κι' ἀπὸ κεῖ. Στὴ μέση εἶδε τώρα ὁ Βρίγγας τὴν Αὐγούστα Θεοφανὼ τὴν ἴδια, καθισμένη σὲ χα[illegible] σὲ μαλακὰ χρυσοκέντητα σουπέδια... Τὰ μαῦρα μαλλιά [illegible] ἦσαν τὸ ἴδιο ἀναδεμένα μὲ μιὰ διαμαντοστόλιστη ταινία ποὺ τὰ κρατοῦσε ψηλὰ σὰ στέμμα.

Ἕνα μεγάλο ρεπίδι ἀπὸ φτερὰ παγωνιοῦ ἔκρυβε τὸ στῆθος της καὶ τὸ μισό της πρόσωπο· μονάχα τ' ἀνοιχτὸ χλωμό της μέτωπο, σὰν ἀπὸ φίλντισι [illegible]οῦσε.

[illegible]

Ὁ [illegible]

[illegible]

('Ακο[illegible])

Τὰ νέα βιβλία

«Ο ΜΕΘΩΝΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ»

Μοῦ ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἡ εὐκαιρία νὰ προσέξω, πέραν τῆς λογοτεχνικῆς, τὴν καθα[illegible] ἱστοριογραφικὴν ἐργασίαν τοῦ κ. Κ. Καλαντζῆ, [illegible]ος μᾶς προσθέτει μίαν νέαν μονογραφίαν εἰς τὴν σειρὰν τῶν «Μεγάλων Μορφῶν» ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ Μεθώνης Γρηγόριος Παπαθεοδώρου».

[illegible]ἶναι πράγματι ἄξιος κάθε τιμῆς καὶ εὐρυτέρας ἀκόμη προσοχῆς ἐκ μέρους τῆς ἱστορίας, ὁ ἡρωικὸς Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἐφέρετο μέχρι τοῦδε μὲ τὸ ὄνομα Οἰκονόμου ἐνῷ, ὡς ἀποδεικνύει ὁ συγγραφεύς, ὠνομάζετο Παπαθεοδώρου. Μὲ τὸν ἴδιον [illegible]σμὸν εἰς τὴν περιγραφήν, μὲ τὸν ἴδιον [illegible] συγγραφῆς καὶ ἱστορικῆς ἀναβιώσεως, ὁ κ. Καλαντζῆς ἐξαίρει τὴν μορφὴν τ[illegible] τὴν ὁποίαν [illegible] ποὺ διατυποῦνται ἐδῶ. Ὁ κ. [illegible]ναι νέος καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο μαζὶ μὲ τὸν φυσικόν του ἐνθουσιασμὸν τὸν κάμνουν νὰ [illegible] τῆς ὅλης ἐργασίας καὶ ἂς μὴ τὸ λη[illegible] ὁ κ. Καλαντζῆς.

[illegible] ἤθελα ἀκόμη νὰ παρατηρήσω τοῦτο: Πάντοτε ἡ κάθε πηγὴ καὶ κάθε πληροφορία, ἰδίᾳ τῶν ξένων, ποὺ ἀναφέρεται εἰς τὰ ἑλληνικὰ πράγματα, δὲν εἶναι πάντοτε ἀκριβής. Αἱ [illegible]λήψεις, ἄγνοια τῶν πραγμάτων [illegible], προλήψεις, θρησκευτικαὶ πλ[illegible] θετικαὶ ἀλήθειαι, μὲ τὴν [illegible]νων, διότι ἐγράφησαν ἀπὸ [illegible]

«ΠΩΣ ΘΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΩΜΕΝ ΤΟΥΡΙΣΜΟΝ»

Ἕνα βιβλίον τοῦ κ. Χιλιαδάκη εἶναι πάντοτε εὐπρόσδεκτον. Ὁ καλὸς οὗτος ἐργάτης τοῦ γραπτοῦ λόγου ἔχει ἕνα πολιτισμένον ὕφος καὶ μίαν ἄνεσιν εἰς τὸ γρ[illegible] τὰς πρώτας [illegible] νῶς τὸν ἀν[illegible] ἐγνώριζεν ὡ[illegible] διαβάζεται ἀνέτως, διότι βεβαίως, ὡς παρατηρεῖ [illegible], ὁ Τουρισμὸς δὲν εἶναι μονάχα ὑπόθεσις κρατική, ἀλλὰ καὶ ὑπόθεσις ὁμαδικὴ καὶ ἀτομική», περισσότερον ὅμως ἀκόμη διότι καὶ εἰς τὸ [illegible]ολίον τοῦτο ὑπάρχουν τὰ γνωστὰ στοιχεῖα τῆς ἐργασίας τοῦ κ. Χιλιαδάκη.

Εἰς τὸ βιβλίον αὐτὸ ὁ συγγραφεὺς ἀναφέρει τί εἶναι καὶ τί πρέπει νὰ εἶναι ὁ Τ[illegible]ισμός· διὰ νὰ φθάση ὅμως εἰς τὰ συμπεράσματά του παρέχει μίαν εἰκόνα τῆς ἱστορικῆς πλευρᾶς τοῦ Τουρισμοῦ, ἡ ὁποία, ὅταν φθάνη εἰς τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα, συνδέεται [illegible] τὰ πρῶτα βήματα τοῦ ἑλληνικοῦ [illegible]. Ἐκ τούτου καὶ τὸ ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον τοῦ κ. Χιλιαδάκη. Τὸ [illegible]τοπίζεται εἰς τὴν καθαρὰν [illegible]ρισμοῦ, ἡ ὁποία πρέπει νὰ ἑλκύη τὴν προσοχὴν κάθε Ἕλληνος, διότι συνδέεται μὲ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλλάδος καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀκμήν της.

«ΝΗΣΙΩΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ»

Μοῦ ἐδόθη καὶ ἄλλοτε ἡ εὐκαιρία νὰ τονίσω ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτὴν στήλην τὴν ἀξ[illegible] διαφόρων συγγραφῶν ποὺ ἀναφέρονται εἰς [illegible] Ἔπος τοῦ 21 καὶ ποὺ εἶδαν τὸ φῶς τῆς ἡμέρας τοὺς τελευταίους καιρούς. Εἶναι πανθομολογημένον σήμερον ὅτι ἡ Ἱστορία τοῦ 21 τώρα μόλις γράφεται μὲ βάσιν τὴν ἀλήθειαν. Ὄχι, βεβαίως, διότι οἱ γράψαντες εὐθὺς μετὰ τὴν Ἐπανάστασιν εἶχαν κατὰ νοῦν νὰ παραποιήσουν τὴν Ἱστορίαν, ἢ ν' ἀλλοιώσουν ὡρισμένα της κεφάλαια. Ὄχι, πρὸς Θεοῦ! [illegible] νὰ ἐξακριβώση [illegible]

[illegible] σις ἑνὸς ἀνθρώπου, τοῦ ἰατροῦ κ. [illegible], αἱ ἐκδόσεις τοῦ Συλλόγου Ὠφελίμων Βι[illegible] [illegible]γεῖον τῆς Κάσσου ποὺ ἐξέδωσ[illegible] [illegible]ρῆς, τὰ Ἐνθυμήματα τοῦ Κα[illegible]

[illegible]

Α..

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗΣ

Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ἔγραψαν τὴν ἱστορία τῆς χώρας των ὄχι μὲ τὸ γραμματισμένο μυαλό τους ἀλλὰ μὲ τὸ γερὸ σπαθί τους ἤτανε καὶ ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης, «ὁ γύφτος», «ὁ γυιὸς τῆς καλογριᾶς».

Ἕνας μὲ τὴν πιὸ ἁγνὴ διάθεσι, μὲ τὴν πιὸ ἀληθινὴ ὁρμή, ποὺ κίνησε τὸ ἅρμα τῆς ἐλευθερίας, ἕνας ἀπὸ τοὺς πιὸ βασικοὺς στυλοβάτες, ποὺ στύλωσαν τὸ παλάτι τῆς ἀνεξαρτησίας.

Τὰ κατορθώματα, οἱ νῖκες καὶ οἱ ἐπιτυχίες τοῦ Καραϊσκάκη, τοῦ «γύφτου» ὅπως τὸν ἀποκαλοῦσε ὁ Κολοκοτρώνης καὶ τοῦ «γυιοῦ τῆς καλογριᾶς» ὅπως τὸν ἔλεγαν συνήθως πρὶν ἀποκτήσῃ τὸ ἔνδοξό του ὄνομα, εἶναι γνωστὰ σὲ ὅλους μας, γι' αὐτὸ σήμερα στὸ μικρὸ αὐτὸ σκίτσο ἂς μιλήσουμε πιὸ πολὺ γιὰ τὸν ἄνθρωπο Καραϊσκάκη. Τότε μόνον ἔρχεται κοντὰ στὴν ψυχή μας ἕνας ἥρωας ὅταν μάθουμε καὶ ζήσουμε τὶς πίκρες καὶ τὶς χαρές του,τὶς ψυχικές του συγκρούσεις τὶς ἁμαρτίες καὶ τοὺς ἐξαγνισμούς του, γενικὰ τὴν ἐσωτερική του ζωή. Γιατὶ ἡ ἐξωτερικὴ δρᾶσι, δηλ. τὰ κατορθώματα καὶ οἱ ἡρωϊσμοὶ ἑνὸς ἥρωα δὲν εἶναι ξεκάρφωτα ἀλλὰ ἔχουν τὴν αἰτία τους στὴν ἐσωτερικὴ ζωή. Ἀρχίζουν ἀπὸ πολὺ νωρὶς νὰ διαγράφωνται μέσα στὴν ψυχή, νὰ ζυμώνωνται καὶ νὰ δημιουργοῦν τὴν κατοπινὴ ἡρωϊκὴ δρᾶσι. Μόνον σὰν ἔρθουμε κοντὰ στὸν ἐσωτερικὸ ἄνθρωπο, μόνο τότε συγκινούμεθα γιὰ τὸν ἥρωα. Γι' αὐτὸ μιὰ ξερὴ ἱστορία μᾶς ἀφήνει ψυχροὺς κι' ἀδιάφορους.

Ὁ Καραϊσκάκης μποροῦμε νὰ ποῦμε πὼς ἀπὸ τὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του τυλίχθηκε ἀπὸ τὰ πέπλα τοῦ θρύλου. Πόσα δὲν διαδόθηκαν γιὰ τὴ γεννησί του: «Ἦρθε στὸν κόσμο ἀπὸ ἄγνωστο πατέρα κι' ἀπὸ μιὰ νέα δόκιμη καλογριά, τὴν Εἰρήνη Δεμερτζῆ. Εἶδε τὸ φῶς μέσα σὲ μιὰ σπηλιὰ τῶν βουνῶν τῆς Ἠπείρου, ὅπου ζοῦσε ἡ μάνα του μακρυὰ ἀπὸ τὸ θυμὸ τῆς οἰκογενείας της. Σκληρὴ ἤτανε ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἡ ζωή του καὶ μέσα του πῆρε τὸ τραχὺ τῶν μεγαλόπρεπων ἐκείνων βουνῶν ποὺ ἔμεναν πάντα ἀπρόσιτα στὸν κατακτητή. Ἔτσι καὶ ἡ ψυχή του δὲν ἐπέτρεπε προσεγγίσεις ποὺ δὲν ἤθελε. Μισοῦσε τοὺς ξένους κι' ἡ ἐξωτερίκεψι τοῦ μίσους του ἔγινε πολλὲς φορὲς αἰτία τῆς δυστυχίας του. Ὁ Νόρμαν, ὁ Κόχραν, ὁ Δεριγνύ, εἴχανε ἀπέναντί τους ἕναν δεύτερο Κρόμβελ, ἕναν Μπλύχερ, ποὺ ἐτόνιζε σὲ κάθε τους βῆμα ὅτι: «ἕνας λαὸς εἶναι ἄξιος τῆς ἐλευθερίας του, ὅταν ἐλευθερωθῆ μόνος του».

Ἀνατράφηκε στὰ ἐφηβικά του χρόνια στὴν αὐλὴ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε ἐξαιρετικὰ γιατὶ ἔνοιωθε ἀπὸ τί πάστα ἤτανε φτιαγμένο αὐτὸ τὸ παιδί. Κι' ὅταν μιὰ φορὰ ὁ Γάλλος πρόξενος Πουκεβὶλ εἶδε τὰ δυὸ παιδιά, τὸ Μᾶρκο Μπότσαρη καὶ τὸν Γιῶργο τὸ «γυιὸ τῆς Καλογριᾶς» σὲ κάποιο γύμνασμα σὲ μιὰ γιορτὴ τοῦ Ἀλῆ, εἶπε: «Πασᾶ μου λύκους τρέφεις στὴν αὐλή σου,ποὺ θὰ σὲ φᾶνε». Εἶχε δίκιο. Σ' ἐκείνη τὴν αὐλή, ποὺ τότε φώλιαζε ἡ πονηριὰ καὶ ἡ μπαμπεσιά, διαφύλαξε τὴν ψυχή του ἀμόλυντη ἀπὸ τὴ σαπίλα. Ξύπνησε τὴν ὥρα ποὺ ἔπρεπε γιὰ νὰ πάρη τὸν ἀπὸ τὴ μοῖρα προωρισμένο δρόμο του.

Μέσα του εἶχε μιὰ βαθειὰ θρησκευτικότητα, ποὺ φανερώνονταν στὶς δύσκολες στιγμὲς τῆς ζωῆς του.Κατάκοιτος κάποτε ἀπὸ τὴν ἀρρώστια του—ξέρουμε πὼς τὸν βασάνιζε ὕπουλη ἀρρώστια ἡ φθίσι—στὸ μοναστῆρι τοῦ Προυσοῦ θέλησε νὰ τάξη στὴν Παναγία τὴν Προυσιώτισσα γιὰ νὰ τὸν κάνη καλά. «Τί νὰ δώσω.... δὲν ἔχω ἄλλο ἀπὸ τὸ μουλάρι καὶ τὸ τάζω». Κι' ἄλλοτε πάλι στὴ Δομνίτσα ἄρρωστος κάλεσε τὸν Παπαγιάννη Φαρμάκη καὶ τοῦ εἶπε: «Παρακάλα παπᾶ

Ὁ Γεώργιος Καραϊσκάκης

μου τὸ Θεὸ νὰ γίνω καλὰ γιὰ τὸ Γένος».

Ὁ Καραϊσκάκης ἀγαποῦσε ἀληθινὰ ἐκείνους ποὺ ἄξιζαν καὶ ποτὲ δὲν εἶχε χωρέσει γι' αὐτοὺς φθόνος στὴν καθαρή του σκέψι. Γιὰ τὸν Ἀνδροῦτσο ἔλεγε: «Στρατιῶτες ἔχουμε πολλοὺς μὰ ἕνας ἦταν ὁ στρατηγός, ὁ Δυσέας. Σὰν τὸ μυαλὸ τοῦ Ἀνδρούτσου δὲν ἦταν ἄλλο». Τὸν Μᾶρκο Μπότσαρη ἀγαποῦσε καὶ παινοῦσε μὲ ἐξαιρετικὰ λόγια. «Ὁ Μᾶρκος ἤτανε τρανός. Εἶχε νοῦ ποὺ δὲν εἶχε ἄλλος, εἶχε καρδιὰ λιονταριοῦ καὶ γνώμη δίκια σὰν τοῦ Χριστοῦ. Οὔτε τὸ δάχτυλό του δὲν τοῦ φτάνουμε».

Καὶ γιὰ τὸν Κολοκοτρώνη ἔλεγε: «Ἂν πάη ὁ Γέρος πάει ἡ Ἑλλάς, ἐνῶ σὰν καὶ μένα ἔχει κι' ἄλλους τὸ Ἔθνος».

Ὁ Καραϊσκάκης ἤτανε γεννημένος ἀρχηγὸς γιατὶ ἤξερε νὰ μεταχειρίζεται τὰ παλληκάρια του ἀνάλογα μὲ τὸν χαρακτῆρα, τὰ ἐλαττώματα καὶ τὰ προτερήματά τους. «Ὅποιος θέλει νὰ κουμαντάρη τοὺς Ἕλληνες πρέπει νὰ βαστάη ἕνα δισσάκι γεμᾶτο, ὀμπρὸς τὸ Χριστό, πίσω τοὺς διαβόλους καὶ στὴ μέση τὸ χρυσάφι». Θύμωνε κι' ἔβριζε τοὺς ἀνθρώπους του μὰ σὲ λίγο ἔλεγε σ' αὐτοὺς μὲ κάποιο πικρὸ γέλιο. «Τί θυμώνετε ὡρέ; Κι' ἐγὼ τί εἶμαι; Εἶμαι ὁ γυιὸς τῆς καλογριᾶς». Στὸ Γριζιώτη, τὸν πιὸ ἰσχυρὸ ὁπλαρχηγό, ἔγραφε ὁ Καραϊσκάκης γιὰ νὰ τὸν πείση νὰ μπῆ στὴν Ἀκρόπολι ὅταν σκοτώθηκε ὁ Γκούρας: «Βλέπεις, μπράτιμε (ἀδελφὲ) ἐγὼ καὶ σὺ ἐμείναμε ἐδῶ,εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν ἢ ἐσὺ νὰ μπῆς στὸ κάστρο καὶ νὰ πάρῃς μαζὶ μὲ τὴν Νταλλιάνα τοῦ Γκούρα (ἐννοοῦσε τὴ γυναῖκα του) καὶ τὸ βιός του ἢ νὰ μπῶ ἐγώ. Μὰ ἕνα φοβᾶμαι... μὴν δὲν θελήση ἐμένα τὸν ἀρρωστιάρη» Τὸ δόλωμα ἐπέτυχε κι' ὁ Γριζιώτης ἐδέχθη.

Τὸν κατηγόρησαν γιὰ προδοσιὰ οἱ ἐχθροί του γιατὶ μὲ τὸ θάρρος τῆς γνώμης του ἔβλαπτε τὰ σχέδιά τους. Ὅταν ἐξετάση κανεὶς ὅλες τὶς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς του θὰ δῆ ὅτι δὲν ἤτανε ποτὲ δυνατὸν αὐτὸ νὰ ἔχη βάσι. Ὁ λαὸς τῆς τότε ἐποχῆς σὲ στίχο καὶ σὲ πεζὴ παράδοσι ἀντικρούει τὴν κατηγορία αὐτή. Ὁ ἴδιος ἔγραφε ἕνα γράμμα ἀπὸ τὸ Μετόχι τοῦ ἁγίου Λουκᾶ πρὸς τὸν ὑπουργὸ τοῦ πολέμου Ἀδὰμ Δούκα: «Τὸ πρόσωπόν μου δὲν τὸ λερώνω, παρὰ ἢ μὲ λόγον ἢ μὲ νόμον ἢ τέλος πάντων καὶ μὲ αἷμα πασχίζω νὰ ἔβγω ἀσπροπρόσωπος καὶ ὄχι ποτὲ ἀνάξιος καὶ κατησχυμμένος καραησκάκης». Καὶ στὸν Κιουταχῆ ἀποκρίνεται ὅταν τοῦ τάζη τὰ βιλαέτια ἀπὸ τὴν Ἀθήνα ὡς τὴν Ἄρτα: «Ἐγὼ νὰ σὲ προσκυνήσω; Ρούμελη-Βαλεσῆς ἐσὺ Ρούμελη-Βαλεσῆς κι' ἐγώ... Μαζί σας οἱ Ἕλληνες ψωμὶ νὰ ματαφᾶνε δὲν γίνεται».

Καὶ ὁ θάνατός του ἀκόμη εἶναι σὰν θρῦλος. Μέσα στὸν πυρετὸ τῆς σκληρῆς του ἀρρώστιας ἀκούγει ἀπὸ μακρυά, ἐκεῖ ποὺ στρατοπεύδευε στὴν Ἐλευσῖνα μιὰ νύχτα, ντουφεκιές. Ἀκράτητος βγαίνει ἀπὸ τὴ σκηνή του, καβαλλικεύει τ' ἄλογό του καὶ πρὶν τὸν πάρουν εἴδησι βρίσκεται μέσα σὲ μιὰ ἀψιμαχία ποὺ κάνουν μερικοὶ Κρητικοὶ μὲ τοὺς Τούρκους. Σὰν θρῦλος εἶναι ἀκόμα καὶ τοῦ θανάτου του ἡ μέρα. Τὴν παραμονὴ τοῦ Ἄη Γιώργη πέθανε γιὰ νὰ μπῆ ἀνήμερα στὴν γιορτή του λαμπροντυμένος τὴν πορφύρα τῆς ἀθανασίας στὸ παλάτι τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς.

Τί νὰ ποῦμε ἐμεῖς ἀκόμα γιὰ μιὰ τέτοια μορφή; Δυὸ λόγια ἀπὸ ἕνα γράμμα τοῦ Α. Ζαΐμη ἂς ὁλοκληρώσουν τὸ μικρό μας σκίτσο: «Ὄχι μόνον ἐγὼ ἀλλὰ ὅλη ἡ πατρὶς σ' αὐτὴν τὴν περίστασιν ἐγνώρισε τί εἶναι ὁ Καραϊσκάκης καὶ ὅτι χωρὶς τὸν Καραϊσκάκην δὲν ἐκατορθοῦτο ὅ,τι θαυμασίως κατωρθώθη ἕως τὴν σήμερον» καὶ παρακάτω: «... ὅλος ὁ κόσμος θέλει εἶναι ἐπαινέτης σου»

Σ. Καραϊσκάκη

'Ο [illegible]

[illegible]

1

5

3

4

...τὴν ἐπίσκε-
...Α.Β.Υ. τοῦ
...υ Παύλου

...ρᾶ-Κύρ-
...εια ὡραῖο
...γὲ τοῦ
...ῦ 3-4-6)
...σεμνὴ ἑ-
...ὸ ἔγινε τὸ
...ββατο εἰς
...μεῖον τοῦ
...ου Στρα-
...5) Ἐργά-

Δ΄.

Η ΓΕΝΝΗΣΙ ΤΟΥ ΔΙΟΣ

Τὴν εὐτυχία τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων ἦλθε νὰ ταράξη μιὰ κακὴ προφητεία τῆς Γαίας καὶ τοῦ Οὐρανοῦ, ποὺ ἐξόριστος σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ κόσμου σερνότανε ἀνήμπορος κι' ἐξουθενωμένος.

Ἔχοντας πάντα μέσα του ἕνα κακὸ προαίσθημα ὁ Κρόνος γιὰ τὸ μέλλον τῆς ἐξουσίας του, θέλησε νὰ καταφύγη στὴν μαντικὴ ἱκανότητα τῶν γονέων του, ποὺ οἱ βουλές των ξεπερνοῦσαν τὰ ὅρια τοῦ χρόνου καὶ ἔφταναν ὡς τὶς ἀνεξερεύνητες πτυχὲς τοῦ πεπρωμένου.

Ἡ προφητεία ποὺ ἔλαβε ἦταν γι' αὐτὸν καὶ τοὺς Τιτᾶνες ὀλέθρια. «...Ὅ,τι ἔκανες θὰ σοῦ γίνη. Τὸ αἷμα ποὺ ἔχυσες θὰ σὲ πνίξη. Τὸ στερνοπαῖδι τῆς γενιᾶς σου εἶναι τῆς ἐξουσίας σου τὸ τέλος».

Ὁ Κρόνος ἄκουσε περίτρομος τὰ προφητικὰ λόγια. Ἀγέρωχος ὅμως καὶ τολμηρὸς ὅπως ἦταν δὲν καταδέχτηκε νὰ σκύψη τὸ κεφάλι του σὰν ὑποταχτικὸ σφάγιο στὸν πέλεκυ τοῦ πεπρωμένου. Ἀποφάσισε νὰ ἐνεργήση.

Συγκάλεσε ἀμέσως γύρω στὸν θρόνο του τοὺς Τιτᾶνες γιὰ νὰ σκεφθῆ μαζί τους τὸ τί πρέπει νὰ πράξουν. Δείξανε κι' αὐτοὶ θάρρος κι' ὅλοι ἔμειναν σύμφωνοι μαζί του πὼς ἔπρεπε ν' ἀγωνιστοῦν καὶ ν' ἀντιδράσουν. Ἡ ἀπόφασι πάρθηκε γοργά. Ἔπρεπε μὲ κάθε τρόπο καὶ χωρὶς ἄργητα νὰ ἐξοντωθοῦν τὰ γεννημένα παιδιά του καὶ ὅσα ἀκόμη θὰ γεννοῦσε ἡ Ρέα. Πῶς ὅμως νὰ ἐξοντωθοῦν πλάσματα ποὺ εἶχαν λάβει ἀπὸ τὴ μοῖρα τὸ δῶρο τῆς ἀθανασίας;... Οἱ Τιτᾶνες ἀποροῦσαν. Οἱ σκοτεινὲς φυλακὲς τοῦ Ταρτάρου, τ' ἀνήλιαγα δεσμωτήρια τῆς γῆς, ἀπ' ὅπου ἐκεῖνοι κατώρθωσαν νὰ δραπετεύσουν μὲ τὴν βοήθεια τῆς μητέρας των, δὲν ἦταν πιὰ σίγουρος τάφος.

Σκέφθηκε λοιπὸν τότε κι' ἀποφάσισε ὁ Κρόνος πὼς θὰ ἦταν ἀσφαλέστερο νὰ καταβροχθίζη ἕνα - ἕνα τὰ παιδιά του, κάνοντας ἔτσι τὸ ἴδιο του τὸ σῶμα φυλακὴ καὶ ἀκοίμητο φρουρὸ τὴ σκέψι του.

Μάταια ἡ Ρέα προσπαθοῦσε, μὲ θρήνους καὶ παρακάλια, νὰ τὸν μεταπείση, παρακινῶντας τον νὰ βρῆ μιὰ τιμωρία λιγώτερο σκληρὴ γιὰ τὰ κοινὰ παιδιά τους.

Ὁ Κρόνος ἦταν ἀνένδοτος. Ἡ πρωτότοκη Ἑστία καταβροχθίστηκε πρώτη' ὕστερα ἡ Δήμητρα καὶ ἡ Ἥρα καὶ τελευταῖοι ὁ Πλούτωνας μὲ τὸν Ποσειδῶνα.

Ἡ Ρέα παρακολουθοῦσε ὡς τὸ τέλος τὸ μακάβριο δεῖπνο τοῦ Κρόνου, ἀνήμπορη νὰ ἀντισταθῆ βλέποντας τὰ τρυφερὰ κι' ὁλόλευκα μέλη τῶν παιδιῶν της νὰ χορταίνουν τὴν ἀκατονόμαστη βουλιμία τοῦ πατέρα τους.

Μάτωνε ἡ καρδιά της' ὁ λογισμός της παράδερνε κι' ὅπως ἡ Γαῖα ἄλλοτε, ἔνοιωσε νὰ ἀναβλύζη ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ εἶναί της ἕνα ἄγριο μῖσος γιὰ τὸν σκληρόκαρδο καὶ ἀνάξιο ἄνδρα της.

Ὁ Κρόνος ἁρπάζει ἀπ' τὰ χέρια τῆς Ρέας τὸ σπαργανωμένο λιθάρι...

Πέρασε πολὺς καιρός... Σ' ἕνα αἰώνιο σπάραγμα ζοῦσε ἡ Ρέα μὴ μπορῶντας νὰ ξεχάση. Ἀναγκασμένη νὰ πλαγιάζη στὸ πλευρὸ τοῦ Κρόνου ἀγρυπνοῦσε κάθε νύχτα ἀντικρύζοντας στὸ μισητὸ κορμί του τὴν φυλακὴ καὶ τὸν τάφο τῶν παιδιῶν της.

Μὰ νὰ ποὺ μιὰ μέρα αἰσθάνθηκε καὶ πάλι νὰ σκιρτᾶ μέσα της μιὰ καινούργια ζωή, ποὺ ἔφερνε μαζί της τὴν παρηγοριὰ καὶ τὴν ἐλπίδα... Εὐφραίνονται τὰ μητρικά της σπλάχνα ἀπὸ τὸ χαρμόσυνο σκίρτημα τοῦ νέου καρποῦ... Ὢ! καὶ τί δὲν θἄκανε γιὰ νὰ περισώση τὸ τρυφερὸ αὐτὸ βλαστάρι ποὺ ἀναζωογονοῦσε τὴ μητρικὴ στοργή της κι' ἔριχνε στὴ λήθη τόσες ἀβάσταχτες ὀδύνες... Τὸ νοιώθει νὰ λαχταρᾶ μέσα της, ἀλλὰ συγχρόνως βλέπει ἀνοιχτὸ τὸν τάφο ἐμπρός της. Δὲν ἦταν δυνατόν, δὲν μποροῦσε ποτὲ ὁ ἄγγελος αὐτὸς τῆς ἐλπίδας νὰ βρῆ τὸ ἴδιο τέλος... Ἡ ἀπελπισία μᾶς δείχνει πολλὲς φορὲς τὸ δρόμο τῆς σωτηρίας καὶ ἡ Ρέα στὴν ἀπόγνωσί της γίνεται τολμηρὴ καὶ πολυμήχανη.

Μὲ θάρρος ἀναγγέλλει στὸν Κρόνο τὴν ἐγκυμοσύνη της καὶ τὸν παρακαλεῖ νὰ τὴν ἀφήση νὰ κατεβῆ στὴ γῆ γιὰ νὰ γεννήση. Δέχεται ἐκεῖνος. Τῆς δίνει τὴν πρέπουσα γιὰ τὴ γέννα διορία καὶ τὴν προστάζει μόλις ἡ διορία περάση νὰ γυρίση ἀμέσως πίσω φέρνοντάς του τὸ νεογέννητο.

Ἀπομακρύνεται λοιπὸν ἡ Ρέα ἀπὸ τὰ βασιλικὰ παλάτια τῶν Τιτάνων καὶ κατεβαίνει στὴ δασωμένη Κρήτη μὲ τὰ ψηλὰ βουνὰ καὶ τὰ βαθιὰ λαγκάδια. Ἐκεῖ τὴν καλοδέχονται οἱ Δρυάδες, οἱ νύμφες τῶν δασῶν, καὶ τῶν βουνῶν οἱ κόρες Ὀρεάδες ἔρχουνται νὰ τὴν προϋπαντήσουν. Δυὸ ἀπ' αὐτές, τοῦ Μελισσέα οἱ θυγατέρες, ἡ ἀγαθὴ Ἀδράστεια καὶ ἡ μαυρομάτα Ἴδη τὴν ὁδηγοῦν στὸ βαθὺ σπήλαιο τῆς Δίκτης ποὺ εἶναι ἡ κατοικία της. Ἐκεῖ μὲ τοὺς χοροὺς καὶ τὰ τραγούδια καὶ τὰ γλυκὰ χαμόγελα ἢ χάδια τῶν ἀγαθῶν πνευμάτων περνᾶ ὁ καιρὸς τῆς κυοφορίας, ὥσπου μιὰν ἀνοιξιάτικην αὐγὴ πέφτει μέσ' στὴν ἀγκάλη τῶν νυμφῶν ἕνα ροδοκόκκινο ἀγόρι...

Εἶναι ὁ Ζεύς. Ὁ ὑπέρτατος θεὸς ὁ «πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε», ποὺ θὰ βασιλέψη στὴν Οἰκουμένη μὲ σοφία, μὲ δικαιοσύνη καὶ μὲ δόξα.

Μεθυσμένες ἀπὸ ἀνεκλάλητη χαρὰ οἱ νύμφες μαζεύονται γύρω ἀπὸ τὸ νιογέννητο ἀγόρι. Ἡ Ἀδράστεια τοῦ στρώνει μαλακὴ προβιὰ καὶ ἡ Ἴδη τὸ ἀλαφροσκεπάζει μὲ καθαρὸ μαλλὶ προβάτου. Μιὰ ὤμορφη ὁλόασπρη κατσικοῦλα γίνεται ἡ τροφός του. Μ' αὐτὸ τὸ γάλα θὰ τραφῆ καὶ θὰ τραντέψη ὁ Δίας, ἀφοῦ ἡ Ρέα εἶναι ἀναγκασμένη νὰ γυρίση πίσω, ὅπου τὴν περιμένει ἀνήσυχος ὁ Κρόνος.

Πρὶν ὅμως φύγη ἀπὸ τὴν φιλόξενη πατρίδα τῶν Ἡρώων γιὰ τὰ μακρινὰ παλάτια τῶν Τιτάνων καλεῖ σιμά της τοὺς Κορύβαντες, τὰ γιγαντόσωμα τῆς Κρήτης παλληκάρια, ποὺ ἀργότερα θὰ γίνουν οἱ ἀφωσιωμένοι ἱερεῖς τῆς λατρείας της. Σ' αὐτοὺς ἐμπιστεύεται τὸν Δία καὶ φεύγει γιὰ τὴν ἐπικίνδυνη συνάντησί της μὲ τὸν Κρόνο.

Οἱ Κορύβαντες μὲ πρόθυμη καρδιὰ καὶ ὑπάκουη γνώμη ἀναλαμβάνουνε τὴν φύλαξι τοῦ Δία.

Εἶναι ζωσμένοι τὰ σπαθιά τους καὶ φοροῦν βαρειὲς σιδερόπλεχτες πανοπλίες. Μέρα καὶ νύχτα φύλαγαν γύρω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ τῆς Δίκτης κι' ὅταν τὸ βρέφος ἔκλαιγε καὶ ξεφωνοῦσε, ἐκεῖνοι ἀρχίζανε καὶ στήνανε πολεμικὸ χορὸ βροντοχτυπῶντας τὰ δόρατα στὶς χάλκινες ἀσπίδες, γιὰ νὰ σκεπάσουν τὶς φωνές του καὶ νὰ μὴ πάρη εἴδησι ὁ ἀνοιχτομάτης Κρόνος.

Ἔτσι ἀσφαλίστηκε στὴ γῆ ὁ Δίας καὶ ἡ Ρέα σκέφθηκε ἕνα πανοῦργο τέχνασμα γιὰ νὰ ξεγελάση τὸν Κρόνο. Πῆρε μιὰ πέτρα στὸ σχῆμα καὶ στὸ βάρος τοῦ βρέφους καὶ τὴν τύλιξε μὲ σπάργανα, ὅπως φασκιώνουν τὰ μωρά. Μ' αὐτὴ τὴν πέτρα στὴν ἀγκαλιὰ παρουσιάστηκε μπροστὰ στὸν Κρόνο κάνοντας τάχα τὴ λυπημένη καὶ τὴν ἄρρωστη.

Κ. Ι. Βέρρ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὅταν λοιπὸν μὲ βρῆκε πεταμένο στὸ [illegible]μο, δὲν μὲ σήκωσε ἀπὸ εὐσπλαχνία, οὔτε μὲ πῆρε στὸ σπίτι του νὰ μ' ἀναθρέψη, γιὰ νἄχη κι' αὐτὸς ἕνα παιδί. Τὸ ἔκαμε μόνο καὶ μόνο γιατ' ἤμουν τυλιγμένος σὲ πλούσια σπαργ[illegible]α καὶ γιατὶ λογάριαζε νὰ ὠφεληθῆ μιὰ μέρα, ὅταν θὰ μὲ ξανάδινε στους γονεῖς μ[illegible]. Κι' ἐπειδὴ αὐτὴ ἡ μέρα δὲν ἦλθε ὅσο γρήγορα ἐπιθυμοῦσε, μὲ πούλησε στὸν Βιτάλη, ὅπως τώρα θὰ μὲ πουλοῦσε στὸν πατέρα μου.

Ὤ, τί διαφορὰ ἀπὸ τὸν ἄντρα στὴ γυναῖκα! Ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα, ὄχι, αὐτὴ δὲν μὲ εἶχε ἀγαπήσει ἀπὸ συμφέρο, γιὰ χρήματα! Καὶ πῶς ἤθελα τώρα νὰ βρῶ τρόπο, ὥστε αὐτὴ νὰ ὠφεληθῆ κι' ὄχι ὁ Μπαρμπερ[illegible].

Ἀλλὰ ὅσο κι' ἂν συλλογιζόμουν, γυρίζοντας καὶ ξαναγυρίζοντας στὸ κρεββάτι μου, δὲν εὕρισκα κανένα. Καὶ πάντα ἔφθανα στὸ ἀπελπιστικὸ συμπέρασμα πὼς ὁ Μπαρμπερῆς θὰ μὲ ξαναπήγαινε στοὺς γονεῖς μου κι' αὐτ[illegible] θἄπαιρνε τὶς εὐχαριστίες καὶ τὴν ἀμοιβή.

Ἅμα εἶδα ὅτι αὐτὸ δὲν μποροῦσα νὰ τὸ [illegible], ἀποφάσισα νὰ ὑποταχθῶ. Ὑποσχέθηκα ὅμως στὸν ἑαυτό μου, πὼς ὅταν θὰ γινόμουν πλούσιος θὰ ἐφρόντιζα ἐγὼ νὰ εὐχαριστήσω καὶ νἀνταμείψω τὴν μάνα - Μπαρμπερίνα ὅπως τῆς ἄξιζε, καὶ νὰ δείξω ἔτσι πόσο διαφορετικὴ θέσι εἶχε αὐτὴ στὴν καρδ[illegible]

[illegible] τῆς ἔγραψε καθόλου, οὔτε τῆς ἔστειλε μήνυμα μὲ κανένα χωριανό του ἀπὸ τοὺς κτίστες ποὺ δούλευαν στὸ Παρίσι καὶ γύριζαν κάπου - κάπου στὸ χωριό. Τέτοιες εὐγένειες δὲν τὶς πολυσυνήθιζε ὁ Μπαρμπερῆς.

Ποῦ ἦταν, ποῦ ἔμενε; Ἡ γυναῖκα του δὲν ἤξερε ἀκριβῶς καὶ δὲν μπορούσαμε νὰ τοῦ στείλουμε γράμμα. Ἤξερε μόνο καὶ μοῦ εἶπε τὰ ὀνόματα δυὸ - τριῶν ξενοδόχων τῆς συνοικίας Μουφτάρ, ὅπου μποροῦσα νὰ τὸν ζητήσω, ὅταν θὰ πήγαινα στὸ Παρίσι. Ἢ στοῦ ἑνός, ἢ στοῦ ἄλλου, πάντα θὰ τὸν εὕρισκα.

Ἔπρεπε λοιπὸν νὰ φύγω τώρα καὶ νὰ ζητήσω ἐγὼ ἐκείνους ποὺ μὲ ζητοῦσε.

Γιὰ μένα βέβαια ἦταν μεγάλη, ἀνέλπιστη χαρὰ νἀποκτήσω μιὰ ἀληθινή, δική μου οἰκογένεια· ἀλλὰ στὶς περιστάσεις ποὺ μ' εὕρισκε, ἡ χαρὰ ἦταν ἀνακατεμένη καὶ μὲ λύπη.

Λογάριαζα ὅτι θὰ περνούσαμε πολλές, ἥσυχες κι' εὐτυχισμένες ἡμέρες, στὸ σπίτι τῆς μάνας - Μπαρμπερίνας, ὅπου θἄπαιζα μὲ τὸ Ματτία ὅλα μου τὰ παλιὰ παιγνίδια· καὶ νὰ τώρα ποὺ ἤμαστε ἀναγκασμένοι νὰ ξεκινήσουμε εὐθὺς τὴν ἄλλη μέρα.

[illegible] μου θὰ μποροῦσα νὰ πάω στὴν παρα[illegible] καὶ νὰ τώρα ποὺ ἔπρεπε νἀπαρατήσω αὐτὸ τὸ ταξίδι καὶ νὰ μὴν ξαναϊδῶ τὴν καυμένη μου τὴ Στεφανία, ποὺ στάθηκε γιὰ μένα τόσο καλή.

Ἀπὸ τὴν Ἐσσάντη, θὰ πήγαινα στὸ Δρεζὺ τῆς Νιέβρας, νὰ ἰδῶ τὴν ἀγαπημένη μου Λίζα καὶ νὰ τῆς πῶ τὰ χαιρετίσματα καὶ τὰ νέα τοῦ ἀδελφοῦ της καὶ τῆς ἀδελφῆς της. Ἀλλοίμονο! οὔτε αὐτὸ δὲν μποροῦσα τώρα νὰ κάμω!

Μ' αὐτὲς τὶς σκέψεις ἐπέρασα ἄγρυπνος ὅλη σχεδὸν τὴ νύκτα. Μιὰ ἔλεγα νὰ πάω στὴ Στεφανία καὶ στὴ Λίζα· καὶ μιὰ ἔλεγα νὰ τρέξω [illegible] στὸ Παρίσι, νὰ ξαναβρῶ τὴν [illegible] μου.

[illegible]ος ξανακοιμήθηκα χωρὶς νὰ πάρω καμ[illegible]. Κι' ἔτσι ἡ νύκτα ἐκείνη, ποὺ [illegible] θὰ ἦταν ἡ ὡραιότερη τῆς ζωῆς μου, [illegible] μιὰ ἀπὸ τὶς χειρότερες, ἀπὸ [illegible]

[illegible] οἱ τρεῖς, ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα, ὁ Ματτίας κι' ἐγώ, γύρω στὴ φωτιά, ὅπου ἔβραζε τὸ γάλα τῆς ἀγελάδας μας, ἐκάναμε συμβούλιο.

Τί ἔπρεπε νὰ γίνη;

— Πρέπει νὰ πᾶς ἀμέσως στὸ Παρίσι, μοῦ εἶπε ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα. Οἱ γονεῖς σου σὲ γυρεύουν· δὲν μπορεῖς νὰ μὴν τρέξης στὴν ἀγκαλιά τους!

Καὶ μοῦ ἐξήγησε πὼς δὲν εἶχα κανένα δικαίωμα ν' ἀναβάλω τὴ χαρὰ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ αἰσθανθοῦν. Μοῦ εἶπε ἀκόμα κι' ἄλλα πολλά, ποὺ, μὰ τὴν ἀλήθεια, μ' ἔπεισαν πὼς εἶχε δίκιο.

— Καλὰ λοιπόν, εἶπα, φεύγουμε γιὰ τὸ Παρίσι.

Ὁ Ματτίας ὅμως δὲν ἐπεδοκίμασε καθόλου τὴν ἀπόφασί μου.

— Γιατί; τὸν ρώτησα. Νομίζεις ὅτι δὲν [illegible] στὸ Παρίσι; Πολὺ καλά. Πές [illegible] σου, ὅπως τοὺς εἶπε κι' ἡ [illegible]

[illegible]

Δὲν ἀρκεῖ νὰ τοὺς θυμᾶσαι... ἀπὸ μακριά! Ὡς σήμερα, ἡ οἰκογένειά σου, τἀδέλφια σου, ἦταν ἡ Λίζα, ἡ Στεφανία, ὁ Ἀλέξης κι' ὁ Βενιαμίν. Τώρα σοῦ παρουσιάζεται μιὰ ἄλλη οἰκογένεια, ποὺ δὲν τὴν γνωρίζεις, ποὺ δὲν τὴν εἶδες ποτέ σου καὶ ποὺ δὲν ἔκαμε τίποτ' ἄλλο γιὰ σένα παρὰ νὰ σὲ πετάξη στὸ δρόμο. Κι' ἀφίνεις ἀμέσως ἐκείνους ποὺ σ' ἀγάπησαν, ποὺ σ' ἀγαποῦν, ποὺ σοῦ ἔκαμαν τόσα καλά; Μοῦ φαίνεται πὼς δὲν εἶναι σωστό.

— Δὲν πρέπει νὰ λέμε πὼς οἱ γονεῖς τ[illegible] Ρεμὴ τὸν πέταξαν στὸ δρόμο, ἀποκρίθη[illegible] ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα. Μπορεῖ νὰ τὄκλεψαν τὸ παιδί τους ἄλλοι, κι' αὐτοὶ νὰ τὸ κλαῖνε, νὰ τὸ ἀποζητοῦν καὶ νὰ τὸ περιμένουν ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα.

— Αὐτὸ δὲν τὸ ξέρω, εἶπε ὁ Ματτίας· ξέρω μόνο πὼς ὁ κὺρ - Πέτρος περιμάζεψε τὸν Ρεμή, ποὺ πέθαινε ἀπέξω ἀπὸ τὴν πόρτα του, πὼς τὸν περιποιήθηκε σὰν παιδί του καὶ [illegible] ὁ Ἀλέξης, ὁ Βενιαμίν, ἡ Στεφανία κι' ἡ Λίζα τὸν ἀγάπησαν σὰν ἀδελφό τους. Λέω λοιπόν, ὅτι ἐκεῖνοι ποὺ τὸν περιμάζεψαν ἔχουν περισσότερα δικαιώματα ἀπὸ κείνους ποὺ [illegible]

[illegible] τὴ δύναμι τῶν ἐπιχειρημάτων τοῦ Ματτία. Ἔπειτα ἤμουν ἀπὸ τοὺς ἀναποφάσιστους ἐκείνους ἀνθρώπους ποὺ συμφωνοῦν πάντα μ' ἐκεῖνον ποὺ μίλησε τελευταῖος.

— Ὁ Ματτίας ἔχει δίκηο, εἶπα. Καὶ μένα δὲν μοῦ ἐρχόταν καλὰ νὰ πάω στὸ Παρίσι, χωρὶς νὰ ἰδῶ πρῶτα τὴ Στεφανία καὶ τὴ Λίζα.

— Μά, οἱ γονεῖς σου, παιδί μου! ἐπέμενε ἡ μάνα - Μπαρμπερίνα.

Εἶδα τότε πὼς ἔπρεπε νἄρθω σ' ἕνα συμβιβασμό.

— Δὲν θὰ πᾶμε στὴ Στεφανία, εἶπα, γιατὶ [illegible] ξέρει νὰ γράφη καὶ γι' αὐτὴ προτάντων ἐπιχείρησα ὅλο αὐτὸ τὸ ταξίδι. Θὰ τῆς πῶ γιὰ τὸν Ἀλέξη καὶ θὰ παρακαλέσω τὴ Στεφανία νὰ μοῦ γράψη στὸ Δρεζύ, γιὰ νὰ διαβάσω τῆς Λίζας κι' αὐτὸ τὸ γράμμα.

— Πάει καλά, εἶπε ὁ Ματτίας χαμογελῶντας.

Ἀποφασίσαμε νὰ φύγωμε αὔριο κι' ἐξώδεψα μέρος τῆς ἡμέρας ἐκείνης, γιὰ νὰ γράψω [illegible] γράμμα τῆς Στεφανίας καὶ νὰ [illegible]

[illegible] ἡ ἄλλη μέρα, [illegible] πάλι τὴ λύπη τοῦ χωρισμοῦ. Μ' αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν ἔφευγα ἀπὸ τὸ Σιαβανό, ὅπως τότε μὲ τὸν Βιτάλη. Μπόρεσα ν' ἀποχαιρετήσω μὲ φιλιὰ τὴ μάνα - Μπαρμπερίνα καὶ νὰ τῆς ὑπο[illegible] νὰ τὴν [illegible]. Κι' ὅλο τὸ βράδυ, τὴν παραμονή, δὲν κάναμε ἄλλο, παρὰ νὰ λέμε τί καὶ τί θὰ τῆς ἔφερνα τότε. Δὲν ἦταν δῶρο ποὺ νὰ μὴ τῆς ἄξιζη. Κι' ἐγὼ πάλι θἄμουν τόσο πλούσιος!

— Τίποτα δὲν θ' ἄξιζη γιὰ μένα ὅσο ἡ ἀγελάδα σου, μοῦ ἔλεγε ἐκείνη· μ' ὅλα σου τὰ πλούτη, δὲν θὰ μπορέσης νὰ μὲ κάμης πιὸ εὐτυχισμένη ἀπ' ὅσο μ' ἔκαμες μὲ τὴ φτώχεια σου!

Τὴν καϋμένη μας τὴν ἀγελαδίτσα!

Ἔπρεπε τώρα νὰ τὴ χωρισθοῦμε κι' αὐτή. [illegible] στὴ μούρη, κι' αὐτ[illegible] γιατὶ σὲ κάθε φιλί, [illegible] τὴ μεγάλη της γλῶσσα.

Καὶ νά μας πάλι στοὺς δρόμους τῆς ἐξοχῆς, μὲ τοὺς σάκκους στὴ ράχη [illegible]

Στὴν ἀρχή, ὁ Ματτίας μ' ἀκολουθοῦσε· ἔπειτα ὅμως μοῦ ἔλεγε πὼς ἂν πηγαίναμε ἔτσι, θὰ κουραζόμαστε πολὺ γρήγορα· ἐγὼ τότε μετρίαζα τὸ βῆμα, ἀλλὰ σὲ λίγο πάλι τὰ ἴδια.

— Βία ποὺ τὴν ἔχεις! μοῦ εἶπε μιὰ στιγμὴ ὁ Ματτίας θλιβερά.

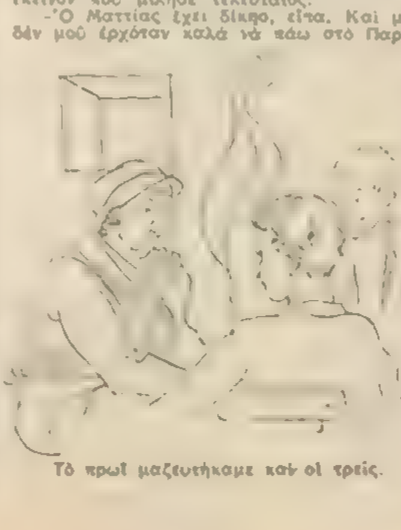
— Ἀλήθεια, ἀποκρίθηκα, μὰ μοῦ φαίνεται πὼς ἔπρεπε νὰ τὴν εἶχες καὶ σύ, γιατὶ ἡ οἰκογένειά μου θὰ εἶναι καὶ δική σ[illegible].

Ἐκούνησε τὸ κεφάλι του. Κι' [illegible]

[illegible]

Κι τί θὰ τη αὐτό, [illegible]

(Ἀκολουθεῖ)

Τὸ πρωῒ μαζευτήκαμε καὶ οἱ τρεῖς.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΡΙΟΔΕΙΑΝ ΚΡΗΤΗΣ

«Ἀπάνω στὰ χιλιόχρονα χαλάσματα τῆς Φαιστοῦ καὶ τῆς Κνωσοῦ θὰ κτίσωμε τρα. νὸ καὶ τιμημένο τὸ παλάτι τοῦ Γ΄ Ἑλλην. Πολιτισμοῦ».

«Μὲ τὸν διπλοῦν Μινωικὸν πέλεκυν, σύμβολον ἐξαγνισμοῦ καὶ αὐτοθυσίας, ἡ Ε. Ο.Ν. ἀνοίγει τὸν δρόμον ποὺ θὰ περάση ἡ φυλή».

Πλάϊ σὲ ρητὰ καὶ ὑποθῆκας τοῦ Ἀρχηγοῦ, θαυμάσια πλαισιωμένα βλέπει κανένας στὰ γραφεῖα τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Κρήτης, τῶν τομέων καὶ ὑποτομέων καὶ τὶς παραπάνω ἐπιγραφές, βγαλμένες ἀπὸ τὸν ἐνθουσιασμὸ καὶ τὴν ὁρμὴ τῶν Κρητῶν Νέων τῆς Ὀργανώσεως, ὅπως τοὺς τὰ ἐνέπνευσε ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Ε. Ο. Ν.

Ἡ Μινωϊκὴ Κρήτη ξαναζῆ σήμερα μέσα στὶς Κρητικὲς φάλαγγες τῆς Ε.Ο.Ν. Ὁ Διπλοῦς πέλεκυς, - ὁ ἀρῆϊος χαιρετισμὸς τοῦ σημερινοῦ φαλαγγίτου, εἶναι τὰ ἴδια ποὺ συναντᾶμε στὸ Μουσεῖο τῆς Κνωσοῦ καὶ στὶς τοιχογραφίες τοῦ Μινωϊκοῦ ἀνακτόρου.

Ἀναβαπτίζεται κανεὶς ἐκεῖ κάτω μέσα στὰ νάματα τοῦ πιὸ ἁγνοῦ ἐνθουσιασμοῦ γιὰ τὴν Ἰδέα τῆς Ε. Ο. Ν. Ἀπὸ τὴ μιὰ ὡς τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Κρήτης οἱ φάλαγγες τῆς Ὀργανώσεως κινοῦνται μὲ τὸν πιὸ ἔντονο ρυθμὸ σὲ ὅλα τὰ πλαίσια ποὺ τοὺς ἔχει χαράξει ἡ Κεντρικὴ Διοίκησι, μὲ ἀξιόλογη γονιμότητα καὶ ἀπόδοσι.

Ὠχρὰ ἐντελῶς καὶ μὲ τὸ μάτι ἑνὸς ἁπλοῦ ἐπισκέπτου θὰ δώσουμε σκιαγραφία τῆς ἀξίας κάθε ἐξάρσεως κινήσεως αὐτῆς τῆς Ε.Ο.Ν. στὴ Μεγαλόνησο, ποὺ οἱ φάλαγγές της ἐργάζονται καὶ φιλοδοξοῦν νὰ παρουσιάσουν ἄρτια τὰ ἀποτελέσματα ποὺ περιμένουν ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ὁ Κυβερν. Ἐπίτροπος.

ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ

Ὁ Ὑπουργὸς Γεν. Διοικητὴς ἔχει ρίξει ὁλόκληρον τὸ ἐνδιαφέρον του εἰς τὴν ἐξάπλωσιν τῆς Ἰδέας τῆς Ὀργανώσεως σὲ ὅλη τὴ Νῆσο καὶ ἀφειδῶς παρέχει ὅλη του τὴν ἐνίσχυσι γι' αὐτὸν τὸν σκοπό.

Κοντά του ἡ ἀξία του σύζυγος, ἡ κυρία Εὐτέρπη Σφακιανάκη, εἰς τὴν διοίκησιν τῆς Περιφερειακῆς Θηλέων ἐργάζεται μὲ ζῆλον ἀληθινὰ ἔνθεον.

Ὁ νέος Γεν. Γραμματεὺς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως κ. Κοντομήτρος μὲ τὸν πυρέσσοντα ἐνθουσιασμόν του διὰ τὴν Ε.Ο.Ν. ἔδειξε μὲ τὰς πρώτας ἐνεργείας του πόσην ἔχει θέλησιν ἀλλὰ καὶ ἱκανότητα νὰ βοηθήση εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ὅλου ἔργου τῆς Νεολαίας εἰς τὴν Κ[illegible]. Τ[illegible] ὁ Γ[illegible] κ. Σ[illegible] Περιφερειακὸς Διοικητὴς Χανίων, ἠμπορεῖ νὰ πῆ κανείς, εἶναι θαυμάσιος εἰς τὴν θέσιν του, κατὰ τὴν γενικὴν ὁμολογίαν.

ΣΤΟ ΡΕΘΥΜΝΟΝ

Ἐδῶ κινεῖται κανεὶς μέσα σὲ μιὰ ἀτμόσφαιρα γεμάτη ἀπὸ τὸ [illegible] τῆς Ὀ[illegible]. Ἐδῶ ἡ Ε.Ο.Ν. δὲν περιορίζεται μονάχα στοὺς σχηματισμούς. Ὅλη ἡ κοινωνία τοῦ νομοῦ Ρεθύμνης ζῆ καὶ κινεῖται μὲ τὴν Ἰδέαν τῆς Ὀργανώσεως. Καθὼς ἐπερνούσαμε τὴν κεντρικὴν ἀγορὰν τῆς πόλεως μὲ τὸν Νομάρχην κ. Παπαθανασίου ἐβλέπαμε γέρους καπετάνιους, γυναικοῦλες τοῦ λαοῦ, ἐργάτες, ἀγρότες νὰ σηκώνωνται χαρούμενοι καὶ νὰ χα[illegible]. Αὐτὸ γίνεται αὐθόρμητα, ἁπλᾶ καὶ σοβαρά. Ἀπόδειξις ὅτι ἡ Ἰδέα τῆς ὀργανώσεως ἔχει ἐμπεδωθῆ τελείως.

Δὲν ἔχομε οὔτε ἁρμοδιότητα οὔτε καὶ διάθεσιν ν' ἀπονέμωμεν εὔσημα. Μᾶς εἶναι ὅμως ἀδύνατο ὡς ἁπλοῖ ἐ[illegible] μιᾶς προσπαθείας τόσον βαρυσημάντου διὰ τὴν ἑνότητα τῆς χώρας νὰ μὴ ἐκδηλώσωμε τὴν χαράν μας καὶ τὴν ἱκανοποίησιν ποὺ ἐγέμισε τὴν ψυχήν μας γιὰ ὅσα εἴδαμε εἰς τὸ Ρέθυμνο.

Ἔντονος καὶ γόνιμος δρᾶσις. Πηγαῖος ἐνθουσιασμός. [illegible] καὶ πλουσία. Ἰδοὺ μὲ λίγα λόγια τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς ἐργασίας τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνου.

Πρέπει ν' ἀναφέρω ἐδῶ δύο ἀνθρώπους, τὸν Περιφερειακὸν Διοικητὴν κ. Μαζαράκην καὶ τὴν Περιφερειακὴν Διοικήτριαν κ. Παπαθανασίου. Αὐτοὶ οἱ δύο μὲ τὴν ἐνθουσιώδη πνοὴν τοῦ Νομάρχου καὶ Ἐπόπτου τῆς Ε.Ο.Ν. Ρεθύμνης [illegible]

ψυχὴ τῶν παιδιῶν τῆς περιοχῆς ἔκαμε αὐτὸ τὸ θαῦμα, ποὺ ἡ θέα του ἐγέμισε μὲ χαρὰν τὰς ψυχάς μας. Ἡ Ε.Ο.Ν. εἰς τὸ Ρέθυμνον εἶναι πρᾶγμα. Ἐμπῆκε μέσα στὴν ζωὴν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου καὶ κινεῖται μαζί του καὶ τὸ ὠθεῖ μὲ τὰς ἀγαθοποιοὺς γραμμάς της ἐδῶ ὡς πρόνοια, [illegible] πρὸς τοὺς πάσχοντας.

Τί νὰ πρωταναφέρη κανεὶς ἀπὸ τὴν εὐρεῖαν αὐτὴν ἄνθησιν καὶ ἀπόδοσιν;

[illegible] κοινωφελῆ, εἰς κατασκευὴν Γυμναστηρίων, δενδροφυτεύσεις, καλλιεργείας καὶ βελτιώσεις. Ἄλλα τμήματα [illegible]ολοῦνται μὲ τὴν περίθαλψιν.

Ἰδιαίτερα ἐπροσέξαμε τὴν κίνησι τῶν θηλέων. Ἡ Πε[illegible] Εἶναι παλλόμενος ἄνθρωπος. Ἄνθρωπος ἀφωσιωμένος μὲ ὅλην τὴν ψυχήν, μὲ ὅλο τὸ πνεῦμα, μὲ ὅλο της τὸ αἴσθημα εἰς τὸ ἔργον τῆς Ὀργανώσεως. Εἶναι ἕνας παλλόμενος ἀρχηγὸς ὅλο καλωσύνη, ἀλλὰ καὶ διηνεκὴς μέριμνα. Ἁπλῆ, ἀπέριττη, γιὰ τὰ κορίτσια ποὺ τῆς ἔχει ἐμπιστευθῆ ἡ Ὀργάνωσις, γεμάτη ἀπὸ τὴ φωτιὰ τοῦ [illegible] ἔμφασιν, χωρὶς στόμφον, χωρὶς ἐπίδειξιν. Τὸ ἐνδιαφέρον της ἔχει ρίξει περισσότερο πρὸς τὸ ἐξωσχολικὸ κορίτσι - τὸ ἐργαζόμενο καὶ τοῦ ἀγροῦ.

Τὴν εὑρήκαμε ὅταν φθάσαμε νὰ ὑπηρετῆ προσωπικὰ ὑπὲρ διακόσια παιδάκια εἰς τὰ μαθητικὰ συσσίτια, τὰ [illegible] ἀπὸ τὴν στιγμὴ ποὺ ἄρχισεν ἡ συγκινητικὴ προσε[illegible] ὡς τὴν τελευταία στιγμὴ τοῦ συσσιτίου.

Εἰς τὰ γραφεῖα εἴδαμε τὰ τμήματα νὰ λειτουργοῦν μὲ ἕνα πυρέσσοντα ρυθμὸν καὶ νὰ κινοῦνται κατὰ τὸν πλέον πρακτικὸν τρόπον. Τὰς ἐλλείψεις ἐκεῖ τὰς ἀναπληρώνει ἡ γόνιμη πρωτοβουλία τῆς Διοικητρίας, ἐκεῖνο δηλ. ποὺ ζητεῖ ἀπὸ ὅλους ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις.

Ὁ χωρικὸς ἀργαλειὸς [illegible] ὑφαντρίας φαλαγγιτίσσας ἀπὸ τὰ χωριὰ ποὺ ἐκ περιτροπῆς ἔρχονται γιὰ νὰ ἐκπαιδευθοῦν καὶ νὰ γυρίσουν δασκάλες εἰδικευμένες γιὰ τὰ ἄλλα κορίτσια τοῦ ἀγροτικοῦ τομέως.

Ἀλλὰ θὰ συνεχίσωμε στὸ ἑπόμενον.

Γ. Κ

«Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον μοῦ ἔκαμε περισσότερον ἐντύπωσιν καὶ τὸ ὁποῖον θέλω νὰ σᾶς συστήσω εἶναι ἡ χειροτεχνία. Ἡ χειροτεχνία θὰ μείνῃ ἡ τελευταία πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα». I. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΧΕΙΡΟΤΕΧΝΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

Νέο κορίτσι,

Ἀγαπητή μου Φαλαγγίτισσα,

Ὅταν καθισμένη τὰ χειμωνιάτικα βράδυα κοντὰ στὴ σόμπα ἢ τὰ καλοκαιρινὰ ἀπογεύματα πλάϊ στὸ παράθυρο κεντᾶς ἢ πλέκης ἕνα ἐργόχειρο, δὲν μπορεῖς νὰ φανταστῇς πόσο κι' ἐσὺ μ' αὐτή σου τὴν ἐργασία συντελεῖς στῆς χώρας σου τὴν εὐημερία καὶ στῆς φυλῆς σου τὸν πολιτισμό. Παίρνοντας σήμερα ἀφορμὴ ἀπὸ τὴν ἔκθεσι τῆς Λαϊκῆς Τέχνης, ποὺ ὠργάνωσεν ἡ Κεντρικὴ Διοίκησις τῆς Ε.Ο.Ν., θὰ μιλήσουμε γιὰ τὴ συνάφεια τῆς χειροτεχνίας μὲ τὸν πολιτισμὸ ἑνὸς λαοῦ.

Ἡ χειροτεχνικὴ ἐργασία εἶναι τόσο ἀρχαία ὅσο καὶ ἡ ἀνθρωπότητα, ὅσο καὶ ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου. Βλάστησε ἀπὸ τὴ ζωή. Ἀπὸ τὰ πολὺ παλιὰ χρόνια βλέπουμε πῶς ὁ ἄνθρωπος ἔχοντας τὴ διαρκῆ φροντίδα γιὰ τὸ μέλλον του ἐκτελεῖ τὶς δυὸ ἐκεῖνες πρωτόγονες κινήσεις, ποὺ σήμερα ἀκόμα κυριαρχοῦν στὴ ζωή μας σὰν κάτι ἰδιαίτερο: Ἐκτείνει τὸ χέρι του πρὸς τὴν ὕλη, ποὺ τοῦ παραδίνει ἡ φύσις, τὴ φέρνει κοντά του γιὰ νὰ τῆς δώσῃ μορφὴ σκόπιμη, συγχρόνως ὅμως καὶ ὡραία. Ἀναλογία καὶ ὁμορφιὰ εἶναι ψυχικὲς δυνάμεις ποὺ ἐνεργοῦν δίνοντας στὸ ἔργο τὴ σφραγῖδα τῆς ὀντότητός μας.

Γιατὶ ἐκεῖ ποὺ ἐργάζονται οἱ ἄνθρωποι, ἐκεῖ ποὺ ἐνεργεῖ ἡ ψυχή, ὁ νοῦς καὶ τὸ χέρι, ἐνεργεῖ συγχρόνως ἐκεῖνο τὸ οὐσιῶδες κάτι ποὺ προέρχεται ὄχι ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον ὡς μονάδα, ἀλλὰ ἀπὸ τὴν ἁλυσίδα τῶν γενεῶν, ὁρίζοντας, δίνοντας κατεύθυνσι καὶ δημιουργῶντας τὴ μορφή. Στὴν ἀξένοιαστη βελονιά μας, στὸ γεμᾶτο γοῦστο σχέδιό μας δούλεψαν πολλοὶ πρὶν ἀπὸ μᾶς. Στὸ ἔργο αὐτὸ τῶν χεριῶν μας ὑπάρχει τὸ εἶδος καὶ ἡ ὀντότητα τοῦ λαοῦ μας. Ἀκόμα ὑπάρχει ἀδιόρατος, κρυφός, ἀγνώριστος ἕνας σκοπός, ποὺ σ' αὐτὸν τείνει μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις ὁ καλύτερος ἑαυτός μας.

Σὰν ὑψηλὰ σημάδια τῆς αἰωνίας λαχτάρας τῆς ψυχῆς μας στέκεται ἐπάνω ἀπὸ τὸ ρυθμὸ τῆς καθημερινῆς ζωῆς συνοδεύοντας τὸ τραγοῦδι τῆς ἐργασίας.

Ἀναλογία καὶ ὡραιότητα! Μ' αὐτὰ τὰ δυὸ ξεπέρασε ὁ ἄνθρωπος τὶς δυνάμεις τοῦ χάους, βγῆκε ἀπὸ τὸ σκοτάδι θέλοντας νὰ εἶναι κι' αὐτὸς ὡραῖος καὶ ἁρμονικὸς σὰν ἕνα ἄνθος ἀπὸ τὰ γύρω του. Ἕνας ποιητὴς εἶπε γιὰ τὸν ἄνθρωπο ποὺ ἄρχισε νὰ ἐργάζεται τὴν ὕλη: «Δὲν κομματιάζει τὸν καιρὸ καὶ τὴ δύναμι, γιατὶ εἶναι ὁ ἴδιος φορμαρισμένη μορφὴ ποὺ ζωντανὴ ἐξελίσσεται!»

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος μὲ τὴν ἐργασία τῶν χεριῶν του ἔδιωχνε τὴ φτώχια καὶ τὴν ἀνάγκη ἀπὸ τὴ γῆ του καὶ τὸ σπίτι του, ἐξώριζε μ' αὐτὸ τὴ νύχτα ποὺ τὸν ἀπειλοῦσε καὶ τὴν καταστροφή. Βγῆκε νικητὴς ἀπὸ τὸν ἀγῶνα μὲ τὴ νεκρὴ ὕλη κι' ἔγινε ἐλεύθερος γιὰ ἐλεύθερες δημιουργίες.

Καὶ δίνοντας στὸ ἔργο του τὴν ἐσωτερική του ὀντότητα, ἔδινε καὶ τὴ σφραγῖδα τοῦ αἰωνίου. Ἔτσι γεννᾶται ἡ λαϊκὴ τέχνη, ποὺ πηδᾶ σὰν σκαλοπάτια τοὺς αἰῶνες γιὰ νὰ φθάσῃ στὸ παρὸν μὲ τὸ βλέμμα πρὸς τὸ μέλλον.

Φυσικὰ ὁ ἄνθρωπος δημιουργοῦσε ἀπὸ ἀνάγκη τῆς ζωῆς, ἔχοντας ὡς ἀπώτερο σκοπὸ νὰ χρησιμοποιήσῃ τὴν ὕλη σκόπιμα. Ὅμως συγχρόνως τὸν κινοῦσε μιὰ ἀκατάσχετη λαχτάρα, μιὰ ἐσωτερικὴ ἀνάγκη γιὰ διαύγεια, γιὰ ἀναλογία, γιὰ μορφή, ποὺ ἀνώτατος σκοπός της ἦτανε ὄχι μόνον ἡ χρησιμότης, ἀλλὰ καὶ ἡ ὡραιότης.

Ἔτσι ἡ ψυχὴ ἑνὸς λαοῦ ποὺ ἀγαπᾶ τὸ ὡραῖο δίνει τὴ σφραγῖδα της στὸ ὡραῖο ἔργο, ποὺ εἶναι ἡ ἀθάνατη ἐκδήλωσίς της. Ξέφυγε ἀπὸ τὴν ἀνάγκη ποὺ γέννησε πρῶτα τὴ σκοπιμότητα καὶ ἔφθασε στὴν λαμπρὴ διακόσμησι τῆς ζωῆς.

Ἀπὸ τὴν ἄμορφη ὕλη πετάχτηκε τὸ ἔργο τῆς Τέχνης. Ὁ ἄνθρωπος γίνεται προσωπικότης καὶ ὁ λαὸς καλλιτέχνης, δημιουργὸς τοῦ πολιτισμοῦ του.

. . . .

Ἂν ἐξετάσουμε τὴ δική μας ἱστορικὴ πορεία στὴ λαϊκὴ χειροτεχνία, ἂν ἐξετάσουμε περασμένες ἐποχές, ἂν κοιτάξουμε σὲ μιὰ ἔκθεσι τὰ λαϊκὰ ἔργα ξένων χωρῶν, πάντα θὰ ἀναγνωρίσουμε τὶς οὐσιαστικὲς μορφοποιοῦσες λαϊκὲς δυνάμεις στὸ ἔργο. Τὸ χέρι καὶ τὸ μυαλὸ τοῦ ἀνθρώπου δὲν ἡσυχάζουν. Τρέχουν σ' ὅ,τι δημιουργήθηκε μιὰ φορὰ καὶ στὸ μελλούμενο νὰ δημιουργηθῇ. Πολλὲς καὶ ποικίλες εἶναι οἱ μορφὲς ποὺ παρουσιάστηκαν στὸ ρεῦμα τοῦ χρόνου. Οἱ πρόγονοί μας δημιούργησαν, ἐμεῖς δημιουργοῦμε, γενεὲς ὕστερα ἀπὸ μᾶς θὰ δημιουργήσουν. Ποτὲ ὁ λαὸς δὲν θὰ κουρασθῇ, γιατὶ ἔχει, ὅπως λέει ἕνας σοφός: «περισσότερη δύναμι στὴν ψυχὴ παρὰ στὸ κορμί». Καὶ γιατὶ αὐτὸ ἀποτελεῖ τὸν τίτλο τῆς εὐγενείας του. Εἶναι ἡ περηφάνεια ἑνὸς λαοῦ, ποὺ ἀνέβηκε μέσῳ τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τὸ σκοτάδι πρὸς τὸ φῶς.

Σὲ κάθε ἔργο τῶν χεριῶν του, ἀκόμα σὲ μιὰ μικρὴ ξυλογραφία, σ' ἕνα βάζο, σ' ἕνα κέντημα λαξεύει τὸν πολιτισμό του, δίνοντας καὶ στοὺς ἄλλους νὰ νοιώσουν τὴν ἀξία του.

Γι' αὐτό, νέο κορίτσι, ὅταν κοιτᾶς ἕνα μικρὸ λαϊκὸ κομψοτέχνημα, ὅταν ἐπισκεφθῇς τὴν ἔκθεσι τῆς Τέχνης τοῦ λαοῦ σου, θυμήσου τὰ λόγια τοῦ Βάγκνερ: «Τιμᾶτε τὸν Τεχνίτη ὅσο μικρὸς καὶ νἆναι!» Κι' ἀκόμα κάτι ἄλλο νὰ κλείσῃς στὴν ψυχή σου μέσα καὶ νὰ ἐφαρμόζῃς σὲ κάθε τῆς ζωῆς σου περίστασι. Τοῦ Ἀρχηγοῦ μας τὴ νουθεσία: «Ἡ χειροτεχνία θὰ μείνῃ ἡ τελευταία πηγὴ πλούτου διὰ τὴν Ἑλλάδα!»

Σ. Καρ.

ΚΑΛΤΣΑΚΙΑ ΤΗΣ ΕΚΔΡΟΜΗΣ

Τώρα που ἀρχίζει ὁ ἥλιος να [illegible] [illegible] [illegible] γιὰ νὰ ὠφεληθοῦμε ἀπὸ τὴν εὐεργετική του θαλπωρή. Ὅμως μᾶς [illegible] καὶ κάποια σχετικὴ [illegible] προετοιμασία τῆς ἐκδρομῆς.

Γιὰ τὶς ἐκδρομὲς εἶναι πολὺ πρακτικὰ τὰ μάλλινα καλτσάκια, τὰ ὁποῖα προφυλάσσουν τὰ πόδια ἀπὸ τὸ κρύο ἀφ' ἑνὸς καὶ ἐμποδίζουν τὰ βαρειὰ καὶ σκληρὰ ἐκδρομικὰ παπούτσια νὰ ἐρεθίζουν τὰ πόδια, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ στερεότης καὶ ἡ ἀντοχή των ἐπίσης μᾶς ἀπομακρύνει τὸν ἐφιάλτη τῶν πόντων καὶ τῆς καταστροφῆς τῶν λεπτῶν καλτσῶν.

Βεβαίως τέτοια καλτσάκια ἕτοιμα πωλοῦνται, ἀλλὰ μπορεῖτε καὶ μόνες σας νὰ πλέξετε εὔκολα ἕνα ζευγάρι μὲ τρίκλωνο ἢ τετράκλωνο μαλλὶ καὶ 6 βελόνες Νο 12, ὡς ἑξῆς:

Ἀρχίζετε μὲ 80 θηλειές, τὶς ὁποῖες περνᾶτε σὲ 4 βελόνες, πλέκετε λάστιχο 50 σειρὲς καὶ μετὰ 32 σειρὲς σκέτη κάλτσα. Ἀφήνετε τὶς 2 βελόνες καὶ ἐξακολουθεῖτε τὴν δουλειά σας πλέκοντας μόνον μὲ τὶς 2 βελόνες, ποὺ θὰ σχηματίσουν τὴν φτέρνα, μιὰ σειρὰ καλὴ καὶ μιὰ ἀνάποδη, 20 σειρές. Στὴν 21η σειρὰ κάνετε δυὸ στενέματα εἰς τὸ μέσον τοῦ κομματιοῦ ποὺ πλέκετε, δηλ. στὸ τέλος τῆς μιᾶς βελόνας καὶ στὴν ἀρχὴ τῆς ἄλλης. Πλέκετε μιὰ σειρὰ ἴσια καὶ μετὰ στὴν ἄλλη ἐπαναλαμβάνετε τὰ δύο στενέματα. Ἡ 24η σειρὰ πλέκεται ἴσια. Στὸ σημεῖο αὐτὸ κλείνετε τοὺς πόντους καὶ σχηματίζετε μιὰ ραφὴ στὸ κάτω μέρος τῆς φτέρνας, ἡ ὁποία μὲ τὰ στενέματα ποὺ κάνατε στὸ πίσω μέρος στρογγυλεύει καὶ ἐφαρμόζει στὸ πόδι.

Τὶς δύο βελόνες, τὶς ὁποῖες ἐλευθερώσατε ἀπὸ τὸ πλέξιμο τώρα, τὶς περνᾶτε ἀπὸ τὰ πλάγια τῆς φτέρνας, πιάνοντας σὲ κάθε σειρὰ τῆς φτέρνας καὶ μιὰ θηλειά, δηλ. 24 θηλειὲς σὲ μιὰ βελόνα καὶ 24 στὴν ἄλλη. Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ πλέκετε πιὰ κύκλο, μὲ τὶς 2

Σκοπίνισσαι εἰς τὸ Στρατόπεδον «Ἰ. Μεταξᾶς».

βελόνες ποὺ περάσατε τώρα καὶ τὶς δυὸ ποὺ περίμεναν ἕως τώρα.

Ὁ γῦρος σας θὰ ἔχῃ 88 θηλειές. Πλέκετε μὲ αὐτὲς 7 σειρές, στὴν 8η κάνετε ἀπὸ ἕνα στένεμα στὴν ἀρχή, καὶ στὸ τέλος τῶν δυὸ βελονῶν ποὺ πλέκουν (ποὺ εἶχαν ἀπὸ 24 θηλειές) τὸ πέλμα τῆς [illegible] εἰς τὸ μέσον τοῦ μικροῦ δακτύλου (τὴ θέσι αὐτὴ τὴ βρίσκετε δοκιμάζοντας).

Ἀπὸ τοῦ σημείου αὐτοῦ ἀρχίζετε νὰ κάνετε στενέματα, τὰ ὁποῖα γίνονται δεξιὰ καὶ ἀριστερά, [illegible] σὲ κάθε βελόνα (4 στὴν κάθε σειρὰ) στὸ μέρος ποὺ τελειώνει τὸ ἐπάνω μέρος τῆς κάλτσας καὶ ἀρχίζει τὸ πέλμα.

Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι μεταξὺ τῶν στενεμάτων τοῦ ἐπάνω μέρους τῆς κάλτσας καὶ τοῦ πέλματος θὰ μεσολαβοῦν 4 πόντοι πάντοτε. Κάνετε 10 στενέματα κατὰ τὸν ἀνωτέρω τρόπον κάθε 3 σειρές. Δηλ. σὲ 30 σειρὲς ἐν ὅλῳ. Μετὰ τὰ ἐπαναλαμβάνετε κάθε σειρὰ μέχρις ὅτου σᾶς τελειώσουν ὅλες οἱ θηλειές. Τηρῶντας τὶς ἀνωτέρω ἀναλογίες μπορεῖτε νὰ πλέξετε καὶ ἄλλα καλτσάκια μὲ λεπτὴ κλωστή, μὲ τὴ διαφορὰ ὅτι ὅσο ἡ κλωστὴ εἶναι λεπτότερη θὰ χρησιμοποιῆτε τόσο λεπτότερες βελόνες καὶ θὰ ἔχετε περισσότερες θηλειές.

Σημείωσις: Ἂν θέλετε μπορεῖτε νὰ κάνετε μιὰ διακόσμησι στὸ λάστιχο προσθέτοντας καὶ ἄλλο χρῶμα μαλλὶ ὡς ἑξῆς:

Πλέκετε 5 - 6 σειρὲς λάστιχο μὲ τὸ κυρίως χρῶμα 2 καλές, 2 ἀνάποδες. Μετὰ πλέκετε ἕνα κύκλο πλέκοντας μόνο τὶς καλὲς τοῦ λάστιχου, στὰ μέρη δὲ ποὺ εἶναι οἱ ἀνάποδες θηλειές σας, τὶς περνᾶτε ἄπλεκτες στὴ βελόνα. Ὅταν τελειώσῃ ὁ κύκλος αὐτός, πλέκετε μὲ τὸ ἄλλο χρῶμα ἀντιθέτως τώρα, μόνο τὶς ἀνάποδες θηλειές, ἐνῷ περνᾶτε ἄπλεκτες τὶς καλές. Συνεχίζετε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο νὰ πλέκετε, ὁπότε θὰ σχηματι[illegible] κάθετες γραμμὲς στὸ λάστιχό σας ἐναλλὰξ καὶ ἀπὸ τὰ 2 χρώματα ποὺ χρησιμοποιήσατε.

✳ ΚΑΚΑΟ - ΣΟΚΟΛΑΤΑ ✳

Τὸ κακάο καὶ ἡ σοκολάτα παρασκευάζονται ἀπὸ τοὺς σπόρους τῶν καρπῶν τοῦ κακαοδένδρου ὡς ἑξῆς:

Τὰ σπέρματα, ἀφοῦ ἀπελευθερωθοῦν ἀπὸ τὸ σαρκῶδες περίβλημα τοῦ καρποῦ των, ἀφίνονται στὸν ἥλιον γιὰ νὰ ξηρανθοῦν καὶ ἀκολούθως τίθενται σὲ βαρέλια χωσμένα στὴ γῆ ὑπὸ ηὐξημένην κάπως θερμοκρασίαν διὰ νὰ ὑποστοῦν ζύμωσιν καὶ κατόπιν, ἀφοῦ ξηρανθοῦν πάλιν ἐκ νέου στὸν ἥλιον καὶ καθαρισθοῦν, καβουρδίζονται καὶ ἀλέθονται.

Ἡ κόνις ὅμως αὐτή, πρὶν χρησιμοποιηθῇ, διὰ καταλλήλου ἐπεξεργασίας πολτοποιεῖται, διὰ νὰ ἀφαιρεθῇ τὸ λίπος της, καὶ ἀφοῦ κονιοποιηθῇ καὶ κοσκινισθῇ ἐκ νέου φέρεται κατόπιν εἰς τὸ ἐμπόριον ὡς κόνις κακάου, ἡ ὁποία, ὅταν εἶναι καλῆς ποιότητος, πρέπει νὰ εἶναι λεπτή, ξηρά, νὰ ἔχῃ χρῶμα ἀνοικτόφαιον μὲ ἄρωμα καὶ γεῦσιν καλήν.

Τὸ κακάο ἔχει μεγάλην θρεπτικὴν ἀξίαν, διότι περιέχει λεύκωμα, λίπος καὶ ὑδατάνθρακας ὑπὸ μορφὴν ἀμύλου, καθὼς καὶ κάποιαν οὐσίαν, θεοβρωμίνην καλουμένην, εἰς τὴν ὁποίαν ὀφείλεται ἡ διεγερτική του δύναμις, ἡ ὁποία, καίτοι πολὺ ἠπιωτέρα τῆς καφείνης, ἐν τούτοις γίνεται ἀρκετὰ αἰσθητὴ εἰς τοὺς νευρικούς.

Ἐὰν ἦτο δυνατὴ ἡ λῆψις μεγάλης ποσότητος κακάου, θὰ μποροῦσε, λόγῳ τῆς θρεπτικῆς του ἀξίας, νὰ καταταγῇ εἰς τὴν τάξιν τῶν τροφίμων, διότι ὡς πρὸς τὸ λίπος του ὑπερτερεῖ ἀπὸ τὸ ἄπαχο κρέας, ὡς πρὸς τὸν ὑδατάνθρακα ὀλίγον ὑπολείπεται τῶν ὀσπρίων καὶ ὡς πρὸς τὸ λεύκωμα πλησιάζει ἰσχνὸν κρέας. Εἶναι ὅμως δύσπεπτον λόγῳ τῆς μεγάλης ποσότητος ἀμύλου τὴν ὁποίαν περιέχει· γι' αὐτὸ καὶ πρέπει νὰ βράζεται καλὰ ὄχι ὅμως καὶ πέραν τοῦ δέοντος, διότι διὰ τοῦ παρατεταμένου βρασμοῦ ἐλαττοῦται τὸ ἄρωμά του. Ἐπειδὴ δὲ εἶναι διεγερτικὸν ἀπαγορεύεται εἰς ἄτομα νευρικά.

Κακάο.— Δόσις: 1½ κουταλιὰ σούπας κακάο, 2 κουταλιὲς σούπας ζάχαρι, 1½ φλυτζάνι τσαγιοῦ νερὸ βραστό.

Ἀνακατεύομεν τὴν ζάχαρι μὲ τὸ κακάο, προσθέτομεν σιγὰ-σιγὰ τὸ βραστὸ νερὸ καὶ ἀνακατεύομεν ἕως ὅτου διαλυθῇ τελείως. Βράζομεν ἐπὶ δέκα λεπτὰ καὶ ἂν θέλωμεν προσθέτομεν καὶ ὀλίγην βανίλια.

Κακάο μὲ γάλα.— Δόσις: 2 κουταλιὲς σούπας πηκτὸ κακάο, 2 κουταλιὲς σούπας ζάχαρι, 1 φλυτζάνι γάλα.

Προσθέτομεν τὸ ἕτοιμο κακάο καὶ τὴν ζάχαρι στὸ γάλα. Ἀνακατεύομεν καλά, τὸ ἀφίνομεν στὴ φωτιὰ ἕως ὅτου φθάσῃ στὸ σημεῖον τοῦ βρασμοῦ καὶ τὸ σερβίρομεν. Ἂν θέλωμεν, προσθέτομεν καὶ ἐδῶ τὸ ἄρωμα τῆς βανίλιας.

Ὅταν ἑτοιμάζωμεν κακάο μὲ γάλα βράζομεν ἰδιαιτέρως τὸ κακάο (γιατὶ εἶναι ἄμυλον), ἐνῷ τὸ γάλα δὲν πρέπει νὰ βράζεται πολὺ (δύσπεπτο). Διὰ νὰ μὴ σχηματισθῇ πέτσα τὸ χτυποῦμεν μὲ τὴν ρόδα τοῦ αὐγοῦ.

Ἂν θέλωμεν προσθέτομεν καὶ αὐγὸ κτυπητό, τὸ ὁποῖον τοῦ δίδει πλουσιωτέραν γεῦσιν. Πρέπει μόνον ἀφοῦ τὸ προσθέσωμεν νὰ τὸ σουρώσωμεν, νὰ τὸ ξαναβάλωμε στὴ φωτιὰ καὶ νὰ τὸ φέρωμε στὸ σημεῖο τοῦ βρασμοῦ γιὰ νὰ μὴ μυρίζῃ αὐγό.

Σοκολάτα.— Ἡ σοκολάτα παρασκευάζεται ἀπὸ τὴν κόνιν τοῦ κακάου, ὅταν τὴν ἀνακατεύσωμεν μὲ ἀνάλογον ποσότητα ζαχάρεως, γάλακτος καὶ ἄρωμα βανίλιας, κάποτε δὲ καὶ μὲ ἀμύγδαλα.

Ἡ σοκολάτα διαφέρει ἀπὸ τὸ κακάο διότι περιέχει περισσότερον λίπος· δι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι καὶ περισσότερον δύσπεπτος.

Δόσις: 2—2½ πλακάκια σοκολάτα Παυλίδου (σκέτα), ½—1 κουταλιὰ σούπας ζάχαρι, 1½ φλυτζάνι βραστὸ νερό.

Τρίψετε τὴν σοκολάτα, προσθέσατε τὴν ζάχαρι καὶ ἀνακατεύσατέ την καλά. Διαλύσατέ την μὲ τὸ βραστὸ νερὸ καὶ ἀφήσατέ την νὰ κοχλάσῃ ἐπὶ δέκα λεπτά.

[illegible] ἀντὶ ἑνὸς [illegible] βάζετε δυὸ κουταλιὰ τῆς σούπας ζάχαρι.

Ἐὰν προσφέρετε σοκολάτα μὲ γάλα, τὴν ἑτοιμάζετε κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο ὅπως τὸ κακάο μὲ τὸ γάλα.

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΤΗΣ ΣΤΑΧΤΟΠΟΥΤΑΣ

Ἦταν μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνας ἄρχοντας. Αὐτὸς ἀφοῦ τοῦ πέθανε ἡ γυναῖκα του, πῆρε μιὰν ἄλλη, περήφανη καὶ φαντασμένη' αὐτὴ εἶχε δυὸ κόρες, ποὺ τῆς μοιάζανε πάρα πολύ. Μὰ ὁ ἄντρας της εἶχε μιὰ κόρη ἀπὸ τὴν πρώτη του γυναῖκα, ποὺ ἤτανε ἕνα πολὺ ἥσυχο καὶ καλὸ κορίτσι. Ὕστερ' ἀπὸ τὸ γάμο, δὲν πέρασε πολὺς καιρός, κι' ἡ μητρυιὰ ἔρριξε ὅλο της τὸ φαρμάκι στὴν προγονή της' καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τὴ χωνέψη ὅσο ἔβλεπε τὶς χάρες ποὺ εἶχε, γιατὶ οἱ κόρες της δὲ μοιάζανε καθόλου τῆς προγονῆς της.

Τὴν ἔβαζε λοιπὸν κι' ἔκανε τὶς πιὸ χοντρὲς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, νὰ πλένη, νὰ σαρώνη τὴ σκάλα, καὶ νὰ παστρεύη τὶς κάμαρες τῆς κυρὰ μάνας της καὶ τῶν προκομμένων ἀδερφάδων της. Καὶ δὲν ἔφταναν αὐτά, μόνο τὴν βάζανε τὴν κακόμοιρη καὶ κοιμώτανε στὴ σοφίτα, πάνω σ' ἕνα ἀχυρένιο στρῶμα, ἐνῶ οἱ ἀδερφάδες της ἐκοιμώντουσαν σὲ κάμαρες ὀμορφοστολισμένες μὲ ὡραίους καθρέφτες καὶ κρεββάτια τὰ ὀμορφότερα ποὺ μποροῦσαν νὰ βρεθοῦν.

Τὸ μαῦρο τὸ κορίτσι ὑπόφερε ὅλα αὐτὰ μὲ μεγάλη ὑπομονὴ καὶ δὲν κοτοῦσε καὶ νὰ παραπονεθῇ στὸν πατέρα της, γιατὶ θὰ τὴν ἐμάλωνε κι' αὐτός, ἐπειδὴ ἡ στρίγγλα ἡ μητρυιά της τὸν ἔσερνε ἀπὸ τὴ μύτη. Ἅμα τέλειωνε τὴ δουλειά της, πήγαινε καὶ καθότανε στὴ γωνιὰ ποὺ ἦταν ἡ παραφωτιά, καὶ γιὰ τοῦτο μέσ' στὸ σπίτι τὴν ἔλεγαν ὅλοι Σταχτοπούτα. Μὲ ὅλα της ὅμως τὰ κουρέλια ἦταν ὀμορφότερη ἀπὸ τὶς ἀδερφές της, κι' ἂς φοροῦσαν ἐκεῖνες τὰ πιὸ ὄμορφα στολίδια.

Μιὰ μέρα τὸ βασιλόπουλο ἔκανε χορὸ καὶ προσεκάλεσε ὅλους τοὺς ἄρχοντες' προσεκάλεσε καὶ τὶς δυὸ ἀδερφές' κι' αὐτὲς πῆγαν νὰ τρελλαθοῦν ἀπ' τὴ χαρά τους' κι' ἄλλη ἔγνοια δὲν εἶχαν παρὰ τί ροῦχα νὰ φορέσουν γιὰ νὰ φανοῦν ὀμορφότερες. Ὅσο γιὰ τὴ Σταχτοπούτα, αὐτὴ ἔπρεπε νὰ σιδερώση τὰ ροῦχα, καὶ νὰ τὰ συγυρίση. Κι' ἄλλη κουβέντα ὅλες τους δὲν εἴχανε παρὰ τὴ κουβέντα τοῦ χοροῦ: «Ἐγώ, ἔλεγε ἡ μικρότερη, θὰ φορέσω τὸ καθημερινό μου, ποὺ ἔχει τὰ χρυσᾶ λουλούδια, στὰ μαλλιά μου θὰ βάλω μιὰ κορῶνα, καὶ νὰ ἰδῆτε τί ὡραία ποὺ θὰ εἶμαι».

Ἔστειλαν κι' ἔφεραν τὴν καλλίτερη μοδίστρα, γιὰ νὰ τοὺς φέρη τὰ καλλίτερα καπέλλα, καὶ ζητοῦσαν ν' ἀγοράσουν τὶς καλλίτερες κορδέλες. Γιὰ ὅλα αὐτὰ ρωτοῦσαν τὴ Σταχτοπούτα. Γιατὶ εἶχε πολὺ γοῦστο, κι' αὐτὴ τὶς ὁρμήνευε πάντα τὸ καλλίτερο, καὶ μάλιστα τοὺς εἶπε νὰ τῆς φορέσουν τὰ ροῦχα τους γιὰ νὰ ἰδοῦν ἂν εἶναι καλά. Τῆς τὰ φόρεσαν λοιπόν, κι' ἐκεῖ ποὺ τῆς τὰ φορούσανε, τῆς ἔλεγαν:

— Θάθελες κι' ἐσὺ νάρθῃς στὸ χορὸ μαζί μας;

— Ἄχ! ἀδερφές μου, χωρατεύετε, τοὺς ἔλεγε ἡ Σταχτοπούτα. Καὶ μπορῶ ἐγὼ καθόλου νὰ τὸ βάλω στὸ νοῦ μου;

— Ἔχεις δίκιο, τῆς ἔλεγαν οἱ ἀδερφές της, τί γέλια ποὺ θὰ κάναμε, ἂν ἦταν στὸ χορὸ καὶ καμμιὰ Σταχτοπούτα.

Ἦρθε τέλος πάντων ἡ εὐτυχισμένη μέρα ποὺ ἤθελαν νὰ πᾶνε στὸ χορό, κι' ὅταν ἔφευγαν, ἡ Σταχτοπούτα τὶς κύτταζε ὅσο ποὺ φαινόντουσαν, κι' ὅταν πιὰ δὲν τὶς ἔβλεπε, ἄρχισε τὰ κλάματα. Ἡ νουνά της τὴν εἶδε ποὺ ἔκλαιγε καὶ τὴ ρώτησε τί ἔχει;

— Ἄχ! ἤθελα κι' ἐγώ... ἤθελα κι' ἐγώ... ἔλεγε' καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τελειώση ἀπ' τὸ παράπονο.

Τότες τῆς λέει ἡ νουνά της, ποὺ ἤτανε μάγισσα:— Ἤθελες νὰ πᾶς κι' ἐσὺ στὸ χορό;

— Ναὶ ἀπαντάει ἡ Σταχτοπούτα.

—Καλὰ λοιπόν, ἀφοῦ εἶσαι τόσο καλὸ κορίτσι, θὰ πᾶς, τῆς λέει ἡ νουνά της.

Τὴν παίρνει λοιπὸν καὶ τὴν πηγαίνει στὴν κάμαρά της καὶ τῆς λέει: «Νὰ πᾶς στὸ περιβόλι καὶ νὰ μοῦ φέρης ἕνα πεπόνι».

Ἔτρεξε ἀμέσως ἡ Σταχτοπούτα κι' ἔφερε τὸ καλλίτερο ποὺ βρῆκε. Ἡ νουνά της τὸ πῆρε, τὄκοψε, ἔβγαλε ἀπὸ μέσα τοὺς σπόρους καὶ τὸ φαγί, κι' ἔμεινε μόνο ἡ φλοῦδα. Τὸ ἄγγιξε ἔπειτα μὲ τὸ ραβδί της' καὶ στὴ στιγμὴ τὸ πεπόνι ἔγινε ἕνα ὡραῖο ὁλόχρυσο ἀμάξι.

Ἔπειτα ἐπῆγε καὶ πῆρε τὴν ξυλόγατα καὶ βρῆκε μέσα ἔξη ζωντανὰ ποντίκια. Εἶπε τότες τῆς Σταχτοπούτας ν' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τῆς ξυλόγατας, καὶ κάθε ποντικοῦ ποὺ ἔβγαινε τοῦ ἔδινε μιὰ μὲ τὸ ραβδὶ καὶ γινότανε ἄλογο ψαρί. Δὲν ἔξεραν ὅμως ποῦ νάβρουν ἁμαξᾶ. Τότες τῆς λέει ἡ Σταχτοπούτα:

— Πάω νὰ ἰδῶ, μήπως πιάστηκε κανένας μεγάλος ποντικὸς στὴ μεγάλη ξυλόγατα, γιὰ νὰ τὸν κάνουμε ἁμαξᾶ.

— Καλὰ λές, τῆς εἶπε ἡ νουνά της, πήγαινε κύτταξε.

Ἡ Σταχτοπούτα πῆγε κι' ἔφερε τὴ μεγάλη ξυλόγατα κι' εἶχε τρεῖς μεγάλους ποντικούς. Ἡ μάγισσα ἄγγιξε μὲ τὸ ραβδί της τὸν ἕνα ἀπὸ τοὺς τοὺς τρεῖς ποὺ εἶχε τὰ μεγαλείτερα μουστάκια, κι' ἀμέσως ἔγινε ἕνας μεγάλος ἁμαξᾶς, μὲ μεγάλες κι' ὄμορφες μουστάκες.

Τότες λέει ἡ μάγισσα τῆς Σταχτοπούτας:

— Σύρε πάλι, κόρη μου, στὸ περιβόλι, κι' ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὴ στέρνα θαῦρης ἔξη σαῦρες, καὶ φέρε μοῦ τες ἐδῶ.

Πῆγε ἡ Σταχτοπούτα καὶ τὶς ἔφερε, κι' εὐθὺς ἡ μάγισσα τὶς ἔκανε ἔξη δούλους, κι' αὐτοὶ καθήσανε πίσω ἀπὸ τὴν ἅμαξα, σὰν νὰ ἤτανε αὐτὴ ἡ δουλειά τους σ' ὅλη τους τὴ ζωή.

Τότες εἶπε ἡ μάγισσα τῆς Σταχτοπούτας:

— Νά, τώρα ἔχεις ὅ,τι σοῦ χρειάζεται γιὰ νὰ πᾶς στὸ χορό.

Ὅλα τὰ ἔχω τῆς λέει ἡ Σταχτοπούτα, μπορῶ ὅμως νὰ πάω ἔτσι κακοντυμένη;

Ἡ νουνά της λοιπὸν τὴν ἄγγιξε μὲ τὸ ραβδί της' καὶ στὴ στιγμὴ τὰ ροῦχα της ἔγιναν τὰ πολυτιμότερα ροῦχα ποὺ μποροῦσαν νὰ γίνουν, δουλεμένα ὅλο ἀπὸ χρυσάφι καὶ στολισμένα μὲ διαμάντια. Κι' ἀφοῦ τὴ στόλισε καλά, τῆς ἔδωσε κι' ἕνα ζευγάρι γυάλινες παντοῦφλες, πολὺ ὄμορφες.

Μ' αὐτὰ τὰ στολίδια μπῆκε στὴν ἅμαξα κι' ἡ νουνά της τὴν ὁρμήνεψε νὰ μὴ καθήση στὸ χορὸ παραπάνω ἀπὸ τὰ μεσάνυχτα, γιατὶ μιὰ στιγμὴ ἂν ἔμενε περισσότερο θὰ γινόντουσαν τὰ ἄλογα πάλι ποντικοί, οἱ δοῦλοι σαῦρες, ἡ ἅμαξα πεπόνι, καὶ τὰ ὡραῖα της ροῦχα κουρέλια. Κι' ἡ Σταχτοπούτα τῆς εἶπε:

— Ἔννοια σου, νουνά μου, κι' ἐγὼ πρὶν χτυπήσουν τὰ μεσάνυχτα θὰ εἶμαι φευγάτη.

Ὅταν ξεκίνησε ἡ ἅμαξα, ἡ Σταχτοπούτα δὲν μποροῦσε νὰ βασταχτῇ ἀπ' τὴ χαρά της. Ἅμα ἔφτασε στὸ παλάτι, ἔτρεξαν εὐθὺς καὶ εἶπαν στὸ βασιλόπουλο πὼς ἦρθε μιὰ μεγάλη ἀρχόντισσα, ποὺ κανένας δὲν τὴν ἐγνώριζε. Κατέβηκε λοιπὸν εὐθὺς τὸ βασιλόπουλο, καὶ μόνο του τὴ βοήθησε νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὴν ἅμαξα, καὶ τὴν πῆρε καὶ τὴ φέρε ἐκεῖ ποὺ χορεύανε.

Ἅμα μπῆκαν στὴ σά-

Ἔπειτα ἡ Νουνὰ ἄγγιξε τὸ πεπόνι μὲ τὸ ραβδί της.

λα, όλοι σώπασαν, οἱ χορευτάδες ἔπαυσαν τὸ χορὸ κι' ἡ μουσικὴ δὲν ἔπαιζε πιά, γιατὶ ὅλοι γύρισαν τὰ μάτια τους στὴν ὄμορφη ἄγνωστη, κι' ἄρχισαν νὰ ψιθυρίζουν:

—Ἄχ τί ὄμορφη ποὺ εἶναι!

Κι' ὁ βασιλιᾶς ὁ ἴδιος ποὺ ἦταν τόσο γέρος ἔβαλε τὰ γυαλιά του καὶ τὴν κύτταζε κι' ἔλεγε πῶς εἶχε χρόνια νὰ ἰδῆ τόσο ὄμορφη καὶ γλυκιὰ γυναῖκα. Τὸ βασιλόπουλο τὴν ἔβαλε νὰ καθήση στὴν καλλίτερη θέσι, κι' ὕστερα μαζί της ἄρχισε τὸ χορό.

Ἐκάθησε ἔπειτα στὸ τραπέζι, ποὺ ἦτανε πολὺ ὄμορφα στολισμένο, μὰ τὸ βασιλόπουλο δὲν ἔβαλε μπουκιὰ στὸ στόμα του, γιατὶ δὲ σήκωνε τὰ μάτια του ἀπὸ τὴν ὄμορφη ξένη. Αὐτὴ κάθισε κοντὰ στὶς ἀδερφές της καὶ τοὺς ἔλεγε τὰ ὀμορφότερα πράγματα τοῦ κόσμου· καὶ κοντὰ στ' ἄλλα τοὺς ἔδωσε κι' ἀπὸ τὰ μῆλα καὶ τὰ πορτοκάλια ποὺ τῆς ἔδωσε τὸ βασιλόπουλο· κι' αὐτὲς ἀποροῦσαν πῶς τοὺς ἔδινε τέτοια γνωριμία.

Ἐκεῖ ὅμως ποὺ μιλούσανε, ἄξαφνα τὸ ρολόϊ κτύπησε μεσάνυχτα παρὰ τέταρτο, καί, καθὼς τἄκουσε ἡ Σταχτοπούτα, χαιρετάει καὶ φεύγει.

Ἅμα ἔφτασε στὸ σπίτι, πῆγε ἀμέσως στὴ νουνά της, καὶ τῆς εἶπε τὸ εὐχαριστῶ, καὶ πῶς ἤθελε νὰ πάη ἄλλη μιὰ φορὰ στὸ χορό, κι' ἔτριβε τὰ μάτια της, σὰ νἄχε ξυπνήσει ἐκείνη τὴ στιγμή. Καὶ ἐκεῖ ποὺ διηγότανε στὴ νουνά της τὸ τί συνέβη στὸ χορό, κτύπησε ἡ πόρτα, κι' ἔτρεξε ἀμέσως ν' ἀνοίξη. Ἦτανε οἱ ἀδερφάδες της ποὺ γύριζαν ἀπ' τὸ χορό.

Ἀργήσατε, τοὺς εἶπε ἡ Σταχτοπούτα.

Βέβαια, εἶπε ἡ μιὰ ἀπὸ τὶς δυό, ἂς ἤσουνα κι' ἐσὺ στὸ χορό, καὶ θὰ βλέπαμε ἂν θὰ βαριόσουν νἄβλεπες ποὺ ἦρθε μιὰ ὄμορφη βασιλοπούλα, καὶ μᾶς περιποιήθηκε πολύ.

Ἡ Σταχτοπούτα ὅσο τἄκουε αὐτὰ πήγαινε νὰ πετάξη ἀπ' τὴ χαρά της. Τὶς ρώτησε, πῶς τὴν ἔλεγαν τὴ βασιλοπούλα, κι' αὐτὲς τῆς εἶπαν πῶς δὲν ἤξεραν τ' ὄνομά της, καὶ πῶς τὸ βασιλόπουλο ἦτανε σὲ μεγάλη ἀπορία, κι' ἔλεγε:

—Ἄχ! Ἂς μάθαινα ποιὰ ἦτανε!

—Τόσο ὄμορφη λοιπὸν ἦτανε; εὐτυχισμένες ποὺ ἤσαστε σεῖς ποὺ τὴν εἴδατε! Ἄχ! Βγενιώ μου, δάνεισέ μου γι' αὔριο τὸ κίτρινό σου τὸ καθημερινὸ φόρεμα.

—Ἀμ ἂν ἔχης τύχη! Δὲ βλέπεις, αὐτὸ συλλογιζόμουν κι' ἐγώ, νὰ σοῦ δανείσω ἐγὼ φόρεμα δικό μου, μήπως τἄχασες;

Κι' ἡ Σταχτοπούτα τὄξερε πῶς θὰ τῆς ἔλεγε αὐτό, καὶ γι' αὐτὸ χάρηκε πολύ, γιατὶ θὰ βρισκότανε μπερδεμένη ἂν τῆς δάνειζε ἡ ἀδερφή της τὸ φόρεμα.

Τὴν ἄλλη μέρα πήγανε πάλι στὸ χορό· κι' ἡ Σταχτοπούτα ἐπῆγε ἀκόμη πιὸ ὄμορφα στολισμένη. Τὴν εἶχε προσκαλέσει τὸ βασιλόπουλο καὶ δὲν ἐσάλεψε ἀπὸ κοντά της καὶ τῆς ἔλεγε χίλια δυὸ καλὰ πράγματα κι' αὐτὴ τ' [illegible]

[illegible] Κι' αὐτὲς τῆς εἶπαν [illegible] ἦτανε, [illegible] κτύπησαν δώδεκα, ἔφυγε τόσο βιαστική, ποὺ ἄφησε ἕνα μικρὸ γυάλινο παντοφλάκι, καὶ τὸ βασιλόπουλο τὸ σήκωσε ἀπὸ χάμω, κι' ὅσο κράτησε ὁ χορὸς αὐτὸ κύτταζε, καὶ πῶς χωρὶς ἄλλο θὰ εἶναι ἐρωτευμένος μὲ τὴν ὄμορφη κυρία, ποὺ ἄφησε τὸ γυάλινο παντοφλάκι.

Καὶ μὰ τὴν ἀλήθεια σ' αὐτὸ ἐπάνω δὲν ἔλεγαν ψέματα· γιατὶ ὕστερ' ἀπὸ λίγες μέρες ἔβαλε τὸ βασιλόπουλο καὶ τὸ φώναζαν μὲ σάλπιγγες καὶ μὲ τούμπανα, πῶς ἐκείνη ποὺ θὰ τῆς ἔρχεται τὸ παντουφλάκι ἴσια ἴσια στὸ πόδι της θὰ τὴν ἔπαιρνε γυναῖκα. Πρῶτα πρῶτα ἐδοκίμασαν οἱ βασιλοποῦλες, ἔπειτα ὅλες οἱ ἀρχόντισσες τοῦ παλατιοῦ, μὰ τοῦ κάκου. Ὕστερα τὄφεραν καὶ στὶς δυὸ ἀδερφάδες, κι' αὐτὲς ἔβαλαν ὅλα τὰ δυνατά τους γιὰ νὰ χωρέση τὸ πόδι τους μέσα, μόλις ὅμως χωροῦσε τὸ μεγάλο δάχτυλο.

Ἡ Σταχτοπούτα ἦταν ἐμπρὸς κι' ἐγνώριζε τὴν παντούφλα καὶ γυρίζει καὶ τοὺς λέει μὲ γέλια:

—Ἂς δοκιμάσω κι' ἐγὼ νὰ ἰδῶ μήπως μοὔρχεται.

Οἱ ἀδερφάδες της τὴν περιγέλασαν· μὰ ὁ ἄνθρωπος τοῦ βασιλιᾶ εἶπε πῶς ἦτανε δίκαιο νὰ δοκιμάση κι' αὐτή, γιατί, εἶπε, εἶχε διαταγὴ νὰ δίνη νὰ δοκιμάζη ὅποια κι' ἂν εἶναι. Εἶπε λοιπὸν τῆς Σ[illegible]

[illegible] καὶ [illegible] ἀπὸ [illegible] ὁ γάμος τους.

Ἡ θεραπεία τῆς Χρυσῆς

Στὸ προηγούμενο ἄρθρο μας ἐξηγήσαμε ὅσο μπορούσαμε καλλίτερα πῶς σχηματίζεται ἡ χολὴ στὸ σκότι, πῶς χύνεται στὸ ἔντερο γιὰ νὰ διαλύση τὶς τροφὲς καὶ τέλος κατὰ ποῖον τρόπον γίνονται οἱ διάφοροι ἴκτεροι. Καὶ τώρα ἐρωτῶ ὅσους μὲ ἐπρόσεξαν καὶ ἰδίως αὐτοὺς ποὺ πιστεύουν τὸ κόψιμο τ[illegible] χαλινοῦ τῆς γλώσσης ὡς περίφημον θεραπευτικὸν μέσον τῆς χρυσῆς. Τί σχέσιν ἔχει αὐτὸ μὲ τὸν ἴκτερον; Ὄχι μόνον τὸν χαλινὸν τῆς γλώσσης, ἀλλὰ καὶ ὁλόκληρον τὴν γλῶσσαν ἐὰν κόψουν, δὲν θὰ φέρουν κανένα ἀποτέλεσμα, διότι τὸ σκότι εἶναι πολὺ μακρυὰ ἀπὸ τὴ γλῶσσα, ἡ ὁποία θέλει ἀσφαλῶς κόψιμο σὲ μερικοὺς ἢ μερικὲς γλωσσοῦδες καὶ σὲ ὅσους πιστεύουν ἀκόμη τὸ φάρμακο αὐτὸ γιὰ τὴ χρυσὴ καὶ ἐξακολουθοῦν νὰ τὸ διαδίδουν, εἰς βλάβην βέβαια τῶν ἀφελῶν, οἱ ὁποῖοι πολλὲς φορὲς γίνονται θύματα τῆς θεραπευτικῆς αὐτῆς μεθόδου. Πεθαίνουν δὲ πολλοὶ ἀγιάτρευτοι, γιατὶ ὁ ἴκτερος εἶναι πολλὲς φορὲς θανατηφόρος ἀρρώστεια, ἀλλὰ εὐχαριστημένοι διότι ἠκολούθησαν πιστῶς τὰ [illegible]

[illegible] τῆς γλώσσης ἢ τοῦ μετώπου [illegible] ὅπως θὰ ἴδοῦμε παρακάτω, ἡ δίαιτα μόνον θεραπεύει [illegible] νὰ τοὺς γιατρέψουν. [illegible] τὸν ἕνα [illegible] τὸν [illegible] καθοὶ στὴ κυρὰ-Εὐπραξία, [illegible] πιστέψη στὰ φῶτα της, διότι [illegible] ἐπὶ 20 ἡμέρες ὁ ἴκτερος μὲ κλύσματα καὶ φάρμακα [illegible]

[illegible] ἀνάγκην νοσοκομείου [illegible] σκουνάκια, διότι τότε θὰ ἀναγκασθοῦμε νὰ συστήσωμε νὰ προτιμοῦν τὴν κυρὰ-Ἀγλαΐα, ἀπὸ ἕνα τέτοιο γιατρό.

Γ. ΜΠΑΜΠΟΥΡΗΣ
Παιδίατρος

ΔΑΦΝΗΔΡΟΜΟΣ

Ἄχ! πῶς ζήλεψα προχθὲς στὴν Μεγάλη γιορτή μας νὰ μὴν εἶμαι πιὸ μεγάλος! Ἔτσι θὰ μποροῦσα κι' ἐγὼ νὰ γίνω δαφνηδρόμος! Στὸν Τομέα μᾶς εἶχαν μιλήσει γιὰ τὸ μεγάλο αὐτὸ γεγονὸς καὶ πρέπει νὰ τὸ πῶ. Ὅταν τέλειωσε τὴν ὁμιλία του ὁ Λοχίτης μας, ἐπαρουσιάσθηκα καὶ ἐζήτησα νὰ πάω κι' ἐγὼ νὰ φέρω τὴ Δάφνη. Ὁ Λοχίτης ὅμως μοῦ εἶπε πὼς εἶναι εὐγενικὴ ἡ φιλοδοξία μου, μὰ δὲν μπορῶ νὰ τρέξω καὶ νἄχω τόση ἀντοχὴ σὰν τοὺς ἄλλους ποὺ θὰ σταλοῦν. Καὶ ὅμως θὰ τὰ κατάφερνα! Εἶμαι βέβαιος γι' αὐτό. Τρεῖς φορὲς ὡς τώρα ἔχω νικήσει στὸ δρόμο στοὺς ἀγῶνες ποὺ γίνονται στὸν Τομέα μας. Καὶ στὶς μακρινὲς ἐκδρομὲς ποὺ κάνουμε, φτάνω πάντα ἀκούραστος, περισσότερο ἀπὸ τοὺς ἄλλους. Κι' αὐτό, γιατὶ δὲν ἀποφεύγω τὴ γυμναστικὴ καὶ κάνω ὅ,τι μᾶς λὲν στὸ Σχολειὸ καὶ στὸν Τομέα, γιὰ νἄχω σῶμα γερό. Ξέρω νὰ κολυμπῶ. Στὸ ποδόσφαιρο ὡς κυνηγὸς εἶμαι πρῶτος. Στὸ πήδημα καὶ στὸ ἅλμα τὸ ἴδιο. Στὴν ὀρειβασία ποτὲ δὲν ἔμεινα πίσω. Γιατὶ λοιπὸν δὲν θὰ μποροῦσα νἆμαι κι' ἕνας καλὸς δαφνηδρόμος;

Καθὼς ἔστεκα στὴν μεγάλη ἐκείνη παράταξι, ποὺ δὲν θυμοῦμαι νὰ εἶδα ποτὲ λαμπρότερη, καὶ περιμέναμε τοὺς δαφνηδρόμους, ἡ καρδιά μου ἐχτυποῦσε... Καὶ ξαφνα, νά, ὁ πρῶτος μὲ τὴ Δάφνη στὸ χέρι! Θεέ μου! δὲν ξέρω πῶς, ὅταν τὸν εἶδα θυμήθηκα τοὺς ἀρχαίους Ὀλυμπιονῖκες ποὺ γράφει ἡ ἱστορία μας. Καὶ μιὰ ἰδέα καρφώθηκε στὸ μυαλό μου, πὼς πρέπει νὰ κάμω ὅ,τι μπορῶ γιὰ νὰ γίνω τοῦ χρόνου κι' ἐγὼ δαφνηδρόμος.

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΣΚΑΠΑΝΕΑΣ

<u>Τὸ παραμυθάκι μας.</u>

* Η ΣΥΝΑΧΩΜΕΝΗ ΑΛΕΠΟΥ *

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἕνα λιοντάρι ἐκάλεσε στὸ σπήλαιό του ἕνα γαϊδοῦρι, ἕνα λύκο καὶ μιὰν ἀλεποῦ, γιὰ νὰ κουβεντιάσουν πάνω σὲ λογῆς-λογῆς πράματα τῆς ζωῆς τοῦ δάσους. Πρὶν ἀρχίσουν τὴν κουβέντα, ὁ βασιλιᾶς τῶν ζώων τοὺς ἔδειξε τοὺς θησαυρούς του γυρίζοντάς τους ἀπὸ τὴ μιὰ στὴν ἄλλη στοὰ τῆς μεγάλης σπηλιᾶς του. Οἱ καλεσμένοι βλέπανε καὶ θαυμάζανε. Μὰ κεῖνο ποὺ τοὺς ἔκαμε πιὸ μεγάλη ἐντύπωσι ἦταν ἕνας σωρὸς ἀπὸ κόκκαλα προβάτων κι' ἄλλων μικρῶν ζώων. Ἕνας τεράστιος σωρὸς σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς σάλας, ἐκεῖ ποὺ θὰ καθόντανε νὰ συζητήσουν.

Σὰν ἐτέλειωσε ἡ ἐπίδειξι τῶν θησαυρῶν ἄρχισαν νὰ συζητοῦν καὶ νὰ λαβαίνουν ἀποφάσεις γιὰ τὸ ἕνα καὶ τ' ἄλλο ζήτημα. Στὸ τέλος, ὁ βασιλιᾶς τῶν ζώων ρώτησε τὸ γαϊδοῦρι.

— Λοιπὸν κὺρ-Ψαρέ μου, πῶς σοῦ φαίνεται τὸ παλάτι μου;... Νὰ μοῦ πῆς ὅμως ὅλη τὴν ἀλήθεια, γιατὶ ἀλλιῶς θὰ τιμωρηθῆς...

— Μεγαλειότατε, ποιὸς τολμᾷ νὰ πῆ ψέματα στὸν Ἄρχοντά του, γιὰ νὰ τολμήσω κι' ἐγώ, ὁ πιὸ ταπεινὸς τῶν δούλων σου;... Τὸ παλάτι σου εἶναι σωστὸ ἀριστούργημα... Κεῖνο μονάχα ποὺ τοῦ χαλᾷ τὴν ὀμορφιά του εἶναι ἡ βαρειὰ μυρουδιά, ποὺ βγάζουν τὰ κόκκαλα... νὰ ἐκεῖνα κεῖ, εἶπε τὸ γαϊδοῦρι κι' ἔδειξε τὸ σωρὸ τῶν κοκκάλων.

—Ἄθλιε!... Συκοφάντη!... Θὰ πληρώσης ἀκριβὰ τὰ τολμηρὰ λόγια σου, εἶπε τὸ λιοντάρι καὶ κατεσπάραξε τὸν καϋμένο τὸν κυρ-Ψαρό. Ὕστερα γύρισε στὸ λύκο:

— Εἶδες πῶς τιμωρῶ τοὺς συκοφάντες... Τὸ νοῦ σου λοιπὸν νὰ μοῦ πῆς τὴν καθαρὰν ἀλήθεια... Λέγε... σ' ἀκούω...

Ὁ λύκος ἐκοίταξε τὸ λιοντάρι φοβισμένα, σκέφτηκε τί νὰ πῆ κι' ἄρχισε νὰ μιλῇ μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή:

— Μεγαλειότατε!... Ὅ,τι ὑπάρχει μέσα δῶ εἶναι ὡραῖο... Μὰ ὡραιότερο ἀπ' ὅλα εἶναι ἡ γλυκειὰ μυρωδιὰ ποὺ αἰσθάνεται κανεὶς μόλις μπῆ...

—Ὥστε βρίσκεις ὡραία τὴ μυρωδιά, ποὺ βγάζουν τὰ κόκκαλα!... Ἄθλιε!... Ἐλεεινὲ κόλακα!... Ἀπαίσιε ψεύτη!... φώναξε θυμωμένο τὸ λιοντάρι καὶ στὴ στιγμὴ καταξέσχισε τὸν καϋμένο τὸ λύκο.

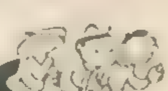
— Καὶ τώρα ἡ σειρά σου, κυρ-Ἀλεποῦ... Τὸ νοῦ σου ὅμως!... Βλέπεις μὲ πόση αὐστηρότητα τιμωρῶ τοὺς συκοφάντες καὶ τοὺς κόλακες... Λέγε τὴ γνώμη σου... Σ' ἀκούω, ἔκαμε τὸ λιοντάρι καθίζοντας στὰ δυὸ πίσω πόδια του.

Ἡ κυρ-Ἀλεποῦ χαμογέλασε πονηρά, ἔκλεισε τὸ δεξί της μάτι κι' ἀπάντησε:

— Ὦ βασιλέα τῶν ζώων, αὐστηρὲ καὶ δίκαιε... Ὅ,τι ὑπάρχει μέσα δῶ εἶναι ἀληθινὰ ὡραῖο... Ὅσο γιὰ τὴ μυρωδιά, λυποῦμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τὴ γνώμη μου, γιατ' εἶμαι συναχωμένη!...

Κι' ἔτσι μὲ τὴν ἐξυπνάδα της ἡ κυρ-Ἀλεποῦ γλύτωσε τὴ ζωή της κι' ἔζησε αὐτὴ καλὰ κι' ἐμεῖς καλύτερα.

Νιόνιος Τοτὸς & Σία

(Συνέχεια)

Κείνην ἀκριβῶς τὴν ὥρα ποὺ τὰ δυὸ παιδιὰ κοιμόντουσαν, ἄνοιξε ἡ πόρτα ἀθόρυβα καὶ μπῆκε μέσα στὸ δωμάτιο ὁ γνωστός μας ἄγριος Ἀράπης κρατῶντας στὰ χέρια του ἕνα μεγάλο δίσκο μὲ δυὸ ποτήρια γάλα καὶ πολλὲς ἄλλες λιχουδιές... Στὴ μέση τοῦ δίσκου βρισκόταν κι' ἕνα διπλωμένο χαρτάκι.

Ἄφησε λοιπὸν ὁ Ἀράπης τὸν δίσκο πλάϊ στὸ ἀχυρόστρωμα τῶν παιδιῶν καὶ ξανάφυγε ἀπ' τὴν ἴδια πόρτα ἀθόρυβα, ὅπως ἦρθε.

Μόλις ἡ πόρτα ἔκλεισε πίσω του ἄναψαν ἀμέσως τὰ φῶτα μέσα στὸ δωμάτιο κι' ἄρχισε νὰ κουδουνίζῃ δυνατὰ ἕνα κουδοῦνι...

Πρῶτος ξεπετάχτηκε καταφοβισμένος ὁ Νιόνιος μὲ τὸ ἕνα μάτι μισόκλειστο ἀπὸ τὴ νύστα καὶ ἀμέσως κατόπιν κι' ὁ Τοτὸς... ποὺ βρέθηκε μ' ἕνα σάλτο ὀρθιος σὰν νὰ τὸν εἶχαν βρέξει μὲ νερό..

— Τί εἶναι; εἶπε φοβισμένα ..

— Ξέρω κι' ἐγώ; ἀπάντησε ὁ Νιόνιος.

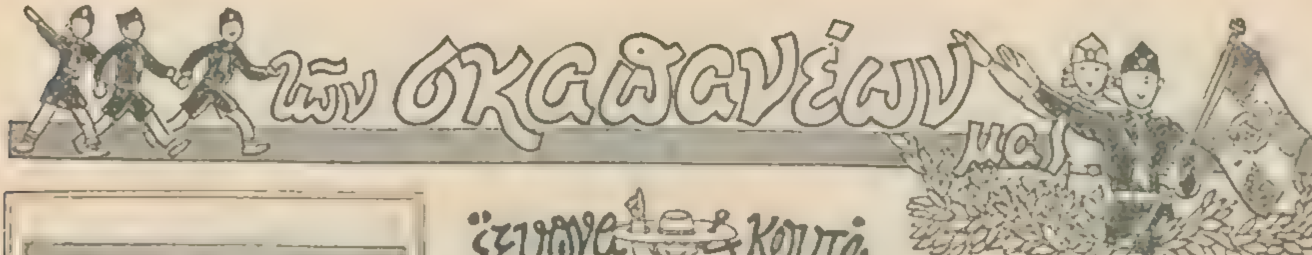
Ἔπεσε ὅμως τὸ μάτι τους στὸν... ὀρεκτικὸ δίσκο καὶ τὰ χείλη τους... χάραξαν σὲ χαμόγελο...

— Ἐν τάξει, εἶπε ὁ Νιόνιος.

— Βάστα νὰ δοῦμε εἶπε ὁ Τοτὸς ποὺ εἶχε δῆ τὸ χαρτάκι τοῦ δίσκου καὶ τ' ἅρπαξε...

Μὲ μεγάλη περιέργεια ξεδίπλωσαν τὸ χαρτὶ καὶ διάβασαν:

«Τὴν τελευταία στιγμὴ εἴχατε τύχη... Ὁ πολιτσμάνος ποὺ σκοτώσατε δὲν πέθανε κι' ἔτσι δὲν θὰ σᾶς κρεμάσουμε .. Σᾶς δίνουμε λοιπὸν νὰ φᾶτε καὶ ὅταν πιὸ ὕστερα θὰ γίνῃ ἡ δίκη σας στὸ χέρι σας εἶναι νὰ σωθῆτε κι' ἀπ' τὴ φυλακή... Οἱ γονεῖς σας κλαῖνε καὶ δέρνονται γιὰ τὴν καταντια σας, κι' ἐπειδὴ λυπώμαστε αὐτουνοὺς τοὺς καημένους, γι' αὐτὸ ἂν μᾶς ὑπογράψετε χαρτὶ πὼς δὲν θὰ ξανακάνετε τέτοιες τρέλ-

Ἡ μικρὴ Σκαπάνισσα
Μπέπα Σινάρη
ἐκ Βόλου

ἔξυπνα κουτά

Ἡ μητέρα:— Φύγε, Μαρία, ἀπὸ δῶ... Τώρα δένω τὸ γλυκό...

Ἡ Μαρία:— Δῶστέ μου καὶ μένα μιὰ κλωστὴ νὰ σᾶς βοηθήσω...

Μιὰ φορὰ ποὺ ἔσπασε ἕνας ὑδραυλικὸς σωλῆνας κι' ἔτρεχε τὸ νερό, μαζεύτηκε κόσμος πολύς. Ἕνας κύριος περνῶντας ἐκεῖθε ρωτάει τὸν Κουφιοκεφαλάκη:

— Τί τρέχει παιδί μου;

Κι' ὁ Κουφιοκεφαλάκης:

— Νερὸ κύριε.

Μιὰ μέρα ὁ δάσκαλος ρώτησε τὸν Μίμη:

— Πότε γεννήθηκες, Μίμη;

Κι' ἐκεῖνος ποὺ θυμόταν ὅτι ὅταν ἦταν μικρὸς εἶχε μακρυὰ μαλλιά:

— Δὲν ξέρω... μὰ μοῦ φαίνεται τότε ποὺ ἤμουν κορίτσι.

Ἡ κυρία: Μαριγοῦλα, φέρε μου μιὰ φέτα ψωμί...

Ἡ Μαριγοῦλα, ἡ μικρὴ ὑπηρέτρια, φέρνει τὸ ψωμὶ κρατῶντάς το στὰ δάχτυλά της.

— Ὅταν σοῦ ζητοῦν κάτι, πρέπει νὰ τὸ πηγαίνης μέσα στὸ πιάτο, τῆς λέει ἡ κυρία της.

Σὲ λίγο ὁ κύριος φώναξε:

— Μαριγοῦλα, τὶς παντοῦφλες μου...

Ἡ Μαριγοῦλα κάνει ὅ,τι τῆς εἶπε ἡ κυρία της καὶ βάζει τὶς παντοῦφλες μέσα σ' ἕνα πιάτο καὶ τὶς πηγαίνει στὸν κύριό της.

(Ἐστάλη ὑπὸ τῆς Σκαπανίσσης
Μ. Παπαδοπούλου)

Η ΑΝΟΙΞΙΣ

Γύρω ὅλα πρασινίζουν,
τὰ πουλάκια κελαϊδοῦν,
πασχαλιὲς μοσχομυρίζουν,
τὰ παιδάκια τραγουδοῦν.

*

Ἦρθ' ἡ Ἄνοιξις, χαρῆτε
μὲ καρδιὰ καὶ μὲ ψυχή,
τρέξτε ὅλοι σας νὰ βρῆτε
τὴ χαρὰ στὴν ἐξοχή.

*

Καὶ μὲ γέλια, μὲ τραγούδια,
μὲ παιχνίδια καὶ χορὸ
καμαρῶστε τὰ λουλούδια
στὸ λειβάδι τ' ἀνθηρό.

Ντόρα—Λη

λες, τότε θὰ σᾶς ἐλευθερώσουμε... Ἀλλοιῶς... φυλάκα, ξύλο καὶ... Ἀράπης!»

Ὁ Νιόνιος κι' ὁ Τοτὸς κυττάχτηκαν.

— Τύχη εἴχαμε, Νιόνιο, ἔκανε ὁ Τοτός.

— Φτηνὰ τη γλυτώσαμε εἶπε κι' ὁ Νιόνιος.

Κι' ἀμέσως ρίχτηκαν κι' οἱ δυὸ στὸν δίσκο καὶ τὸν... καθάρισαν στὸ ἄψε σβῆσε.

Ἐνῷ ὅμως ἀκόμη... ἔγλυφαν τὰ χείλια τους ἄνοιξε πάλι ἡ πόρτα καὶ μπῆκε μέσα ἕνας παπᾶς...

—Καλημέρα παιδιά μου, τοὺς εἶπε.

— Καλημέρα εἶπαν καὶ τὰ παιδιά.

— Πῶς τὰ περάσατε παιδιά μου;

— Κακὰ καὶ ψυχρά, ἀπάντησαν τὰ παιδιά...

— Τέλος πάντων εἶπε ὁ παπᾶς, ὅ,τι γίνηκε γίνηκε, τώρα τί θὰ κάνετε; Σᾶς ἀρέσει ἐδῶ στὴ φυλακή;

Τὰ παιδιὰ κατέβασαν τὰ κεφάλια τους.

— Ὁ ἀρχιαστυνόμος γιὰ νὰ σᾶς ἀφήση πρέπει νὰ τοῦ ὑπογράψετε χαρτὶ ὅτι θὰ εἶσθε ἐν τάξει ὅταν θὰ βγῆτε... Δέχεστε;

Τὰ δυὸ παιδιὰ εἶχαν νικηθῆ σ' αὐτὴν τὴν μάχη μὲ τούς... ἀστυνόμους καὶ ἦσαν ἕτοιμα γιὰ ὅλα...

Βέβαια δὲν τοὺς ἐρχόταν στὸ... φιλότιμο νὰ ὑπογράψουν μια τέτοια... εἰρήνη, ἀλλὰ ὅσο ἔβλεπαν τὰ... σύνεργα τῶν βασανιστηρίων

τριγύρω στὸ δωμάτιο καὶ θυμόντουσαν τὰ ὅσα βάσανα εἶχαν τραβήξει ἀπὸ χθές... ἔχαναν τὸ θάρρος τους.

Ἰδίως αὐτὸς ὁ ἀγριοαράπης μὲ τὸ καμουτσὶ ποὺ εἶχε... πέντε οὐρὲς τοὺς ἐμούδιαζε ἀπὸ φόβο...

— Δεχόμαστε, εἶπαν καὶ οἱ δυό...

— Ὡραῖα εἶπε ὁ παπᾶς καὶ τράβηξε κάτω ἀπ' τὰ ράσα του ἕνα χαρτὶ ποὺ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάζη δυνατά:

«Συμφωνία Νιόνιου, Τοτοῦ καὶ ἀρχιαστυνόμου...

— Ἀπαγορεύεται νὰ πεταλώνετε γάτες, νὰ σπᾶτε τὰ τζάμια, νὰ βάζετε τρικλοποδιὲς καὶ νὰ κάνετε τὶς τρέλλες ποὺ κάνατε...

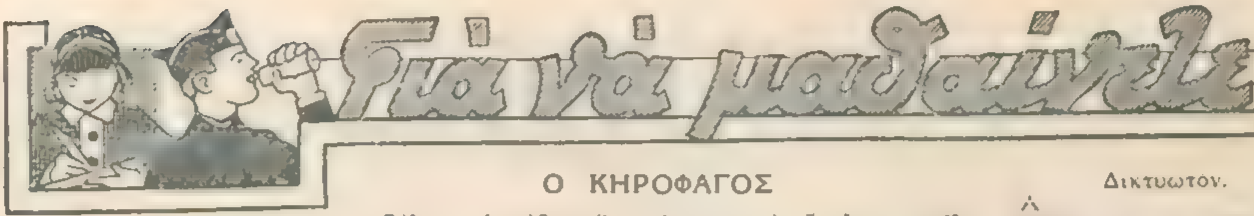
— Γιὰ παιχνίδια θὰ παίζετε ὅ,τι σᾶς μαθαίνουν στὸ σχολεῖο...

— Ὅ,τι λένε οἱ γονεῖς σας θὰ εἶναι καλὸ κι' εὐλογημένο, γιατὶ αὐτοὶ εἶναι μεγαλύτεροί σας καὶ ξέρουν περισσότερα ἀπὸ σᾶς.

— Δὲν θὰ κοροιδεύετε καὶ δὲν θὰ πειράζετε κανένα οὔτε ζῶο οὔτε ἄνθρωπο γιατὶ καὶ τὰ ζῶα εἶναι πλάσματα μὲ ψυχή.

— Θὰ ζητήσετε συγχώρεσι ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας κι' ἀπὸ τὸν πολιτσμάνο ποὺ κοντέψατε νὰ τόν... σκοτώσετε.

(Συνέχεια στὸ προσεχές)

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Νὰ φύγετε.

Ὁ θεῖος τοῦ Τοτοῦ ἦλθε στὸ σπίτι τους γιὰ νὰ περάση ἐκεῖ τὸ ἀπόγευμα. Στὸν κῆπο συνάντησε τὸν ἀνηψιό του.

— Γειά σου, Τοτό. Ὅταν φύγω νὰ μοῦ θυμήσης νὰ σοῦ δώσω καραμέλες.

— Καλά. Τότε ὅμως νὰ φύγετε ἀμέσως, μὴν κάθεσθε στιγμὴ ἐδῶ.

Τὸ φτυάρι.

Ἡ σκηνὴ στὸ δικαστήριο μιᾶς πόλεως τῆς Ἀμερικῆς. Ἕνας μαῦρος εἶχε παράπονα γιὰ μιὰ γειτόνισσά του.

— Αὐτὴ ἡ μέγαιρα, βεβαίωσε ἐνόρκως, θέλησε νὰ μὲ σκοτώση. Μ' ἐκτύπησε σὰ λυσσασμένη μὲ τὸ φτυάρι τῶν καρβούνων, στὸ κεφάλι.

Ὁ δικαστὴς κάλεσε ἕνα ἐμπειρογνώμονα γιατρό, ὁ ὁποῖος ἐξήτασε λεπτομερῶς τὸ κρανίο τοῦ μαύρου.

Κανένα ἐξόγκωμα, κανένα πρήξιμο δὲν χαλοῦσε τὴν ἁρμονικὴ καμπύλη τῆς κεφαλῆς του...

— Ἄ! κύριε, φώναξε ὁ μαῦρος, τὸ φτυάρι ἔπρεπε νὰ ἐξετάσετε καὶ ὄχι τὸ κεφάλι μου!

Γιὰ νὰ σωθοῦν.

Ὁ Σπῦρος εἶδε τρία παιδάκια ποὺ κύτταζαν μιὰ εἰκόνα καὶ ἔκλαιγαν ἀπὸ τὴ λύπη τους. Ἡ εἰκόνα παρίστανε ἀνθρωποφάγους ποὺ ἔτρωγαν ἕνα παιδάκι. Καὶ ὁ Σπῦρος:

— Τί κουτὰ ποὺ εἶστε, λέγει στὰ παιδάκια. Ὅσο νὰ φᾶν αὐτὸ δὲ φεύγετε ἐσεῖς;

Ἀνάποδα.

Ἡ μικρὴ Λιλὴ κάνει ἀριθμητική:

— Τρία ἐπὶ τέσσερα, δώδεκα... τέσσερα ἐπὶ πέντε εἴκοσι.. πέντε ἐπὶ ἕξη τριάντα...

Ἡ Δασκάλισσα: Μπράβο Λιλή. Τώρα νὰ μοῦ τὰ πολλαπλασιάσης καὶ ἀνάποδα. Καὶ ἡ Λιλή, γυρίζοντας τὴν πλάτη της ἐπαναλαμβάνει τὸν πολλαπλασιασμό!

Ο ΚΗΡΟΦΑΓΟΣ

Θέλετε νὰ μάθετε ἕνα νόστιμο καὶ εὔκολο παιχνίδι; Ἀσφαλῶς, ναί... Ἰδοὺ λοιπὸν περὶ τίνος πρόκειται.

Οὔτε λίγο, οὔτε πολύ, θὰ φᾶτε μπροστὰ στοὺς καλεσμένους σας ἕνα ὁλόκληρο κερί. Ἐν πρώτοις προσφέρετε στοὺς καπνιστὰς φωτιὰ μὲ ἕνα ἀναμμένο κερί, σ' ἕνα κηροπήγιο. Ἅμα ἀνάψουν ὅλοι τὰ τσιγάρα τους, θὰ ρωτήσετε: «Εἶναι κανεὶς ἄλλος ποὺ θέλει φωτιά;». Καὶ ὅταν ποῦν ὅλοι ὄχι, ἁρπάζετε τὸ κερί, τὸ σβήνετε καὶ τὸ καταπίνετε μὲ μεγάλη εὐχαρίστησι!

Αὐτὸ τὸ παληὸ παιχνίδι, ποὺ διασκεδάζει τόσο πολὺ ὅσους δὲν τὸ ξέρουν, εἶναι ἁπλούστατο. Τὸ κερί σας εἶναι ἕνα στρογγυλὸ κομμάτι ἑνὸς μεγάλου μήλου! Ὅσο γιὰ τὸ φυτίλι, κατασκευάζεται ἀπὸ ἕνα μικρὸ κομματάκι ἀμυγδάλου ἢ καρυδιοῦ. Καὶ τὰ δυὸ ἔχουν ἀρκετὸ λάδι, γιὰ ν' ἀνάψουν.

Ἂν ἑτοιμάσετε τὸ κερί σας ἀπὸ πρίν, νὰ τὸ βάλετε σ' ἕνα ποτῆρι νερὸ γιὰ νὰ μὴ χάση τὴ φρεσκάδα του καὶ μαυρίση.

Καλὴ ἐπιτυχία!

Κρυπτογραφικόν.

1234567839	=Ἀρχ. συγγραφεύς
234576	= Μπάνια
13739	= Νησί
67539	= Τροφή
16839	= Ἔχει ὁ χοῖρος
86739	= Ὁ θάνατος
6269	= Νοστιμίζει
169	= Καθένας

Ν. Δ. ΛΑΜΝΑΤΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 24ου ΦΥΛΛΟΥ

Σταυρόλεξον: Ὁριζοντίως 1 Ἀμαζόνιος, 2 Τρὶς—[illegible] 3 Μοῦσα, 4 Ἅπαν — δόμα, 5 Τόν, 6 Ἄστο — Ἰράκ, 7 ΣΟΣ, 8 Ἴσα — Δόν, 9 Αἷμα — χαρά. Καθέτως 1 Ἅρμα — ἀρια, 2 Μὶ — πῶς — σί, 3 Ἄσμα — ΑΜ 4 Ὄντος, 5 [illegible] 9 [illegible]

Σταυρόλεξον: [illegible] ίως 1 Πλάτων — γῆ, 2 Λαϊστης, 3 Ὁσία — σιγά, 4 Ὗς — βαινα, 5 Τάγμα — Ελη, 6 Ἔαρ — κάν, 7 Νῦν — ὠμή, 8 Ποινή — τό, 9 Ποσά — νέον. Καθέτως 1 Πλούτων, 2 Λάσσα — ὑπό, 3 Ἀεὶ — γένος, 4 Τραῦμα — ία, 5 Ὦτ(α) — Ἀαρών, 6 Νησὶ — μήν, 7 Σι[illegible] 8 [illegible] — τό, 9 [illegible] λ. ων.

Τρίγωνον.

1η σειρά: Νοστιμίζει τὸ φαγητό. 2α σειρά: Ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα προϊόντα τῆς Ἑλλάδος. 3η σειρά: Ἐκεῖ ζοῦσε ὁ Πλούτων, 4η σειρά: Κάτι, 5η σειρά: Φωνῆεν.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Π. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ

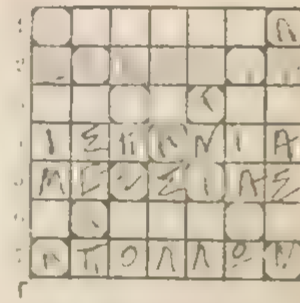
Πτερωτὸν γράμμα.

Αἱ κάτωθι ζητούμεναι λέξεις ἔχουν ἕνα γράμμα κοινόν, 1ον εἰς τὴν πρώτην λέξιν, 2ον εἰς τὴν δευτέραν, 3ον εἰς τὴν τρίτην κ.ο.κ.

1) Ἡ τελευταία κατοικία μας, 2) Κινητήριος δύναμις, 3) Ἡφαίστειον, 4) Εἶναι ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἀγγλία, ἡ Ἰαπωνία κλπ., 5) Ἀνδρικὸν ὄνομα, 6) Ἀρχαῖος ἱστορικός

Α. ΔΡΟΥΚΟΠΟΥΛΟΣ

Δικτυωτόν.

Σὲ κάθε ἕνα ἀπὸ τὰ τετραγωνίδια τοῦ σχεδίου θὰ τοποθετηθῆ ἕνα γράμμα. Αἱ ζητούμεναι λέξεις εἶναι ἐννέα, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ ἑπτὰ ὁριζοντίως καὶ αἱ δύο διαγωνίως.

Κάθε λέξις ἀποτελεῖται ἀπὸ ἑπτὰ γράμματα.

Ἡ σημασία τῶν λέξεων εἶναι ἡ ἑξῆς:

Ὁριζοντίως:

1 Νομὸς τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὰ δυτικὰ διαμερίσματά της.

2 Νῆσος τῆς Μεσογείου, εἰς τὴν ὁποίαν ἤκμασαν κατὰ τὴν ἀρχαιότητα, ἰσχυρόταται ἑλληνικαὶ ἀποικίαι.

3 Ἀναψυκτικὸν τὸ ὁποῖον μερικοὶ ἐπιμένουν, παραδόξως, νὰ παίρνουν τὸν χειμῶνα.

4 Κράτος τῆς Εὐρώπης, τὸ ὁποῖον δὲν μετέσχεν εἰς τὸν παγκόσμιον πόλεμον 1914—18, οὔτε μετέχει εἰς τὸν τωρινὸν πόλεμον.

5 Τὸν ἀνέμεναν καὶ τὸν ἀναμένουν οἱ Ἰουδαῖοι, μὴ ἀναγνωρίσαντες τὸν Ἰησοῦν Χριστὸν (ὀνομαστικ[illegible]).

[illegible] Περίφημος ἀρχαῖος ποιητὴς ἐκ Λέσβου, σύγχρονος τῆς Σαπφοῦς.

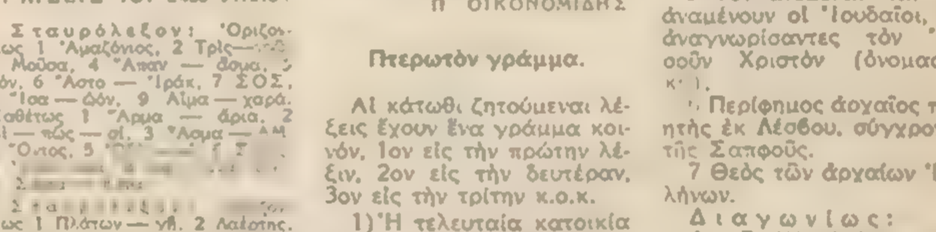
7 Θεὸς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων.

Διαγωνίως:

Α — Β, Μία ἀπὸ τας πλέον ὀνομαστὰς θαλάσσας τοῦ κόσμου.

Γ — Δ, Ἐπαρχία τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία ἀνῆκε μέχρι τοῦ 1918 εἰς τὴν Γ[illegible]

Γ. Α. [illegible]

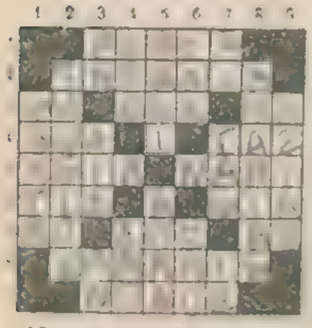

ΙΣΤΟΡΙΑ ΧΩΡΙΣ ΛΟΓΙΑ: Ἡ μεγάλη περιέργεια...

διασκεδάζοντας

Σταυρόλεξον.

'Ο ρ ι ζ ο ν τ ί ω ς:

Μία τῶν Δωδεκανήσων, ἀναφερομένη εἰς γνωστὴν λαϊκὴν παροιμίαν...
2 'Ακρογιαλιά.
3 'Απαγορευτικὸν — ἀρχαῖο τραγοῦδι — Δεικτικὸν (δημ.).
4 Πρόθεσις—ἄρθρον (αἰτ. πληθ.).
5 'Η ἀδελφὴ τῆς Ραχὴλ — 'Ο ὕπνος τῶν παιδιῶν...
6 'Ερωτηματικὴ ἀντωνυμία — Ναυτικὸν παράγγελμα.
7 ΑΟ — Πέραν (...ἀνατολή), μακρινή — Προτρεπτικόν.
8 Νῆσος στενῶς συνδεδεμένη μὲ μίαν ἀπὸ τὰς ἐνδοξοτέρας σελίδας τῆς 'Ελληνικῆς 'Ιστορίας.
9 'Ασθένεια.

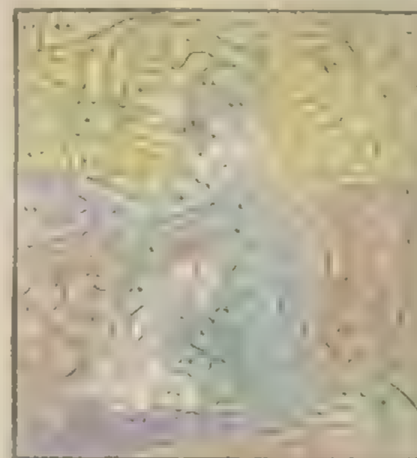
Κ α θ έ τ ω ς:

1 Ναυτικὴ βάσις τῶν Ἄγγλων εἰς τὴν κεντρικὴν Μεσόγειον.
2 Ποταμὸς τῆς Θεσσαλίας.
3 Αἰγυπτιακὴ Θεότης τοῦ 'Ηλίου — Ταῖς ὁποίαις — Ὑποθετικόν.
4 Βλέπω — Πρόθεσις.
5 Εὔφλεκτο ξύλο — 'Ολόκληρος.
6 Ἄπασα — Ἄψητο, ἄβραστο.
7 Νότα εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς — Ἄρθρον (αἰτ) — Κλωστὴ (ἀρ.).
8 Ἕνας ἀπὸ τοὺς παῖδας ποὺ ἐρρίφθησαν εἰς τὴν κάμινον.
9 Ἤπειρος (γεν.).

Γ. Ν. ΠΟΛΥΜΕΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΩΜΑΤΙΣΑΤΕ

'Η σημερινή μας εἰκόνα εἶναι διπλῆ! Ἂν τὴν χρωματίσετε κατὰ δύο διαφόρους τρόπους, θὰ παρουσιασθοῦν δύο διαφορετικὲς φωτογραφίες.

Σὲ κάθε κομματάκι τοῦ σχήματος ὑπάρχουν δύο ἀριθμοί: ὁ 1ος καὶ ὁ 2ος. Μὲ ἕνα διαφανὲς χαρτί, τὸ ὁποῖον θὰ στερεώσετε ἐπάνω στὸ σχέδιο, θὰ παρουσιάσετε μιὰ εἰκόνα, ἀφοῦ θὰ χρωματίσετε ὁδηγούμενοι ἀπὸ τοὺς πρώτους ἀριθμούς.

Ὅπου βλέπετε: 1 μὲ κίτρινο, 2 μὲ ἀνοικτὸ καφετί, 3 μὲ κόκκινο, 4 μὲ μπλὲ ἀνοικτό, 5 μὲ βιολετὶ σκοῦρο, 6 μὲ βιολετὶ ἀνοικτό, 7 μὲ πράσινο ἀνοικτό. Ὅπου 0, θὰ μείνη λευκό.

Ἔπειτα χρωματίσατε ἀπ' εὐθείας τὴν εἰκόνα. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως πρέπει νὰ λάβετε ὑπ' ὄψιν σας τοὺς δευτέρους ἀριθμούς.

Ποικίλη ἀκροστιχίς.

Τὸ 1ον γράμμα τῆς πρώτης λέξεως, τὸ 2ον τῆς δευτέρας, τὸ 3ον τῆς τρίτης κ.ο.κ., ἀποτελοῦν πόλιν τῆς 'Ελλάδος

1) Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀρχαιοτέρους Ἕλληνας ποιητάς. 2) 'Επολιορκεῖτο 10 χρόνια ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας καὶ τέλος ἐκυριεύθη. 3) Πόλις τῆς Θεσσαλίας. 4) 'Η πρώτη πρωτεύουσα τοῦ ἑλληνικοῦ κράτους. 5) Πόλις τῆς 'Ιταλίας κτισμένη πλησίον ἡφαιστείου. 6) Πολιτικὸς τῶν ἀρχαίων 'Αθηνῶν. 7) Κράτος τῆς Β.Δ. Εὐρώπης. 8) Περίφημος Βασιλεὺς τῆς Μακεδονίας.

Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ

Μεταμόρφωσις.

Ἂν τὸ πνεῦμα μου ἀλλάξης
καὶ στὸ τέλος ος μοῦ θέσης
ἀπὸ θάλασσα ποὺ εἶμαι
ἔμπροσθέν σου δάσος ἔχεις.

Α. Γ. ΚΟΡΚΟΔΕΙΛΟΣ

Μαγικὴ εἰκών.

— Καλά, τί φαγιὰ εἶναι αὐτά;
— Γιατί; Λείπει τίποτα;
— Βέβαια.
— Τί;
— Μὰ αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα!

Ν. Ν. ΔΑΡΒΙΝΟΣ

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 24ου ΦΥΛΛΟΥ

Μ α γ. Ε ἰ κ ώ ν: ΔήμηΤΡΑ ΠΑΙΖΕΙΣ (Τραπέζι).

Τ ρ ί γ ω ν ο ν: Κύπρος. ὕπνος. πνοή. ροή. ὅς. Σ.

'Α κ ρ ο σ τ ι χ ί ς: Γε[illegible] (Γαλλία. 'Ελβετία. [illegible])

Κ ρ υ π τ ο γ ρ α φ ι κ ό ν: [illegible]μενίων. ἄρτα. 'Αρμενία. Ρενάν. Μαρία. Ρέα. ἔρια. ὥρα

Α ἴ ν ι γ μ α: Τὰ φρύδια

'Ε ρ ώ τ η σ ι ς: 'Ο ποταμὸς [illegible]

[illegible]

ΛΙΓΗ ΕΥΘΥΜΙΑ

Φρέσκο!

'Ο Γιωργάκης μαλώνει μὲ τὸν ταβερνιάρη ποὺ τὸν ἔστειλαν νὰ πάρη κρασί.

— Τί παλιόκρασο εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦ δωσες; 'Ακοῦς ἐκεῖ τριῶν ἐτῶν! Ἐγὼ θέλω νὰ μοῦ δώσης φρέσκο κρασί.

Καὶ ὁ ἐγγονός;..

'Ο Δ ά σ κ α λ ο ς: Γιατί παιδί μου τὸν 'Ανδρόνικον τὸν Β΄ δὲν διεδέχθη ὁ υἱός του Μιχαήλ, ἀλλὰ ὁ ἐγγονός του 'Ανδρόνικος ὁ Γ΄;

'Ο Μ α θ η τ ή ς: Γιατὶ ὁ υἱός του Μιχαὴλ ἦταν ἀνήλικος!

Πρᾶγμα ἀξίας.

Γ ι ά ν ν η ς: Δὲ μοῦ λές, Γιῶργο, μπορεῖ νὰ ἐμπιστευθῆ κανεὶς κάτι στὸν 'Αντώνη;

Γ ι ῶ ρ γ ο ς: Στὸν 'Αντώνη; Καὶ τὴ ζωή μου μπορῶ νὰ ἐμπιστευθῶ.

Γ ι ά ν ν η ς: Καλά, ἀλλὰ ἐγὼ θέλω νὰ πῶ ἂν μπορῆ κανεὶς νὰ τοῦ ἐμπιστευθῆ πρᾶγμα ἀξίας...

Σὲ κανένα πτωχό.

Διηγοῦνται ὅτι ἕνας περίφημος Γάλλος συγγραφεὺς [illegible] σ' ἕνα [illegible] ἐπαίτη [illegible] πενηνταράκι. 'Ο [illegible] νὰ εὐχαριστήση, τοῦ εἶπε:

— Καὶ τί νὰ τὸ κάνω ἕνα πενηνταράκι;

— [illegible] σὲ κανένα φτωχό! ἀπήντησεν ὁ [illegible] συγγραφεύς.

'Ο μπουφὲς τοῦ χοροῦ.

Στὸν παιδικὸ χορὸ ἐπαίχθη ἕνα κ α ι ν ο ύ ρ γ ι ο βάλς ἔργον νεαροῦ συνθέτου καὶ οἱ μικροὶ ἀνταλλάσσουν τὶς σκέψεις τους.

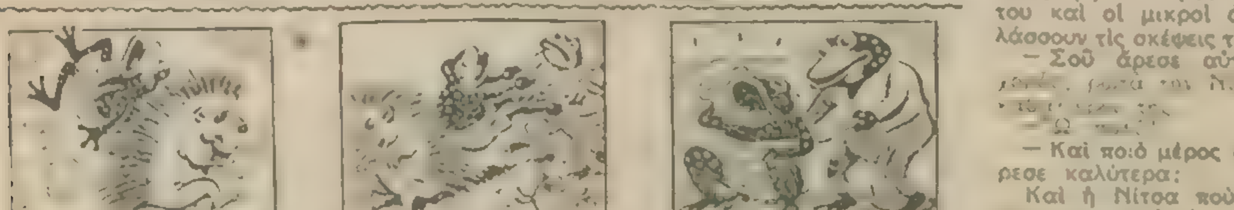
— Σοῦ ἄρεσε αὐτὸς ὁ [illegible] ρωτᾶ τὴν Νίτσα ὁ [illegible]

— [illegible]

— Καὶ ποιὸ μέρος σοῦ ἄρεσε καλύτερα;

Καὶ ἡ Νίτσα ποὺ εἶναι [illegible] καὶ ἀφηρημένη ἀπαντᾶ:

— 'Ο μπουφές!

.. γίνεται συνήθως πρόξενος μεγάλων κακῶν!

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Ἡ κίνησις τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ἐθνικῆς μας Ἐπετείου

Η ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΗΣ ΤΕΛΕΤΗ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΕΙΣ ΤΟ ΜΝΗΜΕΙΟΝ ΤΟΥ ΑΓΝΩΣΤ. ΣΤΡΑΤΙΩΤΟΥ

Ἡ πατριωτικὴ ἑορτή, εἰς τὴν ὁποίαν νοερῶς συμμετέσχεν ὁλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία καὶ τὴν ὁποίαν [illegible] Ἁγίας Λαύρας [illegible] ἐπιστροφὴν [illegible] τὰ μαυροδούνια [illegible] μητρὸς ἡρώων [illegible] ψυχὴ κάθε Ἕλληνος καὶ κάθε Ἑλληνίδος, ἔληξε τὴν μεσημβρίαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς πρὸ τοῦ Μνημείου τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου μὲ σκηνὴν ἀφαντάστου καὶ καταπληκτικῆς μεγαλοπρεπείας.

Ἡ ἀπότισις φόρου τιμῆς καὶ [illegible] ἐκ μέρους τῆς Ἐθνικῆς [illegible] Ἑλλάδος πρὸς τοὺς [illegible] μαχόμενοι [illegible] τῶν [illegible] τὰς [illegible] ἡ [illegible] τῆς Ἐθνικῆς [illegible].

Διότι δὲν ἐπρόκειτο περὶ μιᾶς τυπικῆς τελετῆς [illegible] ἐντελῶς μόνη καὶ ἐντελῶς [illegible] ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος [illegible] τελετῆς σεμνῆς καὶ ἀπερίττου, ἡ ὁποία ἤρχισεν ἀπὸ ἐκεῖ ὅπου ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς ἑλληνικῆς ψυχῆς ἐτοποθέτησεν ἔκτοτε τὸν [illegible] ρωτικοῦ ἀγῶνος — εἰς τὴν ἱερὰν καὶ ἱστορικὴν Μονὴν τῆς Ἁγίας Λαύρας — διὰ νὰ συνεχισθῇ διὰ μέσου τῆς ἐνδόξου πελοποννησιακῆς ὑπαίθρου, ὄχι ὡς ἁπλῆ ἀναπαράστασις [illegible] μεγάλης ἡμέρας, ἀλλ' ὡς ἀναβάπτισις τῆς Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰ ἴδια πατριωτικὰ [illegible] τοῦ πνεύματος, τῶν ἱστορικῶν ἀποφάσεων, τῆς ἀποφασιστικότητος καὶ τοῦ ὅρκου τὸν ὁποῖον ἔδωσαν ἀλλὰ καὶ ἐτήρησαν οἱ ἀπελευθερωταὶ ἥρωες καὶ ἡμίθεοι τοῦ 21.

Ὑπὸ τὴν [illegible] καὶ τὰς [illegible]γὰς καὶ εὐλογίας τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ λαοῦ διέδραμον οἱ δαφνοδρόμοι νέοι τῆς Ε.Ο.Ν. τὰ πελοποννησιακὰ ὄρη, τὴν σπαρμένην μὲ τὰ κόκκαλα ὕπαιθρον καὶ ποτισμένην μὲ τὸ αἷμα τῶν ἀθανάτων ἐκείνων ἡρώων, οἱ χωρικοὶ καὶ [illegible] καὶ [illegible] νέοι καὶ νέες καὶ τὰ παιδιὰ ἀκόμη, ποὺ ἔτρεχον ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη πρὸς τὸν δημόσιον δρόμον διὰ νὰ χαιρετήσουν τοὺς δαφνοδρόμους τῆς Ε.Ο.Ν., δὲν ἐξεδήλουν ἁπλῶς τὴν συμπάθειάν των, ἀλλὰ συναισθήματα ὑπερηφανείας καὶ [illegible] πρὸς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας καὶ τὴν ἐπιδοκιμασίαν των, ἐκδηλοῦντες οὕτω τὴν πίστιν των πρὸς τὸ μέλλον τῆς Ἑλληνικῆς Πατρίδος.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΝ

Ἀπὸ μακρυὰ ἀντηχοῦν αἱ σάλπιγγες, ἀναγγέλλουσαι τὴν προσέλευσιν τῶν δαφνοφόρων. Οἱ [illegible] Φαλαγγίτισσαι [illegible] πρὸς τὴν πλατεῖαν Συντάγματος [illegible] τοῦ Ἱεροῦ Μνημείου.

— Πατέρα, Πατέρα!

Εἶναι ὁ Ἀρχηγός, ὁ ὁποῖος, ἀκολουθούμενος ἀπὸ [illegible] τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ [illegible] παρὰ τὸ πλευρόν του τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον τῆς Ε.Ο.Ν., προβάλλει εἰς τὸν ἐξώστην τῶν Παλ. Ἀνακτόρων [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν.

[illegible] ἔναντι τῶν Ἀνακτόρων [illegible] ἀφίνων δίοδον [illegible] μος, κρατῶν εἰς τὴν ἀριστερὰν ὑψωμένον τὸν [illegible] Φαλαγγῖται, ἀποτ[illegible] τιμητικὴν συνοδείαν, ὑψώνοντες [illegible] τὴν ἀριστερὰν χεῖρα δαφνίνους στεφάνους, καὶ χαιρετῶντες ἑλληνοπρεπῶς μὲ τὴν δεξιὰν ὑψωμένην.

Αἱ μυριάδες τοῦ πλήθους καὶ αἱ χιλιάδες τῶν παρατεταγμένων Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν νομίζει κανεὶς ὅτι συγ[illegible] καὶ αὐτὴν τὴν ἀναπνοήν των. [illegible] τοὺς Φαλαγγίτας εἶναι καταφανὴς ὁ βαθύς, ὁ βαθύτατος ψυχικὸς συγκλονισμὸς καὶ ἡ ἱερὰ συγκίνησις.

Ὅταν ἡ ὁμάς, ὑπὸ τὸν ἴδιον ὡς ἄνω σχηματισμόν, προχωρήσασα ἀκόμη ὀλίγα βήματα ἔφθασε πρὸ τοῦ ἀνωτέρω γηπέδου ὅπου τὸ Μνημεῖον, ἐγονυπέτησε.

Δεξιὰ αὐτῆς προχωρεῖ καὶ [illegible] ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Κυβ[illegible] του. Ἡ σκηνὴ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐπιβλητικωτέρας καὶ ἱερωτέρας ποὺ ἀναφέρουν τὰ χρονικὰ τῶν ἑλληνικῶν τελετῶν. Μετὰ τῶν δαφνοδρόμων πρὸ τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου, τοῦ ἀφανοῦς ἥρωος, γονυπετεῖ ἐπίσης ἡ ἑλληνικὴ ψυχὴ ὁλόκληρος.

Ρῖγη συγκινήσεως καταλαμβάνουν τὰ παρακολουθοῦντα τὴν σκηνὴν πλήθη, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ πρῶτος δαφνοδρόμος, ὁ κομίζων τὴν εὐλογημένην δάφνην, τὸ σύμβολον τῆς Νίκης καὶ τῆς Δόξης, προχωρεῖ, ἀφίνων γονυκλινεῖς τοὺς ὑπολοίπους, πρὸς τὸ Μνημεῖον. Ἵσταται ἐπί τινα δευτερόλεπτα ἀκίνητος πρὸ τοῦ Μνημείου καὶ καταθέτει κατόπιν τὸν κλάδον δάφνης, ἐνῷ ἡ λαμπρὰ μικτὴ χορῳδία τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] Ἄγνωστον Στρατιώτην.

Ὁ δαφνοδρόμος προχωρεῖ δύο βήματα, παραμένει ἀκίνητος, ἐνῷ προχωροῦν μὲ σεβασμὸν ἀλλὰ καὶ σταθερὸν βῆμα οἱ κομίζοντες τοὺς δαφνίνους στεφάνους Φαλαγγῖται, [illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] τελετῆς ἔχει κορυφωθῆ εἰς συγκίνησιν [illegible] σφαῖραν.

Ἡ ψυχὴ τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος [illegible] στρέφονται πρὸς τὸν [illegible] Ἀνακτόρων, πρὸς τὸν [illegible] τὸ μεγάλο ὄνειρον Ἀρχηγόν, ὁ ὁποῖος συγκεκινημένος παρακολουθεῖ τὴν ὑπέροχον σκηνὴν καὶ τὸ λαμπρὸν θέαμα ποὺ παρουσιάζει ἡ πλατεία τοῦ Μνημείου.

Ἡ σεμνὴ τελετὴ ἔληξε. Αἱ Σημαῖαι ἀποχωροῦν. Ἀκολουθοῦν τὰ Ἐπιτελεῖα τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων καὶ αἱ ἀντιπροσωπεῖαι τῶν [illegible] ...ζονται [illegible]. Νομίζει κανεὶς ὅτι ἐξακολουθεῖ εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς τελετῆς, ἡ ὁποία δὲν ἔληξεν εἰσέτι, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ τελουμένη εἰς τὴν ψυχὴν καὶ τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ.

[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible]

[illegible] του. Ἀποκαλύπτεται διὰ [illegible]

Τόση ἦτο ἡ βαθεῖα, ἡ [illegible] τῆς εὐγενοῦς πρωτοβ[illegible] τῆς ἐκδηλώσεως τῆς [illegible] τοὺς Ἥρωας τῆς [illegible]

Η ΣΤΕΨΙΣ ΤΩΝ ΑΝΔΡΙΑΝΤΩΝ

Ἡ Ε.Ο.Ν., ἀποτίουσα φόρον τιμῆς εἰς τοὺς Ἐθνικοὺς ἥρωας τοῦ 21 καὶ τῶν τελευταίων πολέμων — διὰ τῆς συμβολικῆς δαφνοδρομίας ἀπὸ Ἁγίας Λαύρας εἰς τὸ [illegible] τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου — δὲν [illegible] σε καὶ τοὺς ἄλλους ἥρωας καὶ πρ[illegible] ρας τοῦ [illegible] τῆς Ἐλευθερίας [illegible] τῶν Περιφ[illegible] τὴν γενεὰν τῆς 4ης Αὐγούστου.

[illegible] μουσικὰς τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible] τοὺς ἀνδριάντας τ[illegible] τριάρχου Γρηγορίου [illegible] ραίου, τοῦ Κοραῆ, τῶν Ἡρ[illegible] σιυα (εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως), τοῦ Σ[illegible]τηλάτου Κωνσταντίνου καὶ [illegible] τῶν

ΑΙ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΤΟΥ «ΠΑΛΛΑΣ»

Τὸ ἀπόγευμα τῆς παρελθούσης Κυριακῆς [illegible] αἴθουσαν τοῦ Κινηματοθεάτρου «Παλλάς» ἔγιναν αἱ ἑορταστικαὶ συγκεντρώσεις τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἐθνικῆς Παλιγγενεσίας. Μία διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων Πρωτευούσης μὲ πρόγραμμα ἑορταστικὸν καὶ ἑτέρα [illegible] καὶ ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης, γι[illegible]ενος δ[illegible] ἀπὸ τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τὰς Φαλαγγιτίσσας μὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις. Ἐπὶ πολλὴν ὥραν ἡ αἴθουσα ἐδονεῖτο ἀπὸ [illegible]

— Νὰ ζήσῃ ὁ Ἀρχηγὸς καὶ νἆναι πάντα ὁδηγός.

— Ἕνα ἔχουμε Πατέρα κι' ὁδηγό, τὸν Ἀρχηγό.

[illegible] καὶ ἐζήτησε μὲ πολὺ ἐνδιαφέρον πληροφορίας διὰ τὴν δρᾶσιν τῶν Σχηματισμῶν των.

Ἀκολούθως ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης [illegible] λαοῦ, ὁ [illegible] συγκέντρωσιν πρὸ τοῦ Κινηματογράφου.

[illegible] ὁ Κ.Σ.Ν. κ. [illegible] ὁ ὁποῖος [illegible] τὴν [illegible]

[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν.

[illegible]

[illegible] παρηκολούθησε καὶ ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἀλ. Κανελλόπουλος.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Ἡ κίνησις τῆς Ε.Ο.Ν. κατὰ τὰς ἑορτὰς τῆς Ἐθνικῆς μας Επετείου

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΤΟΥ Κ.Ε.Ν. κ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

Εἰς τη[illegible] τέθη γεῦμα πρὸς τους ἀντι[illegible] Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε.Ο.Ν. καὶ τους βαθμοφόρους τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Σχηματισμῶν Πρωτευούσης ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Κανελλοπούλου. Τοῦτο παρετάθη μέχρι τοῦ μεσο[illegible]

[illegible]

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΤΗΣ 25ης ΜΑΡΤΙΟΥ

Οἱ [illegible] τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσ[illegible] [illegible] γερμῳ.

Αἱ μουσικαὶ των, ἀρτιως συγκεκροτημεναι, περιῆλθον τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως παιανιζουσαι τὸ ἑωθινὸν καὶ ἐνθουσιώδη ἐμβατήρια.

[illegible] Ἑορτῆς.

[illegible]

ΕΙΣ ΤΗΝ ΛΕΩΦΟΡΟΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑΣ

Η [illegible] σμον ποῦ συνέρρευσεν ἀπὸ τὰ πέρατα κάθε [illegible] θυρα, οἱ ἐξῶσται τῶν οἰκιῶν [illegible]

[illegible]

[illegible] ματα Φαλαγγιτῶν παρατεταγμένα ἑκατέρωθεν ἀπέδιδον τιμάς.

Ἐκ τῶν πρώτων προσῆλθον ὁ Νομάρχης [illegible] στρατιωτικαὶ ἀρχαί.

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

Μετα την [illegible] τῶν ἀνωτέρω ἀφι[illegible] μέλη τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ὀλίγον ἀργότερα ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης. Στὴν ἐμφάνισί του ἡ ζωντανὴ λαικὴ θάλασσα συνεταράχθη ἀπὸ ἐν[illegible]

Οἱ νέοι καὶ αἱ νεάνιδες τῆς Ε.Ο.Ν. στο πέρασμά του ἀπὸ τη λεωφόρο Ἀλεξάνδρας [illegible] Ἀρχηγὸς ἔρχεται. Ζήτω ὁ Ἀρχηγός. Ζήτω ὁ [illegible] ὅταν [illegible] ταξα, αιτεθω[illegible] ὀντο δεξιὰ κι' [illegible] Ἐκεῖ ἐγινε δε[illegible] Κανελλόπουλον [illegible] βαθμούχους της Ε.Ο.Ν.

[illegible]

Η ΑΦΙΞΙΣ ΤΗΣ Α. Μ. ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

[illegible] ἀκριβῶς [illegible] πλήθη ξεσποῦσαν σὲ ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις, σὲ οὐρανομήκεις ζητωκραυγές. Μὲ τ[illegible] ἴδιο ἐνθουσιασμό ἐγίνοντο δεκτοὶ ἡ Α. Β. Υ. ὁ Διάδοχος καὶ ἡ Α. Β. Υ. ἡ Πριγκήπισσα Αἰκατερίνη.

[illegible]

Η ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ

[illegible] θνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας, [illegible] [illegible] οἱ σημαίες [illegible] λαγγιτισσῶν καὶ ἐπειτα τῶν Σχηματισμῶν τῶν Φαλαγγιτῶν. Κάθε σημαιοφόρος εἶχε καὶ [illegible] τῆς Α. Μ. [illegible]

[illegible]

ΣΚΑΠΑΝΕΙΣ ΜΕ ΤΟΥΦΕΚΙΑ

Ἀλλὰ τὶς ἐκδηλώσεις ποὺ ἐγνώρισαν οἱ [illegible] τικα.

Αὐτοὺς ἀκολουθεῖ Φάλαγξ τῆς Α.Α.Σ. Θη[illegible] τὴν Διοικήτριάν της. Καὶ αὐτὴν [illegible] μια [illegible] δαζ[illegible]

[illegible] ἀξεπέραστους ἐκδηλώσεις

Μετα τη[illegible] παρῆλθε τὸ [illegible] τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρω[illegible]

[illegible]

ΑΙ ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ

[illegible]

ΠΑΡΕΛΑΣΙΣ ΦΑΛΑΓΓΙΤΩΝ

[illegible]

ΤΑ ΤΑΓΜΑΤΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[illegible] ρια τους, μὲ τοὺς μοτοσυκλεττιστ[illegible] αὐτοκινήτων.

ΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΚ ΤΗΣ ΠΑΡΕΛΑΣΕΩΣ

[illegible] τῆς Ε.Ο.Ν. [illegible]

Η ΛΑΜΠΑΔΗΦΟΡΙΑ

[illegible] μα καὶ ἐψάλλον τὸν Ὕμνον τῆς Νεολαίας

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κινησις Περιφερειακών Διοικησεων

ΔΙΑΛΕΞΙΣ ΠΕΡΙ ΤΗΣ Ε.Ο.Ν.

Πρὸ ἡμερῶν ἐν τῇ Σχολῇ τῶν Εὐελπίδων ὁ καθηγητὴς καὶ συνεργάτης χρ. σ. τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ι. Φραγκιδάκης ἔδωκεν ἐνώπιον τῶν κ.κ. ἀξιωματικῶν καὶ μαθητῶν περισπούδαστον διάλεξιν μὲ θέμα «Ἡ Ε.Ο.Ν. ὡς ψυχικὸν προπαιδευτήριον τοῦ Στρατῶνος» περιέγραψε μὲ παραστατικότητα ζωηρὰν τὴν ψυχικὴν καὶ σωματικὴν προπαρασκευὴν ποὺ δίδει ἡ Ε.Ο.Ν. εἰς τὰ παιδιά, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκπαιδεύῃ ὁ Στρατών, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ εἰσέρχεται πλέον πρὸς ἐκπαίδευσιν νεολαία ἐξερχομένη ἐκ τῆς Ε.Ο.Ν. γαλουχημένη θρησκευτικῶς, διαπλασμένη ἠθικῶς, διαπαιδαγωγημένη ἐθνικῶς, σφυρηλατημένη πειθαρχικῶς καὶ βαπτισμένη εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Ἰδεώδη. Οἱ κ. κ. ἀξιωματικοὶ συγκεκινημένοι ηὐχαρίστησαν θερμῶς καὶ συνεχάρησαν ἐνθουσιωδῶς τὸν ὁμιλητήν.

Η ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΤΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Ἡ ὑποβολὴ κατὰ τὸ συγκληθησόμενον Β΄ Συνέδριον τῶν Περιφ. Διοικητῶν συζητηθησομένων θεμάτων παρατείνεται μέχρι τῆς 15ης Μαρτίου ἐ. ἔτους.

Αἱ εἰσηγήσεις τῶν Ἐπιτελικῶν Γραφείων, Διευθύνσεων καὶ Ὑπηρεσιῶν δέον νὰ ὑποβληθῶσι μέχρι τῆς 15ης Ἀπριλίου, αἱ δὲ Ἐκθέσεις πεπραγμένων ἀπὸ τοῦ Ἰανουαρίου τοῦ 1939) Δ΄ μέχρι σήμερον ὁμοῦ μετὰ τῶν στατιστικῶν δελτίων ἐνημερώσεως, μέχρι 15ης Μαΐου ἐ. ἔ.

Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος
κ. δ.
Ὁ Ἐπιτελάρχης
Γεώργιος Θεοχαρόπουλος
Λοχ. Πεζικοῦ

Η ΑΡΓΙΑ ΤΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΚΕΝΤΡ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ

Διὰ διαταγῆς τοῦ Κ.Ε.Ν. κ. Ἀλεξ. Κανελλοπούλου ὁρίζεται τὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης ὡς ἡμέρα ἀργίας τῶν γραφείων τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως.

Τὸ αὐτὸ ἀπόγευμα τῆς Πέμπτης ὁρίζεται καὶ ὡς ἡμέρα καθ' ἣν ὁ Κ.Ε.Ν. δέχεται ἀκροάσεις.

ΥΠΕΡ ΤΗΣ 25 ΜΑΡΤΙΟΥ

Ἡ Ἕνωσις ζωεμπόρων Ἀθηνῶν προσέφερεν ὑπὲρ τοῦ πανηγυρικοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 25ης Μαρτίου 150 ἀμνούς, ὅπως διατεθῶσιν ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὰς ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν ἀντιπροσωπείας, αἵτινες ὡς γνωστὸν ἦσαν φιλοξενούμεναι τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος.

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΣΠΑΡΤΗ. — Εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Θηλέων λειτουργοῦν μὲ ἀξιοσημείωτα ἀποτελέσματα αἱ ἑξῆς σχολαὶ εἰδικοτήτων: Μαγειρικῆς, Ζαχαροπλαστικῆς, Γεωργίας, Οἰκοκυρικῆς κλπ.

Λίαν προσεχῶς θὰ γίνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς Κοπτικῆς καὶ Ραπτικῆς εἰς τὴν ὁποίαν ὑπολογίζεται ὅτι θὰ φοιτήσουν πλέον τῶν 1.500 μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ἐξ ὁλοκλήρου τ[illegible] Λακωνίας.

Ἡ φοίτησις εἰς τὴν Σχολὴν ταύτην θὰ εἶναι ἐντελῶς δωρεάν.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ (Πιτσά). — Ὁ λόχος Ε. Ο. Ν. Ἀρρένων Πιτσῶν Κορινθίας ἐκαλλιέργησε διὰ σκαλιστικοῦ σίτου τὸν πρὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ χωρίου χῶρον, καθὼς καὶ ἀρκετὴν ἔκτασιν παρὰ τὸ νεκροταφεῖον.

Τὸ καθορισθὲν πρόγραμμα ἀσκήσεων, διαλέξεων κλπ. ἐκτελεῖται κανονικώτατα καὶ μὲ ἐξαιρετικὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ προθυμίαν ἐκ μέρους τῶν μελῶν τοῦ σχηματισμοῦ.

ΜΕΓΑΣ ΒΑΛΤΟΣ. — Ἡ Ε. Ο. Ν. Θηλέων Μεγάλου Βάλτου τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας ἔδωσε τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τῶν Ἀπόκρεω χορὸν ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ε. Ο. Ν. Εἰς τὸν χορὸν ἔλαβον μέρος καὶ α

Φαλαγγίτισσαι Μεγάλου Βάλτου χορεύουσαι.

[illegible] τισμοῦ [illegible] κατοί[illegible] Σ[illegible]να Καλοσκάμπη.

ΠΥΡΓΟΣ. — Ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοι[illegible] Ἀρρένων Ἠλείας ἐφυτεύθησαν κατὰ τὴν τρέχουσαν περίοδον 4.350 δενδρύλλια καὶ ἐκαλλιεργήθησαν 95 στρέμματα, τὰ ὁποῖα ἐσπάρησαν διὰ σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ.

Ἐπίσης ὑπὸ τῆς Περιφερειακῆς Διοικ[illegible] Θηλέων ἐφυτεύθησαν τὴν ἰδίαν περίοδον 1.000 διάφορα δενδρύλλια καὶ 200 καλλωπιστικὰ τοιαῦτα. Ὡσαύτως ἐκαλλιεργήθησαν 2 ½ στρέμματα, εἰς τὰ ὁποῖα ἐφυτεύθησαν γεώμηλα καὶ [illegible]

Στερεὰ Ἑλλάς

ΛΑΜΙΑ. — Ἐξαιρετ[illegible]εν ἡ κίνησις εἰς [illegible]ιακῆς Διοικήσεως σχετικῶς μὲ τὴν γενικὴν ἐκπαίδευσιν. Ἐγένετο συγκέντρωσις τῶν βαθμοφόρων τῶν παρακολουθούντων τὸ Σχολεῖον Βαθμοφόρων τῆς [illegible]ρας τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως, καθ' [illegible] ὡμίλησεν ὁ συνεργάτης ἰατρὸς κ. Παπαχρήστου περὶ πρώτων βοηθειῶν.

Εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Λοκρίδος ἐδόθησαν αἱ ἑξῆς ὁμιλίαι:

Περὶ σηματοδοσίας ὑπὸ τοῦ κ. Μωραΐτου, [illegible]ερὶ καθαριότητος ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ τῆς Ε. Ο. Ν. Θωμαΐδη καὶ 3 [illegible] τοῦ Φαλαγγάρχου Κουκουτσίδη Λουκᾶ.

Εἰς τὴν ἕδραν τῆς αὐτῆς Ὑποδιοικήσεως ἐδόθη χοροεσπερὶς ἐκ μέρους τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὲρ τῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας στεφθεῖσα ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Οἱ Σκαπανεῖς τοῦ 1ου λόχου Δομοκοῦ ἐφύτευσαν ἔκτασιν 3 στρεμμάτων μὲ σπέρματα ἐρυὸς. Εἰς τὸν 4ον λόχον Ὀμβριακῆς ἐδωρήθησαν τὰ ἑξῆς εἴδη: Μία σάλπιγξ, ἓν τύμπανον, δύο ἀκόντια, δύο δίσκοι, 6 ζεύγη ποδοσφαιρικῶν ὑποδημάτων ἀξίας 4.000 ὑπὸ τοῦ Συνεταιρισμοῦ Ἀποκαταστάσεως Ἀκτημόνων διὰ τοῦ προέδρου κ. Καρυώτη.

Ἐπίσης ἐδωρήθησαν εἰς τὸν αὐτὸν λόχον ἕνα τραπέζι γραφείου μὲ μικρὰν βιβλιοθήκην, 11 φανέλλαι ποδοσφαίρου καὶ τρεῖς ποδόσφαιραι ἀξίας 2.500 δραχμῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο συνελέγη ἐξ ἐράνου μεταξὺ τῶν κατοίκων Ὀμβριακῆς ὑπὸ τοῦ συμβούλου Καρυώτου Σεραφείμ.

Ὁ γενικὸς ἀντιπρόσωπος γραφομηχανῶν μηχανικὸς κ. Παπασπύρου Σπ. προσέφερε εἰς τὴν Ὑποδιοίκησιν Παρνασσίδος ἕνα πολύγραφον ἀξίας 7.000 δραχμῶν.

Παρουσίᾳ τοῦ Ἀναπληρωτοῦ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου ἐγένετο ἡ 5η συγκέντρωσις τῶν ἀξιωματικῶν τῆς ἕδρας τῆς IV Περιφερειακῆς Διοικήσεως τῶν φοιτώντων εἰς τὸ Σχολεῖον Βαθμοφόρων.

Ὡμίλησεν ὁ τετράρχης Σταμάτιος Πανέτσος τοῦ Ι Γραφείου τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως περὶ τῶν κανονισμῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐν συνεχείᾳ ὁ Α΄ Ἐπιτελὴς τῆς Περιφερεια[illegible] Ὑπηρεσιῶν τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ἀναπληρῶν τὸν Γενικὸν Ἐπόπτην Γενικὸς Γραμματεὺς τῆς Νομαρχίας κ. Θεοχάρης ὡμίλησε περὶ τῆς ἀξίας τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν. ὡς καὶ περὶ τῆς συμβολῆς τῶν ἀξιωματικῶν εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ.

[illegible]κησις Θηλέων Φθιώτιδο[illegible] δευτέραν δόσιν εἰς τὸ [illegible]

ΚΡΗΤΗ

ΧΑΝΙΑ. — Ὁλόκληρος ἡ δύναμις Θηλέων Ε[illegible] θεάτρῳ «Πάνθεον» κινηματογραφικὴν [illegible]σιν ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου [illegible]

Παρηκολούθησε μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς προβαλλομένας ταινίας καὶ ἐξέσπασεν εἰς ζωηρὰς ζητωκραυγὰς καὶ παρατεταμένα χειροκροτήματα ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ.

[illegible]ρων βαθμοφόρων, τῶν [illegible] καὶ τῶν Ἐπιτελῶν των, καθ' ἣν ἐξητ[illegible] διάφορα ζητήματα καὶ ἐλήφθησαν ἀπὸ κ[illegible] ἀποφάσεις.

— Τὴν συνήθη ἡμέραν τῆς Ε. Ο. Ν. αἱ Σκαπανίσσαι τῆς 248ης Φάλαγγος προσέφερον ὑλικὰ πρὸς παρασκευὴν γλυκισμάτων [illegible] τικὰ συσσίτια τῆς πόλεώς μας.

Παρεσκευάσθησαν ἀρκετὰ γλυκίσματα ὑπὸ τῶν βαθμοφόρων τῆς αὐτῆς Φάλαγγος καὶ προσεφέρθησαν ἄφθονα εἰς ὅλα τὰ συσσιτούμενα παιδιὰ τῶν σχολείων μὲ ψυχαγωγικὸν τρόπον.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ. — [illegible] Διοικήσεως Ε[illegible]ρα χωρία διὰ τὴν ἐκμάθησιν τῶν τμημά[illegible] Ε. Ο. Ν. Πρὸ μηνὸς αἱ μηχαναὶ ἐστάλη[illegible] καὶ ἀπὸ τὸ ἐνδιαφέρον τὸ ὁποῖον ἡ Περιφερε[illegible] δεικνύει διὰ τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν καλυτ[illegible] μόρφωσιν αὐτῶν ἔστειλαν εὐχαριστήριον [illegible]

Ἀγαπητή μας κ. Περιφ. Διοικήτρια,

Μετὰ τὸ τέλος τῶν μαθημάτων τῆς Σ[illegible] ἀνάγκην νὰ σᾶς εὐχαριστήσουμε ἰδιαιτέρως δι[illegible] τὴν καλωσύνην ποὺ εἴχατε νὰ μᾶς τὰς στείλετε στὸ χωριό μας. Ἐμάθαμε ὅλες πολλὰ καὶ χρ[illegible] εὐχαριστοῦμε θερμὰ καὶ [illegible]

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

σιωμένες σὲ σᾶς καὶ θὰ μένωμε πιστὲς στὰ παραγγέλματα τοῦ Ἀρχηγοῦ μας.

— Τὴν 11ην Μαρτίου ἀπέθανε καὶ ἐκηδεύθη ἐν μέσῳ βαθυτάτου πένθους ἡ 35έτις συνεργάτις Ε. Ο. Ν. συναγωνίστρια Νίτσα Μαζαράκη, σύζυγος τοῦ Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ρεθύμνης Γεωργίου Μαζαράκη.

Ἡ Περιφερ. Πολυξένη Παπαθανασίου, σὰν πραγματικὴ ἀδελφὴ τῆς προώρως ἀποθανούσης καὶ μὲ βαθεῖαν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντός της, περιεποιεῖτο αὐτὴν μέχρι τῶν τελευταίων της στιγμῶν.

Δύο λόχοι, εἷς ἀρρένων καὶ εἷς θηλέων ἀπέδωσαν τιμὰς εἰς τὴν νεκράν. Τὴν κηδείαν παρηκολούθησαν ὁ Νομάρχης κ. Ἀθαν. Παπαθανασίου, ἡ Περιφερειακή, ἅπαντες οἱ ἀξιωματικοὶ ἀρρένων καὶ θηλέων ὡς καὶ πλῆθος κόσμου.

Ἐπὶ τῆς σοροῦ κατέθεσαν στέφανα ἡ τετράρχης Σταματάκη ἐκ μέρους τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων, ἀποχαιρετήσασα διὰ προσφωνήσεως τὴν νεκράν. Ἐπίσης ὁ Ὑποδιοικητὴς Σαριδάκης ἐξ ὀνόματος τῆς Περιφερειακῆς Ἀρρένων, ἡ τετράρχης Ριτσάτου ἐξ ὀνόματος τῶν Θ 255 καὶ Θ256 Φαλάγγων, ὁ Διοικητὴς τῆς Α 255 ἐκ μέρους τῆς φάλαγγος. Τὸ φέρετρον μετέφερον ναυτοφαλαγγῖται, δύο δὲ λοχῖται θηλέων καὶ δύο ὁμαδάρχαι ἐκράτουν τὰς ταινίας τοῦ φερέτρου. Τὴν νεκρὰν προσεφώνησεν ὁ καθηγητὴς κ. Δραγωνάκης.

ΗΠΕΙΡΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ.— Εἰς τὴν αἴθουσαν «Παρθενὼν» ἐδόθη μὲ ὅλως ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ὁ ἐτήσιος χορὸς τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας Ἰωαννίνων. Ἡ αἴθουσα, διακοσμημένη μὲ εἰκόνας τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τοῦ Ἀρχηγοῦ, μὲ σημαίας, σύμβολα τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐνεφάνισε φαντασμαγορικὸν θέαμα καὶ ἐκίνησε τὸν ἐνθουσιασμὸν καὶ τὸν θαυμασμὸν τῶν ἀσφυκτικῶς πληρωσάντων τὴν αἴθουσαν.

Ὁ χορός, τὸν ὁποῖον ἐτίμησαν διὰ τῆς παρουσίας των ὁ Γενικὸς Διοικητὴς Ἠπείρου καὶ Γενικὸς Ἐπόπτης Νεολαίας κ. Φιλοσοφόπουλος, ὁ κ. Δήμαρχος, τὸ Προξενικὸν σῶμα, οἱ ἀνώτεροι ἀξιωματικοί, οἱ διευθυνταὶ καὶ προϊστάμενοι ὑπηρεσιῶν, οἱ διευθυνταὶ Τραπεζῶν, τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων καὶ ἡ καλλιτέρα μερὶς τῆς κοινωνίας Ἰωαννίνων, παρετάθη μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν μὲ ἀδιάπτωτον κέφι καὶ ἐνθουσιασμόν.

Κατόπιν τούτου ἡ Ε. Ο. Ν. Θηλέων Ἰωαννίνων, ἐνθουσιασμένη ἀπ' τὴν ὁλόθερμη συμμετοχὴ τῆς ἐκλεκτῆς κοινωνίας τῶν Ἰωαννίνων στέλνει τὶς πιὸ θερμὲς της εὐχαριστίες πρὸς ὅλους ὅσους εἴτε ἠθικὰ εἴτε ὑλικὰ ὑποστήριξαν καὶ ὑποστηρίζουν τοὺς σκοποὺς τῆς Ε. Ο. Ν. καὶ τὴ διαβεβαίωσι ὅτι αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ ὑποστήριξις μᾶς γιγαντώνει τὶς προσπάθειες γιὰ τὴν πλέρια ἐπίτευξι τῶν σκοπῶν τῆς Ε.Ο.Ν.

— Εἰς τὰς 10 Μαρτίου τμῆμα τῆς Νεολαίας Θηλέων μετὰ τῶν ἀξιωματούχων του παρευρέθη εἰς τὴν τελετὴν τῆς ὁρκωμοσίας τῶν νεοσυλλέκτων καὶ παρήλασε μετ' αὐτῶν πρὸ τῶν ἐπισήμων, καταχειροκροτηθέν.

ΤΑ ΝΗΣΙΑ

ΜΥΤΙΛΗΝΗ. — Ἡ 186η Φάλαγξ Μυτιλήνης μετέβη τὴν προπαρελθοῦσαν Τετάρτην εἰς τὴν περιφέρειαν «Τσαμάκια» τοῦ Δήμου Μυτιλήνης καὶ ἐκαθάρισε τὸ ἐκεῖ εὑρισκόμενον δάσος ἀπὸ τὶς κάμπιες.

— Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἡ Ὑποδιοίκησις Ἀρρένων Πλωμαρίου ἐξέδραμεν εἰς Ἅγιον Ἰσίδωρον καὶ ἐσκάλισε τὸν σπαρέντα διὰ σίτου ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀγρόν.

— Ἐπίσης ὁ 3ος λόχος Σκαπανέων τῆς Ὑποδιοικήσεως Πλωμαρίου ἐξέδραμεν εἰς τὴν περιφέρειαν Πλάτωνας.

ΜΥΤΙΛΗΝΗ.— Αἱ 186η καὶ 187η Φάλαγγες Μυτιλήνης, ἐφαρμόζουσαι τὸ πρόγραμμα ἐκπαιδεύσεως τῆς Περιφερειακῆς Δ)σεως Λέσβου, καθώρισαν διαλέξεις καὶ ἀσκήσεις τῆς προπαρελθούσης Τετάρτης ὡς ἑξῆς:

Ὥρα 9—10. Ἀσκήσεις πυκνῆς τάξεως.

Ὥρα 10—11. Ὁμιλία ὑπὸ τοῦ γεωπόνου κ. Λελάκη μὲ θέμα «Γενικὰ περὶ Γεωπονίας».

Ὥρα 11—11.45΄. Ὁμιλία ὑπὸ τοῦ γυμνασιάρχου κ. Δελῆ μὲ θέμα: «Ἡ δημιουργία τῆς Ἐθνικῆς ἀλληλεγγύης, παραδείγματα ἐκ τῆς Ἱστορίας». Καὶ αἱ δύο ὁμιλίαι ἀπέσπασαν ζωηρότατα χειροκροτήματα καὶ ἐνθουσιώδεις ζητωκραυγὰς ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 3ην μ. μ. ἐγένετο ἡ ἐκπαίδευσις εἰς τὴν βολὴν ὑπὸ τριῶν ὑπαξιωματικῶν τοῦ 22ου Συντάγματος, ὁρισθέντων ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ αὐτοῦ Συν)τος εὐθὺς ὡς ἐζητήθησαν ὑπὸ τῆς Ε.Ο.Ν.

ΙΚΑΡΙΑ.— Οἱ Φαλαγγῖται καὶ αἱ Φαλαγγίτισσαι τοῦ Γυμνασίου ἐφύτευσαν εἰς τὸν πρὸ τοῦ Διοικητηρίου χῶρον καὶ τοὺς ὑπερκειμένους αὐτοῦ λόφους περὶ τὰς χιλίας εὐκαλύπτους, κυπαρίσσους καὶ πεῦκα. Πρὸ τῆς δενδροφυτεύσεως ὁ γυμνασιάρχης καὶ τοπικὸς ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰκαρίας ὡμίλησε περὶ τῆς χρησιμότητος τῶν δασῶν καὶ τῆς δενδροκαλλιεργείας. Τὴν 2αν Μαρτίου ὠργανώθη χοροεσπερὶς εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ γυμνασιακοῦ μεγάρου ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. Ἰκαρίας. Εἰς τὴν χοροεσπερίδα παρέστη ἡ ἐκλεκτοτέρα μερὶς τῆς πόλεώς μας.

ΣΑΜΟΣ. —Τὸ προπαρελθὸν Σάββατον, ἐπέτειον τῆς ὑπὸ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου καὶ στρατοῦ καταλήψεως τῆς Σάμου, ἐτελέσθη, πρωτοβουλίᾳ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως, ἐπίσημος δοξολογία εἰς τὸν μητροπολιτικὸν ναὸν Ἁγίου Νικολάου, ὅστις ἐπληρώθη ἀσφυκτικῶς ὑπὸ Φαλαγγιτῶν, Φαλαγγιτισσῶν καὶ πλήθους κόσμου.

Εἰς τὴν δοξολογίαν παρέστη ἐπίσης καὶ ὁ κ. Νομάρχης ὡς Γενικὸς Ἐπόπτης. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς ἡμέρας ἐξεφώνησεν ὁ εἰσαγγελεὺς κ. Ρακόπουλος.

ΑΡΓΟΣΤΟΛΙΟΝ (Κεφαλληνίας). — Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπεθεώρησε τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἅπασαν τὴν δύναμιν τῆς Φάλαγγος Ἀργοστολίου, ἥτις εἶχε συγκεντρωθῆ εἰς τὴν πλατεῖαν Ἑνώσεως.

— Τὸ ἑσπέρας τῆς ἰδίας ἡμέρας ἐδόθη χοροεσπερὶς εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Δημοτικοῦ Καφενείου ὑπὲρ τῆς Ε.Ο.Ν. ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ κ. Νομάρχου.

Ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐπεσκέφθη καὶ ἐπεθεώρησε τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Ὑποδιοικήσεως Πάλλης, ἀποκομίσας ἀρίστας ἐντυπώσεις ἐκ τῆς συντελουμένης ἐργασίας.

ΣΠΕΤΣΑΙ. — Εἰς τὰς πολυτελεῖς αἰθούσας τοῦ ξενοδοχείου «Ποσειδώνιον» ἐδόθη χοροεσπερὶς ὑπὸ τῶν Σχηματισμῶν Ε. Ο. Ν. Σπετσῶν. Ἡ χοροεσπερὶς ἤρχισε βάσει καταρτισθέντος προγράμματος τὴν 10ην ἑσπερινὴν μὲ τὸν ὕμνον τῆς Ε.Ο.Ν., τὸ πέρας τοῦ ὁποίου ἐκάλυψαν παρατεταμένα χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Ἀρχηγοῦ κ. Ἰωάν. Μεταξᾶ καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. Τὸν χορὸν ἤνοιξαν ὁ Διοικητὴς τῆς Φάλαγγος Ἀρρένων κ. Δ. Μαριόλης, ὁ Διευθυντὴς τῆς Αναργ. Σχολῆς κ. Ζούκης, Διευθυντὴς Ἐκπαιδεύσεως Σχηματισμῶν Σπετσῶν, ὁ Εἰρηνοδίκης Σπετσῶν κ. Δροσόπουλος, ὁ Διοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς κ. Δημητρόπουλος, ὁ τετράρχης κ. Ζερβούλης, ὁ δασονόμος Σπετσῶν κ. Παπαγεωργάκης μετὰ τῶν λοιπῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἐπιλέκτων μελῶν τῆς κοινωνίας τῆς νήσου.

Εἰς τὴν χοροεσπερίδα παρέστησαν ὁ Δήμαρχος κ. Λαγάνης, τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον, αἱ ἀρχαὶ τῆς νήσου, οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἀναργ. Σχολῆς, ὁ ἐφοπλιστὴς κ. Τζανετάτος μετὰ τῆς θυγατρός του, ἡ κ. Ντάβαρη καὶ πλῆθος κόσμου ἐξ ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων τῆς νήσου. Τὸ δεύτερον μέρος τοῦ χοροῦ ἤρχισε μὲ τὸν ὕμνον τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ τρίτον δὲ μὲ τὸ Βασιλικὸν θούριον καὶ ἐν μέσῳ ἀφαντάστων ἐκδηλώσεων πάντων.

Τὴν 1½ πρωϊνὴν ἐγένετο ἡ κλήρωσις τοῦ λαχείου μὲ κέρδη 15 διάφορα ὡραῖα ἀντικείμενα.

Ἡ ἐπικρατήσασα τάξις ὑποδειγματικὴ καθ' ὅλα ἐπροκάλεσεν εὐμενέστατα σχόλια πάντων ὑπὲρ τῆς Ε. Ο. Ν., ἡ ὁποία μᾶς ἐχάρισε μιὰ βραδυὰ πραγματικὰ ἀξέχαστη εἰς ἐνθουσιασμὸν καὶ εὐθυμίαν. Ἅπαντα τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. μας ἐπεριποιήθησαν τοὺς πάντας μὲ ἄκραν προθυμίαν, λεπτότητα καὶ εὐγένειαν.

Ὁ χορὸς διήρκεσε μέχρι τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν μὲ πρωτοφανῆ εὐθυμίαν καὶ ἔληξε μὲ τὸν ὕμνον τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τὸν Ἐθνικόν.

Ὁ Σχηματισμὸς Ε.Ο.Ν. Παπαδιανίκων

ΘΡΑΚΗ

ΚΟΜΟΤΙΝΗ. — Συγκινητικὴ εἶναι ἡ προθυμία μετὰ τῆς ὁποίας τὰ πλέον εὔπορα ἐκ τῶν μελῶν τῆς κοινωνίας ἔσπευσαν νὰ ἐνισχύσουν τὸ ὑψίστης Ἐθνικῆς καὶ κοινωνικῆς σημασίας ἔργον τῆς λειτουργίας τῶν συσσιτίων τῶν ἀπόρων Φαλαγγιτῶν.

Οὕτω ἡ κ. Ἀδέλλα Γ. Κουτσονίκα προσέφερε δραχ. 1000, τὸ σωματεῖον λαχανοπαραγωγῶν Κομοτινῆς δραχ. 600, ὁ κ. Γεώργιος Οἰκονομίδης δραχ. 300 καὶ ὁ κ. Ζήσης Ἀποστολίδης δραχ. 100.

Πρὸς τοὺς εὐγενεῖς καὶ φιλαλλήλους δωρητὰς ὁ Ὑπουργὸς Γενικὸς Διοικητὴς Θράκης κ. Καλαντζῆς ἀπηύθυνε θερμὰς εὐχαριστηρίους ἐπιστολάς.

Αἱ προσφοραὶ καὶ ἄλλων συμπολιτῶν συνεχίζονται.

ΘΕΣΣΑΛΙΑ

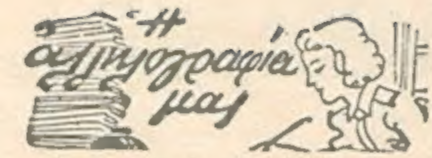
ΛΑΡΙΣΑ. — Κατὰ τὸ παρελθὸν 15)θήμερον ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων εἰργάσθη ἐντατικά.

Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια μετέβη εἰς Βόλον πρὸς παρακολούθησιν τῆς ἐκεῖ συντελουμένης ἐργασίας καὶ τῆς ἐνασχολήσεως τῶν μελῶν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Τετάρτης.

Ἐπισκεφθεῖσα τοὺς λόχους τῶν Σκαπανισσῶν παρηκολούθησε τὰς ἀσκήσεις καὶ τὰ παιγνίδια τους. Κάθε ὁμὰς Σκαπανισσῶν ἐφιλοτιμήθηκε νὰ ἐπιδείξῃ τὶς καλύτερες ἀσκήσεις καὶ τὸ καλύτερο παιγνίδι της μὲ μίαν τάξιν καὶ πειθαρχίαν ἀξιοθαύμαστον. Ἐπίσης ὡραιότατα ἦσαν τὰ τραγουδάκια διὰ τὸν Ἀρχηγὸν καὶ τὴν Ε.Ο.Ν., ποὺ συνέθεσαν μόνες τους οἱ Σκαπάνισσες γεμᾶτες ἐνθουσιασμὸ καὶ ἀγάπη γιὰ τὴν ὀργάνωσι καὶ τὸν Δημιουργό της. Ἡ Περιφερειακὴ Διοικήτρια ἔμεινεν ἀπολύτως ἱκανοποιημένη ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῶν μονάδων, τόσον τῶν Φαλαγγιτισσῶν ὅσον καὶ τῶν Σκαπανισσῶν τῆς Ὑποδιοικήσεως Βόλου.

Ἔχουν συγκροτηθῆ δύο ὁμάδες χορῳδίας, αἱ ὁποῖαι προοδεύουν ἐξαιρετικά. Ἱκανὸς ἀριθμὸς μελῶν παρηκολούθησε τὴν διάλεξιν καθηγητοῦ Φιλολογίας μὲ θέμα: «Ἡ θέσις τοῦ παιδιοῦ στὴν Κοινωνία ἄλλοτε καὶ τώρα».

70 Φαλαγγίτισσες τῆς Ὑποδιοικήσεως Φαρσάλων ἐξέδραμον εἰς Βόλον.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ

Π. ΛΥΚΟΥΔΗΝ. Ἐπανειλημμένως ἐζητήσαμε νὰ μὴ γράφετε πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ συνεργασία στὸ ἴδιο χαρτί.— ΝΙΚ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΝ. Ὑπεβλήθη στὴν Ἐπιτροπή.— ΓΙΑΝΝΗΝ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΝ. Γιὰ νὰ γίνῃ ὁμοιοκαταληξία μὲ τὸ «πλέον» πρέπει νὰ διαβασθῇ ΕΟΝ (ἐον) καί, καθὼς καταλαβαίνεις, δὲν εἶναι σωστό.— ΝΙΚ. ΣΟΥΡΙΔΑΚΗΝ. Εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δὺο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.— ΜΑΘΙΟΥΛΑ ΧΑΣΙΩΤΟΥ. Τὸ ἐλάβαμε.— Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Ὅπως βλέπεις δὲν ὑπάρχει χῶρος.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΠΑΠΑ-Ι-ΩΑΝΝΟΥ. Τὸ ποίημα «Ὁ θάνατος τοῦ Φαλαγγίτη» πρέπει νὰ τὸ ἐπεξεργασθῇς ἀκόμη. Τὸ δεύτερο «Στῆς χήρας τὸ μονάκριβο» ἔχει πολλὰ μετρικὰ λάθη. Ἔπειτα δὲ λέμε «εἶναι τὸ δεξί του μάτι», ἀλλὰ «...τὸ δεξί του χέρι». Θὰ μᾶς πῇς, ἴσως, ὅτι ἔβαλες «μάτι» γιὰ νὰ κάμῃς ὁμοιοκαταληξία μὲ τὸ «κρεββάτι». Τὸ εἴπαμε καὶ ἄλλη φορὰ «ἡ ποιητικὴ ἄδεια ἔχει κι' αὐτὴ τὰ ὅριά της ὅπως κάθε πρᾶμα». Νά ὁ στίχος:

> Ἀχ! πόσοι, πόσοι γέροντες ἀγιάσανε
> ποῦσαναι χρόνια ξαπλωμένοι στὸ κρεββάτι
> καὶ πέθανε τῆς χήρας τὸ μονάκριβο
> τὸ μοσχαναθρεμμένο δεξὶ μάτι.

Ἐκεῖνο τὸ «ποῦσαναι» δὲ σοῦ κτυπᾶ ἄσχημα στ' αὐτί;— ΜΑΡΚΟΝ ΚΑΡΑΤΖΗΚΑΝ. Εἶναι γραμμένο καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ.— ΚΩΣΤΑΝ ΚΑΠΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπὸ τὸ γράμμα σου «...ἀγωνιστὲς κι' ἐμεῖς κάτω 'δῶ στὴ μακρινὴ ἐπαρχία μας, βάζομε τὸ λιθαράκι μας στὸ μεγάλο ἔργο τοῦ σεβαστοῦ Ἀρχηγοῦ μας». Τὰ ποιήματα κάπως πρόχειρα γραμμένα:

> Τραγουδιστὴς μὲ τὴ γλυκειά μου τὴ φλογέρα,
> πολεμιστὴς μὲ τὴν τρανή μου περικεφαλαία,

ΟΙ ΜΑΘΗΤΑΙ ΤΟΥ ΑΣΚΛΗΠΙΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 810)

Ἀσκληπιοὶ καὶ ἵδρυαν θεραπευτήρια, ἐδημιουργεῖτο εἰς διαφόρους τόπους ἡ ἰδέα ὅτι ὁ Ἀσκληπιὸς εἶχε γεννηθῆ εἰς τὸν τόπον των.

Κάθε δὲ γιατρὸς ἔλεγεν ὅτι εἶναι παιδὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἡ λέξις ὅμως ἠννόει τὸν μαθητὴν ἢ ψυχογυιὸ ἢ τὸ τσιράκι ὅπως λέγομε σήμερα. Διετηρεῖτο δὲ εἰς τὴν περιφέρειαν τῶν Τρικκάλων ἰσχυροτέρα ἡ ἰατρικὴ παράδοσις ὅπως διατηρεῖται μέχρι σήμερα. Μάλιστα πολλὰς θεραπείας τὰς θεωροῦν οἱ κάτοικοι τῆς Λεπενίτσας ὅτι τὰς εἶχεν ἀνακαλύψει ὁ Ἀσκληπιὸς καὶ ὅτι δὲν εἶναι διόλου νέαι, ἀλλὰ ἐθεωρήθησαν νέαι.

Εἰς τὸ παζάρι τῶν Τρικκάλων τὸ ἑβδομαδιαῖο ἔρχεται ἡ θειὰ Γκουσγκούνω καὶ πωλεῖ βότανα. Τὴν ξεύρουν ὅλα τὰ Τρίκκαλα.

— Ἀπὸ ποῦ τὴν ἔμαθες τὴν τέχνη;

— Ἀπὸ τὴν βάβω μου.

— Καὶ αὐτὴ ἀπὸ ποῦ τὴν ἔμαθε;

— Πήγαινε μαζὶ μὲ τὸν Σκλεπιὸ τὸ γιατρὸ στὸν Κόζακα καὶ μάζευε βότανα. Ὁ Σκλεπιὸς ὁ γιατρὸς τὴν ἔμαθε τὴν τέχνη.

Ἡ θειὰ Γκουσγκούνω νομίζει ὅτι ἡ μάμμη της ἦτο μαθήτρια καὶ βοηθὸς τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἀλλὰ καὶ πολλοὶ στὴν Λεπενίτσα τὸ ἴδιο νομίζουν. Λέγουν: «οἱ παπποῦδες μας τὰ ἔμαθαν ἀπὸ τὸν Σκλεπιό». Καὶ ἐπειδὴ δὲν ξεύρουν ποιοὶ παπποῦδες, νομίζουν ὅτι εἶναι οἱ τελευταῖοι. Καὶ ἔτσι ἡ ἀσκληπιακὴ παράδοσι καὶ ἡ τέχνη συνεχίζονται χιλιάδες χρόνια σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ χωριό.

Κ. Φαλτάϊτς

> λικνίζομαι στ' Ἀπρίλη τὸν γλυκόπνοο ἀέρα
> καὶ μὲ τραβάει σ' ὀνειρόσπαρτη χώρα ἡ ἰδέα.

Ριμάρεις τὸ φλογέρα μὲ τὸ περικεφαλαία! Πρόσεξε τὴ χασμωδία «τὸν γλυκόπν(ο ο ἀ έ)ρα. Τὰ χαρακτηριστικὰ ἐπίθετα, ποὺ χρησιμοποιεῖς, ἀνεπιτυχῆ «τρανὴ περικεφαλαία», «ὀνειρόσπαρτη χώρα».— Κ. ΚΛΑΠΗΝ. Τὸ ἐδιαβάσαμε. Ὕφος μᾶλλον πανηγυρικοῦ λόγου ἢ ἄρθρου. «Ἀπὸ δόξα ἄφθαστη, ἀπὸ θεοὺς καὶ ἀπὸ ἥρωας ἀποτελεῖται ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία. Κάθε γωνία τῆς Ἑλληνικῆς γῆς, κάθε πέτρα αὐτῆς καὶ κάθε βουνὸ ἐγκλείει μέσα του καὶ μιὰ ὁλόκληρον ζωήν, ποὺ ἔζησε πρὸ ἡμῶν καὶ ἡ ὁποία ἐλάμπρυνε καὶ ἐδόξασε τὰ μέρη αὐτὰ τῆς Ἑλληνικῆς πατρίδος». Πάντως εἶσαι ἄξιος θερμῶν συγχαρητηρίων γιὰ τὶς ὡραῖες πράγματι ἰδέες ποὺ ἀναπτύσσεις στὸ ἄρθρο σου αὐτό.— ΣΩΤΗΡΙΟΝ ΚΥΡΙΑΚΗΝ. Σᾶς εὐχαριστοῦμε καὶ σᾶς συγχαίρομε γιὰ τὸ περιεχόμενο τῆς ἐπιστολῆς σας.— ΒΑΣ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ. Τὸ ποίημα «Ποιοὶ εἶναι αὐτοί;» προχειρογραμμένο.

> Βαδίζουν οἱ νέοι μὲ βῆμα γοργό,
> βαδίζουν οἱ νέοι ὅλο ἐμπρός.
> Χαρωπὰ τὰ πρόσωπά τους βλέπουν μπροστὰ
> βαδίζουν μὲ γερὰ κορμιά.

ΝΙΚΗΝ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΛΥΚΑ. Γιατὶ τὰ ἔγραψες καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Ξαναγράψε τα τακτικὰ καὶ στεῖλέ τα πάλι. Οἱ πνευματικὲς ἀσκήσεις εἶναι ἐνδιαφέρουσες.— ΗΡΑΚΛΗΝ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Τὸ ποίημά σου ἔχει πολλὰ μετρικὰ σφάλματα. Οἱ στίχοι:

> Κι' ἂν κανένας μᾶς πειράξῃ μὲ σκοπὸ κακὸ
> τ' ὁρκιζόμαστε θὰ γίνῃ φονικό!

ἀντιπαιδαγωγικοὶ καὶ τελείως ἀκατάλληλοι γιὰ νὰ τοὺς τραγουδοῦν οἱ μικροὶ Σκαπανεῖς, στοὺς ὁποίους ἔχεις διδάξει τὸ τραγοῦδι σου, καθὼς μᾶς γράφεις. Φανταζόμεθα τὰ χαριτωμένα Σκαπανάκια, στὴ γραμμὴ κατὰ τετράδες, μὲ τὸ γελαστὸ προσωπάκι των, τὴν εὐθυτενῆ κορμοστασιά των, μὲ τὴν ὡραία στολὴ τῆς Ε.Ο.Ν. ν' ἀπειλοῦν τραγουδῶντας πὼς ἂν κανένας τὰ πειράξῃ μὲ σκοπὸ κακὸ θὰ κάνουν φονικό! Τί ἀντίθεσις! Τὸ θέαμα (ἡ παρέλασις) χάρμα ὀφθαλμῶν καὶ τὸ ἀκρόαμα (τὸ τραγοῦδι σου) ἀποκρουστικὸ ὅσο δὲν παίρνει ἄλλο. Ἔπειτα, οὔτε ὁ πρῶτος κι' οὔτε ὁ δεύτερος στίχος ἀνταποκρίνονται στὴν ἀλήθεια. Κανένας δὲν ἐπείραξε κι' οὔτε θὰ πειράξῃ ποτὲ Φαλαγγίτη ἢ Σκαπανέα. Ὤφειλες δὲ νὰ ξέρῃς, σὰ Φαλαγγίτης ποὺ εἶσαι, πόσην ἀγάπη κι' ἐκτίμησι τρέφει ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνισμὸς πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ τοὺς Σκαπανεῖς. Μὰ κι' ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμε ὅτι τολμᾷ κάποιος νὰ καταφερθῇ ἐναντίον Φαλαγγίτου ἢ Σκαπανέως, χρέος μας εἶναι νὰ τὸν κάμωμε νὰ μετανοήσῃ, χρησιμοποιῶντας ὡς ὅπλα τὸ σωστὸ λόγο, τὴν εὐγένεια, τὴν πίστι μας στὶς Ἀρχὲς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ στὸν Ἀρχηγὸ καὶ τ' ἀμέτρητα ἐπιχειρήματα ποὺ ἔχομε. Κι' ἔτσι θὰ κάμωμε τὸν κάποιον αὐτὸν δικό μας, φίλο μας, συναγωνιστή μας. Θὰ μᾶς πῇς ἴσως: «Ἔ! τὸ τραγοῦδι τὸ λέει... Δὲν εἴπαμε πὼς θὰ τὸ κάμωμε κιόλα...». Στὴν περίπτωσι αὐτὴ σοῦ ὑπενθυμίζομε ὅτι στὰ παιδιὰ τῆς 4ης Αὐγούστου πρέπει νὰ κάνουν ὅ,τι ὑπόσχονται καὶ δὲν πρέπει νὰ ὑπόσχωνται ὅ,τι δὲν πρόκειται νὰ κάμουν».— ΧΡΗΣΤΟΝ ΚΟΥΛΟΥΡΗΝ. Τὸ θέμα δὲν εἶναι πρωτότυπο.— Ι. ΒΑΡΥΜΠΟΠΙΩΤΗΝ. Τὸ «Ἡ ζητιάνα» καλογραμμένο, ἀλλ' ἀκατάλληλο γιὰ τὴ «Νεολαία». Τὸ «Ἡ δόξα τῆς Ἑλλάδος» χωρὶς νόημα:

> Καὶ κεῖ πάνω τους σὰ νἆναι ἀπὸ
> διαμάντια ἀστράφτουν οἱ ρυθμοὶ
> τοῦ Παρθενῶνος, τὸ θαῦμα τῆς Ἑφτάλοφης
> ἀγνάντια, σὰν ὅραμα ποὺ τὄπλασε ὁ χρόνος.

Τὸ «Ἡ βρύση τοῦ χωριοῦ» ἔχει μερικοὺς καλοὺς στίχους:

> Ὅλες οἱ κόρες τοῦ χωριοῦ τὸ δεῖλι πᾶν' στὴ (βρύση
> καὶ περιμένει κάθε μιὰ τὴ στάμνα νὰ γεμίσῃ.

Ἀλλὰ στὸ σύνολό του ὑστερεῖ. Δούλεψέ το ἀκόμη καὶ στεῖλε το πάλι. Σημείωσε τὰ στοιχεῖα Σ380.— Ε. ΜΟΣΧΟΝ. Διάβασε δυνατὰ καὶ ρυθμικὰ τοὺς στίχους αὐτοὺς καὶ θ' ἀντιληφθῇς ὅτι εἶναι λανθασμένοι:

> Γιὰ ὅλ' αὐτὰ τὸ χῶμα σας,
> ποὺ εἴσαστε θαμμένοι
> στεφανωμένο κι' αἰώνια
> ἀπάτητα θὰ μένῃ.

Καὶ τὸ «4η Αὐγούστου» ἐλλιπές.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΑΚΗΝ. Πολὺ εὐγενικὸ τὸ γράμμα σου. Σὲ συγχαίρομε. Κ' ἐμεῖς ἐπιθυμοῦμε νὰ σ' εὐχαριστήσωμε, ἀλλὰ τὸ ποίημα δὲν μᾶς βοηθεῖ.— ΕΥΘ. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΝ. Πρόσεχε μὲ πόσην ἁπλότητα καὶ σαφήνεια γράφονται οἱ μῦθοι στὴ σχετικὴ σελίδα. «Τὸ παραμυθάκι» διαβάζεται καὶ σὲ παιδάκια 5 χρονῶν. Σκέψου πόσο θὰ λυπηθοῦν τὰ καϋμένα ν' ἀκούουν τὴ μητέρα τους νὰ τοὺς διαβάζῃ τὸ παραμυθάκι καὶ νὰ μὴ καταλαβαίνουνε τί λέει. Γιὰ νὰ εἶσαι βέβαιος ὅτι αὐτὰ ποὺ γράφεις γιὰ παιδιὰ εἶναι γραμμένα σὲ ἁπλῆ γλῶσσα, διάβαζέ τα σὲ μιὰ ὁμάδα παιδιῶν ἡλικίας 6-12 χρονῶν, πρόσεχε τὶς παρατηρήσεις ποὺ θὰ σοῦ κάμουν καὶ τὶς ἐξηγήσεις ποὺ θὰ σοῦ ζητήσουν καὶ διόρθωσε ἀναλόγως τὸ κείμενό σου. Θὰ μᾶς πῇς: «— Ναί, ἀλλὰ τότε πῶς θὰ πλουτίσουν τὰ παιδιὰ τὸ λεξιλόγιό τους;». Νομίζομε πὼς εἶναι προτιμότερο νὰ μάθουν τὰ παιδιὰ νὰ ἐκφράζωνται σωστὰ χρησιμοποιῶντας ὅσο τὸ δυνατὸ λιγώτερες καὶ διαλεγμένες λέξεις, παρὰ νὰ σοῦ μιλοῦν ἑλληνικὰ καὶ νὰ δυσκολεύεσαι νὰ καταλάβῃς τί θέλουν νὰ σοῦ ἐκφράσουν. Στὴν Ἀγγλικὴ γλῶσσα ὑπάρχουν 250.000 κύριες λέξεις κι' ὅμως ἕνας μορφωμένος Ἄγγλος χρησιμοποιεῖ μόνο 2.500. Ὅσο γιὰ τὰ παιδιά, αὐτὰ μαθαίνουν νὰ μιλοῦν σωστὰ καὶ ὡραῖα μόνον μὲ 850 λέξεις! Μὲ βάσι τὶς ὡρισμένες αὐτὲς 850 λέξεις ἔχουν γραφῆ παιδικὰ βιβλία σὲ ἀριστουργηματικὸ ὕφος κι' ἔχουν παραφρασθῆ ἔργα μεγάλων συγγραφέων, ὅπως λ. χ. τοῦ Σαίξπηρ, τοῦ Σῶου καὶ ἄλλων, ποὺ μποροῦν νὰ τὰ διαβάσουν ἀκόμη καὶ οἱ ξένοι, ποὺ ἔχουν ἐλάχιστες γνώσεις τῆς Ἀγγλικῆς γλώσσης, νὰ τὰ καταλάβουν εὔκολα καὶ νὰ χαροῦν τὸ περιεχόμενό τους.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΣΚΑΠΑΝΕΩΝ

Γ. Α. ΚΕΦΑΛΑΝ. Πολὺ σωστὴ ἡ πρότασί σου. Ἐκάμαμε ὅ,τι ἔπρεπε. Ὄχι ὅμως καὶ τὸ ποίημα:

> Γι' αὐτὸ κι' ἐμεῖς ἀτρόμητοι
> θὰ πολεμοῦμε μὲ καρδιά,
> νὰ εἶναι ἡ Ἑλλὰς ἀφόβητη
> μὲ τὰ νέα της παιδιά.

ΜΙΧ. ΠΑΝΤΕΛΗΝ. Ἐλάβαμε τὸ τραγουδάκι «Βάτραχος καὶ ψάρι». Τὸ δημοσιεύομε σ' αὐτὴ τὴ στήλη:

> Βατραχίνα στραβοπόδα,
> ποὺ πηδᾶς στὴν ἀμμουδιά,
> οἱ καιροὶ ἀλλάξαν τώρα
> πέρασι δὲν ἔχεις πιά.
> Μεῖς δὲ θέλουμε ποδάρια
> νὰ πηδᾶμε στὴ στεριὰ
> μόν' μὲ σπάραχνα κι' οὐρίτσες
> κολυμπᾶμε στὰ νερά.

Δὲ νομίζεις, Μιχαλάκη, ὅτι τοῦ λείπει τὸ νόημα; Διάβασέ το προσεκτικά.

ΑΠΟΣΤ. ΠΙΛΑΦΙΔΗΝ. Ἐλάβαμε τὸ ποιηματάκι σου μὲ τὸν τίτλο «Γιὰ νέα ζωή». Τὸ δημοσιεύομε, ἀλλ' ὄχι κατὰ στίχους, γιὰ νὰ ἐξοικονομήσωμε χῶρο: «Τραγούδια, τρουμπέτες καὶ βῆμα ταχύ! Περνοῦν τὰ παιδιά σας, ἀλτ! προσοχή!— Περνοῦν γιὰ νὰ πᾶνε σὲ τόπο ἀνοιχτό, σὲ φάλαγγες λόχους, στὸ νέο στρατό.— Ἐκεῖ ποὺ ὁ Ἕνας γοργὰ τὰ καλεῖ, γιὰ νέα Ἑλλάδα, γιὰ νέα ζωή!»— ΜΑΡΙΑΝ ΓΚΙΩΝΗ. Τὰ «ἔξυπνα καὶ κουτὰ» πρέπει νὰ γράφωνται ὅσο τὸ δυνατὸ λακωνικώτερα, δηλαδὴ μὲ λίγες λέξεις. Ἀλλοιώτικα χάνουν πολὺ ἀπὸ τὴν ἐντύπωσί των. Περιμένομε ἄλλο. Τὸ παραμυθάκι καλογραμμένο γιὰ τὴν ἡλικία σου, ἀλλὰ τὸ ἐπιμύθιό του (=ὅποιος ἀνεβαίνει μὲ ξένες δυνάμεις γρήγορα θὰ πέσῃ) μοιάζει μὲ τὸ ἐπιμύθιο τῆς «Ἀράχνης καὶ τοῦ ἀετοῦ». Στεῖλέ μας, ἂν ξέρῃς, κανένα ἄλλο.— ΝΙΚΟΛ. ΓΚΟΡΤΣΟΛΟΓΟΝ. Γιὰ τὶς ἐκθέσεις σου θὰ σοῦ ἀπαντήσωμε ἀργότερα. Θὰ τὶς διαβάσωμε μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες, ποὺ ἔχομε λάβει.— ΧΡΙΣΤ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ. Νά τὸ αἴνιγμα, ποὺ μᾶς ἔστειλες: «εἰκοσιοκτὼ σκεπαρνόπουλα σ' ἕνα κουτὶ κλεισμένα» (τὰ δόντια, χωρὶς τοὺς 4 φρονιμῖτες, ἒ Νίκο;) Τὸ Πεζὸ «Ὁ Χειμῶνας» ἀρκετὰ καλό, ὡς ἔκθεσις. Κάπου γράφεις: «...θὰ περάσῃ ὁ χειμῶνας καὶ θὰ ρθῇ ἡ ὡραία ἄνοιξις καὶ ἡ φύσις θὰ μεταβληθῇ σ' ἕνα φωτεινὸ καὶ ὡραῖο παλάτι. Τὰ λευκὰ προβατάκια στὶς πεδιάδες κλπ. κλπ.». Ἡ παρομοίωσις ποὺ κάνεις ἀνεπιτυχής. Λέγοντας παλάτι ἐννοοῦμε ἕνα μεγάλο σπίτι κτισμένο ἀπὸ μάρμαρα ἢ καὶ ἀπὸ μπετόν, μὲ ἀγάλματα καὶ κολῶνες, μὲ βεράντες καὶ μεγαλοπρεπεῖς σκάλες, μὲ τέλειες ἠλεκτρικὲς ἐγκαταστάσεις καὶ μὲ ὅλα τὰ κομφόρ. Πῶς λοιπὸν εἶναι δυνατὸ νὰ κάμῃ ἡ ἄνοιξις τὴ φύσι νὰ μοιάσῃ μὲ παλάτι; Τί λὲς κι' ἐσύ;— ΚΙΤΣΑΝ Θ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΥ. Μπράβο σου, Κίτσα. Αὐτὸ ποὺ ἔγραψες τὸ λένε ρυθμικὴ πρόζα. Παρακάλεσε τὸν πατέρα σου νὰ σοῦ ἐξηγήσῃ τί θὰ πῇ αὐτό. Δύσκολο εἶδος κι' ὅμως τὸ κατάφερες μιὰ χαρά, παρὰ τὰ ἐννιά χρονάκια σου. Τὸ περνοῦμε στὴ στήλη αὐτή: «Ἐμπρός, παιδιά, γιὰ τὰ ψηλὰ βουνά! Ἐμπρὸς μὲ πρόσχαρη, καλὴ καρδιά! Στὶς λαγκαδιές, στὶς ρεματιὲς κρύο νερὸ θὰ πιοῦμε καὶ τῆς βρυσούλας τὸ γλυκὸ τραγοῦδι θὰ χαροῦμε. Κοιτάξτε τὸν ἥλιο, βασιλεύει! Τὰ πουλάκια κοιμοῦνται καθισμένα στὰ κλαδιά. Κι' εἶναι ἡσυχία, εἶναι γαλήνη καὶ μόνο ἡ κουκουβάγια ἀκούγεται πέρα μακρυά. Ἐμπρός, παιδιά, γιὰ τὸ βουνὸ ψηλό».— Π. ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐδιαβάσαμε τὸ ποίημά σου «Ἐμπό-

(Συνέχεια τῆς ἀλληλογραφίας)

λεμος βορρᾶς». Δὲ μᾶς ἄρεσε. Καὶ ξέρεις γιὰ ποιὸ λόγο ἀπέτυχες; Ἐπειδὴ διάλεξες νὰ κάμῃς ποίημα ἕνα θέμα τελείως ἀκατάλληλο καὶ γιὰ τὴν ἡλικία σου καὶ γιὰ τὴν ποίησι.— ΕΥΑΓΓΕΛΟΝ ΚΙΟΥΛΧΑΤΖΗΝ. Τὸ ἐδιαβάσαμε. Σὲ συγχαίρομε γιὰ τὸν σεβασμὸ καὶ τὴν ἀγάπη σου πρὸς τὸν Ἀρχηγό. Ὡραῖος ὁ στίχος: «Ἐσὺ ποὺ μᾶς ἀγάπησες σὰ νᾆμαστε παιδιά σου».— ΛΟΥΚΙΑΝ ΚΟΛΛΥΡΗ. Ἡ ἔκθεσίς σου «Τὸ Ἀρσάκειον» ἐλήφθη. Πολὺ καλή.— ΙΩΑΝΝΗΝ ΚΑΒΑΔΑΝ. Ἀπὸ τὸ ποιηματάκι, ποὺ ἔγραφες μαζὶ μὲ τὸν ἀδελφό σου Πέτρο, δημοσιεύομε ἐδῶ τὸ τελευταῖο τετράστιχο:

Καὶ Κυβερνήτης κι' ὁδηγός της,
σὰν αὐστηρὸς ἐσὺ πατέρας,
μὲ πίστι καὶ μ' ἀγάπη δός της
τῆς ἀρετῆς τὸ ἄφθαστο γέρας.

ΑΘΑΝ. ΣΤΑΥΡΟΥΔΗΝ. Βιάστηκες, Θανασάκη, νὰ γράψῃς ποίημα καὶ ἔκαμες στίχους σὰν κι' αὐτούς:

σὰν ἀρχαῖος Σπαρτιάτης,
σὰν ἕνας καλὸς μαχιάτης(!)

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Μ. Δ. ΑΡΚΟΥΛΗΝ, Σ. ΤΣΑΓΚΡΩΝΗΝ, Ε. ΚΑΡΑΒΑΝ. Ἀπορρίπτονται. — Μ. καὶ Ξ. ΚΟΥΛΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Σ. Π. ΤΣΕΚΟΥΡΑΝ. Γιατί σὲ τόσα χαρτιὰ καὶ χαρτάκια; Ἀπορρίπτονται. — Σ. Ν. ΚΟΥΡΚΟΥΛΟΝ. Καὶ σεῖς τὰ ἴδια; — Ε. Ξ. ΞΕΝΑΚΗΝ. Ἀκατανόητον τὸ περίεργον. — Σ. ΚΑΤΣΑΡΟΝ, Γ. Ι. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΑΝ, Ε. Σ. ΜΟΥΑΝ. (Δύσκολες λέξεις). — Β. ΚΟΒΛΑΚΑΝ, ΒΟΥΓΙΟΥΚΑΝ, Μ. Α. ΒΡΕΤΤΑ. (Ἀλλότριο;).— Η. Γ. ΠΛΑΤΑΝΙΤΗΝ. (Κακοσχεδιασμένα καὶ χωρὶς σινική). Ἀπορρίπτονται. — Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Ἐγκρίνονται μερικά. — Μ. Ι. ΑΛΕΠΗ. Σωστὲς οἱ λύσεις. — Μπράβο. Διαβιβάζομε ἀπ' ἐδῶ τὰ συγχαρητήριά σας στὸν κ. Φροσυνάκη. — Δ. ΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Πάτρας. Συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἐπιτυχία σας στὶς λύσεις. — Κ. Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Γ. Β. ΚΟΥΡΕΤΑΝ, ΣΕΦΑΛΙΔΗΝ (;), Ν. καὶ Γ. ΓΚΡΙΝΙΑΤΣΟΝ, Ε. ΜΑΤΣΙΚΑ, ΜΙΡ. ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ. Αὐτὴ τὴ φορὰ δὲν στείλατε τὴν σημασία τῶν λέξεων.... Ὁπωσδήποτε δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ δημοσιευθῇ, ἂν καὶ καλό, γιατὶ ἔχει δύσκολες λέξεις (ΗΣΤΑΡ, Σέερ).— Γ. ΔΑΜΟΡΑΚΗΝ. Ἀνεπιτυχῆ καὶ κυρίως γραμμένα κακά, χωρὶς τάξι. — Κ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΝ, ΧΡ. Λ. ΣΠΑΝΟΝ. (Πολὺ κοινά). — Μ. Α. ΑΠΟΣΤΟΛΙΔΟΥ, Κ. Π. ΚΑΡΥΔΑΚΗΝ, Β. Α. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ, Π. Κ. ΚΟΛΟΚΟΥΡΗ, Κ. Σ. ΠΟΛΛΑΤΟΥ, ΣΠΥΡΙΔΩΝΑ Φ. ΤΣΙΚΛΗΝ. (Νὰ ἀλληλογραφῇς, ἀλλὰ νὰ μὴ ἀπαιτῇς ....). Ἀπορρίπτονται. — ΒΙΚΤΩΡ. ΑΓΓΕΛΙΔΟΥ. Ἀξιέπαινος ἡ προσπάθειά σου, ἐγκρίνονται. Τὰ αἰνίγματα ὅμως πρέπει νὰ εἶναι ὅλα λαϊκά. — Γ. ΤΡ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΙΟΥ. Ἐγκρίνεται. — Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΝ. Μέτρια καὶ τὸ κυριώτερο γραμμένα ἄτακτα. Χάθηκε μιὰ κόλλα χαρτὶ τῆς ἀνθρωπιᾶς; — Α. ΜΟΥΣΤΑΚΟΠΟΥΛΟΝ. Εἴπαμε νὰ γράφετε ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ. — Ν. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Θὰ δημοσιευθῇ κάτι. — Ι. ΘΕΟΦΙΛΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Α. Ν. ΑΛΙΜΠΡΑΝΤΗΝ. Παρὰ λίγο νὰ ἐπιτύχετε. — Ι. Δ. ΜΠΕΖΑΝΤΑΚΟΝ. Ἐγκρίνεται. — Κ. Γ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΝ. Πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ τὸ σταυρόλεξον. —Γ. ΓΚΟΛΑΝ. Οἱ λύσεις σωστές. — Ι. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀνεπιτυχῆ. — Χ. ΒΟΥΛΓΑΡΕΛΛΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Μ. ΠΑΝΤΕΛΗΝ. Μέτρια. — Β. Ε. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — ΚΟΥΡΟΥΔΗΝ(;) Δὲν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον. — Σ. Ζ. ΑΝΤΖΑΚΑ. Κάνετε ἕνα βασικὸ σφάλμα. Νὰ ἔχετε πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια καὶ μάλιστα συγκεντρωμένα. — Ι. Ν. Τ., Πρέβεζαν. Ἐγκρίνονται. — Ε.Ν. ΜΟΣΧΟΥ. Ἀπορρίπτονται. (Δύσκολες λέξεις: Ἀντάντ, Σαίν, καὶ κακὸς διασκορπισμὸς τῶν μαύρων). Τὰ τρίγωνα καλά.— ΑΡ. ΚΟΡΚΟΔΕΙΛΟΝ. Ὁ στοιχειόγριφος ἐδημοσιεύθη, τὸ κρυπτογραφικὸν κακόν (Θρασύβουλε!). — Ι. Α. ΞΕΚΟΥΚΗΝ. Γιατί γράφετε ἀπὸ τὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; — Γ. ΜΑΝΔΙΚΟΥ. Εἶναι τεράστιον τὸ σταυρόλεξό σας καὶ ἔχει ἐλάχιστες λέξεις. Ἀπορρίπτεται. — Ν. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΝ. Γνωστὸ τὸ πρόβλημα. — Π. Δ. ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνεται τὸ θαυμάσιον κρυπτογραφικόν σας. — Μ. Ν. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ. Ἐγκρίνονται. — Ε. Σ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ. Καὶ πάλιν συγχαρητήρια γιὰ τὶς σωστὲς λύσεις. Οἱ ἀσκήσεις ἐγκρίνονται καὶ περιμένουμε τὰ παιδικὰ ποιήματα. Γιὰ τὴν ἔκθεσι δὲν ὑπάρχει δυστυχῶς χῶρος.— Δ. Ι. ΑΓΚΑΒΑΝΑΚΗΝ. Πολὺ γνωστὰ αὐτὰ ποὺ μᾶς στείλατε. — Χ. Ν. ΘΕΟΔΟΣΙΑΔΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Σ. ΣΤΕΦΑΝΙΔΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Α. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ. Δυστυχῶς, οἱ λέξεις τῶν ἀσκήσεών σας εἶναι δύσκολες ἢ ἀνεπιτυχεῖς. — Θ. Ι. ΧΑΡΟΚΟΠΟΥ. Πιθανὸν νὰ δημοσιευθῇ κάτι. Προσέχετε καὶ σεῖς νὰ μὴ βάζετε δύσκολες λέξεις. — Χ. Π. ΜΑΤΣΑΚΟΝ. Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — Δ. Σ. ΓΚΕΤΣΟΝ. Καλό, ἀλλὰ τὸ χαλᾶ ἐκεῖνο τὸ Ἴναν (Ἴνα). — Ι. Ν. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ. Οἱ λύσεις σωστές. — Η. Χ. Ἐγκρίνεται τὸ τρίγωνον. — Γ. ΓΕΩΡΓΑΝΤΙΔΗΝ. Ἀπορρίπτονται. — Π. ΜΑΚΡΗΝ. Εἴπαμε: λαϊκὰ αἰνίγματα. — ΕΛ. ΜΑΥΡΟΓΙΑΝΝΕΑ. Σωστὲς οἱ λύσεις. — ΑΛΕΚΩΣ. Ἀπορρίπτονται. — Χ. ΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΝ. Ἐγκρίνονται. — Χ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΝ. Ἀπορρίπτονται. Λιγώτερα καὶ σκόρπια τὰ μαῦρα τετραγωνίδια. — Μ. ΤΣΑΚΙΡΑΚΗ. Καλὴ ἡ ἀκροστιχίς. — Α. ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Ν. ΝΑΖΟΠΟΥΛΟΝ. Γνωστά. — Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ. Δύσκολη στὴ λύσι ἡ ἀκροστιχίς σας — Ε. ΚΑΡΑΒΑΝ. Ἀνεπιτυχῆ. — Α. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. Μεταξὺ ἄλλων θέλετε νὰ μάθετε «τί εἰδικὸν χάρισμα ἔχει ὁ Μ. Ε. Ματσάκης», ποὺ δημοσιεύει τακτικὰ ἀσκήσεις του στὴ «Νεολαία». Ἁπλούστατα: Στέλνει πάντοτε τὶς καλύτερες ἀσκήσεις, σχεδιάζει περίφημα καὶ εἶναι ἱκανὸς νὰ φτιάξῃ τερατουργήματα σὰν ἐκεῖνο τῆς μαγικῆς εἰκόνος καὶ τοῦ δηκιγόρου καὶ τοῦ δολοφόνου... Τὰ ἄλλα εἶναι ζητήματα Συντάξεως. — Κ. Α. ΛΥΜΠΕΡΙΑΔΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Α. ΣΑΝΝΑΝ. Δὲν εἶναι καλὲς οἱ ἀσκήσεις σας (1 2 3 4 5 3 2 3...). — ΙΩ. ΚΟΚΚΙΝΗΝ(;). Ἐγκρίνεται. — Ι. καὶ Π. ΚΑΒΒΑΔΑΝ. Οἱ λέξεις ΛΑΣΙΑΣ καὶ ΑΙΝΕΑ χαλοῦν τὸ ὡραῖο κατὰ τὰ ἄλλα σταυρόλεξόν σας. — Ν. ΣΟΥΛΤΟΓΙΑΝΝΗΝ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Α. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΝ. Ἐγκρίνονται, πολὺ καλά. — Β. Π. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΝ. Δὲν εἶναι δημοσιεύσιμες οἱ ἀσκήσεις σας. — Δ. ΣΤΑΜΑΤΗΝ, Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΝ. Εἶναι ἀπὸ τὰ πολὺ γνωστά. — Η. Γ. ΠΛΑΤΑΝΙΤΗΝ. Ἐγκρίνονται. — Γ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Ε. ΔΕΡΕΜΠΑΝ, Σ. ΑΛΕΞΑΚΗΝ, Π. ΑΝΤΑΡΙΔΑΝ. Ἀπορρίπτονται. Ἀπὸ τὶς λύσεις ποὺ δημοσιεύουμε θὰ καταλάβετε τὸν μηχανισμὸν τῶν ἀσκήσεων. — Π. ΣΠΥΡΑΤΟΝ. Ἐλήφθησαν. Ν. ΔΡΑΚΑΚΗΝ (;), Σητείαν. Καλὰ τὰ αἰνίγματά σας. — Χ. ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΝ. Ἀπορρίπτεται. — Ε. Γ. ΚΟΡΡΕΝ. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον. — Π. Γ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΝ. Τὰ σταυρόλεξα δὲν πρέπει νὰ χωρίζωνται σὲ ἄλλα μικρότερα. — Γ. Δ. ΜΑΝΩΛΟΥ. Καλὴ ἡ λύσις, ἐκτὸς τοῦ Λάσσα ποὺ εἶναι Λάσσα. Τὶς ἀσκήσεις νὰ τὶς γράφετε συνέχεια, σὲ μεγάλο χαρτί. Δ. Ν. ΦΡΟΣΥΝΑΚΗΝ. Ἐλήφθησαν καὶ ἐγκρίνονται. Μᾶς ἐνδιαφέρουν πολὺ τὰ πρωτότυπα εἴδη ἀσκήσεων. — Φ. Η. ΓΟΥΣΙΟΥ, Ε. ΕΥΘΥΜΙΟΥ. Ἀπορρίπτονται. Τί πάθατε μὲ τὶς ἀκροστιχίδες; — Α. Ι. ΒΑΣΙΛΑΚΟΝ. Καλὸ τὸ τρίγωνον. Οἱ λύσεις πρέπει νὰ γράφωνται δεξιὰ ἢ κάτω ἀπὸ τὴν ἄσκησι. — Λ. ΛΕΒΗΝ. Τὸ κρυπτογραφικὸν πιθανὸν νὰ εἶναι καλό, ἀλλὰ δὲν τὸ διεπιστώσατε καλά. — Ν. ΜΠΟΥΡΑΝ. Γιὰ ἀρχή, εἶναι καλά. Οἱ λέξεις ὅμως ὄχι τόσον ἐπιτυχεῖς. — Ε. Ν. ΜΟΣΧΟΝ. Ἐγκρίνονται. — Π. Ν. ΜΠΑΡΟΥΝΗΝ, Κ. Χ. ΑΝΔΡΕΟΥ, Ι. ΤΣΙΑΠΑΝ, Θ. ΧΡΥΣΑΦΙΔΗΝ, Ι. ΙΩΑΝΝΙΔΗΝ, Α. ΡΩΜΑΙΟΝ, Φ. Ν. ΜΠΕΚΥΡΑ, Α. Φ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΝ. (Ἐγράψαμε: λαϊκὰ αἰνίγματα). — Ν. ΓΕΩΡΓΑΛΑΝ. (Οἱ λύσεις;). — Γ. ΚΥΡΤΑΤΟΝ. (Λαιρὶ καὶ ὄχι λυρί). — Α. ΧΡΗΣΤΑΚΗΝ, Τ. Κ. ΒΑΪΡΑΚΗΝ, Α. ΚΩΤΣΟΠΟΥΛΟΝ, Α. Μ. ΚΑΜΠΟΥΡΗΝ, Κ. ΜΑΪΛΗ, Θ. ΑΗΔΟΝΟΠΟΥΛΟΝ, Σ. Α. ΜΟΥΡΑΤΙΔΗΝ, Σ. ΠΗΤΑΝ, Π. Φ. ΔΑΝΑΣΚΟΝ, Σ. Κ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΙΔΗΝ, Ν. Γ. ΠΑΡΧΑΝ, Θ. ΜΑΥΡΑΝ. Ἀπορρίπτονται. — Κ. Δ. ΚΟΝΟΜΑΡΑΝ, Μ. Δ. ΣΠΗΛΙΩΤΗΝ. (Ἐκτὸς τῶν σταυρολέξων), ΤΡ. ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΙΟΥ, Γ. Α. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΟΝ. (Μόνον τὸ Δικτυωτόν). — Η. ΜΑΝΩΛΑΚΟΝ. (Γιατί ὅμως ταχυδρομεῖτε μὲ ἐλλιπὲς γραμματόσημον;) — Π. Ν. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΝ. (Μόνον ἡ «Ἐξυπνάδα»). — Ν. Ο. ΚΟΝΤΟΝ, Ι. ΚΑΡΑΜΑΝΟΥ, Ι. ΣΚΟΛΑΡΙΚΟΝ. («Οἱ ἀνάποδιές»). — Σ. ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ. (Μερικά). — Π. ΠΑΔΟΥΛΑΝ, Ν. ΘΩΜΑΪΔΗΝ, Α. ΙΩΣΗΦΙΔΗΝ, Τ. ΤΖΑΝΑΚΟΥ, Π. ΑΡΓΥΡΙΟΥ, Ο. ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΝ, Τ. ΛΙΓΝΟΝ. Ἐγκρίνονται. — Θ. Γ. ΤΖΑΝΝΕΤΟΥΛΑΚΟΝ. Ἀπολύτως σωστὲς οἱ λύσεις. Συγχαρητήρια. — Κ. ΠΑΠΑΧΑΤΖΗΝ. Γνωστὰ ἢ ἀνεπιτυχῆ. — Μ. καὶ Κ. ΧΩΡΑΦΑ. Ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν. — Α. Γ. ΘΑΝΟΝ. Ἀπορρίπτονται. (ΚΑΡΙΣ, ΑΛΜΙΑ κλπ). — Ι. Ν. ΒΑΝΔΩΡΟΝ, Α. ΔΕΚΑΡΛΟΝ, Κ. ΦΙΛΙΠΠΑΝ, Γ. Α. ΒΡΕΤΤΑΝ. (Ἄρενα, ἀσπασσία, ἐνῶ εἶναι ἀΡΡενα, Ἀσπασία). — Ι. Α. ΚΙΣΚΙΝΗΝ. (Κακοσχεδιασμένα).—Δ. ΔΑΓΛΑΝ. (Γνωστά). — Σ. ΤΑΣΣΟΠΟΥΛΟΝ, Α. ΑΣΗΜΑΚΗΝ, Γ. Μ. ΛΙΒΑΝΟΝ, Γ. Α. ΓΑΛΙΩΤΗΝ, Ε. Α. ΠΟΡΦΥΡΗΝ, Ε. Θ. ΣΟΦΙΑΝΟΝ, Μ. Ι. ΚΟΛΛΑΡΟΝ. (Γιατί χωρίζετε τὸ σταυρόλεξο σὲ ἄλλα μικρότερα;) — Γ. ΖΩΗ. (Πολλὰ μαῦρα καὶ τεράστιο σχῆμα). — Ι. Η. ΣΤΥΛΙΑΝΟΠΟΥΛΟΝ. (Δύσκολες λέξεις).— Ε. ΚΑΤΣΙΚΗ.(ΗΡΙ, λεῖο, ἄνευ ν, Ἰούνιο κλπ). — Α. ΠΑΧΥΔΑΚΗ, (Καλύτερα ἄλλη φορά). — Η. Α. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΝ, Ε. ΠΡΙΝΙΩΤΑΚΗΝ, Χ. ΓΙΑΛΙΑΤΣΑΚΟΝ, Π. Η. ΘΕΟΔΩΡΑΚΟΠΟΥΛΟΝ, Χ. ΧΡ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ. (Πολλὰ μαῦρα τετραγωνίδια). Ἀπορρίπτονται. — Δ. Ι. ΖΑΡΑΦΩΝΙΤΗΝ, Γ. ΚΑΡΑΤΖΕΝΗΝ. (Ἐκτὸς τοῦ σταυρολέξου). — ΓΛ. ΠΟΙΜΕΝΙΔΟΥ, Π. ΤΣΙΠΑΡΗΝ, Β. ΧΑΤΖΗΓΙΑΝΝΗΝ, Ρ. ΤΑΚΗΝ, Α. ΔΙΠΛΑΡΗΝ. Ἐγκρίνονται.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Τὸ περιοδικὸν «Ἡ Νεολαία» κατόπιν παρεξηγήσεων ἐνίων σχολείων μέσης καὶ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως δηλοῖ ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὸ ἀπὸ τοῦ 1937 διακόψαν τὴν ἔκδοσίν του περιοδικὸν «Ἡ Ἐθνικὴ Νεολαία», τοῦ ὁποίου ἡ διεύθυνσις ἦτο Μέτωνος 2.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ περιοδικοῦ «Ἡ Νεολαία» παρακαλεῖ τοὺς κ. κ. συνδρομητάς του, οἱ ὁποῖοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀλλάξουν διεύθυνσιν, νὰ ἐσώκλειουν εἰς τὴν σχετικὴν ἐπιστολήν των καὶ ἕνα γραμματόσημον διὰ τὰ ἔξοδα διορθώσεως τοῦ πλακιδίου τῆς διευθύνσεως.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

ΜΕΤΑΛΛΟΥΡΓΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

Σ. ΑΣΠΡΟΓΕΡΑΚΑ & Σ. ΚΑΡΑΒΟΤΑ

Καποδιστρίου 31α • ΠΕΙΡΑΙΕΥΣ • Τηλέφ. 40-651

Ἅπαντα τὰ εἴδη τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἐμβλήματα δικώχων, κομβιοδόχοι, ψηφία, ἀριθμοί, γκέτες, ζῶνες, γραβάτες καὶ σημαῖες Ε.Ο.Ν.

ΤΙΜΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ

ΠΡΟΜΗΘΕΥΤΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΣ Ε.Ο.Ν.

